

1 - Fratele Popa Petru - Săucani

Modelul, ca moștenire

Mărturii despre viața fratelui Popa Petru, de la fiul său Ioan

Cinstirea și readucerea în memoria contemporanilor a unor înaintași, reconsiderarea unor modele reale dintre cele care dăinuie și după trecerea lor în eternitate, sînt deziderate ce trebuie situate deasupra unor interese de grup, pentru că modelul contribuie la formarea personalității umane. Sînt identități umane ce clădesc în acest sens, prin propria lor ființă, prin însăși existența lor. Evident, aura lor este copleșitoare pentru cei care au sensibilitatea de a o percepe. Cu alte cuvinte, omul ales de Dumnezeu cu reale virtuți intrinseci are o menire, un destin și o conduită care îi marchează și pe cei cu care vine în contact, iar semnificația lui istorică poate fi înscrisă alături de ale marilor personalități. Credem că revelarea esenței umanului se impune cu acuitate astăzi într-o lume în care adesea răul este ridicat la rang de virtute.

Fratele Popa Petru s-a născut în 29 iunie 1918, în Săucani, comuna Răbăgani din județul Bihor - un sat ascuns între dealurile dintre Beiuș și Oradea. Părinții săi, Ioan și Ana, au mai avut împreună încă o fiică.

Școala primară a urmat-o în satul natal, avîndu-l ca învățător pe credinciosul Dumitru Hera, care era din satul Borșa, comuna Săcădat. Acest învățător, fiind un creștin cu dragoste de Dumnezeu și cunoscător al Sfințelor Scripturi, le-a dat elevilor săi învățături și din Cartea lui Dumnezeu. Iar sămînța Cuvîntului Sfînt, căzînd în pămîntul bun al sufletului de copil al elevului său, a încolțit acolo și a adus roadă.

Astfel în anul 1930, la frageda vîrstă de 12 ani, copilul Petru s-a predat din toată inima Domnului Isus și a început să ia parte la adunările Oastei Domnului care atunci se înfiripau și prin satele din jurul Beiușului și în Oradea.

Oastea Domnului, pe care, sub călăuzirea Duhului Sfînt, a înființat-o părintele Iosif Trifa în anul 1923, a început apoi să cîștige suflete pentru Domnul din tot mai multe localități din țară. Lucrarea Oastei Domnului din Oradea și din tot județul Bihor îl avea printre susținătorii ei pe fratele Pavel Malița, avocat al Prefecturii din Oradea, doctor în științe juridice. El a fost unul dintre membrii acestei mișcări duhovnicești care cu tot devotamentul a sprijinit-o și a ajutat-o. În această dăruire a sa, a încurajat participarea tinerilor la activitățile Oastei Domnului; iar printre aceștia se afla și frățiorul Popa Petru din Săucani.

Multe adunări la care participa acest tînăr erau însuflețite de poeziile pe care le recita cu o emoție sfîntă, pînă la lacrimi, de cîntările pe care le cînta din tot sufletul despre Domnul Isus și Maica Sfîntă și de mărturisirea Evangheliei prin cuvîntul său care, pe cît era de dulce și de duios, pe atît era de puternic, de limpede și fierbinte.

Această dragoste și râvnă mare pentru Domnul Isus și pentru Lucrarea Oastei Sale l-a însuflețit pe fratele Popa Petru în toți cei 55 de ani de activitate statornică și neobosită în propovăduirea Cuvîntului Evangheliei.

În anul 1931 are loc fericita întîlnire dintre fratele Popa Petru și fratele Traian Dorz; și de atunci au rămas apropiați, frați la bucurii și la suferință, frați de lacrimi și durere, și la bine, dar cel mai adesea la greu.

Ei au participat în octombrie 1934, la o mare adunare a Oastei Domnului organizată de fratele Pavel Malița la Teatrul Orășenesc din Oradea, la care erau prezenți, pe lîngă frații și surorile din Oastea Domnului, și multe persoane de vază ale orașului, în frunte cu episcopul, prefectul și primarul. În cadrul programului acestei serbări, pe lîngă cuvîntul fratelui Pavel Malița care era sufletul acestei manifestări, fratele Traian a recitat una din minunatele sale poezii; dar momentul deosebit de marcant l-a constituit cuvîntarea fratelui Popa Petru, tinerelul de 16 ani, prin forța interioară pe care i-o dădea sinceritatea și curăția sufletească și prin inspirația cu care a rostit atunci cuvîntul său întemeiat pe textul din Evanghelia după Ioan, 3, 16: Fiindcă atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe Singurul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. A strălucit prin mărturisirea pe care a făcut-o atunci în fața întregii asistențe, impresionînd pînă la lacrimi.

Și-a amintit mereu cu nostalgie de acea serbare și de acea vreme de har cînd Cuvîntul lui Dumnezeu putea fi răspîndit și atît de liber, dar și cu atîta putere, pentru că și sufletele cărora li se vestea, erau dornice după auzirea Lui.

Vicisitudinile vremurilor prin care a trecut, l-au făcut ca, încă din fragedă tinerețe, să cunoască apăsările și necazurile vieții. A trebuit să muncească din greu, pentru că a rămas din copilărie orfan de tată și trebuia să-și întrețină și mama care era bolnavă. Dar a privit în sus la Tatăl orfanilor și Apărătorul văduvelor, cerîndu-I și primind de la El ajutor.

În anul 1937 și-a întemeiat o familie, căsătorindu-se cu sora Catița, tot din Săucani, împreună cu care a avut 4 copii. Unul dintre aceștia, Viorel, a trecut din lumea aceasta între îngerii Domnului pe cînd avea doar 6 anișori. Fratele Petru și i-a dorit pe toți copiii legați puternic de Evanghelia Domnului, în așa fel încît ei să nu depindă de nimeni în viața aceasta, decît de Domnul Isus și să devină oameni de nădejde în Lucrarea Oastei Sale. Această Lucrare era cealaltă familie a sa, cea sufletească, prin legătura sfîntă pe care o avea cu frații și surorile din Lucrare, cărora nu numai că le-a predicat despre dragostea de frați, despre iubirea de oameni, despre mila față de săraci, orfani și bolnavi, dar le-a arătat cu fapta vieții sale că el mai întîi și-a însușit aceste învățături, aplicîndu-le în viața sa înainte de a le spune lor cum să trăiască.

Cînd a fost seceta în Moldova, în 1946, printre cei mulți care au venit de-acolo să caute hrană și prin părțile Bihorului, a fost și Costică Iacobuță, pe care fratele Popa Petru l-a cunoscut atunci și l-a dus la toate adunările Oastei Domnului la care a participat, așa încît acesta a ajuns să îndrăgească Lucrarea Oastei și să-și predea viața Domnului. El a ajuns apoi un frate lucrător de nădejde prin părțile Moldovei, după întoarcerea acasă, în primăvara anului următor.

Pe săracii, orfanii și bolnavii pe care-i cunoștea, fratele Popa Petru îi avea notați într-un carnet, pentru a-i ajuta pe toți și a nu-l scăpa din vedere pe nici unul. Grija aceasta a sa pentru cei nevoiași a ajuns, fără voia sa, să fie totuși cunoscută și în afară, atrăgînd simpatia consătenilor și a autorităților locale asupra lui, dar și asupra Lucrării Oastei Domnului pe care o reprezenta. Însă el n-a acceptat niciodată nici o răsplată din partea nimănui pentru binele pe care-l făcea, după cum spune ap. Pavel: N-am rîvnit nici la argintul, nici la aurul, nici la hainele cuiva. Singuri știți că mîinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine (Fap. Ap. 20, 33-34); Ne ostenim și lucrăm cu mîinile noastre (1 Cor. 4, 12). Vă aduceți aminte, fraților, de osteneala și munca noastră. Cum lucrăm zi și noapte, ca să nu fim sarcină nici unuia din voi și vă propovăduiam Evanghelia lui Dumnezeu (1 Tes. 2, 9). N-am mîncat de pomană pîinea nimănui; ci, lucrînd și ostenindu-ne am muncit zi și noapte, ca să nu fim povară nimănui dintre voi (2 Tes. 3, 8). Iată că sînt gata să vin a treia oară la voi; și tot nu vă voi fi o sarcină; căci nu caut bunurile voastre, ci pe voi înșivă (2 Cor. 12, 14). Înțelegeți-ne bine! N-am nedreptățit pe nimeni, n-am vătămat pe nimeni, n-am înșelat pe nimeni (2 Cor. 7, 2).

Aceste versete - și multe altele, - fratele Popa Petru le știa pe dinăuntru, nu numai pe dinafară; și le știa cu rost, nu numai pe de rost. Și, așa cum îl descrie fratele Traian Dorz, pe adevăratul lucrător al Domnului (în *Hristos - Puterea apostoliei*), fratele Popa Petru a lucrat cu mîini nevinovate, n-a luat salariu pentru munca sfîntă, n-a primit mită pentru adevăr, nu și-a cerut drepturi pentru osteneală, nu și-a luat plată pentru rugăciune, nici despăgubire pentru suferință... A lucrat cu cugetul curat, fără să pretindă răsplătiri pentru nedreptate ori laude pentru cîntări, ori plată pentru lacrimi.

A lucrat renunțînd la drepturile sale, renunțînd la mulțumirile tuturor, renunțînd chiar și la respectul ce i s-ar fi cuvenit pentru tot ce a făcut printre oameni și pentru ei. Cerea și dorea numai un singur lucru: ca cei ce-l ascultă să-L afle pe Hristos Domnul, spre a se încredința de frumusețea Evangheliei care li se vesteia lor, cum nu mai era o altă Evanghelie nicăieri.

Dorea ca aceia ce-l ascultă să vadă curăția învățaturii pe care le-o propovăduia, pentru ca și ei să învețe, mai presus de toate, cîtă valoare are statornicia în credință, întemeierea neclintită pe adevăr și rămînerea pe totdeauna în dragostea înflăcărată și frumoasă dintîi.

A renunțat la orice i s-ar fi oferit, pentru ca oricînd să poată sta în fața oricui cu fruntea sus, fiindcă n-a căutat bunurile oamenilor, ci pe ei înșiși, sufletele lor, spre a fi mîntuiți. N-a dat înapoi la greu, i-a ajutat pe frați și nu s-a plîns de persecuțiile pe care le-a suferit din pricina numelui Domnului Isus, ci dimpotrivă, le-a ascuns.

Cîntarea, cercetarea Cuvîntului lui Dumnezeu și propovăduirea Evangheliei făceau parte din felul său de trăire. Erau activitățile sale caracteristice, dominante ale lui în viață, pe care le îmbina armonios și nedespărțit cu munca lui de fiecare zi, care era construirea de case, prin care își întreținea familia.

Fiind meșter zidar și dulgher, își alcătuiuse o echipă tot din frați ostași, care-și câștigau astfel pîinea lor cea de toate zilele. Printre aceștia erau frații Ioan Margea, care mai trăiește și azi, Iosif Margea, Miron Margea și alții. Cu ei lucra și în Săucani, și prin toate părțile și prin alte sate unde era solicitat. În această echipă de lucru a fratelui Popa Petru a lucrat o vreme și fratele Traian Dorz, după eliberarea sa din închisoare în 1964. În perioadele cît a lucrat aici, a avut o posibilitate fericită de a scrie și ceva din lucrările sale literare pentru Oastea Domnului.

Educația creștină a tineretului - și nu numai a lui, ci a tuturor cetățenilor - era considerată un delict grav de către regimul politic ateu de la conducerea statului. Prin urmare, propovăduitorii Evangheliei lui Hristos trebuiau înlăturați, anihilați. Astfel fratele Popa Petru a intrat, evident, în atenția securității; iar urmările consecvenței sale în crezul pe care-l mărturisea, ale verticalității, tenacității și fidelității cu care și-a păstrat legămîntul pus la vîrsta de 12 ani Domnului și Mîntuitorului său, n-au întîrziat să se arate pînă la sfîrșitul vieții sale, prin tot felul de prigoniri și persecuții care uneori ajungeau la o sălbăticie ca a fiarelor.

Ceea ce a fost cel mai greu pentru mine cînd am început să aștern pe hîrtie aceste gînduri, a fost să-mi reamintesc clipele acelea cînd era luat de-acasă și dus în pădurea apropiată, legat de copaci și bătut... Și n-a cedat!... Nimic nu l-a putut despărți de dragostea lui Hristos. A fost luat odată, într-o seară de iarnă, și dus... Ninsese, era zăpadă proaspătă. Și a mers mama pe urme... Ea l-a dezlegat... pentru că după ce l-au bătut, călăii l-au lăsat acolo să înghețe. Ea l-a dezlegat.

Și astea n-au fost numai o dată. Au fost de mai multe ori... Le retrăiesc ca și cum s-ar fi petrecut ieri. Nu le pot uita niciodată. Și nu pot să nu mărturisesc despre ceea ce a fost. M-aș simți vinovat înaintea lui Dumnezeu și înaintea tatălui meu dacă aș fi laș și aș tăcea. N-am cum...

Amenzi... a primit destule... Atîtea erau, că nu apuca, nu reușea să le plătească, deși câștiga bine, că lucra... Și percheziții am avut... au fost întoarse toate... Dar taică-meu nu prea ținea pe-acasă ceea ce căutau ei. Nici cartea de cîntări n-o ducea la adunare. Și așa i-a învățat și pe frați, pe surori, să nu meargă cu cartea de cîntări la adunare, ci să-și transcrie pe carnete toate cîntările, pentru ca în cazul în care le-ar fi fost luate carnetele, să poată să le rămînă cartea. Așa, în condiții de-astea s-a lucrat și s-a rezistat atunci!

Mi-aduc aminte - ca o paranteză - că fratele Moise a fost anunțat odată de cineva să se prezinte în fața poștei, acolo unde sînt mulți care duc și aduc pachete. Și un necunoscut l-a întrebat:

- D-ta ești Moise Velescu?

- Da.

- Poftim pachetul ăsta. Și a plecat.

Era un pachet cu Biblii. N-ar fi știut fratele Moise să spună, nici dacă l-ar fi tăiat în bucăți, cine i-a dat lui pachetul.

Așa s-a lucrat pe vremea comunismului.

Sau fratele Ghiță din Beiuș, care mergea în toată țara, prin Moldova și peste tot... Acela n-a știut nici o stradă, nici un frate... Puteai să-l omori, să faci ce vrei cu el, el n-a știut nimic. N-a vrut să știe absolut nimic, la cine a fost, de la cine a venit... Nimic!

Așa au lucrat frații...

La noi în Săucani nu era nici o duminică în care să nu se facă adunare, chiar dacă sîmbăta seara ar fi fost o adunare mai mare în vreun sat vecin și frați din mai multe comune se întîlneau acolo, încît se umplea casa. Însă și duminica, de fiecare dată, era adunare în sat cu frații de-acolo. Erau 20-30 de frați, poate chiar mai mulți. Dar nu la noi acasă. La noi nu se putea face, pentru că era chiar în ulița principală... se auzea cînd se cînta... Locurile de adunare erau mai pe marginea pădurii, unde cînd era noroi mare, nu se putea ajunge așa de ușor.

Într-o seară cineva a pîrît că este adunare; și a venit șeful de post împreună cu alții, mai mari, de la Oradea. Șeful de post de-atunci era un om cu frica lui Dumnezeu, oarecum... Ținea mult la taică-meu. Și știa unde se ținea atunci adunarea. Oricum satu-i mare și împrăștiat, i-a plimbat pe ofițerii aceia de securitate prin tot satul, prin noroaie... I-a dus mai întîi pe la toți ostașii din sat unde știa că nu era atunci adunarea, și tot colindînd, au ajuns tîrziu, după ora 12, acolo unde fusese în acea seară adunarea, care se terminase. Frații nu mai erau.

N-au mai venit aceia-n veci, apoi!... S-au săturat!

Avea inimă omul acela. Dar numai o perioadă scurtă a fost șef de post la noi în comună.

S-a mai întîmplat odată cînd era numai el singur în control, că a ajuns la casa unde se ținea adunarea. Și fratele gazdă l-a poftit înăuntru.

- Nu intru, zice, el, că vorbește Petrea...

N-a vrut să deranjeze. Așa respect avea pentru el...

În Almanahul *Isus Biruitorul* pe anul 2011, la pagina 129 este relatată o situație în care fratele Popa Petru fiind la o adunare din Zărand, într-o sîmbătă seara, la sfîrșitul adunării - care se terminase tîrziu în noapte - a fost întrebat de frații cu care mersese împreună, dacă n-ar fi mai bine să rămînă acolo pînă dimineața. Iar fratele Petre le-a răspuns că în ce-l privește personal, el trebuie să fie la ora 9 dimineața la biserică în Săucani...

Eu știu că acest răspuns nu poate fi interpretat ca o indiferență a sa pe care și-ar fi manifestat-o față de ceilalți frați, ci conține în el următoarea motivație: ofițerul de securitate care îl avea pe fratele Petre în permanent obiectiv și care mereu îl interoga, i-a cerut la un moment dat să spună din ce confesiune face parte.

- Sînt ortodox, i-a răspuns fratele Petre.

- Ortodox?  ntreb  ironic maiorul Hassan.  i lu nd legătura cu preotul Br zd u, care slujea atunci în Săucani,  i care din acel moment a acceptat să devină informator, i-a cerut acestuia să-i raporteze ne nt rziat c nd va lipsi *ortodoxul* Popa Petru de la biserică.

Ori, chiar în dimineăta acelei zile de duminică, de la ora 8:30, securistul Hassan se plimba pe uli  printr fața casei noastre, urmărindu-l pe fratele Petre dacă este acasă sau nu,  tiind că acesta nu se lipse te să nu meargă la adunare cu frații lui s mb ta seara.

Oricum, chiar dacă nu s-ar fi aflat la biserică la noi în sat, ci în alte localit  i unde ar fi fost plecat, fratele Petre n-ar fi lipsit duminica dimineăta de la slujbă din  ncredin area inimii sale, nu pentru că l-ar fi obligat la asta slujba ii  i păzitorii ideologiei ateiste.

Odată s-a  nt mplat că, fiind cuprins de oboseală, a a ipit în strană. N-a lipsit de la biserică... doar a a ipit puțin.  i a doua zi a fost chemat special de maiorul Hassan să răspundă unde a fost cu 2 nopți în urmă.

Acest om lucra, nu 8 ore pe zi, ci zi lumină. Iar s mb ta seara, după ce termina lucrul, se ducea la adunări peste dealuri, prin alte sate, nu acasă să se odihnească.  i deseori de la adunare mergea direct la biserică, nu acasă, pentru că la biserică îl a tepta informatorul, iar în uli  securistul...

 i alți frați, prin părțile Beiușului, făceau la fel. Când se întorceau de pe la adunări noaptea sau spre dimine t , iar acasă  tiau că-i așteaptă o zi de lucru grea, a ipeau venind pe drum sau pe căile de peste dealuri,  in ndu-se cu mîinile de coarneau plugului, adormeau pînă c nd ajungeau boii în capătul locului şi se opreau acolo. Atunci se trezeau  i ei,  ntorc nd plugul şi iar a ipeau pînă în capătul celălalt.

Era o putere supraomenească ce plutea peste ei, care le dădea energia aceasta de via , o for  uria  a dragostei care-i purta ca un  uvoi ceresc, f c ndu-i să biruie neputin ele firii.

A a au înțeles ei nebunia pentru Hristos!...

Povestea odată fratele Aurel Margea din Săucani că venea într-o noapte de la adunare de la Petrani cu fratele Petru.  i trec nd prin pădure spre casă, au văzut deodată o lumină mare, ca a unui fulger în fa a lor, de i nu era vreme de furtună. El s-a speriat, dar fratele Petru, foarte liniștit, i-a spus să nu se teamă, că nu li se va  nt mpla nimic rău...

A străbătut fratele Popa Petru multe drumuri umbl nd pe jos, ca să participe la adunările Oastei Domnului din jurul S ucanilor, dar  i din multe alte sate  i ora e din toată  ara, unde a rostit tot at tea cuv nt ri pline de dragoste înflăcărată pentru Domnul Isus, al căror rod bogat s-a dovedit a fi multele suflete care au aflat  mp r tia lui Dumnezeu.

Se  nt mpla uneori, aici la noi în Bihor, că frații nu se mai duceau acasă de la o adunare la alta. Odată, la sărbătorile de iarnă, de la Crăciun  i p n  la Sf ntul Ioan, a fost un astfel de  ir neîntrerupt de 14 adunări. Numai că acelea erau plătite dinainte cu... bastonul, cu b ta, cu amendă, cu c tu e, cu s nge!...

Datorită faptului că fratele Popa Petru a venit cu drag de foarte tânăr spre Domnul și Evanghelia Sa, și Dumnezeu i-a venit lui în întâmpinare și l-a binecuvîntat cu un dar deosebit de mărturisire a Cuvîntului Sfînt. I-a dat pricepere să știe cum să rostească un cuvînt, cum să alcătuiască o predică, cum să comunice cu sufletele ascultătorilor, pentru ca aceștia să poată fi receptivi și să primească mesajul Evangheliei. Totdeauna își începea cuvîntul său cu unul sau mai multe versete din Sfînta Scriptură, care se potriveau cel mai bine cu împrejurarea, cu momentul sau cu starea celor din adunare, și pe care le rostea clar și răspicat, iar timbrul vocii sale exprima importanța versetelor citite în așa fel încît cei ce-l ascultau erau cuprinși de un fior sfînt încă de la începutul vorbirii.

Conținutul predicilor sale, bogat în citarea altor versete din Sfînta Scriptură și presărat cu exemple din viață, era expus cu o adîncă trăire sufletească, cu multă dragoste și cu lacrimi, încît cu adevărat putem spune că era un munte înflăcărat de dragoste oglindit într-o mare limpede de lacrimi!

Din sutele de cuvîntări, sfaturi sau intervenții pe care le-a avut în cadrul unor stări de vorbă cu frații, au rămas totuși cîteva înregistrate pe bandă magnetică. În toate acestea este evocat Numele Cel Sfînt al Mîntuitorului Isus Hristos, ca sens al tuturor predicilor sale și ca orientare și întemeiere a vieții de credință. Se poate vedea din acest fapt că fratele Popa Petru așa l-a înțeles pe părintele Iosif Trifa, care la rîndul său, așa l-a înțeles pe ap. Pavel care ne-a spus: Căci n-am avut de gînd să știu între voi altceva decît pe Isus Hristos și pe El răstignit (1 Cor. 2, 2).

În zecile de ani de slujire și de vestire a Cuvîntului Evangheliei, fratele Popa Petru a vorbit la multe nunți frățești. A vorbit la adunări prilejuite de botezuri, de zile onomastice, de zile de naștere, de înmormîntări sau comemorări. A vorbit în adunările care se făceau sîmbăta seara pînă noaptea tîrziu, ori duminica după masă, ori în sărbătorile de peste săptămîină. A vorbit în adunările Oastei Domnului care se țineau prin casele fraților sau prin bisericile în care preoții înțelegeau și primeau Oastea Domnului și mesajul ei evanghelic de mîntuire. A vorbit nu numai în adunările din Săucani și din satele învecinate, ci din toată țara: din Bihor pînă în Suceava, din Timișoara și Caransebeș pînă în Galați, din Maramureș și Sălaj pînă la Cluj și Sibiu. Mulți dintre cei de astăzi își mai aduc aminte de vorbirile înflăcărate și pline de putere de la mormîntul părintelui Iosif și îi mai aud în suflet vibrările glasului său pătrunzător și sigur, claritatea sinceră a mesajului din vocea sa.

Despre puterea lui Dumnezeu care lucra în fratele Petru mai vorbesc și astăzi oameni, mărturisind că s-au întors la Dumnezeu prin vorbirile sale, datorită cuvintelor auzite de la el; și sînt și dintre cei care, în urma rugăciunilor lui, au fost eliberați de sub stăpînirea celui rău care-i subjugă și-i chinuia.

Fiindcă s-a predat cu toată inima Domnului în Lucrarea Oastei Sale, sufletul său a avut parte în această familie duhovnicească, nu numai de dureri și suferințe, ci și de multe bucurii printre frați. O umbrire a acestor bucurii i-a fost însă pierderea soției sale Catița, care a trecut la cele veșnice în 25 iulie 1971.

După moartea soției, și-a dedicat toată viața numai slujirii Domnului Isus și mărturisirii Evangheliei Sale.

Dintre cei cu care a lucrat mult în câmpul Evangheliei, pe lângă colaborarea sa strânsă cu fratele Traian Dorz, amintim frații: Pavel Malița, Moise Velescu, Ghiță Savu și Pascu din Vălanii de Pomezău, Grigore din Ceișoara, Nicolae Codoban din Gepiu, Ioana Margea din Săucani, Vasile Pavel din Beiuș, Pavel Pag din Ștei, Petru Lascău din Zăvoi, Mircea Andronic din Bacău și mulți alții...

În 29 iunie 1985, de Sfinții Apostoli Petru și Pavel, fratele Popa Petru și-a dorit o adunare la el acasă, în Săucani. Era ziua numelui său. A fost atunci o sărbătoare deosebită, la care a luat parte și fratele Traian Dorz. Toată curtea casei lui era plină de frații și surorile venite la această adunare.

Parcă presimțindu-și plecarea din lumea aceasta, nu peste multă vreme, în cuvîntul său de atunci, fratele Petru a vorbit despre ultimele înștiințări pe care în a 2-a sa epistolă ap. Petru le-a dat ucenicilor săi, căutînd prin aceasta să-i țină treji în propovăduirea nealterată a Cuvîntului Sfînt. Tot atunci ap. Petru le-a spus și despre plecarea sa dintr-odată din această viață, după cum i-a arătat lui Domnul Isus cînd i-a zis: Adevărat, adevărat, îți spun că, atunci cînd erai mai tînăr, singur te încingeari și te duceai unde voiai; dar cînd vei îmbătrîni, îți vei întinde mîinile, și altul te va încinge și te va duce unde nu vei voi (Ioan 21, 18).

Și într-adevăr, plecarea fratelui Petru a fost grabnică și bruscă, la nici 4 luni după această adunare, parcă de rămas bun. În dimineața zilei de marți, 22 octombrie 1985, lucra la casa unui consătean al său, Miroanea Chiti. Și, cum schela pe care tocmai urcase era umedă de bruma căzută peste noapte, a alunecat pe o scîndură care nu avea susținere, și a căzut în gol, lovindu-se de cimentul de jos. A murit după cîteva ore, la spitalul din Beiuș.

Înmormîntarea a avut loc în 25 octombrie, după 3 seri de priveghere, în care frați și surori din multe părți ale țării l-au plîns și l-au însoțit cu rugăciuni, cu cîntări și cu mărturisiri despre faptele și viața lui trăită în ascultarea Domnului, ca un adevărat copil și slujitor al Său. La plecarea din curtea casei, sicriul a fost luat de către frați... a fost purtat pe brațele celor pe care și el i-a purtat necontenit, mereu cu lacrimi, pe brațele sale de rugăciune.

Întreaga sa existență și-a clădit-o pe credință și iubire: credință în Dumnezeu și față de El și dragoste față de Lucrarea Oastei Sale, față de neamul și țara care l-au născut, iubire și grijă față de mîntuirea semenilor printre care a trăit. Și coordonatele acestea pe care și-a trăit el viața l-au făcut viu pe veșnicie. Dăruit de Dumnezeu cu o înțelepciune înnăscută și cu o inimă profund simțitoare și smerită, el a reușit să atingă acel nivel superior al înțelegerii rostului vieții pe pămînt și al selectării valorilor din perspectiva veșniciei, nu numai a istoriei; din perspectiva eternității lui Dumnezeu, nu doar din cea atît de trecătoare a umanității. Iar această percepție și-a dobîndit-o nu studiind în vreo școală, ci prin autoinstruire și autoeducare permanentă și tenace, și mai ales prin jertfele de sine, fiind conștient că lucrarea de mîntuire nu se poate realiza prin ignoranță și nepăsare.

A fost omul în care ura, bîrfa, pizma și răutatea nu-și găseau locul.

Pentru scrierile fratelui Traian Dorz, viața fratelui Petru a fost o sursă de inspirație, ca personajul care i-a pozat unui pictor pentru realizarea unei mari lucrări de artă. Tabloul pe care-l descrie el într-una din poeziile sale din volumul *Cîntarea Roadelor*, este parcă o pînză luminoasă pe care strălucește imaginea vieții fratelui Popa Petru din Săucani:

*Cine sînt acei ce-nfruntă vremea atît de aspră și de grea
arînd și semănînd întruna batjocoriți de cei din jur?
... Pe fețe stropii de sudoare
cu stropi de lacrimi se-mpreun
nici vîntul iernii nu le uscă,
nici ploaia verii nu le spală
doar soarele ce dogorește le schimbă-n ceva lucitor
de nu știi dacă-s stropi de sînge
sau stropi de aur de Ofir...*

*La ce privesc așa nainte spre Răsărit cu bucurie?
Spre unde-aleargă-așa de grabnic
chiar dacă duc povară grea?
De ce așa de tare-apasă pe plugul prea cu greu mergînd?
De ce trec aruncînd sămînța
de-atîtea ori pe-același loc?
De ce pe boabe de semințe cad boabe de pe fruntea lor?
Cînd seara este-atît de-aproape
de ce ei nu privesc napoi?
- Sînt cei ce seamănă cu lacrimi
pentru culesul cu cîntări!*

*Cine sînt acei ce-n brațe pline culeg lumină și comori?
A-cui sînt cîntecele-acestor frumoase roade
dulci și mari?
- Căci pînă peste tot hotarul întins, răsună voioșia
atîtor vii, livezi și lanuri,
cu largi arome de belșug!*

*- Sînt frații mei de ger și jertfă,
de crez și cer
de plug și plîns
cu care-am semănat alături
și-aș vrea alături să culeg...*

*- Stăpîne-al Roadelor Eterne,
doresc să-Ți cer să-mi dai la urmă
cîntarea celui ce culege un rod prin muncă cîștigat
de-acolo chiar de unde nimeni n-a mai crezut
decît el singur
nu numai pentru că acolo a plîns și-a suferit ca nimeni
ci pentru că-a crezut atuncea,
cînd nimeni alții nu credeau!*

Da, el a fost unul dintre aceia care au semănat cu nădejde pe brazdele credinței iubirea, îngrășînd-o cu jertfă și îngrijind-o cu răbdare. A cîntat atît de mult, veselindu-i și mîngîindu-i pe toți în jurul lui, fiindcă el a simțit că Dumnezeu locuiește în cîntări și că sufletele oamenilor n-au nevoie de nimic mai mult decît de El.

Uneori simțea în adîncul lui un gol ca golul care rămîne numai acolo unde se smulg prea multe flori sau prea multă iubire, prea multe lacrimi sau prea mult cîntec. Rădăcinile iubirii lui au fost adîncite în cîntare, deși viața lui n-a fost totdeauna plină de armonia cu care a căutat el s-o umple pe a altora.

Pe crucea de la capul lui n-a fost scris nimic trist, căci nimic trist n-a fost atunci pe fața lui, chiar dacă era pe inimă.

Moale și ușoară să-i fie țărîna așezată peste el, căci moale și ușoară a fost și umblarea lui peste ea, de parcă nici nu l-a simțit cînd a călcat-o. În ea să nu simtă nici regret pentru trecut și nici grijă sau teamă de viitor, ci o adîncă liniște și odihnă, ca în brațele cîntării adînci.

Numai pe pămînt ți-a fost greu, copilul și tatăl cîntărilor; sub el îți va fi ușor. Cîntecul și iubirea te vor însoți în veșnicie, fericindu-te, căci acestea două sînt raiul!

Fratele Popa Petru n-a murit, atîta timp cît mărturisirile sale din Cuvîntul Domnului încă mai sînt vii în mintea și-n sufletul unor frați și surori ce l-au ascultat și atîta timp cît inimile lor mai vibrează și astăzi pentru dragoste de Hristos.

Fratele Petru n-a murit, ci s-a dus să se adauge la rîndul marilor înaintași ai Oastei Domnului, care după ce și-au împlinit datoria față de Evanghelie în lumea aceasta, au putut spune: M-am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păzit credința. De acum, mă așteaptă cununa neprihănirii, pe care mi-o va da, în ziua aceea, Domnul, Judecătorul Cel Drept. Și nu numai mie, ci și tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui

(2 Tim. 4, 7-8).

Cea mai valoroasă moștenire lăsată de fratele Popa Petru o constituie însă modelul său de viață pe care l-a lăsat în urma sa, model pe care prin aceste rînduri semnatarul lor dorește să-l întregască și să-l reînvie în amintirea celor care l-au cunoscut, respectat și urmat, dar și să-l prezinte ca pe un far luminos și o pildă vie în fața conștiinței tuturor celor ce nu l-au cunoscut, dar care vor să facă parte din dulcea ostășie a Domnului pentru care a luptat, a suferit și pe altarul căreia s-a jertfit acest rob al lui Hristos care va străluci pe veșnicie ca o piatră scumpă în cununa Domnului său.

2 - Valoarea și respectul

Vorbirea și rugăciunea fratelui Traian Dorz de la adunarea onomastică a fratelui Popa Petru din Săucani - 29-VI-1985

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.
Slăvit să fie Domnul!

Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu, uitați-vă cu băgare de seamă la sfârșitul felului lor de viață și urmați-le credința! Isus Hristos este Același: ieri, azi și în veci!

Într-adevăr, se cuvine să-I mulțumim din toată inima Domnului și Dumnezeului nostru pentru o zi ca asta în care trăim împrejurări și momente și impresii și prezența unui har deosebit pe care Domnul Dumnezeu nostru îl revarsă în toate privințele peste sufletele și peste viața noastră.

Porunca din Sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu pe care am citit-o este una dintre cele mai de seamă porunci. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu este una din cele mai însemnate porunci, într-adevăr, pe care Sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu ni le aduce totdeauna aminte. Pentru că după dragostea de Dumnezeu și după porunca respectului și ascultării de Dumnezeu, nu-i altă poruncă mai mare, decât porunca să ne cinstim părinții noștri, oamenii mari ai lui Dumnezeu, care după El, prin El și pentru El, au căutat să ne aducă nouă lumina și mântuirea și pentru viața aceasta, și pentru viața veșnică.

Într-adevăr, datoria de ascultare și de prețuire față de părinții noștri este o datorie pe care nu trebuie să o considerăm niciodată încheiată, câtă vreme trăim pe pământ. Că și prin aceasta se vede credința și viața și prețul și valoarea unui om: după felul cum îi respectă pe marii săi binefăcători, pe părinții săi, pe înaintașii săi, pe aceia pe care după Dumnezeu au fost pentru el mijlocul și lumina, luminătorii și îndrumătorii de la viață spre viață, de la lumea aceasta pentru lumea viitoare, din existența aceasta la existența veșnică.

Spune o înțelepciune așa: Dacă părintele tău trupesc și părintele tău sufletesc au aceeași trebuință de tine în același timp, dator ești să-l ajuți întâi pe părintele tău sufletesc și apoi pe cel trupesc. Pentru că părintele tău trupesc te-a născut pentru o viață trecătoare și ți-a făcut un bine pentru lumea aceasta; dar părintele tău sufletesc te-a născut pentru viața veșnică și ți-a făcut un bine pentru mântuirea eternă a sufletului tău și pentru existența ta cea veșnică.

Într-adevăr, între cele 10 porunci, primele 4 vorbesc despre datoria noastră față de Dumnezeu. Dar a 5-a, prima dintre următoarele 6 porunci ne vorbește despre datoria față de părinții noștri. Mîntuitorul Însuși a spus într-una din cuvîntările Sale ascultătorilor Lui despre cinstirea părinților noștri: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, - este cea dintîi poruncă însoțită de o făgăduință: ca să fi fericit și să trăiești mulți ani pe pământ.

Această cinstire a părinților noștri se dovedește însă în primul rînd prin ascultarea de cuvîntul lor.

Am ascultat aici niște cuvântări atât de frumoase despre viața sfinților Apostoli Petru și Pavel, dintre care nu știi care a fost mai mare în fața lui Dumnezeu, pentru că rostul lor, viața lor, mărturia lor, lumina lor, moștenirea lor minunată a fost la fel de valoroasă și de sfântă și va rămîne pentru vecii vecilor la fel de mare și de însemnată pentru noi toți.

Astăzi sărbătorim ziua cînd oamenii aceștia, sfinții aceștia, apostolii aceștia mari ai lui Dumnezeu au pecetluit cu moartea lor, cu jertfa lor, cu sîngele lor mărturia minunată, dragostea minunată, vestirea minunată pe care, pe urmele Domnului nostru Isus Hristos, Mîntuitorul lor și al nostru, ne-au arătat-o și ei, după pilda Lui, în felul cel mai înalt și frumos.

Amîndoi acești sfinți ai lui Dumnezeu au fost mari. Într-o zi ca asta au fost martirizați. Sf. ap. Petru i s-a luat viața în chip asemănător cu a Domnului. Sfîrșitul său a fost ca răstignirea Mîntuitorului nostru. Ce moarte vrednică și sfîntă a avut acest mare om al lui Dumnezeu! Ce sfîrșit biruitor și strălucit a avut viața acestui mare și sfînt apostol!

Sf. ap. Pavel a avut o alt fel de moarte: i s-a tăiat capul cu sabia. Dar pînă în cea din urmă clipă a vieții lor, ei au rămas statornici credincioșiei lor față de Dumnezeu, față de Mîntuitorul căruia s-au predat. Și-au păstrat pînă la sfîrșit legămîntul pe care l-au făcut, spunînd mereu: Hristos este Același: ieri, azi și în veci. Cuvîntul Lui este etern. Legămîntul Lui cu noi e veșnic. Așa trebuie să fie și cuvîntul nostru cu El, și legămîntul nostru cu El, și ascultarea noastră de El. Ce minunată pildă ne-au dat ei!

Cuvîntul Sfînt pe care l-am citit ne poruncește: Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au vestit Cuvîntul lui Dumnezeu. Uitați-vă cu băgare de seamă la sfîrșitul felului lor de viețuire și urmați-le credința. Nu există nici o dovadă mai strălucită despre adevărul și despre frumusețea unui vestitor al lui Dumnezeu, decît dovada pe care o dă sfîrșitul felului lui de viețuire, dovada celei din urmă clipe din viața sa, mărturia cea mai înaltă a dragostei lui față de Dumnezeu. Că dacă cineva a avut într-adevăr puterea să ducă o viață cu Hristos - și viața aceasta este vrednică de tot respectul și ascultarea și prețuirea noastră, - atunci un respect și mai înalt ni se cere să avem față de ei cînd sfîrșitul felului lor de viețuire dovedește și încununează mărturia lor dusă de-a lungul anilor de viață și de trăire cu Hristos.

Noi mulțumim lui Dumnezeu din toată inima că avem la cine să privim. Că istoria bisericii, că istoria creștinismului, că istoria Lucrării lui Dumnezeu pe pămînt a ridicat în fața noastră stîlpi așa de minunați, luceferi așa de strălucitori, la lumina cărora putem totdeauna să privim cu nădejde, cu cinste, cu demnitate, cu dorință sfîntă, cu respect sfînt, cu evlavie sfîntă. Și aceasta este pentru noi un îndemn, o poruncă: să urmăm și noi credința.

Sigur că toți dorim să vedem cu bucurie Fața lui Dumnezeu.

Sigur că toți dorim să vedem la sfîrșitul vieții noastre, cu bucurie, deschizîndu-se în fața noastră porțile minunate ale Împărăției cerești.

Sigur că toți dorim, citind în cartea Apocalipsei, strălucita răsplătire a tuturor celor care au biruit pe pământ prin credință, prin răbdare, prin faptul că nu și-au iubit viața pînă la moarte, iar astăzi - cum scrie Sfîntul Cuvînt despre ei - se bucură cîntînd pe marea de cristal, cu harfele lui Dumnezeu în mîini. Și fericiți și sfinți sînt în veci cei care au biruit. Cununile lor de aur vor străluci în veci și fețele lor strălucesc ca Fața lui Hristos, cu care s-au asemănat în suferință, în răbdare, în rugăciune, în înfrînare, în luptă, în viață, în moarte. Și se vor asemăna cu El și-n Înviere și-n viața veșnică.

Sigur că toți dorim să ajungem Acolo. E pentru noi o sfîntă bucurie și delectare sufletească să citim viețile sfinților, să citim în Cuvîntul lui Dumnezeu despre marile lor fapte, despre frumoasele lor vieți, despre strălucitele lor biruințe și despre făgăduința Lui că astfel de oameni care au trăit o astfel de viață biruitoare pe pământ, au în ceruri o veșnică răsplată.

Dar ca să ne bucurăm și noi odată cu ei Acolo, trebuie să ne străduim și noi să avem pe pământ o astfel de viață cum au avut ei. Cum vom putea noi nădăjdui să ajungem odată să moștenim Împărăția lui Dumnezeu și să fim adăugați la ceata nemuritoare și veșnică a sfinților noștri înaintași, dacă noi trăim străini de Cuvîntul lui Dumnezeu, departe de legămintele făgăduinței lui Dumnezeu, fără nădejdea cea sfîntă a celor credincioși și fără viața lor de luptă și de biruință? Scrie despre ei Cuvîntul lui Dumnezeu așa de frumos: ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit prin pustiuri, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului, au fost bătuți, chinuiți, au dus o viață de lipsuri, de muncă, de credincioșie, de sfințenie și de înfrînare...

Cum credem noi că vom putea fi în Împărăția lui Dumnezeu împreună cu ei, dacă pentru noi felul lor de viață este așa de străin, dorind bucuriile vieții, satisfacțiile acestei lumi? Nu renunțăm la nici una din plăcerile păcătoase pe care le oferă satana și lumea în schimbul pierderii mîntuirii și-n schimbul căderii sufletului nostru și cedării vieții noastre veșnice... Cînd noi nu renunțăm la nici una din avantajele păcatului, - cum credem că vom fi odată în stare să moștenim împreună cu cei sfinți, dacă viața noastră este străină de moartea lor, dacă credința noastră este neputincioasă, nerăbdătoare, neînfrînată, neascultătoare de Dumnezeu?

Binecuvîntăm pe Domnul pentru astfel de zile pe care Dumnezeu ni le-a rînduit, ca ziua de astăzi. În ziua de astăzi mulți știu că sărbătorim numele Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Mulți vorbesc și mulți știu cîte ceva din istoria lor. Dar cîți oare le aduc prețuirea și cinstirea, dîndu-și toate silințele să-și asemene viața lor, purtarea lor, credința lor, trăirea lor cu a Sfinților Apostoli pe care-i cinstim?

Noi Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru clipa aceasta și-I mulțumim lui Dumnezeu pentru sfintele cuvinte pe care le-am auzit, împrăștiînd în inima noastră viața acestor sfinți, oameni mari ai lui Dumnezeu. Am auzit lucruri atît de folositoare pentru fiecare dintre noi, despre felul lor de viață, începînd cu chemarea pe care le-a făcut-o Domnul fiecăruia dintre acești apostoli minunați.

Acum dorim în puținul timp care ne-a mai rămas pînă cînd vom încheia această întîlnire minunată a noastră, să ne reamintim în viața și-n inima noastră și-n mințile noastre cîte ceva din cuvintele pe care acești mari oameni ai lui Dumnezeu ni le-au lăsat nouă în ultimele zile ale vieții lor, cînd presimțind sfîrșitul care li se apropia, cum spune ap. Pavel, au căutat să le facă cunoscute urmașilor lor în Evanghelie - fiilor lor sufletești, acelora pe care Dumnezeu i-a făcut să fie aduși de ei pe calea mîntuirii și pe care-i lăsau în urma lor, - dorind să-i ajute, ca aceștia să-i înlocuiască cu vrednicie în slujba sfîntă în care-i chemase pe ei Dumnezeu, dorind să-i ajute și acum cînd sfîrșind această slujbă, ei așteptau să plece la răsplata cerească. Pentru că există o întîlnire pe pămînt - și ne bucurăm de ea. Tot așa există și o despărțire, de care adeseori ne întristăm. Oricum ar fi însă, fie întîlnirea, fie despărțirea noastră, în umblarea cu Dumnezeu și cu urmașii Lui, cu vestitorii Săi, și întîlnirile și despărțirile noastre sînt împreunate cu lacrimi... Ne bucurăm și ochii noștri lăcrimează de bucurie cînd ne întîlnim. Și tot așa ni-s plini ochii de lacrimi cînd trebuie să ne despărțim.

Sfinții Apostoli ai Domnului știau că pe pămîntul acesta orice întîlnire are și o despărțire. Ne bucurăm de părinții noștri tineri cînd sîntem copii. Ne delectăm, ne veselim în brațele lor și adeseori îi sărutăm cu lacrimi. Dar vine vremea cînd trebuie să ne îmbrățișeze părinții noștri bătrîni. Ei se duc, pentru că așa a rînduit Dumnezeu să fie viața aceasta.

A fost o vreme cînd Mîntuitorul le-a vestit ucenicilor Săi bucuria începutului Evangheliei. Aceste bucurii ale începutului Evangheliei sînt scrise în cap. 5, vers 1 din Ev. după Matei. Dar a venit și o vreme cînd Mîntuitorul S-a despărțit de ei. Ce frumos e cap. 5 de la Matei! Primele cuvinte ale Mîntuitorului au fost: Fericiți sînt cei săraci în duh; apoi: Fericiți cei ce plîng; apoi: Fericiți cei ce flămînzesc și însetoșează după neprihănire; apoi: Fericiți cei cu inima curată; apoi: Fericiți cei milostivi, - și așa mai departe. Numai fericire vesteau primele cuvinte... Și ce fericiți trebuie să se fi simțit, ascultînd cuvintele Domnului, cei care erau pentru prima dată în jurul Lui, cînd le vestea începutul Evangheliei!

Dar a venit și cap. 25 de la Matei, cu sfîrșitul acestei Evanghelii, sfîrșitul umblării Mîntuitorului cu ucenicii Săi. Toată Evanghelia Domnului se desfășoară pe cele 20 de capitole: din cap. 5 de la Matei, pînă la cap. 25 de la Matei. Cap. 5, cel dintîi, începe cu fericirea celor care vor asculta Cuvîntul lui Dumnezeu. Și cap. 25 de la Matei se încheie cu fericirea celor care L-au ascultat și cu osînda celor care n-au ascultat acest Cuvînt.

Deci, după cum a fost o întîlnire a Mîntuitorului cu mulțimile și cu ucenicii, a fost și o despărțire a Lui. După cap. 25 de la Matei încep capitolele cu patimile, suferința, cu moartea și Învierea Domnului și cu despărțirea Lui de ei.

Așa a fost și în viața Sfinților Apostoli. Noi, după cum spune Cuvîntul lui Dumnezeu, vom citi ceva din aceste cuvinte. Căci cuvintele lor de despărțire se aseamănă așa de frumos cu cuvintele Mîntuitorului pe care le-a rostit la despărțirea de ucenicii Săi și de ascultătorii Săi pînă la Venirea a Doua.

Citiți cap. 25 din Ev. după Matei și veți vedea ce frumos a fost Cuvîntul Mîntuitorului cu care S-a despărțit El de ucenicii Săi și de toți ascultătorii Lui. Acolo sînt trei părți frumoase.

De la versetul 1 pînă la 14, se vorbește despre Pilda celor 10 fecioare. Aici este vorba despre credincioasele Domnului din biserică, surorile noastre din adunarea Domnului, împărțite în două părți. Unele sînt în adunare, au toată înfățișarea și numele de credincioase, au candelă, au Biblia, au Cuvîntul lui Dumnezeu, au cartea de cîntări, dar în toate acestea nu există untdelemnul, căldura, puterea, viața trăită în Evanghelie după voia lui Dumnezeu. Celelalte, care se aseamănă în toate privințele cu cele dintîi, au acel ceva ceresc și sfînt în toate privințele cu cele dintîi, au acel ceva ceresc și sfînt care formează valoarea și puterea, și căldura, și lumina vieții în Hristos, untdelemnul din candelă, acea putere Dumnezeiască ce dă viață, căldură, lumină, trăire, roade celor care o au. E o înștiințare frumoasă pentru surorile noastre credincioase care ard în slujba lui Dumnezeu. A căror rugăciune arde, a căror viață trăită în slujba lui Dumnezeu e o ardere mereu curată și frumoasă în slujba sfîntă. Ard pentru familiile lor, ard pentru adunarea Domnului, ard pentru Biserica Domnului, ard pentru tot ceea ce trebuie să fie curat, frumos și sfînt în viața lor de familie, în viața lor de credincioase și-n viața lor pe care o duc în Lucrarea lui Dumnezeu. Ce frumoasă este viața aceasta de ardere în slujba lui Dumnezeu! Domnul să binecuvînteze aceste suflete scumpe care cresc, care hrănesc, care mîngîie, care ajută, care binecuvîntează tot ce are nevoie de viața lor, prin arderea aceasta sfîntă a vieții lăuntrice în slujba lui Dumnezeu. Și Domnul să le ajute și pe celelalte surori, care vin, dar nu ard; care cîntă, dar nu tremură și nu se cutremură; care se roagă, dar nu au lacrimi și n-au putere; care cunosc pe Domnul, dar nu ard din dragoste pentru El și din dorința de a-L sluji.

După aceea le vorbește Mîntuitorul slujitorilor Lui, fraților noștri din Lucrarea lui Dumnezeu și din Biserică. Vorbim despre Pilda cu talanții, pentru că fiecăruia dintre cei care au venit în Lucrarea lui Dumnezeu i-a fost încredințat un talant, doi sau cinci talanți. Noi nu sîntem dintre cei cu cinci talanți. Aceștia sînt marii oameni ai lui Dumnezeu care au căpătat daruri binecuvîntate și au știut să le pună cu toată puterea în slujba sfîntă. Aceștia au fost ca Sfinții Apostoli Petru și Pavel, care cu toată puterea și cu tot devotamentul vieții lor s-au pus în slujba lui Dumnezeu. Aceștia da! Aceștia au cîștigat pentru Dumnezeu comori mari, lucruri mari. Au realizat pentru Dumnezeu fapte mari. Și Domnul le-a promis făgăduințe veșnice. Ce minunată este lauda și răsplata cu care Domnul îi binecuvîntează pe marii Săi oameni, pe slujitorii care au venit cu cinci talanți îmbogățiți! Răsplata cîrmuirii unor cetăți veșnice le-a fost promisă, pentru că au fost vrednici de ea.

Noi sîntem dintre cei cu cîte-un talant. Dar chiar și cu talanți puțini, cu un singur talant, dacă îl punem în slujba lui Dumnezeu, El binecuvîntează munca noastră, osteneala noastră și jertfa noastră. În Lucrarea lui Dumnezeu nu există nici un slujitor, nici un suflet, nici un frate fără nici un talant. Sînt între noi oameni care au primit de la Dumnezeu mult. Și datorită primirii acestor daruri mari, Dumnezeu le pretinde, le cere, îi obligă să aducă roadă pentru El.

În pilda cu talanții, ca și-n Pilda cu fecioarele, Domnul îi răsplătește pe cei ce au fost credincioși; și spune fără cruțare ce răsplată, ce osîndă și ce pedeapsă îi așteaptă pe cei care au putut face binele, și nu l-au făcut. Dumnezeu i-a făcut să aibă cu ce să facă binele. Le-a arătat și cum să facă, și unde să facă, și cînd să facă, și cît să facă; și le-a pus pe inimă gîndul, și le-a arătat clar ce trebuie lucrat. Unii au făcut binele pe care au putut să-l facă, alții n-au făcut binele pe care puteau să-l facă.

Și apoi după Pilda cu talanții, urmează Judecata. Mîntuitorul îi înștiințează: Iată sfîrșitul tuturor lucrurilor. Și plata fecioarelor înțelepte, și a celor neînțelepte. Și răsplata slujitorilor care au cîștigat talanții, și a celor care i-au îngropat. Vine odată, pe dreptate, cînd Dumnezeu Însuși îi arată fiecăruia, răsplătindu-i sau pedepsindu-i pentru ce au făcut sau pentru ce n-au făcut.

Cu Judecata de la urmă se încheie Evanghelia Mîntuitorului. Cu Judecata de la urmă se încheie răsplătirea fecioarelor înțelepte și a celor neînțelepte; a lucrătorilor care au cîștigat și a celor care au risipit bogăția pe care le-a dat-o, ocaziile pe care li le-a rînduit, prilejurile, condițiile, harul pe care Dumnezeu l-a dat fiecăruia. Cei care au vrut să-L iubească și să-L asculte pe Dumnezeu au știut cum să le folosească. Ceilalți, deși au știut, totuși n-au făcut voia Stăpînului.

Așa S-a despărțit Domnul de ascultătorii Săi.

Acum am vrea să citim ceva din cuvintele cu care s-au despărțit de ascultătorii lor Sfinții Ap. Petru și Pavel. După pilda Domnului și Mîntuitorului nostru, acești oameni sfinți au făcut și ei la fel. Au știut că vine odată ziua cînd trebuie să se despartă de frați. Cînd trebuie să-și ia rămas bun de la cei cu care zeci de ani au mers împreună la adunările Domnului, s-au bucurat de Cuvîntul Domnului, de cîntările Domnului, de rugăciunile Domnului, de binecuvîntările Domnului. Cum a fost o zi cînd s-au întîlnit cu frații, a fost o zi cînd s-au despărțit. La despărțirea de frați, Sf. Ap. Petru scrie unele din cele mai mișcătoare cuvinte. Am vrea să le citim, pentru că în ziua aceasta sfîntă a amintirii vieții Sfinților Apostoli ai lui Dumnezeu, a celor doi mari cunoscuți slujitori ai lui Dumnezeu din Biserica Sa, nu putem aduce o cinstire mai frumoasă și face o încheiere mai fericită a cinstirii acesteia, decît reîmprospătînd în inimile noastre îndemnurile și cuvintele lor cele din urmă.

Cînd iubești pe cineva, fiecare cuvînt pe care ți-l spune și pe care i-l spui, te impresionează, te mișcă, îl prețuiești, îți rămîne neuitat. Iar cînd te desparți de el, prin credință, avem speranța că nu pe totdeauna ne despărțim, chiar dacă moartea aceasta trecătoare intervine în viața noastră și aduce o despărțire scurtă și trecătoare între noi. Chiar dacă moartea aceasta, pentru cei necredincioși, e ceva îngrozitor și înspăimîntător, pentru noi cei care-L iubim pe Dumnezeu nu este așa. Noi știm că moartea aceasta nu e un sfîrșit. Moartea aceasta este pentru noi o trecere, un prag. Trecem din existența aceasta chinuită, scurtă și trecătoare, în existența cealaltă, eternă, fericită, bucuroasă, binecuvîntată. Cum a spus Mîntuitorul, trecem de la moarte spre viață, pentru că viața aceasta scurtă e ca o moarte, pentru că mereu murim, în fiecare zi murim; murim cîte puțin.

Mor în noi puterile, mor în noi bucuriile, mor multe nădejdi, pînă în cea din urmă clipă a vieții. Atunci murim de tot trupește. Trecerea vieții noastre este ca o moarte. În viața noastră atîtea din celulele, din părțile corpului nostru mor în fiecare zi. Și cu cea din urmă clipă din viața noastră, trupul nostru, viața noastră trecătoare încetează.

Dar noi nu sîntem numai această viață trecătoare. Aceasta este numai forma sub care ne arătăm noi oamenilor văzuți și lucrurilor trecătoare. În noi ascundem viața veșnică, după cum fiecare bob de grîu sau de altă sămînță ascunde în el un punct nemuritor. Cît de mică este o sămînță - și sămînța aia de mac - are undeva acolo ascuns în ea un punct nemuritor. Poți s-o ții ani și zeci de ani... cînd după atîția ani o pui în pămînt, acel punct nemuritor din ea răsare și-i dă viață, și se arată că este într-adevăr nemuritor.

Și-n noi există ceva nemuritor. Putem să ne ducem în mormînt, putem să stăm în morminte mii și mii de ani. Cînd Domnul va aduce condiția învierii noastre, acel ceva nemuritor din noi, sămînța lui Dumnezeu pusă în noi, va încolți dintr-o dată și într-o clipă vom ieși cu trupul cel nou, pentru viața cea nouă și nemuritoare care ne este făgăduită nouă de Dumnezeu, fie că credem în El, fie că nu credem.

Deci la această despărțire, Apostolii Domnului au rostit un cuvînt asemănător cu Cuvîntul Domnului - cînd s-au despărțit de frați. Să ascultăm ultimele cuvinte ale Sf. Ap. Petru, scrise în epistola sa a 2-a. Vom citi cap. 3 din epistola a 2-a a Sf. Petru, pentru că acest capitol este ca un cuvînt de despărțire a lui de frați; de frații cărora le-a propovăduit atîția ani, prin atîtea jertfe Cuvîntul viu al lui Dumnezeu. Ascultați cu luare aminte ce fel de adevăruri spune el și ce fel de sfaturi le dă el ucenicilor lui Dumnezeu de care se desparte atunci:

Prea iubiților, aceasta este a doua epistolă, pe care v-o scriu. În amîndouă, caut să vă trezesc mintea sănătoasă, prin înștiințări, ca să vă fac să vă aduceți aminte de lucrurile vestite mai dinainte de sfinții proroci, și de porunca Domnului și Mîntuitorului nostru, dată prin apostolii voștri. Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor și vor zice: Unde este făgăduința venirii Lui? Căci de cînd au adormit părinții noștri, toate rămîn așa cum erau de la începutul zidirii! Căci înadins se fac că nu știu că odinioară erau ceruri și un pămînt scos prin Cuvîntul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei, și că lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecată de apă. Iar cerurile și pămîntul de acum sînt păzite și păstrate prin același Cuvînt, pentru focul din ziua de judecată și de pieire a oamenilor nelegiuți. Dar, prea iubiților, să nu uitați un lucru: că, pentru Domnul, o zi este ca o mie de ani, și o mie de ani sînt ca o zi. Domnul nu întîrzie în împlinirea făgăduinței Lui, cum cred unii, ci are o îndelungă răbdare pentru voi, și dorește ca nici unul să nu piară, ci toți să vină la pocăință. Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pămîntul, cu tot ce este pe el, va arde.

Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, prea iubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină, și în pace. Să credeți că îndelunga răbdare a Domnului nostru este mîntuire, cum v-a scris și prea iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, ca și în toate epistolele lui, cînd vorbește despre lucrurile acestea. În ele sînt unele lucruri grele de înțeles pe care cei neștiutori și nestatornici le rătălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor. Voi deci, prea iubiților, știind mai dinainte aceste lucruri, păziți-vă ca nu cumva să vă lăsați tîrîți de rătăcirea acestor nelegiuți, și să vă pierdeți tăria; ci creșteți în harul și în cunoștința Domnului și Mîntuitorului nostru Isus Hristos. A Lui să fie slava acum și în ziua veșniciei. Amin.

Nu uitați aceste cuvinte. Și citiți-le mereu, și după ce vă veți întoarce, aduceți-vă aminte și recitiți mereu din Ep. a 2-a a Sf. Ap. Petru, cap. 3. Sînt cuvintele de rămas bun și sfătuirile pe care ni le dă el nouă și tuturor celor care vor să vadă cu bucurie Fața lui Dumnezeu și să-și mîntuiască sufletul; și-L vor vedea și și le vor mîntui, dacă le ascultă și le trăiesc așa cum sînt scrise, așa cum le-au trăit ei la vremea lor, așa cum ne-au propovăduit și nouă și ne-au îndemnat și pe noi să trăim. Că în zadar zicem că sîntem creștini, în zadar mărturisim noi că-i ascultăm și-i cinstim pe sfinții martiri și mucenici și apostoli ai Domnului, în zadar ne lăudăm noi că sîntem urmașii unor părinți credincioși, dacă noi nu trăim cum au trăit ei și dacă nu ascultăm întru totul și nu ne însușim întru totul aceste sfinte învățături.

Și acum să vă citesc ce le spune Sf. Ap. Pavel unora dintre credincioșii în mijlocul cărora a propovăduit și el Cuvîntul lui Dumnezeu. Am zis: scumpe ne sînt nouă toate cuvintele părinților noștri care ne-au iubit și ne-au mărturisit pe Dumnezeu. Cuvintele mamei noastre, cuvintele tatălui nostru... tot ce ne-au spus ei frumos de-a lungul vieții noastre, de cînd i-am cunoscut, de copii, pînă cînd i-am înmormîntat, rezemînd capul lor pe umărul nostru și închizîndu-le cu mîinile noastre ochii lor sfinți pentru ultima dată, cînd le-am așezat mîinile frumos pe piept și i-am încredințat lui Dumnezeu pentru ceasul revederii din Ziua cea mare a Învierii.

Scumpe ne sînt nouă toate amintirile cu părinții noștri, cu învățătorii noștri, cu cei care ne-au iubit și care ne-au făcut nouă bine. Și acestea sînt cele din urmă cuvinte ale Sfinților Apostoli, care ne-au mărturisit nouă mai mult ca oricine, după Domnul și Mîntuitorul nostru, Cuvîntul Său Cel Sfînt.

Ascultați ce spune Sf. Ap. Pavel în Fap. Ap. cap. 20:

Cînd a încetat zarva, Pavel a chemat pe ucenici, și, după ce le-a dat sfaturi, și-a luat ziua bună de la ei, și a plecat în Macedonia. A străbătut ținutul acesta, și a dat ucenicilor o mulțime de sfaturi. Apoi a venit în Grecia, unde a rămas trei luni. Era gata să plece cu corabia în Siria, dar iudeii i-au întins curse. Atunci s-a hotărît să se întoarcă prin Macedonia. Avea ca tovarăși pînă în Asia pe: Sopater din Berea, fiul lui Pir, Aristarh și Secund din Tesalonic, Gaiu din Derbe, Timotei, precum și Tihic și Trofim care erau din Asia. Aceștia au luat-o înainte, și ne-au așteptat la Troa. Iar noi, după zilele praznicului Azimilor, am plecat cu corabia din Filipi, și, în cinci zile, am ajuns la ei în Troa, unde am stat șapte zile. În ziua dintîi a săptămînii, eram adunați laolaltă ca să frîngem pîinea. Pavel, care trebuia să plece a doua zi, vorbea ucenicilor, și și-a lungit vorbirea pînă la miezul nopții. În odaia de sus, unde eram adunați, erau multe lumini. Și un tînăr, numit Eutih, care stătea pe fereastră, a adormit de-a binelea în timpul lungii vorbiri a lui Pavel; biruit de somn, a căzut jos din catul al treilea, și a fost ridicat mort. Dar Pavel s-a coborît, s-a repezit spre el, l-a luat în brațe, și a zis: Nu vă tulburați, căci sufletul lui este în el. După ce s-a suit iarăși, a frînt pîinea, a cinat, și a mai vorbit multă vreme pînă la ziuă. Apoi a plecat. Flăcăul a fost adus viu, și lucrul acesta a fost pricina unei mari mîngîieri. Noi am venit înaintea lui Pavel la corabie, și am plecat cu corabia la Asos, unde ne învoiserăm să ne întîlnim din nou; pentru că el trebuia să facă drumul pe jos. Cînd s-a întîlnit cu noi în Asos, l-am luat în corabie, și ne-am dus la Mitilene. De aici am mers pe mare, și a doua zi am ajuns în fața insulei Chios. În ziua următoare, de-abia am atins Samos, ne-am oprit în Troghilion, și a doua zi am venit la Milet. Pavel se hotărîse să treacă pe lîngă Efes, fără să se oprească aici, ca să nu piardă vremea în Asia, căci se grăbea ca, dacă-i va fi cu putință, să fie în Ierusalim de ziua Cincizecimii. Însă din Milet, Pavel a trimis la Efes, și a chemat pe prezbiterii Bisericii. Cînd au venit la el, le-a zis: Știți cum m-am purtat cu voi în toată vremea, din ziua dintîi, în care am pus piciorul pe pămîntul Asiei. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi, și în mijlocul încercărilor pe care mi le ridicau uneltirile iudeilor. Știți că n-am ascuns nimic din ce vă era de folos, și nu m-am temut să vă propovăduiesc și să vă învăț înaintea norodului și în case, și să vestesc iudeilor și grecilor: pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos. Și acum, iată că, împins de Duhul, mă duc la Ierusalim, fără să știu ce mi se va întîmpla acolo. Numai Duhul Sfînt mă înștiințează din cetate în cetate că mă așteaptă lanțuri și necazuri. Dar eu nu țin numaidecît la viața mea, ca și cum mi-ar fi scumpă, ci vreau numai să-mi sfîrșesc cu bucurie calea și slujba, pe care am primit-o de la Domnul Isus, ca să vestesc Evanghelia harului lui Dumnezeu. Și acum, știu că nu-mi veți mai vedea fața, voi toți aceia, în mijlocul cărora am umblat propovăduind Împărăția lui Dumnezeu. De aceea, vă mărturisesc astăzi că sînt curat de sîngele tuturor. Căci nu m-am ferit să vă vestesc tot planul lui Dumnezeu. Luați seama dar, la voi înșivă și la toată turma peste care v-a pus Duhul Sfînt episcopi, ca să păstoriți Biserica Domnului, pe care a cîștigat-o cu Însuși Sîngele Său.

Știu bine că, după plecarea mea se vor vîrî între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma; și se vor scula din mijlocul vostru oameni, care vor învăța lucruri stricăcioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor. De aceea, vegheați, și aduceți-vă aminte că, timp de trei ani, zi și noapte, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi. Și acum, fraților, vă încredințez în mîna lui Dumnezeu și a Cuvîntului harului Său, care vă poate zidi sufletește, și vă poate da moștenirea împreună cu toți cei sfințiți. N-am rîvnit nici la argintul, nici la aurul, nici la hainele cuiva. Singuri știți că mîinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine. În toate privințele v-am dat o pildă, și v-am arătat că, lucrînd astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi, și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Isus, care Însuși a zis: Este mai ferice să dai decît să primești. După ce a vorbit astfel, a îngenuncheat, și s-a rugat împreună cu ei toți, și au izbucnit cu toții în lacrimi, au căzut pe grumazul lui Pavel, și l-au sărutat. Căci erau întristați mai ales de vorba, pe care le-o spusese el, că nu-i vor mai vedea fața. Și l-au petrecut pînă la corabie.

Sărbătorim și noi cu ocazia asta, stînd aici în această curte împreună, un om al lui Dumnezeu care a mărturisit în mijlocul nostru zeci de ani. Astăzi este bătrîn, slab, cu părul cărunt, cu trupul istovit de muncă și de osteneli și de alergări. Noi l-am cunoscut cînd era încă copil. Îl cunosc pe fratele Petre de peste 50 de ani. Peste o jumătate de secol a trecut de cînd îl știu pe acest copil scump al lui Dumnezeu; de cînd era elev în școala primară aici, în primele clase, la școala din Săucani.

Cu tot sufletul lui predat Domnului din anii copilăriei lui fragede, L-a slujit pe Dumnezeu și L-a mărturisit cu toată inima. N-a fost o dată cînd el să se fi ridicat cu o poezioară, cu o rugăciune, cu un cuvînt de la Dumnezeu, să nu fie însoțit de lacrimi și să nu scalde fiecare îndemn dat fraților, sub orice formă a fost acest îndemn, cu lacrimile lui. Cu cîte lacrimi a vărsat pentru atît de mulți dintre cei pe care i-a chemat la Dumnezeu, ar putea să-i scalde. Și i-a și scăldat în lacrimi...

Dumnezeu să binecuvînteze sufletul acesta scump! Cu ocazia acestei întîlniri, cînd îi cinstim pe marii noștri înaintași care ne-au făcut nouă bine, să nu uităm nici de acest suflet. Multe mii de suflete din părțile acestea și din toată țara - și nu numai din țara noastră - care au auzit cuvîntul său și L-au aflat pe Dumnezeu prin acest cuvînt, și s-au hrănit și au crescut în Domnul și s-au bucurat, trebuie să recunoască aceasta și să-L laude pe Dumnezeu mulțumind pentru partea de jertfă și de osteneli pe care a dat-o acest suflet care niciodată n-a cerut nimic și n-a primit nimic pentru el, dar a făcut tot ce a putut pentru ca să-i ajute și să-i aducă pe alții la Dumnezeu. Copiii și i-a crescut în lacrimi... l-ar fi putut scălda în lacrimi pe fiecare dintre consătenii lui, că n-a fost unul căruia să nu-i fi spus cu lacrimi despre pocăință, despre mîntuire, despre viața veșnică, despre nașterea din nou și despre răsplata fericită ce-i așteaptă pe cei care ascultă; și despre pedeapsa care îi așteaptă pe cei care se împotrivesc Cuvîntului lui Dumnezeu.

Cred că nu este în județul acesta drum pe care să nu-l fi străbătut cu picioarele lui. Lucra toată ziua, pînă noaptea tîrziu, și în loc, ca zdrobit de oboseală să se odihnească, mergea pînă la Văłani sau pînă la Drăgoteni, sau pînă la Căbești, sau... cine știe pînă unde, unde îl așteptau cîteva suflete care doreau după Dumnezeu, să petreacă ceasuri întregi în rugăciune. Și după aceea, tîrziu, abia spre dimineață, ajungea din nou, cînd să se odihnească... Odihna lui a fost osteneala pentru Dumnezeu. Frăția voastră, toți cei care mă auziți, știți că spun adevărul.

Dumnezeu să fie slăvit pentru astfel de oameni! Eu însumi am avut atît de mult ajutor și binecuvîntare din partea ostenelilor și dragostei lui...

N-a primit niciodată, de la nimeni, nici o răsplată pentru ostenelile sale. Tot ce a putut a făcut pentru Domnul și pentru frați; și pentru cunoscuți, și pentru necunoscuți. Odată, cînd vom ajunge în ceruri, vom slăvi pe Domnul uimiți de răsplata pe care i-a pregătit-o El.

Noi am mers zeci de ani împreună pe calea Domnului. Am gîndit adeseori că eu mi-am primit și în lumea aceasta ceva pentru ostenelile și jertfele și suferințele pe care le-am îndurat pentru Domnul. Am primit laude nemeritate - n-am dorit niciodată, dar le-am primit; a fost pentru mine un fel de plată pe pămînt. Am mai primit și alt fel de daruri, deși n-am dorit niciodată așa ceva... Dar în fața Domnului m-am socotit totdeauna nespus mai mic decît acest frate care n-a primit nimic. I-am zis odată: Răsplata și ostenelile tale nerăsplătite de nimeni pe pămînt, vor fi nespus mai mari în ceruri... Eu mi-am primit și pe pămînt ceva din răsplata făgăduită de Domnul. El n-a primit nimic.

Binecuvîntat să fie Domnul pentru astfel de suflete de vestitori ai Săi, a căror viață am putea spune - păstrînd distanța cuviincioasă - că n-a fost cu nimic mai prejos decît viața marilor oameni ai lui Dumnezeu pe care îi cinstește sfînta noastră Biserică pentru pilda frumoasă și statornică a credincioșiei lor de la început și pînă la sfîrșit.

Sînt peste 50 de ani de cînd, prin 1933 sau 1934, am fost odată la o mare adunare a Oastei Domnului din Oradea. Atunci în Oradea erau în 6 locuri adunările Oastei. Atît de mulți frați și surori erau acolo atunci. Noi eram copii. O serbare mare a avut loc în sala Teatrului Municipal. Și noi am fost pe scena teatrului, propovăduind Evanghelia. Mi-aduc aminte și astăzi de fratele Petre care era un copil, un tinerel - cum spune Cuvîntul Domnului despre sfîntul David - cu păr bălai și față frumoasă; cu cojocel, sumăniță și opinci. Dar a propovăduit Evanghelia așa de minunat de pe scena Teatrului Municipal din Oradea atunci, că toți cei din lojile principale, în care erau toți cei mai mari din județ, în frunte cu episcopul, cu vicarul, cu prefectul, cu oameni mari din Oradea din anii 1933-1934, s-au ridicat în picioare și au aplaudat cu lacrimi și cu bucurie și toți spuneau: Dar cine este acesta? Un înger al lui Dumnezeu! Așa de frumos a vorbit!

Și de-atunci, de peste 50 de ani, de cîte ori a mărturisit acest suflet Sfîntul Cuvînt al lui Dumnezeu și pe cît de mulți i-a făcut să-L laude pe Domnul în urma mărturisirii Cuvîntului Său Sfînt!

De aceea e bine ca la sărbătoarea aceasta, să ne aducem aminte de astfel de suflete. Știe Domnul cât de puține zile îl mai avem și pe el între noi. Pentru că așa este trecerea și mersul vieții noastre, ca o zi: ne bucurăm de răsăritul ei, ne bucurăm de amiaza strălucitoare și biruitoare și fericită a soarelui, dar încet, încet lumina se apropie de apus. Ne-am bucurat de copilăria fratelui Petru, ne-am bucurat de tinerețea lui, de bărbăția, de anii cei frumoși, și-acum îi însoțim trecerea vieții spre apus. Domnul știe câtă vreme mai sîntem împreună. Am dorit din toată inima, cu ocazia aceasta - cinstind Numele Domnului și cinstind amintirea marilor apostoli care ne-au vestit nouă Sfîntul Cuvînt al lui Dumnezeu și privind cu admirație, cu respect și cu dragoste la sfîrșitul felului lor de viață, - să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute să le urmăm credința.

Aduceți-vă aminte de fratele Petru totdeauna... de statornicia, de răbdarea, de blîndețea, de bunăstarea, de rîvna lui. Și cel mai bun fel de a-i arăta prețuirea, este să-i urmăm credința. Să ne străduim cu toții să fim pînă la sfîrșitul vieții noastre niște vase de preț în slujba Stăpînului nostru, vrednici de cîntea Lui și dovedind statornicia și ascultarea, și curăția credinței pe care ne-a dovedit-o fratele fără să strige, fără să se laude... Dar a ars ca o lumînare, arătîndu-ne și nouă, multora dintre noi, drumul cel drept și frumos al mîntuirii și sfîrșitul cel binecuvîntat al celor care rămîn statornici și credincioși pînă la sfîrșit.

E vremea cînd trebuie să încheiem această adunare, fiindcă timpul, pentru frații care se vor duce cu mijloacele de transport, se apropie de plecare. Dorim să încheiem această stare de vorbă a noastră, această sărbătorire, cu o rugăciune de mulțumire către Dumnezeu. Dar înainte de aceasta, am dori să facem o chemare, în Numele Domnului, către cei care, eventual, sînt aici și care nu sînt predați Domnului și hotărîți pentru Domnul.

Dacă este cineva care vrea să se hotărască în această zi minunată - în care ni s-a înfățișat nouă atît de strălucitor și de înalt pildele vieții marilor noștri înaintași, cei doi mari Sfinți Apostoli Petru și Pavel, și-n care în cîteva cuvinte am evocat aci un exemplu din viața noastră și din zilele noastre de trăire după voia lui Dumnezeu și după pilda marilor înaintași, viața scumpului nostru frate Petru - dorim să rugăm, dacă este cineva care nu s-a hotărît pentru Domnul și să înceapă o astfel de viață, să privească pildele pe care le-am înfățișat aici ca pe niște îndemnuri strălucite, pentru a începe și el astăzi acest fel de viață.

Iar dacă noi, toți cei care sîntem aici, avem depus legămînt cu Domnul de ani de zile, am vrea totuși, cu ocazia aceasta, să înnoim acest legămînt, și din ziua aceasta să ne străduim ca mai credincioși și mai hotărîți să mergem pe calea credinței, după pilda înaintașilor noștri de-atunci și după pilda înaintașilor noștri de astăzi. Să fim vrednici de ei, ca să putem și noi avea odată răsplata fericită de a fi împreună cu ei.

Cît de fericiți am fost totdeauna cînd mergînd la vreo adunare, am văzut că acolo fratele Petru sau alți frați de-ai noștri iubiți cu care am simțit că sîntem una și pe care i-am simțit că sînt în fața noastră ca niște exemple strălucite! Ce fericiți vom fi cînd, împreună cu ei, ne vom bucura și noi în ceruri de răsplata ostenelilor și de fericita dobîndire a mîntuirii pentru care au alergat ei și pentru care ne-au îndemnat, prin felul lor de viață și prin cuvîntul lor, să alergăm și să ostenim și noi!

Ne vom ridica și vom mulțumi Domnului pentru toate, lăudînd și slăvind Numele Său cel Sfînt.

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-Se Numele Tău, vină Împărăția Ta și facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pămînt. Pîinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția, puterea și slava, acum și-n vecii vecilor. Amin.

Mulțumim Doamne Dumnezeu și Tatăl nostru, Dumnezeu și Mîntuitorul nostru Isus Hristos, Dumnezeu și Mîngîietorul nostru Doamne Duhule Sfinte, în această zi strălucită, pentru bucuria pe care ne-ai dat-o. Pentru întîlnirea și pentru această petrecere fericită în amintirea și în cinstea marilor noștri înaintași, Sfinții Tăi Apostoli și martiri, Petru și Pavel. Și-Ți mulțumim pentru Cuvîntul cel Sfînt și pentru ocazia cea fericită, și pentru prezența cea binecuvîntată a Ta în mijlocul nostru, pe care ne-ai dat fericirea să le simțim cu această ocazie, în această zi, în aceste ceasuri petrecute împreună. Primește Doamne rugăciunile de mulțumire și de recunoștință pe care preoții Tăi, păstorii noștri duhovnicești, Ți le-au adus Doamne împreună cu noi în acest timp, în acest loc și cu această ocazie.

Binecuvîntează cuvîntul mărturisirii lor sfinte și ajută-ne pe toți să luăm seama la toate îndemnurile pe care ni le-ai trimis nouă prin ei, împlinindu-le, să ne facem și noi vrednici de răsplata veșnică.

Binecuvîntează Te rugăm patria noastră, țara noastră, poporul nostru, conducătorii rînduiți de Tine în mijlocul nostru. Luminează-i prin înțelepciunea Ta care vine de sus și dăruiește-le ajutorul Tău, pentru ca și noi sub ocîrmuirea lor înțeleaptă, să ne bucurăm de pace, de libertate și de bucuria de a Te slăvi pe Tine slobozi și de-a ne îndemna mereu tot mai mult unii pe alții la dragoste între noi și la fapte bune între ceilalți oameni.

Te rugăm să binecuvîntezi biserica noastră și pe preoții ei. Binecuvîntează-i pe toți cei așezați de Tine în mijlocul ei să mărturisească în această slujbă sfîntă Cuvîntul Tău. Ajută-i pe cei care Te iubesc, pe cei care trăiesc puternic voia Ta, să mărturisească puternic Cuvîntul Tău nu numai cu buzele lor, ci cu viața lor. Și ajută-i pe toți să ajungă cu adevărat niște mărturisitori vii și înflăcărați ai Cuvîntului Tău, vrednici de marii înaintași și următori ai pildei Sfinților Apostoli. Pentru ca vremea pe care o trăim, Doamne, să fie o vreme plină de putere și biserica noastră să ajungă o biserică vie, trăitoare evanghelică a Cuvîntului Tău, plină de oameni vrednici de Tine, sfinți și credincioși.

Binecuvîntează hotarele patriei noastre. Păzește-le de orice rău. Ferește-ne Doamne de împliniri nefericite, de cutremure, de inundații, de nenorociri, de secete mari, de năvălirea altor neamuri și de dezbinarea dintre noi.

Binecuvîntează Te rugăm Lucrarea Ta sfîntă din mijlocul nostru, acest aluat ceresc pe care l-ai pus să dospească toată frămîntătura patriei noastre și a lumii noastre pentru Tine și pentru viața veșnică.

Binecuvîntează lucrătorii Tăi buni, pe frații noștri și surorile noastre bătrîni și tineri.

Binecuvîntează mamele, soțiile, fiicele Lucrării Tale. Binecuvîntează mai ales mamele tinere; ajută-le să-și crească copiii după voia Ta. Și pe toți părinții ajută-i să crească copii credincioși, pentru ca viitorul fericit al patriei noastre să fie asigurat de Cuvîntul Tău cel Sfînt și de binecuvîntarea Ta.

Binecuvîntează Te rugăm tineretul Tău, copiii Tăi, copiii noștri trupești și sufletești. Ajută-ne să-i creștem după voia Ta. Alege din mijlocul lor suflete binecuvîntate, înzestrate cu talent, cu daruri, cu inspirație și cu mult har și creează în mijlocul nostru dintre ei oameni și suflete binecuvîntate prin care Tu să aduci multă roadă pentru Împărăția Ta și multă fericire pentru semenii noștri pe pămînt.

Te rugăm să binecuvîntezi Doamne adunarea din această zi, pe toți cei care au luat cuvîntul sau au luat parte la auzirea lui. Fă Doamne ca fiecare cuvînt să aducă roade în inimile celor care l-au ascultat, pentru că fiecăruia Tu i-ai potrivit un cuvînt. Ajută-ne să luăm seama la cuvintele de rămas bun pe care le-ai rostit Tu Doamne Isuse în cap. 25 de la Matei pentru surorile noastre, pentru frații noștri și pentru toți.

Ajută-ne să ascultăm Cuvîntul Tău pentru ca în Ziua cea mare a Judecării să fim toți de-a dreapta Ta și să ne poți spune și nouă: Veniți binecuvîntații Tatălui Meu!

Ajută-ne Doamne mai ales noi să luăm seama și la sfintele cuvinte ale Apostolilor Tăi Petru și Pavel, pe care le-am citit. Ajută-ne să luăm bine seama la vremile pe care le trăim. Să nu ne înșelăm și noi ca și cei care n-au nădejde. Să luăm seama și să ne gîndim bine la Ziua Venirii Tale. Să luăm seama Doamne bine la înștiințările Tale și să nu fim ca cei necredincioși care se duc la pierzare înșelîndu-se că Ziua Venirii Tale va întîrzia peste măsură de mult; că moarte nici nu va mai fi și că osîndă veșnică nici nu va mai fi pentru ei. Dăruiește-le cutremur tuturor, și nouă celor care Te cunoaștem, să luăm bine seama la zilele pe care le trăim și să nu mai fim nepăsători și nici leneși, și nici neroditori, ci să ne dăm toate silințele ca să ne găsească Venirea Ta ca pe lucrătorul credincios care a adus mulți talanți pentru Tine și pe care l-ai binecuvîntat.

Binecuvîntează surorile noastre și ajută-le ca toate să aibă candela plină de untdelemn: o viață arzînd de dragoste pentru Tine, de rîvnă pentru Tine, de rugăciune, de jertfă și de osteneli, pentru ca și ele și noi să ne putem bucura în Ziua Judecării și Răsplătirii Tale de răsplata celor credincioși.

Binecuvîntează Te rugăm lucrătorii, frații și surorile noastre din Lucrarea Ta. Ajută-ne să luăm seama la înștiințările ap. Pavel. Nu lăsa Doamne să fie dezbinări între noi. Nu ne lăsa să ne vorbim de rău unii pe alții. Ajută-ne să ne iubim și să ne iertăm, dacă avem pricină să ne plîngem unii de alții. Nu lăsa între noi dezbinători și făcători de partide și de despărțiri între frați. Ajută-ne să lucrăm toți cu o inimă și-un gând, fiecare socotindu-ne ca fiind cel mai mic, pentru ca Tu să ne socotești odată vrednici de Împărăția Ta.

Binecuvîntează lucrătorii Tăi buni. Binecuvîntează copiii noștri, binecuvîntează adunările, binecuvîntează nunțile care se pregătesc, binecuvîntează plecările și venirile fraților.

Te rugăm pentru adunările din astă seară ale tuturor fraților noștri și pentru nunțile de mîine. Fă Doamne ca puterea Ta să binecuvînteze cu prezența Ta adunările tuturor fraților noștri și aducătorii veștilor bune să cutreiere țara; și Numele Tău să fie slăvit; și noi să ne bucurăm de binecuvîntările Tale.

Acum Te rugăm pentru toți frații și surorile noastre care poartă un nume ca și cele pe care le cinstim astăzi. Și noi în chip deosebit Te rugăm pentru fratele nostru iubit Petru, în amintirea numelui căruia și-n cinstea căruia ne-am adunat astăzi, să-i arătăm, cum am putut și cum putem, respectul și prețuirea noastră pentru ostenele lui. Și Te rugăm să-l binecuvîntezi cu încă mulți ani fericiți. Să binecuvîntezi familia lui; să binecuvîntezi copiii lui trupești și sufletești, urmașii lui și să-l ajuți să-i vadă fericiți și credincioși pe toți.

Binecuvîntează și pe cei morți Doamne, că pentru Tine toți sînt vii. Adu-Ți aminte de soția lui, de părinții lui, de frații și surorile care au trecut în veșnicie. Noi pentru toți Te rugăm, pentru că Tu ești Dumnezeu celor vii și pentru Tine toți sînt vii. Și dacă Tu poți să mîntuiești în existența aceasta pe cei care cred sau pe cei pentru care cineva crede, Tu poți să mîntuiești și-n existența cealaltă pe cei pentru care cineva crede și se roagă din toată inima. De aceea noi Te rugăm și pentru înaintașii noștri care au trecut în veșnicie, că ei toți sînt în fața Ta și cunoscuți și Tu poți să-i mîntuiești.

Dăruiește-le binecuvîntarea Ta tuturor, iar pe noi care am auzit Cuvîntul Tău astăzi aici, ajută-ne să luăm hotărîrea bună de a-Ți fi și mai credincioși mai departe. Să nu ne mai vorbim de rău unii pe alții, să ne iubim din toată inima. Și dacă cineva vorbește de rău despre un frate sau o soră, să tăiem firul vorbirii de rău și pe cei care sînt ispitiți să vorbească de rău pe frați, să-i întoarcem la pocăință și la rugăciune, privindu-și fiecare propriile păcate, pentru că atunci nu va mai judeca, nici nu va mai bîrfi niciodată pe nimeni.

Ajută-ne să Te mărturisim celorlalți, în mijlocul cărora trăim, cu o viață de ascultare de Tine. Și cele din urmă cuvinte de despărțire ale noastre de cei între care am umblat să fie asemănătoare cu cuvintele despărțirii Tale, Isuse Doamne, și cu cuvintele minunaților Tăi urmași, Sfinții noștri Apostoli, cuvinte pe care ni le-am amintit între noi și pe care Te rugăm ajută-ne să le prețuim, să le împlinim cu fapta, ca să ne putem odată și noi bucura de Tine în Împărăția Ta sfîntă cu cei care le-au împlinit.

Pentru toate ne închinăm Ție și Te slăvim, că a Ta este Împărăția și Puterea și Slava, Dumnezeuul nostru, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

3 - Vorbiri la înmormântarea fratelui Popa Petru din Săucani

Vorbirea părintelui Gavriș din Beiuș

Avem un folos sufletesc și de seara aceasta și de întâlnirea cu fratele nostru Petre în trup numai; sufletul s-a dus... Nici unul nu sîntem desăvîrșiți. Fiecare mai avem de făcut cîte ceva. Și dacă ne plîngem păcatul nostru sub Crucea Domnului Isus și lăsăm să curgă Sîngele iertării și peste noi, Sîngele lui Isus Hristos ne curățește de orice păcat. Și ne dă nădejdea celeilalte vieți, veșnice, și nădejdea întâlnirii dincolo, în cealaltă Împărăție. Dacă nu credem așa, de multe ori sîntem ca cealaltă lume. Dacă ți-e groază să te duci la tatăl tău, înseamnă că ai făcut ceva... Am observat că atunci cînd copilul face un rău, plînge pe undeva pe-afară, nici nu vrea să intre în casă să spună, să se știe: Uite sînt vinovat cu cutare... am furat, sau: Am bătut... Dar cînd a făcut o faptă bună, atunci cum vine de bucuros în casă la tatăl său: Uite tată, ce-am făcut! Și tatăl îl îmbrățișează și-l sărută.

Așa-i și cu mergerea noastră acasă la Tatăl nostru. Dacă avem voință puternică și căutăm să facem voia lui Dumnezeu - căci El voiește să ne mîntuiască, dacă ne plîngem păcatul, atunci Sîngele iertării, Sîngele Jertfei Crucii de pe Golgota se coboară peste noi și ne curățește. Prin rănile Lui sîntem vindecați de rana păcatului. Și cînd va fi să ne întoarcem și noi acasă, mergem plini de bucurie. Mergem la Tatăl, că știm bunăoară cum zice ap. Pavel: Nici eu nu mai am nimic de osîndit în mine. Cînd știi că nu mai ai nimic de osîndit în tine, cînd nu mai știi că este nici un lucru pe care trebuia să-l faci și nu l-ai făcut... atunci te duci cu inima plină de bucurie în fața Tatălui tău. Tată, am făcut ce mi-ai spus. Ce mi-ai poruncit să fac, am făcut. Și atunci vine răsplata: și El te îmbrățișează.

Aș dori dragii mei frați și surori, să fie și cu noi așa. Că fratele Petrea se duce. Un alt frate Popa Petru s-a dus. Gîndiți-vă cîtă jale și cîtă lipsă se vede în jurul lui. Eu văd că de-acum atîtea nopți de priveghere, atîtea alergări n-or mai fi. Se duc frații... se duc cei credincioși. Ne ducem... mă duc și eu. Se duce mîine-poimîine și fratele Traian... Îmbărbătați-vă, încurajați-vă! Megem Acasă; e legea firii. Și sîntem copleșiți că trebuie să mergem. Cînd și în ce împrejurare, nu ne este dat să știm. Dar dacă trăim cu cugetul curat înaintea lui Dumnezeu, în fața Mîntuitorului Isus Hristos, mergem plini de bucurie spre odihnă, spre îmbrățișare. Gîndiți-vă numai cît de frumos scrie Cuvîntul lui Dumnezeu și ne învață și pe noi că cetatea aceea în care ne așteaptă Dumnezeu e de aur curat ca sticla străvezie. Acolo nu va mai fi noapte, că Însuși Hristos va fi soarele ei. Acolo nu va mai fi moarte... Nu va mai fi nici tînguire, nici întristare, pentru că lucrurile cele dintîi au trecut.

Toate acestea nu-s povești, cum își închipuie unii oameni, ci sînt adevărurile lui Dumnezeu. Adevăruri curate, pe care Dumnezeu ni le-a spus pentru mîntuirea noastră.

În Evanghelia după Ioan, în locul care se citește la înmormîntări, ni se zice: Vor auzi Cuvîntul lui Dumnezeu și vor învia. Unii pentru învierea vieții și alții pentru învierea judecării. Deci toți vor învia. Și Dumnezeu așa a aranjat lucrurile și a spus prin Cuvîntul Său că Evanghelia aceasta a Împărăției să fie propovăduită la toată lumea; apoi va veni sfîrșitul. Deci vor auzi toți și toți vor învia. Unii pentru viață și alții pentru judecată. Zice acolo: Vine ceasul, și acum a și venit, cînd cei morți vor auzi glasul lui Dumnezeu și vor învia. Se spune în Apocalipsa: Fericiți cei ce au parte de prima înviere. Adică dacă ai auzit Cuvîntul lui Dumnezeu și ești încredințat că-i Cuvîntul lui Dumnezeu, și a prins în tine sămînța aceasta a Lui, și El te-a înviat la o viață nouă, - pentru tine asta e întîia înviere. Cum cîntam noi mai demult: Dacă vrei să intri-n viață, trebuie întîi să mori. Să murim față de păcat și față de lume. Și Cuvîntul lui Dumnezeu care se seamănă în inima noastră, și s-a semănat, slavă Domnului, atît de minunat și atît de mult - el crește și rodește. Și prin Cuvîntul lui Dumnezeu venim la o viață nouă, la înviere. Cuvîntul lui Dumnezeu, sămînța aceasta curată a Cuvîntului lui Dumnezeu ne-a făcut să fim vii în ceea ce privește sufletul. Zice Sf. Ioan Evanghelistul: La început era Cuvîntul și Cuvîntul era cu Dumnezeu, și Cuvîntul era Dumnezeu. Pentru că Cuvîntul e chiar Hristos. Și nașterea din Hristos este condiția mîntuirii noastre, cum spune Mîntuitorul către Nicodim, lucru pe care mulți nu l-au înțeles de atunci și pînă acuma. Nu l-a înțeles nici Nicodim în noaptea aceea, deși era profesor de teologie. A zis: Cum se poate să intre cineva din nou în pîntecele mamei sale, să se nască? Nu l-a înțeles! De atunci și pînă acum, mii și mii de oameni nu l-au înțeles. Nu se poate! Nu se poate așa ceva! Cum se poate așa ceva, să se nască omul din nou? Cum? Și își tot pun această întrebare.

Unii, care s-au pretins că-s mai dezghețați, că au citit Scripturile, zic: Uite, scrie aci că dacă nu te naști din apă și din duh... Sărmanii oameni! Exact ca samariteanca au văzut. Hristos a vrut să-i dea apă vie și ea a zis: Cum ai putea Tu... că nici găleată n-ai? Cum, că fîntîna-i adîncă? Și Domnul îi răspunde: Dacă ai fi știut tu cine îți cere ție: Dă-Mi să beau, I-ai fi cerut și El ți-ar fi dat să bei apă vie.

Apa aceasta vie este Cuvîntul lui Dumnezeu, despre care am vorbit înainte. Această apă vie, tot Cuvîntul, este insuflat de Duhul lui Dumnezeu, căci toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu. Din apa aceasta vie a Cuvîntului lui Dumnezeu și din Duhul Lui dacă te naști, ea te poate schimba și ajungi o făptură nouă, să fii născut din nou. Să nu mai gîndești cum ai gîndit; să nu mai faci cum ai făcut; să fii schimbat cu totul. Cu gîndul ascuns al inimii, în pădure sau acasă, oriunde, tu trăiești ca în fața lui Dumnezeu. Aceasta înseamnă înnoire. Nu cum au făcut unii, înșelîndu-se, botezîndu-se cu o apă firească.

Ori, și apa cînd se cheamă peste ea Cuvîntul lui Dumnezeu și Treimea cea Sfîntă, în Numele căreia ne botezăm noi creștinii, are putere; cînd Cuvîntul lui Dumnezeu și Sfînta Treime sînt chemate peste apă s-o sfințească, pentru ca cel botezat să se renască om duhovnicesc.

De aceea dragii mei, prețuți Cuvîntul lui Dumnezeu mai mult decît orice pe lumea aceasta. Căci după cum nu putem trăi fără apă și fără pîine, așa nu putem trăi și nu putem avea viață fără Cuvîntul lui Dumnezeu. El e pentru noi pîine și apă și acesta ne întreține viața.

Eram copil și eu cînd m-am întors la Dumnezeu. Și toți colegii, toți feciorașii din sat rîdeau de mine: Tu, mă... Tu așa... tu așa... Tata, nervos, și el: Tu mă faci de rușine! Numai tu așa... numai tu... Am mai spus undeva: cînd mergeam la arat, căutam să duc caii pe brazdă cît mai bine. Dar tata, pentru că era tare pămîntul, în loc să dea pe cai, dădea pe mine cu biciul. Tu, ostașule!...

Și cîte din acestea au fost... Dacă de la tata au venit, apoi puteți să vă dați seama cîte lovituri am primit de la toți. Dar, mai pe urmă, am avut și mulțumirea sufletească să-l aud pe tata spunînd: Să știi că băiatul meu într-adevăr... e adevărat credincios. E adevărat prunc așa cum trebuie să fie... Și și-a schimbat apoi părerile dintîi. Din ce-a trecut timpul, și-a venit în fire și s-a gîndit: Pruncul meu face bine. Eu încă nu...

Am vrut să arăt prin aceasta cum puterea Cuvîntului lui Dumnezeu și a Duhului lui Dumnezeu au biruit. De atunci de cînd L-ai întîlnit sub Cruce, nu mai poți să înjuri, nu mai poți să minți, nu mai poți să ai nici un gînd să faci rău la oricine. Se miră cei din jur: Da cum poți tu face, mă? Cum?... E puterea lui Dumnezeu. Și, cum a trecut timpul, am observat tot mai mult că, într-adevăr, puterea lui Dumnezeu e aceea care îl întărește pe om și-i întreține viața. Dacă prin Cuvînt și rugăciune ești nedespărțit de Dumnezeu, El îți dă putere să-ți întreții viața.

Privind pe drumul credinței, cum spunea chiar, fie iertat, fratele Petru, vedem ici-colo cîte un stîlp de sare dintre cei care ne-au fost așa de dragi altădată. A rămas un stîlp colo, unul colo, unul colo... Cîți am pornit odată - și cîți mai sîntem?... Dacă nu ții legătura cu Dumnezeu prin rugăciune și prin Cuvînt, poți cădea ori la un val, ori la altul: ori la o ispită, ori la alta. Căci ispititorul care L-a ispitit pe Însuși Fiul lui Dumnezeu, Isus Hristos, și acum e în lume. În jurul nostru sînt atîtea dhuri necurate, încît ne-am îngrozi dacă le-am vedea. Și ele caută să atragă privirea noastră de la cele bune și sfinte. Dar puterea lui Dumnezeu, pînă acum, ne-a trecut biruitori.

Și pot să spun că am avut și bucurii... am avut și succese în viață. Căci zic oamenii: Nu te face credincios măi, că nu mai poți face... nu mai poți fura, nu mai poți înșela, nu mai poți face afaceri... Dumnezeu a dovedit că-i dă celui credincios un progres mai mare decît celui necredincios. Dacă mă uit la cei ce, la noi în sat au fost la școală odată cu mine, la cei 32 de prunci, ba chiar cei care au fost în bancă cu mine, văd că unul e nenorocit într-un fel, unul e nenorocit altfel. Pe mine Dumnezeu m-a ajutat în toate privințele! Și mi-a dat atîtea bucurii - împreună cu necazuri, așa cum ne-a făgăduit - și m-a făcut să ajung pînă acum.

Și mă silesc ca, pînă cînd voi închide ochii, să-I fiu plăcut lui Dumnezeu. Nimic altceva nu mai doresc, nu mai vreau. Și vă rog pe toți cîți mă auziți acum: întoarceți-vă la Dumnezeu, să nu vină vremea cînd să fie prea tîrziu. Se poate trezi omul, dar uneori prea tîrziu. Te poți trezi să mergi la tren, dar dacă trenul fluieră în gară și tu n-ai ieșit de pe uliță, e prea tîrziu. S-a trezit bogatul cel nemilostiv... s-a trezit!... Era acolo în văpaia focului. S-a trezit! Părinte Avraame, rogu-te, trimite-l pe săracul Lazăr să-și moaie degetul în apă, să-mi răcorească limba, căci grozav mă chinuiesc!... S-a trezit, dar era prea tîrziu. Și putem să ne gîndim: sărmanul bogat, numai pentru că a fost nemilostiv a ajuns acolo, căci despre alte cusururi nu se spune că ar fi avut. Era la ușa lui un om plin de bube, un Lazăr care ar fi vrut să se sature din fărîmiturile de la masa lui. Pînă și cîinii lui erau mai miloși decît stăpînul. Cîinii se duceau și-i lingeau bubele.

Dar a venit vremea cînd s-a dus și unul, și altul: și cel bogat, și cel sărac. Se duc din lume și cei mari, și cei mici. Dar dacă sîntem milostivi ca Tatăl nostru, vom avea și noi parte de milă. Să nu ne trezim prea tîrziu. În orice lucru cînd ne trezim prea tîrziu, numai păgubim. Chiar în lucrurile acestea materiale. Dacă te-ai trezit tîrziu să scoți pîinea din cuptor, după ce a trecut un ceas și jumătate, două, poate fi arsă. Orice întîrziere aduce pagubă.

Nu întîrziați să veniți la Hristos!

Să răsară în urma fratelui Petre alte suflete credincioase, alți luptători, alți tineri. Să nu vă lăsați, ci să duceți steagul mai departe. Lupta e grea, într-adevăr, dar în fruntea noastră este Stăpînul nostru Isus Hristos și ne ajută. Și dacă luăm exemplul de la înaintașii noștri - și de la fratele Petrea, - vom sfîrși și noi alergarea noastră cu bine.

Nu vă mai rețin. Ci Îl rog pe Dumnezeu să ne binecuvînteze prin harul Lui și să ne străpungă inima cu Cuvîntul Său, pentru ca să pătrundă în inima noastră lumina Cuvîntului lui Dumnezeu, să fim luminați deplin. Să vedem unde mergem și ce ne așteaptă. Să fim siguri pe drumul nostru. Dacă mergi fără lumină, mai ales cînd mergi cu o mașină, la 10 pași te poți trezi într-o rîpă. Pe drumul vieții, la fel: fără lumina lui Hristos în suflet, la foarte puțin timp, te poți trezi într-o prăpastie.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu la toți ca așa cum ne vedem aici în jurul fratelui nostru Petrea, să ne vedem dincolo, în Împărăția Tatălui nostru Celui Iubit. Și acolo să ne bucurăm veșnic. Amin.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh.

4 - Vorbirea părintelui Florean Lezeu la înmormântarea fratelui Popa Petru din Săucani

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

*Durerea care geme-n mine
nu pot s-o țin, nici s-o desprind,
nici în tăceri, nici în cuvinte,
ci numa-n lacrimi și roind.*

Cucernici părinți, frați în Domnul, îndurerată familie și jalnici ascultători și frați, ce bucurie am avut în vară când de marele praznic al celor doi Sfinți și propovăduitori ai lui Hristos, Petru și Pavel, într-o zi așa de minunată de vară, ne-am întâlnit atunci cu o ocazie minunată. Unchiul Petrea de la Săucani, cunoscut în cele 4 puncte cardinale ale țării, își ținea ziua onomastică. Mi-a zis: Părinte, poate că o țin pentru ultima dată în viață. De-atunci nu l-am mai văzut... sau poate numai în trecut. Poate că am mai vorbit... sau poate la unii le era dor să mai stăm, să mai vorbim gură către gură. Dacă vă mai aduceți aminte, spuneam atunci: Ați venit la Săucani! Drumul Săucanilor, pentru frățiile voastre a fost drumul Damascului. Acest drum al Damascului să rămână veșnic luminos în viața frățiilor voastre. Și am plecat fiecare la ale noastre. Unii am rămas cu necazurile noastre, alții au rămas cu bucuriile, alții s-au întristat, alții s-au bucurat.

Dar în timpul acesta, în seara aceasta, în prima strajă din noapte, ne găsim în Grădina Ghețimani, să priveghem. Ce oare să priveghem? Să asistăm la rugăciunea lui Hristos? Nu!... Să asistăm la căpățiul aceluia care, în rugăciunea lui de fiecare dată, se ruga cu atîta zel și patos. Îmi imaginam rugăciunea lui - așa cum spunea un Sfânt Părinte despre rugăciunea omului credincios - că este foc care urcă de la pămînt spre cerul lui Dumnezeu. Ne cuprinde pe toți în rugăciune. Îndreptat cu privirea spre cer, nu mai auzea, nu mai simțea pe nimeni. Trăia în extaz atunci, cu Dumnezeu. Eram departe de el. Poate mulți erați în suferințe, în necazuri - sau chiar și-n bucurii dacă erați... Doamne, se ruga el, adu-Ți aminte de toți! Pomenește-i Doamne și dacă sînt la rugăciune, și dacă sînt călători; călătorește Doamne cu ei. Adu-Ți aminte de văduvi și văduve, de orfani...

N-am putut să pătrund în taina sufletului lui, dar am simțit așa... pe bîjbîite, că era parcă acolo o mare neliniște; era un vulcan care clocotea, era ceva care nu se putea stăpîni. Nu spunea la nimeni, dar era plin de durere, plin de întristare și n-avea alinare, n-avea stare, alerga. Și de multe ori când ne întâlneam și vorbeam intim, îmi spunea:

- Părinte, poate sînt 4 zile de când n-am pus nimic în gură.
- Vai, unchiu Petrea, ce te mai ține?...
- Sînt părinte, tot atîtea zile de când ochii mei nu s-au închis.

Sînt de un an în satul acesta, dar într-un singur an o singură dată l-am prins dormind. Nu știam când se odihnește. Nu știam când mănîncă. Nu știam. Știam că adesea este plecat. Unde era plecat? Aici... aici era plecat. Unde sîntem acum. Uneori, în ceas de noapte, bătea la ușile sau la ferestrele noastre: Sculați, că eu sînt, nu vă speriați.

Dacă pînă acuma am dormit, să ne spunem fiecare: Din seara aceasta vreau să rămîn în priveghere cu Dumnezeu pînă la sfîrșitul vieții mele. Pentru că uitați-l aici: a privegheat totdeauna. Nu l-am găsit dormind decît o singură dată - și am venit la el și la 3, și la 4 noaptea. De multe ori însă l-am găsit la rugăciune, cînd poate alții dormeau. Poate că frațiiile voastre dormeați, însă el se ruga. Odată a venit să-mi deschidă ușa și zic:

- Ce faci unchiu Petrea?

- Dormeam...

Nu spunea că se ruga.

- Dar am văzut lumina aprinsă și am îndrăznit să bat la ușă.

- Ei... îți mărturisesc ca la un părinte: mă rugam... pentru păcatele mele.

Ce făceam noi atunci oare? Poate că dormeam... Pentru unchiu Petrea, noaptea era zi. Noaptea era în rugăciune, ziua era în muncă. Uitați-vă la înaintașii voștri, rostește Sfînta Scriptură. Avem un nor de mărturii, exclamă ap. Pavel. Ce au făcut înaintașii noștri - și ce facem noi? Noi nu facem nimic, decît trăim în umbra lor. Înaintașii noștri au lucrat în via lui Dumnezeu de dimineața, de-atunci i-a angajat Dumnezeu. Iar noi, care sîntem aci, am venit în ceasul al 12-lea... Da, ei au muncit pentru noi, ca să luăm și noi plată cu ei. Noi sîntem lucrătorii din ceasul al 12-lea, care prea multe nu avem. După cum lumina luminează-n întuneric, așa să lumineze lumina înaintașilor noștri pentru noi. Aceia care, cu timp și fără timp s-au străduit să se rupă în bucăți pentru fiecare dintre noi. Să ardă pentru fiecare dintre noi.

Dar eu acuma oare simt că ard pentru aproapele meu sau nu? Mă simt rece sau cald? Spunea părintele Heredea ce fericit se simte atunci și ce bucurie-i umple ființa lui cînd dă la cineva ceva, fără pretenția sau așteptarea să i se-ntoarcă înapoi. Că așa spune și ap. Pavel: Să te simți mai fericit atunci cînd dai. Oare noi cum sîntem? Noi ne simțim fericiți cînd dăm sau cînd luăm? Acestea, pentru fiecare dintre noi, să fie un semn de întrebare!

Mărturisesc în Numele lui Dumnezeu cu tărie: frați creștini, dacă nu vă veți simți mai fericiți atunci cînd dați decît cînd luați, nu sînteți de la Dumnezeu. Cu tărie v-o spun! Ați auzit duminica trecută, că ați fost la sfintele biserici. Știu că vă duceți, dar spun totuși: indiferent unde veți fi, deschideți ușa templului voi, urmași ai înaintașilor noștri! Și vă aduceți aminte sigur, că a fost Evanghelia cu demonizatul din ținutul gadarenilor. Spune Sf. Ev. Luca că acesta era desfigurat și trupește și sufletește. Am spus duminică în sfînta biserică: Dacă simt încă în mine patima acestui veac, dacă știu că sînt stăpînit de iubirea de argint, simt că sînt stăpînit de minciună, de ură, de vrajbă, de invidie, de omor, curvie, - să strigăm la Hristos să ne scape din această robie!

Să ne gîndim că ne găsim în Grădina Ghețimani, la prima strajă din noapte. Și că aceasta înseamnă privegherea noastră din seara aceasta. Nu să stăm, să ne închidem urechile sufletului. Este timpul să viețuim cu mare luare aminte, să ne deschidem toate porțile, toate ferestrele ființei noastre, să între Cuvîntul lui Dumnezeu. Că dacă Cuvîntul lui Dumnezeu va veni înăuntrul nostru și nu se va topi în noi cum se topește bulgărele de zăpadă, dacă sămînța lui Dumnezeu va cădea în sufletele noastre și nu va muri, și nu se va topi în noi, iarăși nu sîntem nimic.

Pentru că sămînța care se topește și moare, aceea aduce roadă. Dacă glasul Evangheliei în ființa mea nu se va topi prin trăirea mea, sînt un ucenic al lui Hristos de categoria a 3-a sau a 4-a. Atunci nu sînt nici rece, nu sînt nici cald.

Vin unii ce par cu guri de aur, se iau la întrecere să-L propovăduiască pe Dumnezeu, vorbesc despre iubire cu așa zel, fascinează lumea, dar înăuntrul lor este gol; gol și putred. Ce frumos este a predica Evanghelia, dar ce greu este a înțelege și a trăi Evanghelia lui Dumnezeu! Acela care predică Evanghelia lui Hristos, și nu trăiește cu Dumnezeu, nu este decît un instrument zîngănitor și o aramă sunătoare.

Să fim cu luare aminte, căci vorbele pe care le auzim în seara aceasta nu le vom mai auzi niciodată. Cu vorbele pe care le auzim în seara aceasta vom fi judecați de Dumnezeu fiecare din noi. Deschideți-vă porțile sufletelor frațiilor voastre, căci nu vorbim noi: mesagerii lui Dumnezeu vin, revarsă Cuvînt din belșug, ca să ne hrănească pe noi, pe cei care-L vor și-L caută pe Dumnezeu cu adevărat.

Frați creștini, cînd Domnul a fost osîndit la moarte, mulți s-au întristat și plîngeau pe ulițele Ierusalimului. Și apostolii plîngeau pe undeva și nu era cine să-i mîngîie, dar Mîntuitorul le-a spus: Voi plîngeți și vă tînguiți, dar întristarea voastră în bucurie se va preschimba. Iar femeilor Ierusalimului le spunea: Nu Mă plîngeți pe Mine, ci plîngeți-vă pe voi și pe copiii voștri. După ce s-au terminat toate pe Golgota, alții plîngeau strînși într-un colț undeva, iar pe ulițele Ierusalimului, în faptul nopții, se auzeau urlete de bucurie. La palatul mai marilor Ana și Caiafa erau ospete: Am scăpat de răzvrătitor!...

Cine are urechi de auzit, să audă...

În seara aceasta frați creștini, sîntem aci la căpățiul aceuia la umbra căruia am crescut, a aceuia care a auzit chemarea: Vino după Mine și te voi face pescar de oameni. El a zis: Haideți să ne facem fiii lui Hristos! Ce ne rămîne nouă acum cînd priveghem în prima strajă din noapte? Să rămînem pînă la sfîrșitul vieții noastre treji, nu dormind, nu dormitînd, ci stînd și veghind!

Mi-aduc aminte că fie iertatul a venit în postul Paștilor să se mărturisească. Atunci s-a întîmplat ceva deosebit cu mine. Cu o săptămînă înainte mi-a zis:

- Părinte, aș vrea să mă mărturisesc și eu. Cînd e mărturisirea? Că vin de la lucru de unde sînt...

Nu mai știu care a fost ziua fixată, parcă vinerea după amiază și sîmbăta. Au venit și credincioase, și printre credincioșii satului a venit și unchiu Petrea. Și, așa cum se face, după molitva obișnuită, credincioșii ies din biserică și vine fiecare pe rînd, cu lumînarea aprinsă, să se mărturisească. Aproape că ne-a prins întunericul cînd s-a terminat totul. Dar nu vine unchiu Petrea, îmi ziceam eu. Unde-o fi?... M-am gîndit că este plecat acasă și urmează să vină sîmbătă după amiază să se mărturisească. Deja era întuneric în biserică. Aprind lumina și înăuntru și afară, și cînd ies, unde-l găsesc pe unchiu Petrea?... Plîngea la peretele bisericii. Atunci m-am întristat.

- Doamne, da ce este? S-a întîmplat ceva, unchiu Petrea?

- Nu părinte, zice el, acum mă pregătesc să mă duc să vorbesc cu Dumnezeu!...

Am rămas copleșit... Nu mi s-a mai întîmplat așa ceva niciodată.

- Vino acum... e cam târziu, e seară...

- Știu că acum trebuie să mă duc să-mi plîng păcatele la picioarele lui Hristos.

Dacă vreți să-i luați exemplul, să fiți cu luare aminte să vă rămîna această pildă pentru toată viața, căci am zis că din seara aceasta, să priveghem pînă la sfîrșitul vieții.

Cînd a venit și s-a pus sub patrafir, a zis:

- Binecuvîntează părinte, să-mi pot mărturisi eu păcătosul, păcatele!

- Binecuvîntat să fie Dumnezeu în vecii vecilor. Amin.

Atunci a zis mai departe așa:

- Doamne, și eu păcătosul și netrebnicul vin și cad înaintea Tatălui, a Fiului și a Sfîntului Duh, a Preacuratei Maicii Tale și a tuturor Puterilor cerești, și-naintea duhovnicului pe care l-ai lăsat mărturisitor între cer și pămînt, să-mi mărturisesc eu păcătosul păcatele mele...

Oare noi ne gîndim atunci cînd mergem la mărturisire, că vorbim cu Dumnezeu? Și spunea:

- Da, știu părinte, că într-adevăr Dumnezeu deschide acum cerul pentru mine și vorbesc în timpul acesta cu Dumnezeu. Doamne, tot păcatul l-am săvîrșit, cît este între cer și pămînt. Doamne, mulțimea păcatelor mele a întrecut și nisipul mărilor, și iarba și frunza pămîntului... Om mai păcătos ca mine nu există Doamne, pe fața pămîntului!...

5 - Rugăciunea fratelui Traian la înmormîntarea fratelui Popa Petru

Tatăl nostru care ești în cer, sfințească-Se Numele Tău. Vină Împărăția Ta și facă-se voia Ta precum în cer, așa și pe pămînt. Pîinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre precum iertăm și noi greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea, și slava de-acum și pînă-n vecii vecilor. Amin.

Doamne și Dumnezeul și Tatăl nostru, Dumnezeul și Mîntuitorul nostru, Isuse Doamne, Dumnezeul și Mîngîietorul nostru, Duhule Sfinte, din toată inima ne plecăm înaintea Ta și cu smerenie, cu toată durerea inimii noastre, îngenunchem înaintea Ta și spunem: Doamne, fie voia Ta așa cum e în cer, și pe pămînt. Și cum îngerii Tăi se supun Ție și poruncilor Tale puternice, ajută-ne să ne supunem și noi voii Tale, chiar atunci cînd voia aceasta a Ta depășește priceperea noastră, puterea noastră, înțelegerea noastră... și trebuie să ne închinăm Ție cu inimile pline de durere.

Cît de scump ne-a fost și cît de scump ne-a rămas! Doamne, din copilăria noastră am umblat cu Tine și Tu ai umblat cu noi... Am umblat împreună Doamne, și Te-am binecuvîntat suferind împreună, lucrînd împreună, statornici în același legămînt și în Lucrarea în care Te-am primit pe Tine și în care ne-ai primit pe noi la început.

Îți mulțumim din toată inima că i-ai ajutat să rămîna credincios pînă la moarte, statornic în slujba Ta sfîntă, rămînînd în fața noastră ca o pildă minunată și ca un îndemn sfînt.

Doamne Dumnezeul nostru, el a fost mai scump de mii de ori pentru Tine decît noi; Tu știi aceasta Doamne, că Tu ne-ai făcut și ai Tăi sîntem. Tu l-ai iubit atît de mult, că l-ai însoțit în toate căile lui și i-ai dăruit atîtea binecuvîntări...

Noi Îți mulțumim Doamne pentru toate, deși Tu știi cît de mult ne doare inima în această clipă cînd trebuie să ne plecăm înaintea Ta, petrecînd cu brațele noastre sufletul acesta scump care vine înaintea noastră la Tine. Te rugăm Doamne binecuvîntează-l și dăruiește-i răsplată veșnică, după cum ai făgăduit Tu, pentru toate ostenele pe care, cu dragoste le-a făcut zi și noapte, ani și ani de zile pentru Tine, cu aceeași răbdare și smerenie neschimbată pînă la sfîrșit.

Doamne Dumnezeul nostru, ce gol rămîne locul lui din Lucrarea Ta!... Nici o sută dintre noi nu vom putea face cît a făcut el singur... Te rugăm Doamne, nu lăsa să rămîna multă vreme gol locul acesta! Ridică lucrători destoinici și curați în via Ta Doamne. Tu știi cît de multă nevoie este de propovăduirea Cuvîntului Tău.

Binecuvîntează Doamne toate ostenele lui cu răsplată veșnică. Binecuvîntează familia lui scumpă care rămîne în urma lui: și pe cea trupească și pe cea sufletească.

Doamne Te rugăm ajută-ne ca și noi să putem lua pe umerii noștri, fiecare dintre noi, o parte din sarcina pe care a purtat-o el. Ca să nu rămîna Doamne Împărăția Ta fără lucrători destoinici. Ridică mulți și vrednici lucrători. Încurajează-i pe cei slabi, întărește-i pe cei care sînt neputincioși, ridică-i pe cei căzuți, înmulțește-i pe cei puțini Doamne, înviorează-i pe cei întristați și-i însoțește pe cei care lucrează, răsplătindu-i pe cei care fac bine în Numele Tău.

Doamne Dumnezeul nostru, Te rugăm îndură-Te de noi și de Lucrarea Ta, că numai Tu știi la cîte sarcini și la cîte încercări ai rînduit-o pe pămînt. Fii în mijlocul ei și dă-i biruință, în lupta sfîntă, împotriva tuturor celor văzuți și nevăzuți care Te urăsc pe Tine Doamne, și din pricina Ta ne urăsc și pe noi. Dă-ne putere să-i iubim pe toți care i-ai iubit Tu. Să ne rugăm și pentru cei care ne fac rău, împlinind Cuvîntul Tău Doamne: Rugați-vă pentru cei care vă prigonesc; binecuvîntați pe cei care vă blestemă. Ca să fiți fiii Tatălui vostru cel din ceruri, care face să răsară soarele Lui și peste cei buni, și peste cei răi; și dă ploaia Sa și peste cei drepți și peste cei nedrepți. Pînă va veni ziua în care Tu Însuși vei despărți pentru totdeauna pe cei care sînt ai Tăi de cei care sînt străini față de Tine. Atunci ei vor fi despărțiți pe vecii vecilor unii de alții. Pînă atunci Doamne, ajută-ne să putem iubi ca Tine, să putem răbda ca Tine, să putem să ne rugăm ca Tine și să putem fi statornici și credincioși în tot ceea ce este bun, ca Tine.

Doamne, ne rugăm împreună cu fratele nostru... De atîția zeci de ani ne-am rugat împreună... am mers împreună, ne-am bucurat împreună, am stăruit împreună în toate încercările noastre.

Acum el s-a dus... Doamne Isuse, și noi vom veni curînd. Numai Tu știi cît de puține zile mai sînt pînă cînd ne vom întîlni iarăși la Tine. Pînă atunci întărește-ne să rămînem credincioși; să nu ne înfricăm de nimic ce ne-ar putea face oamenii Doamne, că toți oamenii sînt ca o nimica înaintea Ta și ca un fir de praf în fața luminii și puterii Tale.

Ajută-ne să ne încredem în Tine orice ar fi de pătimit, ca fratele nostru iubit. El este o pildă de credință, de răbdare, de încredere pentru noi pînă la sfîrșit. Binecuvîntează-!...

Frate Petre... ai ajuns la Domnul Isus... Spune-I Domnului Isus dragostea noastră față de El; răbdarea noastră și hotărîrea noastră de a merge credincioși pînă la sfîrșit. Spune-i părintelui Iosif, spune-i fratelui Marini... spune-le tuturor celor care ne-au iubit și pe care i-am iubit în Domnul... că am rămas și noi și rămînem mai departe credincioși, orice ar fi, în această scurtă viață și trecătoare existență de pe pămînt să pătimim. Că dorim să rămînem și noi credincioși cum ați fost voi, pînă la sfîrșit. Roagă-L pe Domnul și tu de-acolo, și voi... să putem ajunge și noi biruitori la sfîrșit, că știe cît de grele sînt încercările prin care adeseori trebuie să trecem.

Doamne Isuse, Te rugăm dăruiește-ne putere și har și ajutor să putem urma și cu fapta și cu trăirea noastră pilda înaintașilor noștri sfinți, dintre care acest frate iubit ne-a fost cea mai luminoasă pildă și cea mai apropiată de noi.

Binecuvîntează-ne pe toți cei care rămînem în urma lui. Uplete Doamne cu multă putere și cu multe suflete locul care rămîne gol; și astfel, Lucrarea Ta fă-o să biruie și să dăinuiască mai departe.

Noi pentru toate Doamne și pentru cele pe care nu le înțelegem, și pentru cele pe care le înțelegem, ne plecăm înaintea Ta cu smerenie. Facă-se voia Ta precum în cer, așa și pe pămînt. Ajută-ne să fim însă credincioși față de Tine pînă în cea din urmă clipă. Și atunci fie cum vei vrea Tu Doamne și cheamă-ne la Tine în felul în care Tu vrei. Să ne găsești credincioși, ca să ne poți da cununa vieții cînd vom pune și noi crucea noastră, ca fratele nostru iubit, la picioarele Tale.

Pentru toate ne închinăm Ție și Te slăvim, că a Ta este Împărăția, puterea și mărirea, Dumnezeuul nostru, a Tatălui, a Fiului și a Sfîntului Duh, acum și pururea și în veci. Amin.

6 - Vorbirea fratelui Traian la înmormântarea fratelui Popa Petru din Săucani

Și în versetele Sfintei Scripturi, și-n Cuvîntul Său Sfînt sub forma cîntărilor noastre sau a poeziilor noastre, sau a rugăciunilor noastre, noi avem totdeauna îndemnul cel minunat să privim spre viața Mîntuitorului nostru și spre viața aceluia care, mai aproape de viața Lui, s-au purtat ca El pe pămînt.

Cînd cîntăm cîntarea aceasta, *În slujba Ta Isuse*, sau *Să nu pot Doamne să mă las*, ne aducem totdeauna aminte cu cît drag le cînta fratele nostru iubit și cu cît adevăr se suprapuneau aceste cîntări pe viața lui, pe năzuințele lui, pe lupta lui.

Ori de cîte ori cîntam cîntarea aceasta, mi-aduceam aminte de fratele Petru. Din copilăria lui el a fost un copil al lui Dumnezeu, credincios. Și-a dus mărturia lui minunată cu toată rîvna și cu toată căldura iubirii lui. N-a fost vreme în care el să spună: Nu pot să fac. Obosit de alergare, după o zi de muncă grea, cînd alții se pregăteau pentru odihnă, lui nu-i părea greu să meargă 15-20 de km pe jos, unde știa că-l așteaptă frații și Cuvîntul Domnului, pentru a mărturisi Cuvîntul sufletelor care aveau nevoie de mîngîiere.

Ce exemplu minunat trebuie să fie rîvna lui pentru noi toți! Dragostea lui față de Dumnezeu și alipirea lui față de frățietatea scumpă, de familia noastră duhovnicească, care au fost statornice în orice vreme și prin orice împrejurări, trebuie să ne fie un puternic îndemn și mai mult de-acum înainte nouă, tuturor celor care am rămas în urma lui. Să nu se cunoască faptul că el a plecat. Adunările să fie tot mai înflăcărâte. Dragostea noastră a tuturor să fie mai fierbinte. El n-a dus-o aceasta cu el. Ne-a lăsat-o nouă aici.

Cînd părintele Iosif a plecat la Domnul și am stat - copil abia - lîngă mormîntul lui, am simțit că toată puterea care era în el s-a revărsat peste cei care au rămas în urma lui. Mici eram... tineri eram... nepregătiți și fără experiență eram. Și am rămas în urma acestui mare uriaș al lui Dumnezeu noi, niște pitici. Dar Dumnezeu ne-a dat puterea de care am avut nevoie prin toate împrejurările și El s-a folosit de slăbiciunea noastră; întocmai cum spune ap. Pavel: În slăbiciunea noastră, cînd am fost slabi, atunci am fost tari, pentru că a pus Dumnezeu putere în slăbiciunile noastre și lucrarea Lui nu s-a făcut prin oameni, ci s-a făcut prin puterea Lui și prin Duhul Său cel Sfînt.

Toți avem de plecat odată în Împărăția lui Dumnezeu, că Mîntuitorul nostru a spus: Nu vă voi lăsa orfani. Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sînt Eu să fiți și voi. Cum ne dorește Domnul și Mîntuitorul nostru, care ne-a iubit atît de mult, să fim cu El! Numai că felul în care ne cheamă El să mergem, trupește, la El, nu-i la fel pentru toți. Pe sfinții noștri înaintași de la început i-a chemat prin flăcări, prin sabie, prin cruci, prin cele mai rele chinuri. Dar cu cît au fost mai grele, cu atît au fost mai scurte. Și Dumnezeu le va da o veșnică răsplată pentru suferința scurtă pe care au îndurat-o cu răbdare, din pricina Lui. Sau va veni minunata clipă cînd ne va lua pe toți deodată la El.

Noi asta o dorim atît de mult! Dar ne plecăm inima și frunțile în fața hotărîrii Lui, ca Mîntuitorul nostru în clipa cea grea a încercării Lui din Grădina Ghețimani: Tată, a zis El, dacă-i cu puțință, să treacă de la Mine paharul acesta!... Ce greu era paharul acesta! Totuși, nu cum vreau Eu... Și Tatăl I-a trimis îngerul să-L întărească. Întărirea îngerului poate că a fost aducerea unui mesaj, a unei vești scumpe și a unei solii de la Tatăl: Fiul Meu Preaiubit, voia Mea este ca Tu să suferi. Eu Îți voi da putere în clipa aceea și Tu vei birui...

Mîntuitorul a primit puterea, a primit voia Tatălui. Și cînd a zis: Pe cine căutați? - iar ei I-au răspuns: Pe Isus din Nazaret, El Și-a împreunat mîinile, Și-a plecat capul și a zis: Eu sînt. Din clipa aceea nu i-a mai fost greu. A suferit, pentru că Tatăl Îl întărise. Și pentru că a știut un lucru: Aceasta este voia Tatălui Meu. Eu am venit anume să fac voia Tatălui. Acum, cînd voia Tatălui e în felul acesta, Eu să cîrtesc? Nu voi cîrti. Voi primi voia Tatălui așa cum este ea. E grea pentru Mine clipa aceasta. E grea pentru Mine Crucea și suferința care Mă așteaptă. Dar cu cît e mai grea, cu atît va fi mai scurtă. Așa că Dumnezeu și nouă ne va da la timp potrivit puterea de care avem nevoie să ducem orice suferință. Orice suferință poate fi biruită prin puterea lui Dumnezeu. Să ținem minte acest adevăr. Dacă este suferința grea, să știți că-i scurtă. Dacă-i mai lungă, e mai ușoară. În orice caz, Dumnezeu va fi totdeauna lîngă cel care trece prin suferință și-l va apăra.

Odată Mîntuitorul i-a spus lui Petru: Satana v-a cerut să vă cearnă cum cerni grîul. Dar Eu M-am rugat pentru tine, să nu se piardă credința ta. Ori de cîte ori va trebui, după voia lui Dumnezeu să trecem prin vreo încercare - cît de grea va fi, - să știți că Domnul a știut de acea încercare și știe; cum a știut mai dinainte de cernerea lui Petru. Și S-a rugat pentru noi, pentru că noi cînd ajungem în încercare, nu mai avem nici puterea, nici gîndul, nici liniștea să ne rugăm. Odată Mîntuitorul ne-a spus: Privegheați și vă rugați, să nu cădeți în ispită. Înainte de-a veni ispita, de multe ori nu știm nici cînd să ne rugăm, nici cum să veghem și ne găsește ispita nepregătiți. Să știți însă că Domnul nostru e cu noi. El S-a rugat mai dinainte pentru noi și ne va da putere.

S-a rugat pentru fratele iubit mai dinainte de a veni încercarea și i-a dat biruință să treacă prin ea. A fost încercarea grea, dar a fost scurtă. Sufletul lui acum se odihnește lîngă Domnul și va fi fericit în vecii vecilor. Nu rămîne dator Domnul niciodată nimănui pentru ceva ce a îndurat și a pătimit pentru El. Acum cei rămași în urma lui suferim; nu numai familia lui trupească suferă și nu numai noi, familia duhovnicească a tuturor fraților din țară și din lumea întreagă care l-a cunoscut și a auzit despre el, suferim, ci și toți cei cărora el le-a făcut bine de-a lungul vieții lui. A făcut un grăjduț pentru o văcuță, să nu sufere frigul iernii; a făcut o casă pentru o familie săracă, să poată să se adăpostească; a ajutat pe un lipsit; a întors un suflet la Dumnezeu... Nici nu ne gîndim noi și nici nu știm cîte suflete suferă acum durerea despărțirii de el și cîți se roagă lui Dumnezeu pentru odihna sufletului său!

Ce fericit este un suflet pentru care toți oamenii se roagă și despre care toți oamenii își amintesc cu mîngîiere, cu bucurie, cu duioșie și cu iubire că l-au cunoscut!

Ce nenorocire trebuie să fie și pe pămînt, și sub pămînt pentru acei oameni de care toată lumea dorește să se ferească, să scape, să fugă: care niciodată n-au făcut bine nimănui; de care li-e groază la toți oamenii și de care s-ar bucura toți să afle că au murit!

Pentru un om bun, toți se roagă să trăiască, fiindcă oameni buni sînt foarte puțini. Din ce trece vremea, sînt tot mai puțini oameni buni. De aceea sînt atît de mult doriți și de aceea ne rugăm atît de mult lui Dumnezeu pentru fericirea și viața lor îndelungată.

Dar fiecare avem de la Dumnezeu un număr de zile care ne-a fost rînduit înainte de-a fi fost vreuna din ele, pentru că este scris în Psalmul 139: Cînd nu eram decît un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau și în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rînduite, mai înainte de a fi fost vreuna din ele.

Noi care sîntem oameni credincioși, care cunoaștem Sfînta Scriptură, Cuvîntul cel Sfînt al lui Dumnezeu, care credem că această carte sfîntă este Însuși Cuvîntul lui Dumnezeu, Adevărul care ne mîngîie mereu cu nădejtile și cu mîngîierile Sfintelor Scripturi, care cercetăm adevărul din scrierile lor și știm că acesta este adevărul vieții, în fiecare împrejurare din viața noastră, noi alergăm la Cuvîntul lui Dumnezeu și din El căpătăm lumină, și din El căpătăm putere și din El căpătăm îndrumare pentru toate împrejurările vieții noastre prin care trecem. De aceea, pe toate căile noastre noi avem lumină; noi nu umblăm în întuneric, pentru că avem lumina vieții, care este Cuvîntul cel Sfînt al lui Dumnezeu. El a fost călăuzirea noastră și lumină pe calea noastră în timpul vieții de pe pămînt. El, prin nădejdea lui sfîntă și prin făgăduințele lui sfinte, este lumina noastră în ceasul morții și în clipa trecerii noastre spre existența veșnică. Și tot Cuvîntul lui Dumnezeu este lumina noastră și pentru viața noastră cea din veșnicie. Pentru că Dumnezeu, Făcătorul nostru, controlează și existența noastră de dincoace de moarte, și cea de dincolo de moarte. El este Acela care stăpînește și lumea celor văzute, și lumea celor nevăzute; și viața noastră trupească de pe pămînt, și viața noastră cea duhovnicească de dincolo de pămînt și de dincolo de cer.

De aceea noi sîntem totdeauna mîngîiați, căci Cuvîntul lui Dumnezeu pe care L-am primit în inima noastră cînd ne-am hotărît pentru Domnul și am pornit pe calea Lui sfîntă, este candelă pentru picioarele noastre, e lumină pe cărarea noastră, este mîngîiere pentru durerile noastre, este înțelepciune pentru neștiința noastră, este putere pentru slăbiciunile noastre și este făgăduință și încununare veșnică pentru ostenele și alergările noastre din viața aceasta, ca să ascultăm și să urmăm Sfîntul Cuvînt al lui Dumnezeu.

De aceea, stînd acum în această - cea din urmă seară pe care o petrecem împreună cu fratele nostru iubit, ne mîngîiem împreună cu el cu acest Cuvînt Sfînt al lui Dumnezeu. El n-a murit. Nu mor niciodată cei care-L slujesc pe Dumnezeu și care cred în El. Domnul Isus cu sfintele Lui buze a zis: Oricine crede în Mine nu va vedea moartea. În veac nu va vedea moartea. Cine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Asta a spus-o El cînd a murit Lazăr și cînd Maria și Marta, cele 2 surori îndurerate I-au spus Domnului: Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele nostru!

Noi știm că Domnul este totdeauna cu noi, pentru că El a spus: Iată, Eu cu voi sînt în toate zilele. El a fost cu fratele nostru totdeauna. L-a păzit și l-a izbăvit din atîtea împrejurări grele. Dar asta a fost cea din urmă zi și cea din urmă clipă scrisă în cartea vieții lui pămîntești. Și trebuia să se întîmple așa. Nici o întîmplare nu-i întîmplătoare. În viața celor credincioși nimica nu se întîmplă la întîmplare. Totul este rînduit de înțelepciunea și de puterea lui Dumnezeu. Noi credem acest lucru, pentru că-i scris: Nici un fir de păr din cap nu vă cade fără știrea Tatălui vostru. Dar sînt lucruri care pentru noi rămîn mereu nedumeriri, semne de întrebare. S-a întîmplat așa pentru că asta a fost voia lui Dumnezeu. Și noi trebuie să credem din toată inima că așa a rînduit Dumnezeu, pentru ca să nu ne ridicăm niciodată - oricît de mare ne-ar fi durerea - împotriva voii lui Dumnezeu.

Noi l-am iubit... noi îl iubim. Copiii lui l-au iubit. Frații, surorile, prietenii, binefăcătorii, vecinii, toți l-au iubit. Pe un om al lui Dumnezeu toți oamenii trebuie să-l iubească. Numai satana este cel care-i urăște pe oamenii care sînt îndrumați de duhul diavolului. Dar Dumnezeu l-a iubit și mai mult. Și a găsit mijlocul ăsta, cel mai potrivit, să-l ia la El atunci cînd a sosit cea din urmă clipă care-i mai era rînduită în viața aceasta pe pămînt.

A suferit atît de mult... Și în suferință este o măsură. A mărturisit și a alergat, și a ostenit atît de mult! În toate acestea este o măsură. Cînd omul și-a împlinit măsura, Dumnezeu găsește felul cel mai potrivit să-l ia de pe pămînt și să-l ducă în Împărăția Sa.

Vor fi poate foarte mulți care vor cîrți și vor zice - cum se întîmplă de destule ori cînd în viața omului neprihănit îngăduie Dumnezeu să se petreacă lucruri grele - că celor buni le merge totdeauna rău, iar celor răi le merge totdeauna bine. Pentru că oamenii numesc bine ceea ce este rău în fața lui Dumnezeu și numesc rău ceea ce în fața lui Dumnezeu este un lucru înțelept și binefăcător.

Au fost odată doi oameni pe pămînt. Nu e pildă întîmplarea cu bogatul nemilostiv și cu săracul Lazăr. E o întîmplare adevărată. Dacă Lazăr cel lepros și plin de bube avea un nume, și bogatul cel nemilostiv avea un nume. A murit săracul și a fost dus de îngeri în sînul lui Avraam, în Împărăția lui Dumnezeu. A murit și bogatul, spune Evanghelia; căci și bogații mor. Și pentru cei cărora le merge greu și care sînt numai necăjiți și chinuiți în toată existența de pe pămînt, vine odată ziua cînd îi ușurează Dumnezeu de toată munca și osteneala și alergarea, și-i duce la odihna Lui cerească.

Dar vine o zi cînd și bogații mor... Și cei cărora le merge bine, și cei care nu vor să știe nici de milă, nici de bunătate, nici de iubire, nici de nici un fel de simțămînt uman și creștin, și aceștia mor. Numai că moartea lor e altfel. Numai că viitorul și veșnicia lor e alta. Domnul Isus a spus care este viitorul și veșnicia și a celor credincioși, care mor răbdători și credincioși pînă la sfîrșit, și a celor care mor necredincioși, care și-au trăit viața în desfătări și desfrînări, fără să le pese nici de dreptate, nici de milă, nici de bunătate, de nici un fel de simțămînt uman. Care au căutat cu egoism, cu răutate, cu lăcomie, cu desfrîu să-și satisfacă numai propriile poftă, în paguba și spre răul celor care erau chinuiți în fața lor. Cum a făcut bogatul nemilostiv, chinuindu-l pe săracul Lazăr.

Dar Mîntuitorul spune limpede și sfînta Evanghelie ne arată cutremurător viitorul fiecăruia. După această tristă și grea existență, scurtă pentru Lazăr, a venit o răsplată eternă în Împărăția lui Dumnezeu. Și tot așa pentru bogatul nemilostiv, pentru omul îngîmfat, răutăcios și plin de stricăciune și de dorință lacomă să stăpînească tot și să nu lase săracului nimic, a venit și pentru el un sfîrșit. Că și bogații mor. Și cei sături mor. Și cei tari mor. Și cei nesimțitori și vrăjmași cu Dumnezeu mor. Numai că veșnicia lor va fi alta!...

O, dacă ar ști omul înainte de moarte, cum știe în clipa morții, - cum ar trăi el!... Și mai ales cum știe *după* moarte! Bogatul, din flăcăurile iadului, spune Evanghelia, Cuvîntul Sfînt al lui Dumnezeu, și-a ridicat ochii și l-a văzut pe Lazăr cel chinuit de el, pe care-l disprețuia și-l batjocorea, în Împărăția lui Dumnezeu. Și a strigat: Doamne, trimite pe Lazăr să-și moaie vîrfurile degetului său în apă și să vină să-mi răcorească limba, că grozav mă chinuiesc în văpaia aceasta! El, care n-a avut toată viața lui nevoie de rugăciune, care n-a dorit niciodată să-și ridice ochii în sus, să se roage pentru ceva lui Dumnezeu, acum, din foc, are timp. Strigă, dar rugăciunile din iad nu le mai ascultă niciodată Dumnezeu. Trebuia să se roage el cîtă vreme a fost pe pămînt, dar atunci n-avea nevoie de rugăciune. Atunci a zis: Aici e raiul, aici e iadul. Pentru mine e rai, pentru Lazăr e iad. Dar toate se termină la moarte. După moarte nu mai există nimic. De acolo a văzut că există...

Și s-a mai rugat: Doamne, trimite măcar pe Lazăr înapoi pe pămînt, că mai am 5 frați. Să le spună să se întoarcă la Dumnezeu, să n-ajungă unde sînt eu. Nici rugăciunea aceasta n-a fost ascultată, pentru că i s-a spus: Au pe pămînt pe aceia care le mărturisesc lor Cuvîntul lui Dumnezeu. Dacă nu-i ascultă pe ei, nu vor asculta nici dacă învie cineva din morți! Nici o rugăciune din iad nu mai este ascultată. Omul trebuie să se roage lui Dumnezeu cîtă vreme n-a ajuns acolo. Că după ce-a ajuns acolo, în zadar!...

Ce înțelept lucru este ca omul să creadă Cuvîntul lui Dumnezeu, să se întoarcă la El, ca să aibă viața veșnică, cîtă vreme poate s-o aibă.

Binecuvîntat să fie Domnul pentru suflete ca al fratelui nostru iubit care nu numai că el însuși a ascultat Cuvîntul Domnului și a crezut, și și-a dat toate silințele să facă voia lui Dumnezeu, ca să poată avea și el parte de moștenirea Împărăției cerești, dar i-a învățat și pe alții și i-a îndemnat și pe alții și s-a rugat și pentru alții să creadă!

Ceea ce are nevoie de sare, se strică dacă n-are sare, e pierdut. Un loc care zace în întuneric, dacă n-are lumină, e pierdut. Lumina nu-i multă niciodată pe pămînt. Sare niciodată n-a fost multă pe pămînt. După cum credincioșii n-au fost niciodată și poate că nu vor fi niciodată mulți pe pămînt. Dar ei sînt atît de necesari ca sarea, ca lumina, fără de care nimic nu se poate să nu se strice, fără de care nimic nu poate să nu zacă în întuneric și în haos.

O, de-ar ști oamenii cît de necesari sînt cei credincioși, cît de folositori sînt ei, nu i-ar disprețui pe cei credincioși și nu i-ar batjocori, nedreptățindu-i. Cîtă vreme a fost în Sodoma un Lot, Dumnezeu a iertat și a răbdat toată cetatea aceasta blestemată, din pricina unui singur om nevinovat care-și chinuia sufletul în fiecare zi în mijlocul lor, pentru tot ce vedea și auzea în jurul lui. Cînd Lot n-a mai fost în Sodoma, cînd Dumnezeu l-a scos din Sodoma și a rămas numai Sodoma goală, stricată, întunecată, blestemată, fără nici un Lot, fără nici un credincios, aceasta a fost cea din urmă clipă. S-a deschis cerul și a plouat cu foc și cu pucioasă. Și astăzi, după mii și mii de ani, în locul unde au fost Sodoma și Gomora, este o apă stătută, moartă - Marea Moartă. Nici o vietate nu trăiește acolo. Acolo se varsă apele Iordanului, acel rîu minunat pe malurile căruia, pe tot de-a lungul lui este viață și în apele căruia sînt pești vii și vietăți. Însă cînd se varsă în apa moartă a Mării Moarte, tot ce duce Iordanul viu acolo, moare dintr-o dată. Crengile se pietrifică, peștii mor; nu există nici un fel de viață acolo. Blestemul și pedeapsa lui Dumnezeu, ca urmare a pedepsei păcatelor lor, stăruie și astăzi și peste locul unde au fost acei oameni nelegiuți. Și a rămas pînă în ziua de astăzi o dovadă cutremurătoare și înspăimîntătoare, ce grozavă-i pedeapsa lui Dumnezeu pentru cetățile care păcătuiesc și care alungă din mijlocul lor pe singurul credincios pe care-l mai au.

Doamne, stăm cutremurați și acum lîngă acest Lot sfînt pe care-l petrecem astăzi din Săucani... și din toată regiunea aceasta. Poate că sînt mulți - cum au fost și pe vremea lui Lot mulți - care se bucurau cînd el a fost alungat și a plecat de acolo. Îl vor fi batjocorit cînd îl vor fi văzut ieșind cu fiicele lui și cu familia lui. I-au batjocorit și familia lui, i-au batjocorit și casa lui... Dar îndată după ce el n-a mai fost, mînia lui Dumnezeu s-a revărsat cu toată răzbunarea și cu toată pedeapsa asupra aceluia care au avut în mijlocul lor un om credincios, dar l-au disprețuit, în loc să-l asculte. Au dorit ca el să moară, în loc să se fi rugat lui Dumnezeu să trăiască cît mai mult...

Dumnezeu să ne apere și pe noi și să nu ne lase fără nici un credincios, căci va fi vai de locul nostru, de casele noastre, de cetățile noastre și de tot ce avem noi, în clipa când rămînem fără nici un credincios. Dacă noi îi pedepsim și îi chinuim, Dumnezeu poate să ni-i ia. Dacă noi îi disprețuim și nu-i ascultăm cîtă vreme îi avem, Dumnezeu poate să ni-i ia. Dar ce mai rămîne după ce locul lor este gol, după ce harul lui Dumnezeu care era și peste noi cînd ei erau între noi pe pămînt va fi luat odată cu ei și noi rămînem numai sub blestemul și sub osînda acelora care au putut, au știut, au auzit, dar n-au vrut să facă voia lui Dumnezeu?

Prezența unui credincios într-o familie este garanția binecuvîntată că toată familia aceea va fi binecuvîntată de Dumnezeu, cîtă vreme va trăi el și încă și în urma lui.

Dar dacă familia, dacă satul, localitatea în care trăiește un credincios, cetatea unde îl disprețuiește și nu-l ascultă, vine vremea cînd Dumnezeu îl ia. Dar va fi vai de cei care rămîn necredincioși, cînd el nu va mai fi!

Să-i prețuim pe oamenii lui Dumnezeu cîtă vreme îi avem. Pînă cînd în poporul nostru mai sînt încă frați, oameni credincioși care se roagă pentru tot poporul, pînă cînd în cetățile noastre, în satele noastre, în orașele noastre, în județul nostru sînt oameni ai lui Dumnezeu care se roagă pentru noi... pînă cînd în bisericile noastre sînt oameni credincioși, care se roagă pentru ceilalți, - mai este o nădejde pentru toți.

Cînd ei nu mai sînt, ce mai așteptăm noi? Cînd nimeni nu se mai roagă, cine să oprească mînia lui Dumnezeu care vine totdeauna peste cei care trăiesc în păcat și care n-ascultă de voia lui Dumnezeu?

Dumnezeu să binecuvînteze biserica noastră și țara noastră și satele și orașele cu oameni credincioși, cu vremi binecuvîntate, cînd oamenii să-L caute pe Dumnezeu, să-L iubească pe Dumnezeu, să dorească Cuvîntul lui Dumnezeu cum au dorit părinții și strămoșii noștri care au învățat din familia lor, de la mama lor sau din școala noastră, sau din biserica noastră, din stranele noastre să ne predăm toată viața noastră lui Dumnezeu și toată ziua să ne învățăm dreptatea Lui. Să binecuvînteze Dumnezeu și mai departe țara noastră cu oameni credincioși, pentru ca cei care vin să nu crească în întuneric și să nu rămînă în haos, în noroi și în neștiință și astfel să vină peste ei pe neașteptate plata păcatelor la care se dedau fără nici o opreliște, fără nici o frică, fără nici o reținere, fără nici o temere de Dumnezeu și fără nici o rușine, și fără nici o cinste, fără evlavie, fără frică nici de iad și nici de rai!

Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne trimită oameni credincioși. Să ne dea mame credincioase, care să ne dea copii credincioși; să ne dea învățători credincioși, care să poată îndruma elevi credincioși; să ne dea meșteri credincioși, care să poată îndruma ucenici credincioși; să ne dea conducători credincioși, care să poată îndruma supuși credincioși. Pentru ca peste toată țara și poporul nostru să vină neîncetat și să rămînă pentru totdeauna îndurarea lui Dumnezeu, pacea, armonia, înțelegerea, cinstea, demnitatea, corectitudinea, frumusețea sufletească, noblețea inimii în toate faptele și relațiile noastre a unora cu alții.

În jurul acestui sicriu sfânt nu putem să avem decât gânduri sfinte. Și așa cum a dorit el să fie petrecut de frații și surorile noastre, de toți cei care l-am însoțit de-a lungul drumului lui în toată viața aceasta, Îi mulțumim lui Dumnezeu că a fost doar voia Lui și acum!

Duhul lui este încă între noi. Sufletul lui se plimbă pe deasupra noastră, pentru că Domnul Isus a spus: Unde sînt Eu sînt și cei care Îmi slujesc Mie. Dacă Domnul Isus e aici, e și fratele nostru aici. Și noi ne bucurăm că el ne aude și ne vede acum cum îl petrecem noi, cu lacrimi și cu cîntări, așa cum a dorit el.

Să ne ajute Domnul să ne îmbărbătăm unii pe alții, ca să vedem cît de puțin preț trebuie să punem pe lucrurile acestea văzute pe care cei mai mulți le caută fără să se gîndească la Împărăția lui Dumnezeu. Să ne învățăm să căutăm lucrurile mîntuirii sufletești mai presus de acestea. Căci Dumnezeu nostru va avea grijă să ni le dea și pe acestea, așa cum i le-a dat și lui. Dacă el a căutat mai întîi Împărăția lui Dumnezeu, nu l-a lăsat lipsit Dumnezeu nici pe el, nici familia lui de lucrurile acestea trecătoare. Pentru că adevărat este Cuvîntul lui Dumnezeu care spune: Căutați mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui și toate celelalte vi se vor da pe deasupra. Căci știe Tatăl vostru Cel din cer că voi aveți trebuință de ele.

Dacă viața aceasta trece în existența cealaltă peste acest scurt prag al morții, noi trebuie să credem că cei care au crezut în Domnul și l-au urmat pe Domnul Isus n-au murit, după cum a spus El. Vor trece numai din moarte, din această existență scurtă și chinuită, la viața cealaltă, care este existența veșnică, fericită și izbăvită de toate aceste necazuri.

Noi petrecem acum în Cuvîntul lui Dumnezeu aceste din urmă clipe împreună cu fratele Petre. În curînd noi ne vom revedea în cer...

Sfînta Scriptură se încheie cu cele 3 capitole minunate: 20, 21 și 22 din Apocalipsa, cu cele mai sfinte și mai fericite făgăduințe pentru cei credincioși. Și am văzut, zice Sf. Apostol Ioan, Ierusalimul cel ceresc coborîndu-se ca o mireasă împodobită pentru mirele ei. Și am văzut rîul vieții... și am văzut marea de cristal... și am văzut pomul vieții... și am văzut că cetatea aceasta n-avea trebuință de soare ca s-o lumineze, pentru că o lumina slava lui Dumnezeu. Și am văzut că n-avea nevoie nici de lună, nici de altă făclie, căci Domnul Isus era în mijlocul alor Săi. Și am văzut pe toți ai Lui în jurul Tronului mare și alb, lăudînd și cîntînd Numele Domnului. Și spune el: Ferice de cei care au ajuns acolo! Fratele nostru iubit e acum în mijlocul lor. Acolo avem atît de mulți părinți și frați iubiți ai noștri care au plecat... Cei mai buni dintre noi s-au dus. Am rămas noi, cei mai slabi și neputincioși, care de-a lungul anilor vieții noastre n-am reușit să ne facem slujba la care ne-a chemat Domnul și pe care trebuia s-o fi făcut demult. Ei, cum și-au împlinit slujba, au mers la răsplată. Noi încă ne ostenim aici!...

Să ne rugăm să fim mai harnici, mai credincioși și noi, ca atunci cînd va veni vremea chemării noastre, să putem și noi să auzim vestea cea bună a Domnului: Bine, slugă bună și credincioasă, intră în bucuria Domnului tău!...

Oricine dă un pahar de apă în numele unui om neprihănit va primi răsplata unui om neprihănit. Familia dorește ca acum prima parte a acestei nopți de priveghere s-o încheiem cu o rugăciune. Părinții noștri iubiți care sînt în mijlocul nostru vor face rugăciunea de încheiere a acestei prime părți. După aceea familia va servi o mică gustare. Fiecare va rămîne pe locul unde este; să nu deranjăm adunarea noastră. O mică gustare, iar după pauză va continua privegherea noastră. Să aducem înaintea Domnului rugăciunile noastre împreună cu ale sfinților, care se înalță spre Tronul cel ceresc, ca fumul tămîiei bine plăcute înaintea lui Dumnezeu, rugăciunile lor pentru noi, așa după cum am auzit îndemnul, potrivit Sfîntului Cuvînt al lui Dumnezeu.

Să ne ridicăm deci cu toții inima și gîndurile noastre împreună spre Domnul și să însoțim rugăciunea binecuvîntată care va încheia această primă parte a stării noastre în privegherea nopții acesteia în jurul scumpului nostru frate, al cărui duh și el este acuma împreună cu noi și se roagă pentru noi cum și noi ne rugăm pentru el, slăvind cu toții împreună Numele cel Sfînt al Tatălui, al Fiului și al Sfîntului Duh, Dumnezeul nostru. Amin.

Scumpii și iubiții mei frați!

Slăvit să fie Domnul!

Îmi pare rău că noaptea aceasta și zilele acestea se sfîrșesc prea repede. Pentru că fiecare dintre cei care sînteți aici ați putea să spuneți la fel cu noi, cei care am mai luat cuvîntul în fața acestui sicriu sfînt și în fața acestui frate care a trăit o viață de om sfînt printre noi.

În anul acesta am avut două sărbători de Rusalii... Cele de la Sibiu și cele de astăzi, de-aici. Așa cuvîntări, așa putere, așa revărsare de la Duhul Sfînt n-am mai simțit niciodată, de la Rusaliile minunate petrecute lîngă mormîntul sfînt al părintelui Iosif și pînă acum, la acest, iarăși, sicriu sfînt pe care Dumnezeu ni-l aduce în fața noastră și ni-l așează înaintea noastră ca o pildă luminoasă și sfîntă la care avem poruncă să gîndim neîncetat. Ori de cîte ori ne vom duce pe la adunările unde am fost, la mormîntul de la Sibiu, închideți ochii și vedeți pe fratele Petre ridicîndu-se, spunînd totdeauna un adevăr pătrunzător și sfînt, în felul cel mai nou și mai cuceritor; la nunți, la adunările, la revelioanele noastre, la întîlnirile noastre. Fiecare dintre noi, care sîntem aici, am avea atît de multe de spus... pentru că viața lui s-a împletit cu viața noastră. Sînt peste 55 de ani de cînd îl cunosc; de cînd ne-am întîlnit aici în Săucani la o adunare de sfințire de cruce. Era copil, avea doar 12 ani, și spunea niște poezii așa frumoase... În chip de înger l-am văzut.

Vă voi spune numai cîteva amintiri pe care le am despre el din primii noștri ani, cînd ne-am întîlnit.

Era în octombrie 1934. Avea 16 ani. În Oradea eram atunci eu, la o școală, iar el venise din Săucani cu alți copii. La Oradea era o sărbătoare mare atunci. Și sărbătoarea aceasta o dădea Oastea Domnului din Oradea, care aveau atunci 6 adunări în Oradea, în 6 părți ale orașului. Cele mai mari nume din Oradea luau parte atunci la adunările Oastei. La adunarea care a avut loc atunci, în octombrie 1934, în sala Teatrului Municipal din Oradea, și noi printre ceilalți, eu și fratele Petru, am fost pe scena teatrului.

Era cu sumăniță și cu opinci fratele Petru, un copil de 16 ani. Dar a vorbit așa de frumos de pe scena Teatrului Municipal din Oradea! Toate lojile erau pline; era episcopul de la Oradea, erau toți comandanții de garnizoană ce erau acolo, oameni de la Prefectură și de la Inspectoratul școlar. Atunci Lucrarea Domnului avea un așa mare preț și era privită cu atât de mare cinste și prețuire, cum se cuvine și cum s-ar fi convenit să fie privită totdeauna această Lucrare care este adusă de Dumnezeu ca nădejde de mîntuire a poporului nostru și a bisericii noastre. Și toți cei care erau atunci mai de preț și mai de vază în Oastea Domnului din Oradea, care ne invitase și pe noi printre ceilalți, doi copii îmbrăcați în sumăniță și cu opinci.

Și fratele Petru a vorbit atunci în așa fel, încît toți mai marii orașului s-au ridicat în picioare în loji, cînd a terminat el, și așa cum era obiceiul lor, au aplaudat, ca și cum ar fi vorbit cel mai mare înțelept și cel mai mare orator care a fost auzit vreodată acolo, în teatrul acela, la o astfel de sărbătoare. Toată lumea se mira: Cine-i tînărul acesta? E un înger venit din cer? Fața lui, cuvîntul lui nu mai erau pămîntești; erau cerești.

De cîte ori mi-am adus aminte de atunci despre el, am binecuvîntat pe Dumnezeu că din locul acesta s-a ridicat un astfel de suflet binecuvîntat care a putut să aducă pentru Dumnezeu o slavă așa de mare. Și am binecuvîntat pe Dumnezeu pentru părintele Iosif și Lucrarea Oastei, care a putut să arate în mijlocul lumii și în mijlocul omenirii, și în mijlocul anilor acestora niște roade atât de minunate, ieșite din rădăcina cea sănătoasă și sfîntă a credinței noastre și a poporului nostru binecuvîntat de Dumnezeu.

De atunci, de peste 50 de ani, cîte drumuri n-am mers împreună cu fratele Petru! Cîte amintiri nu sînt ale tuturor celor care sînteți aici și amintiri ale tuturor celor care mai sînt încă în țara asta și care cu sufletul cutremurat și zdrobit, se roagă acolo unde sînt, gîndindu-se la noi care sîntem acum înaintea acestui sicriu. Dacă ar putea să se strîngă aici toți cei care l-au cunoscut și care iau parte cu durere la această despărțire, n-ar încăpea în hotarele întregi ale satului acestuia mulțimea acelor suflete cărora el le-a propovăduit Cuvîntul lui Dumnezeu și cărora el, într-un fel sau altul, prin cuvîntul său și prin fapta lui, le-a făcut un bine, un bine veșnic. De aceea rămîn nemuritoare sufletele care l-au cunoscut pe Dumnezeu, care s-au alipit de Dumnezeu și care-l binecuvîntează pe Dumnezeu nu numai prin viața lor, ci prin toată eternitatea în care vor fi și vor străluci pe cerul lui Dumnezeu și pe amintirile tuturor celor care s-au împărtășit și se vor mai împărtăși din binefacerile revărsate de Dumnezeu prin astfel de oameni.

Am ascultat cu ochii totdeauna plini de lacrimi și cuvintele lui, și cuvintele despre el. Și toate au fost minunate și au rămas și vor rămîne pentru totdeauna în inima mea și în inimile noastre neuitat, în ale tuturor celor care, dînd slavă lui Dumnezeu pentru un astfel de suflet, îl vom păstra totdeauna în amintirea noastră și în inimile noastre.

Îmi pare rău că n-ați ajuns fiecare, dar fiecare, dela cei din urmă pînă la cei dintîi, la rînd, să spuneți printr-un cuvînt, prin două, printr-o sută, printr-o mie, amintirile frumoase și gîndurile care vi le inspiră Dumnezeu despre viața și despre meritele acestui om sfînt pentru care Îl lăudăm și-L vom lăuda în veci pe Domnul că l-a ridicat în mijlocul nostru și că a făcut să-i fim prieteni și frați și surori. Că ne-a ajutat ca în drumul nostru peste fața acestui înșelător și murdar pămînt, să întîlnim urme așa de sfinte și oameni așa de minunați care cu tălpi așa de strălucitoare, au mers spre ceruri prin noroiul acesta în care se îngroapă și se întinează și se pierd atît de mulți, chiar credincioși...

S-a spus aici de către fratele Nelu și de către fratele Sandu și de către alți frați că numele acestui om a dat valoare satului său. Că niciodată poate nu s-ar fi vorbit în lumea întregă și nici în țara noastră, despre satul acesta și despre numele acestui sat, dacă n-ar fi fost acest om binecuvîntat. Sînt oameni mai de preț decît poporul lor, decît satul lor, decît țara lor. Au fost popoare care au pierit, dar numele oamenilor din ele vor trăi în veci.

Pentru totdeauna se va pomeni că undeva, într-un Ipotești, a trăit un Eminescu. Că undeva, în Rășinari, s-a născut Octavian Goga. Că undeva, în Lancrăm, a trăit un om ca Lucian Blaga. Că undeva, în Certege, s-a născut un sfînt ca părintele Iosif. Și din pricina oamenilor acestora mari, nu vor fi uitate niciodată nici localitățile unde s-au născut ei.

Dumnezeu ne-a lăsat nouă la Sibiu un mormînt binecuvîntat, la care am primit o poruncă să ne ducem totdeauna recunoscători și îndatorați, cu o lacrimi, cu un cuvînt, cu o cîntare și cu o floare, la fiecare Rusalii. Binecuvîntat să fie Domnul pentru acest mormînt și pentru acele Rusalii în care n-am uitat legămîntul acesta și porunca aceasta. Și într-adevăr binecuvîntați de Dumnezeu au fost totdeauna acei care au luat parte, împlinindu-și această datorie de recunoștință față de părintele sufletesc care le-a făcut atît de mult bine. Și ori de cîte ori vor mai merge acolo, împlinind cu evlavie și cu recunoștință datoria aceasta față de memoria părintelui care ne-a născut în Hristos, acela care va merge și acela care va sta acolo cu cugetul curat, cu inima smerită și recunoscătoare, totdeauna se va întoarce încărcat de binecuvîntări de la Dumnezeu, care-l răsplătește totdeauna pe cel care nu uită ce datorează celui care i-a făcut bine. Zic, avem la Sibiu un mormînt pe care nu trebuie să-l uităm niciodată. E adevărat că nu totdeauna am putut merge acolo liniștiți și am putut sta cum am vrut. Dar dacă am mers, oricum am mers de greu și oricît am putut sta de puțin, dacă acest greu și acest puțin a fost făcut din dragoste pentru Dumnezeu și cu smerenie, totdeauna ne-a binecuvîntat Dumnezeu.

Mai avem și la Săsciori un mormînt sfînt, dar acolo de cîte ori ne-am dus, aproape totdeauna poarta cimitirului a fost încuiată. Și a trebuit să ne întoarcem înapoi cercetînd numai cu gîndul, cu lacrima și cu dragostea noastră acel mormînt care a însemnat atît de mult - și înseamnă, și va însemna - pentru noi. Totuși e bine, ori de cîte ori putem, să nu uităm nici mormîntului fratelui Marini. A fost un copil al lui Dumnezeu care a sprijinit brațele profetului lui Dumnezeu, și el de o parte, într-unul dintre cele mai grele ceasuri ale luptei Oastei sale cu Amalec.

Se mai creează un mormînt la Săucani... Să nu-l uităm! Să ne fixăm o zi: ziua numelui său sfînt, ziua sf. ap. Petru și Pavel, zic eu, care amintește despre jertfa acestui mare om al lui Dumnezeu al cărui nume l-a purtat acest mare urmaș al lui. Și ori de cîte ori vom putea, în ziua de 29 iunie, la sărbătoarea sf. ap. Petru și Pavel, care vom putea, cîți vom putea și cît vom putea, să încercăm să venim din nou, cu o floare, cu o lacrimă, cu o cîntare și la acest mormînt. Totdeauna ne vom întoarce binecuvîntați. Pentru că oricine împlinește o datorie sfîntă față de Dumnezeu, pentru care oamenii aceștia valorează mai mult decît popoare, pentru că este scris: Pentru că ești iubit și te iubesc, dau popoare întregi pentru tine. Popoare întregi nu valorează atît de mult cît valorează cu adevărat un om mare și sfînt al lui Dumnezeu. Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute să nu uităm niciodată nici una din binefacerile Lui. Dar printre cele mai mari binefaceri sînt oamenii binefăcători pe care Dumnezeu ni i-a trimis să ne facă nouă binele cel mare, binele cel sufletesc pe care nu trebuie să-l uităm niciodată, nici unii dintre noi. Dumnezeu ne va ajuta. Cînd vrem să facem un lucru bun, totdeauna ne ajută Dumnezeu. Și un lucru bun va fi dacă, de sărbătoarea numelui său, de sărbătoarea jertfei unor oameni sfinți cum au fost sf. Petru și Pavel, noi ne vom abate cu o lacrimă și cu o rugăciune, să ne amintim mereu de jertfa și de dragostea acestui suflet din binefacerile căruia ne-am împărtășit - mai mult sau mai puțin, într-un fel sau altul - fiecare dintre noi.

Noi cîntăm cîntările lui. Dar și cele care n-ar fi scrise de el sau gîndite, sau armonizate, sau puse pe melodie de el, deși sînt foarte multe, - sînt inspirate de el. El niciodată însă nu și-a făcut cunoscute lucrările sale. El a lăsat să le știe numai Domnul, așa cum spune una din cîntările noastre, dintre poeziile noastre pe care cînd am scris-o, la el m-am gîndit. Ultima ei strofă sună cam așa: Și cîntarea cea mai frumoasă dintre toate e aceea despre care nimeni nu știe că am scris-o eu. În toate cîntările noastre, spun, el are o așa de mare parte. Lacrimile lui, duhul dragostei lui, smerenia lui, căldura sufletului lui, sinceritatea iubirii și inimii sale au fost în mare măsură puterile care m-au ajutat la foarte multe dintre lucrările pe care le-am scris. E una, între poeziile noastre, la care fratele Ionuț a promis că va pune o melodie. I-am spus-o odată, cînd m-am gîndit la fratele Petru. E o poezie scurtă, din 4 strofe, care începe așa:

*Alături am purtat povara
acestei zdrobitoare cruci,
deși, necunoscut și tainic,
tu altfel ți-a fost dat s-o duci.*

În starea de oboseală în care sînt acum, după atîtea nopți nedormite și drumuri grele, și după starea de boală și de bătrînețe, nu-mi amintesc eu bine toate celelalte 3 strofe. Dar încheierea era așa:

*Eu, din răsplata luptei sfinte,
și-n lume mi-am primit un pic,
dar tu, necunoscut de nimeni,
în lume n-ai primit nimic.*

*Mîine, cînd Stăpînul
va arăta tot ce-am făcut,
răbdarea ta necunoscută
va fi răsplătită mai minunat decît a mea.*

Pentru că, lucrînd împreună, el totdeauna a căutat să se păstreze în umbră, deși el totdeauna era în cea mai mare lumină.

E adevărat că în anii cei grei, în care noi am fost duși departe și chinuiți, el n-a fost împreună cu noi acolo. Dar stînd aici, a suferit mai mult. Nu pot să spun de cîte ori era luat de-acasă și dus în pădure, noaptea, legat de cîte un copac și bătut. El n-a spus la nimeni. Cum a suferit el din dragoste pentru Domnul și ce preț a plătit el, o va arăta Domnul în ziua aceea cînd Își va împlini făgăduința în care a spus: Pe cine Mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu și a îngerilor Lui. Abia atunci se va vedea ce cunună minunată are Petru! Eu știu acum că sus în cer e o sărbătoare mare! Că marți dimineața toți îngerii au fost adunați acolo să-l întîmpine! Însuși Domnul a venit înaintea lui, pentru că este scris: Eu vă voi primi și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sînt Eu să fiți și voi. Nu moartea l-a luat, nu întîmplarea, nu tragedia l-a luat! Domnul Isus a venit și l-a luat în felul acesta.

Pentru noi, momentul acesta este un moment mare. Și pilda pe care o avem în fața noastră ne îndeamnă la foarte mult. Ne gîndim că sînt în lumea aceasta oameni cu deosebire de buni, pe care toți oamenii care i-au cunoscut îi binecuvîntează. Le-ar fi dorit să nu moară niciodată. Ar fi vrut să fie mereu cu ei, să nu se mai despartă, să-i vadă în fiecare zi. Ce minunați sînt astfel de oameni și cît de binecuvîntat este pămîntul că-i are și familiile, și locurile care i-au cunoscut și care i-au avut!

Dar sînt și oameni în lumea aceasta pe care nimeni nu dorește să-i vadă. Pentru care nimeni nu se roagă să trăiască. Pe care nimeni nu dorește să-i cunoască și să aibă de-a face cu ei. Ce fericit este să fii un om pe care toți te simt necesar și folositor! Și ce nenorocire este să fii un om de care nimeni n-are nici un fel de plăcere și bucurie și nici un fel de folos... Între aceste două extreme ne împărțim și noi toți. Dorim din toată inima să avem de-a face cu oameni de care totdeauna cînd îi vezi să te bucuri, cu care totdeauna te întîlnești cu lacrimi și te desparți cu lacrimi. Fiindcă sînt așa de necesari ca aerul, ca pîinea, ca apa lui Dumnezeu. Așa ne vrea Domnul și așa dorim și noi să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute să fim. Ca toți cei pe care îi întîlnim și cu care avem de-a face să se bucure de noi.

Să aibă folos de noi. Să dorească să ne vadă. Să sufere când nu ne văd și să se roage să nu ne despărțim niciodată.

Binecuvântat să fie Domnul, care ne-a făcut parte de o Lucrare sfântă și de o familie sfântă duhovnicească în care am intrat prin nașterea din nou, prin întoarcerea noastră la Dumnezeu, prin clipa legământului nostru și prin mijlocirea acestui legământ. În ea am cunoscut astfel de inimi, începînd cu părintele Iosif și cu toți frații și surorile noastre care fiind credincioși legământului, au trăit o viață sfântă de care n-am fi vrut niciodată să ne despărțim. De care niciodată nu ne-am săturat. De care totdeauna ne-am bucurat. Și la care numai gîndindu-ne de departe, ni s-a umplut inima de dulceață și de mîngîiere.

Un astfel de suflet a fost fratele nostru iubit. Un astfel de suflet să ne ajute Domnul să fim fiecare dintre noi în această Lucrare sfântă în care ne-a chemat El.

Și pentru că vremea e destul de înaintată, este ora 3:50, poate că unii dintre noi se gîndesc acum să meargă la odihnă și sînt atît de obosiți, încît într-adevăr au nevoie de aceasta, pentru că ne așteaptă iarăși în ziua de astăzi ceasuri întregi în care va trebui să fim foarte atenți și treji la tot ce se va întîmpla. Noi Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne-a dat timpul acesta în care împreună și liniștiți, am putut să ne arătăm dragostea noastră față de Domnul și față de fratele acesta iubit. Și nu numai față de el, ci și față de ceilalți înaintași ai noștri sfinți pe care cu evlavie i-am pomenit aici toți cei care am vorbit. Pentru că ceasurile acestea vor rămîne pentru noi neuitate pentru totdeauna, ca sărbătorile de Rusalii la Sibiu, lîngă mormîntul părintelui nostru Iosif. Și dacă ați ostenit pînă aici și dacă ați cheltuit ceva de veghere și de nesomn, Dumnezeu vă va răsplăti toate acestea cu niște amintiri pe care, dacă n-ați fi fost aici, nu le-ați fi avut niciodată. Oboseala trece, dar bucuriile rămîn. Necazurile pe care le-am îndurat sau le vom îndura pentru bucuria aceasta vor trece; dar va rămîne mulțumirea sufletească și bucuria adîncă a inimii noastre că într-un moment de acesta, am fost și noi aici și ne-am făcut și noi datoria, partea de datorie sfântă pe care o avem față de unul dintre cei mai minunați copii ai lui Dumnezeu din vremile noastre, față de memoria unuia dintre cei mai scumpi frați ai noștri și binefăcători ai noștri.

După ce va trece și noaptea aceasta și două, trei ceasuri din ziua care urmează, vor veni aici alții... care-și vor face și ei partea lor. Căci așa trebuie să se întîmple în viața noastră totdeauna. Fericită este însă și binecuvîntată vremea pe care Domnul ne-a îngăduit-o ca noi să ne putem aduce partea noastră, în duhul dragostei lui Dumnezeu în care ne-am cunoscut și în care ne-am crescut El pînă astăzi, și în care dorim să rămînem pînă la sfîrșit. După ce va începe partea altora, partea noastră s-a sfîrșit. Așa trebuie să trecem prin toate... Noi ne-am întîlnit cu fratele acum, la plecarea lui. Îngerii l-au primit în cetele lor binecuvîntate. Știu că i-a ieșit înainte, sus în cer, marea mulțime a celor răscumpărați, care s-au oprit o clipă din cîntarea lor de pe marea de cristal și au venit împreună cu Domnul să-l întîmpine pe sufletul acesta scump.

Ce mare pregătire trebuie să se fi făcut în cer! Mare bucurie este în cer când trebuie să vină un suflet ales al lui Dumnezeu. Mîntuitorul a spus în Evanghelie că se bucură îngerii din cer când se întoarce un păcătos la Dumnezeu. Dacă de un păcătos se bucură atît de mult îngerii, cît de mult trebuie să se bucure de un sfînt când se întoarce din lumea aceasta în care atît de mulți care erau chemați să fie sfinți, au devenit demoni?... Și Iuda a fost chemat să fie sfînt, să fie apostol. Mîntuitorul a spus odată: Nu v-am ales Eu pe voi, cei 12? Și totuși unul dintre voi, în loc să se facă apostol și sfînt, s-a făcut demon și vînzător? Să avem de grijă căci Împărăția lui Dumnezeu e o cale așa de strîmtă, ca o muchie de cuțit. Ușor poți cădea ori în prăpastia din stînga, ori în cea din dreapta, dacă nu te păstrezi în toată curăția și sfințenia, atent. Mîntuitorul a spus: Privegheați și vă rugați, să nu cădeți nici în ispita din dreapta, nici în ispita din stînga. Aceia care au privegheat n-au căzut, ci au ajuns în Împărăția lui Dumnezeu. E adevărat că a trebuit să sufere uneori greu. Dar mai bine este să suferi pe pămînt, decît sub pămînt. Mai bine este să suferi în viața aceasta scurtă, decît în eternitatea aceea, în viața aceea veșnică ce va urma. Mai bine este să suferi cu Lazăr, chiar plin de bube și batjocorit, flămînd și lipsit și de fărîmiturile care cad de la masa bogatului, decît să te bucuri cu bogatul nemilostiv o viață scurtă pe pămînt și pe urmă să te chinui în veșnicie, în vecii vecilor, în niște flăcări care nu se sting și între niște viermi care nu dorm.

Noi am ales calea Domnului, calea cea strîmtă. Pînă acum Domnul ne-a ajutat să mergem pe ea. Fratele nostru a mers pe această cale. I s-a cerut și lui greu preț adeseori. Numai Dumnezeu și el au știut. Pentru că în tăcerea lui răbdătoare, a ascuns aceasta de oameni, chiar și de cei mai apropiați. Dar astăzi se bucură pentru vecii vecilor în Împărăția lui Dumnezeu. Noi nu ne dăm seama acum nici de grozăvia chinurilor, pentru cei care își aleg calea pierzării, nici de strălucirea și frumusețea raiului pentru cei care aleg calea neprihănirii. Numai atunci vom vedea. Și atunci vom binecuvînta pe Domnul, care ne-a chemat din întuneric la lumina Lui minunată și ne-a scos de sub puterea întunericului și de sub puterea satanei, aducîndu-ne în Lucrarea Lui sfîntă prin nașterea din nou. Iar cei care și-au călcat legămîntul și și-au pierdut mîntuirea, abia atunci vor vedea și vor scrîșni din dinți și își vor mușca limbile de usturimea și de veșnica durere că, pentru o ispită trecătoare și pentru un avantaj mincinos, și-au pierdut adevărata viață și răsplată din ceruri.

În fiecare dintre cîntările noastre, fratele Petru are o parte așa de minunată! Lacrimile lui, sinceritatea și smerenia lui, curăția credinței lui, statornicia legămîntului său au fost adeseori imboldurile minunate care m-au ajutat să alcătuiesc aceste versuri de care inimile voastre se bucură și care, în memoria fiecăruia dintre cei care le aud, se imprimă adeseori pentru totdeauna. Fiindcă sînt Cuvîntul lui Dumnezeu inspirat de Duhul lui Dumnezeu, prin Duhul lui Dumnezeu și cu ajutorul acelor care au realizat în trăirea lor simțămintele și lumina acelor adevăruri conținute în versurile nemuritoare care, și pentru mine, ori de cîte ori le recitesc, mi se par noi și frumoase.

Pentru că nu sînt de la noi, ci sînt de la Dumnezeu, pentru că numai El poate crea lucrări nemuritoare, de o valoare și de o durată și de o frumusețe neînvechite niciodată.

Zic, parcă îmi pare rău că așa de repede sfîrșește noaptea aceasta, ceasurile acestea în care noi am stat împreună. Mă uit la voi... Nici nu știți cît de dragi îmi sînteți!... Din ce trece vremea și știu că vom sta tot mai puțin împreună pe pămînt, vă iubesc așa de mult pe toți pe care vă știu credincioși. Dumnezeu să vă răsplătească pentru bucuriile pe care mi le-ați făcut mie cînd v-am văzut cum Îl iubiți pe Dumnezeu. Și cînd ați ascultat Cuvîntul lui Dumnezeu n-ați dormit și nu v-ați întors nepăsători, să vă ocupați cu altceva. Ci cu ochii strălucind de lacrimi, v-am văzut totdeauna sorbind acest cuvînt ca pe apa vieții. De-ați ști cîtă putere dați celor care vorbesc și le arătați, prin toată înfățișarea voastră, că primiți cuvîntul, că-l iubiți și că vi-i drag să-l ascultați! Să vă răsplătească Dumnezeu toate rugăciunile cu care ne-ați ajutat cît am fost plecați... cu care ne-ați adus la libertate cînd eram în strîmtorare. Cu care ați făcut să căpătăm sănătate cînd am fost bolnavi. Datorită rugăciunilor voastre, Dumnezeu ne-a izbăvit din atîtea întîmplări. Rugăciunile sînt o putere și Dumnezeu le ascultă. Nu-i o întîmplare că se izbăvește unul pentru care ne rugăm. Ci este ascultarea rugăciunii și minunea că Dumnezeu primește și răspunde la rugăciunea făcută cu credință. De aceea vă sîntem recunoscători... Odată, sus în cer, cînd Dumnezeu va răsplăti ostenele aduse pentru El, nu veți fi uitați nici unii. Că dacă ați putut face ceva, ați făcut numai prin rugăciunile, prin dragostea și prin mîngîierea și ajutorul pe care ni l-ați dat. Poate că cel mai mult a făcut cel care este necunoscut. Pentru că a făcut în tăcere, în așa fel, încît numai Dumnezeu a știut. Și de aceea tot ceea ce s-a făcut în întuneric va fi răsplătit la lumină și ce s-a făcut în ascuns va fi răsplătit la arătare.

Rămîneți credincioși! Păstrați-vă legămîntul pînă la sfîrșit. Suferințele pe care le îndurați pentru că sînteți credincioși vor trece. Și chiar în mijlocul suferințelor, Dumnezeu vă va întări, că nu veți simți durere și părere de rău, ci bucuria că ați suferit pentru Domnul. Dar răsplata pentru ele va fi veșnică și strălucită.

Păstrați legămîntul credincioși. Chiar dacă vor veni vremuri mai grele și chiar dacă va trebui să trecem prin încercări mai mari, nu dați înapoi! Nu vă cruțați trupul acesta trecător și putred, pentru ca să nu vă pierdeți sufletul. Rămîneți credincioși în credința lăsată nouă odată pentru totdeauna de înaintașii noștri, trăind cu fapta și cu adevărul învățătura sfîntă, bună și străbună pe care o avem.

Să ne iubim patria noastră așa cum este ea și să ne rugăm pentru ea. Și să ne rugăm pentru cei încredințați de Domnul cu dregătorii în mijlocul poporului nostru, căci aceasta este o poruncă de la Dumnezeu; și să nu cîrtim cum cîrtesc cei necredincioși. Dumnezeu nu ne va lăsa fără o bucată de pîine și fără un loc unde să ne plecăm capul, dacă sîntem cinstiți, muncitori harnici și nu risipim.

Nu vă lăsați îndemnați și ispitiți de celelalte îndemnuri după care aleargă lumea nesătulă niciodată, oricât de mult ar avea. Ci mulțumindu-ne cu ce avem, să binecuvîntăm pe Domnul pentru acest puțin. Că dacă binecuvîntezi pe Domnul pentru o fărîmă de pîine neagră și uscată, ea capătă gust și putere, pentru că Dumnezeu le pune în ea. Și ne ține viața, și ne dă mulțumirea sufletească, și aceasta este un dar mai mare decît orice desfătări și decît orice bunuri pămîntești.

Să ne iubim credința noastră și să nu vorbim de rău pe nimeni. Să ne rugăm pentru cei care ne batjocoresc și ne prigonesc și se poartă rău cu noi, căci aceasta este porunca Domnului nostru și așa a făcut El și înaintașii noștri sfinți. Lăsînd toate celelalte în grija Domnului.

E adevărat că ne doare plecarea fratelui Petru, cum ne-a durut totdeauna plecarea oamenilor sfinți din mijlocul nostru, - și trebuie să ne doară! E adevărat că locul lor a rămas gol în mijlocul nostru și că de multe ori n-a mai fost vreun om să umple o astfel de lipsă. Dar Cuvîntul Domnului la care noi trebuie totdeauna să luăm aminte, este: Eu sînt cu voi în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacurilor. Vor veni și oameni sfinți. Dumnezeu a făgăduit aceasta și El o va face. Nu pleacă schimb fără nimeni. Dacă nici dintr-o întreprindere nu este lăsat să plece un lucrător bun pînă cînd nu aduce un altul, mai bun în locul lui, în schimbul lui, cu atît mai mult Dumnezeu care este atît de înțelept și de puternic, nu va lăsa ca în Lucrarea Lui să rămînă multă vreme un loc gol. Va veni vremea cînd Dumnezeu va ridica mulți... Domnul poate să ridice mii și mii mai buni decît noi! E adevărat că fratele Petru a făcut mai mult decît oricare 10 sau 100 dintre noi. Însă Dumnezeu poate să ridice tot așa, mult mai mulți. Pentru că niciodată nu lasă El să rămînă gol un loc sfînt și bun în Lucrarea Sa.

Dar aici se cere să ne rugăm și noi pentru aceasta. Domnul Isus Însuși a spus: Priviți cît de mare este secerișul! Holdele sînt coapte. Secerișul este mare, secerători puțini. Rugați pe Domnul secerișului să scoată secerători la lucrul Său. Noi, e adevărat, vedem cîtă nevoie este de cuvîntul scris în mijlocul nostru. Și cîți dintre noi ne rugăm stăruitor ca Domnul să ne trimită Cuvîntul Său scris, ca să ni-l putem împărți și împrăștia acolo unde este nevoie de el.

Primim puțin pentru că cerem puțin, sau nu cerem deloc. Sau nu cerem cum trebuie să cerem. Rugați-vă cu credință! O minune mare nu se face cu o rugăciune mică, nici cu o credință mică. O minune mare se face numai cu o credință mare. Un dar mare se primește numai cu o rugăciune mare sau cu rugăciune multă.

Să ne rugăm mult! Să ne rugăm puternic! Să ne rugăm fierbinte! Și veți vedea cîte minuni va face Dumnezeu și la cîte cereri vă va răspunde. Chiar cînd împlinirea lor cere minuni, Dumnezeu poate să le facă. Este scris: În bunătatea Ta, Tu ne ascuți prin minuni, Dumnezeul nostru, nădejdea tuturor marginilor îndepărtate ale pămîntului și mării.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru aceste ceasuri de taină, de rugăciune, de cutremur sufletesc, de lacrimi, de părtășie sfântă petrecută aici. Și-n viața lui, și-n moartea lui, și la venirile lui, și la plecările lui, fratele Petre ne-a creat numai bucurii. Ce bucurii ne-a rînduit Dumnezeu acum, în preajma sicriului său, în ziua plecării sale!... Nu le vom uita niciodată. Lîngă praznicele de Rusalii vom pune totdeauna și praznicul acesta. Și vom slăvi pe Domnul că ni le-a trimis! Așa cuvîntări minunate, așa cîntări minunate, așa lacrimi minunate, așa stări minunate n-am gustat demult... de foarte mult timp. Și cred că nici unii dintre frățiile voastre nu le veți uita. Puneți-le la inimă și mulțumiți lui Dumnezeu pentru ele. Așezați-le în cartea de aur a amintirilor noastre. Și totdeauna cînd puteți, întoarceți-vă și la nopțile acestea și la cuvîntările acestea. Copiați-vă ceea ce s-a putut înregistra. Și ascultînd cuvintele, amintiți-vă fețele, ochii, dragostea surorilor și a fraților noștri între care am petrecut aceste clipe.

La plecarea Mîntuitorului dintre apostolii Săi, El a stat cu ei și le-a prilejuit niște momente neuitate. În sfînta Evanghelie după Ioan, de la cap. 13 pînă la cap. 18, pe parcursul a 5 capitole, e descrisă petrecerea Mîntuitorului cu ucenicii Săi în seara despărțirii de ei. O așa petrecere am avut noi în serile acestea... După aceea, Mîntuitorul S-a dus de la ei la ceilalți. Și după ce și-au făcut ceilalți partea lor, Domnul Isus iar S-a întors la ai Lui. Sîntem acum cu fratele nostru... După ce vor veni alții să-și facă partea lor, el iar se va întoarce la noi. Cum a zis Mîntuitorul: Mă duc, dar iar Mă voi întoarce la voi. Tot la noi Se va întoarce. Pentru că ce a unit Dumnezeu nu se desparte niciodată. În amintirile noastre, în adunările noastre, ne vom aduce mereu aminte de cuvintele lui, de starea lui, de dragostea lui, cum spune cîntarea:

*Mă duc să dorm puțin la Sînul
odihnitor din care sînt...*

Așa se va întoarce iarăși, cum spune: Iar Mă voi întoarce la voi și nu ne vom mai despărți niciodată. Mîntuitorul S-a despărțit pentru puțină vreme de ai Săi, dar cînd S-a întors la ei nu S-a mai despărțit niciodată. Așa să ne simțim și noi de fiecare dată cînd trebuie să ne despărțim puțin de cei de care într-adevăr niciodată nu dorim să fim despărțiți. Încă puțin, și iarăși ne vom revedea... Încă puțin, și se va sfîrși și tunelul acesta prin care am intrat acum. Vom ajunge dintr-odată la o lumină minunată... Dincolo de pragul morții trecătoare ne va aștepta Domnul Isus cu adunarea în sărbătoarea îngerilor. Și cînd ne vom apropia de Țărmlul cel fericit, îi vom vedea de departe pe frații noștri pe mal așteptîndu-ne și strigînd: O, iată-i! Iată-i, vin! Cum ne vom îmbrățișa noi atunci cu ei și ei cu noi și ne va săruta Domnul Hristos, care ne-a răscumpărat cu Sîngele Lui, ne-a spălat și ne-a răscumpărat prin Jertfa Sa... și ne-a smuls pe fiecare dintre noi cum smulgi un cărbune din foc. Ne va duce pentru totdeauna în casa noastră, în casa Tatălui nostru. Spune Cuvîntul lui Dumnezeu: Mîngîiați-vă unii pe alții cu aceste cuvinte. Sf. Ap. Ioan cînd le-a auzit, îngerul i-a spus:

Scrive aceste lucruri, pentru că sînt vrednice de crezut și adevărate. Acestea care se referă la mîntuirea noastră fericită și la răsplata noastră din cer.

Ca mîine îngerii din ceruri vor suna: Vine alt suflet scump! Vine! Veniți să-l întîmpinăm! Dar cînd vom merge toți, ce mare bucurie va fi în cer! Domnul Însuși, cu îngerii Săi, Se va coborî pînă undeva în spațiu și pînă acolo Duhul Sfînt ne va ridica. Și undeva pe la mijlocul treptelor dintre pămînt și cer, ne vom întîlni, îmbrățișîndu-ne și vom cînta și noi Psalmul 133: Iată ce dulce și fericit este să fie frații pentru totdeauna împreună!

Să ne ajute Domnul să fim găsiți vrednici și credincioși. Pînă atunci, iubiții mei frați și surori, lucrați, luptați, rugați-vă, suferiți, faceți totul pentru Evanghelie, ca să aveți parte de ea, cum a făcut ap. Pavel. Lucrați și luptați uniți cu frații. Nu vă despărțiți de frați. Nu vă vorbiți de rău. Nici unii nu sîntem încă desăvîrșiți pe pămînt. Fiecare avem nevoie să ne rugăm unii pentru ceilalți. Cum au frații nevoie să ne rugăm noi pentru ei, avem și noi nevoie să se roage ei pentru noi. Și cum ascultă Dumnezeu rugăciunile noastre pentru ei, le ascultă și pe ale lor pentru noi. Să ne iubim, să acoperim, dacă avem slăbiciuni. Dar să fim una. Pentru ca și Dumnezeu să recunoască că sîntem ai Lui, și lumea să ne vadă că sîntem ai lui Dumnezeu. În felul acesta, Lucrarea va merge frumos. Și golul lăsat de fratele Petru nu se va cunoaște. Cînd noi toți, cu puținul nostru talant și cu puțina noastră putere, vom lucra mai mult decum am lucrat pînă acum, și Lucrarea va merge crescînd; și Dumnezeu va ridica un alt lucrător destoinic, după cum este scris:

*Nu rămîne gol în codru
cînd îi cade-un paltin jos;
fără schimb nu pleacă nimeni.
Crește altul, mai frumos.*

Dumnezeu poate să facă acest lucru. Dar și noi trebuie să ne rugăm. Și să lucrăm, și să luptăm pentru aceasta.

Din toată inima mulțumim lui Dumnezeu pentru toate. Îl binecuvîntăm pe Domnul pentru această dureroasă și zguduitoare întîlnire și petrecere împreună. Ne rugăm pentru scumpul nostru frate Petru și știm că el acolo se roagă pentru noi. Și că rugăciunea lui unită cu a părintelui Iosif, cu a fratelui Marini, cu a celorlalți frați și surori care au plecat în veșnicie, mai întărită și mai frumoasă, vor grăbi și vor ajuta și biruința noastră; și biruința Lucrării Domnului în care El ne-a chemat. Și-i va înlocui pe toți cei care trebuie să plece cu alții, mai harnici și mai hotărîți. Pentru că ce a început Dumnezeu va duce totdeauna la bun sfîrșit. Și niciodată nu dă faliment o întreprindere care este a lui Dumnezeu.

De aceea să ne rugăm mereu ca Domnul să ne ajute să putem fi vrednici urmași ai Domnului și ai înaintașilor noștri pe care El i-a ridicat în mijlocul nostru ca pilde vrednice de urmat și jaloane, și stîlpi, călăuziți de care să putem ajunge și noi în Patria cerească.

Vă mulțumim din toată inima pentru dragostea pe care ați avut-o să ascultați Cuvîntul lui Dumnezeu. Pentru dragostea pe care ați avut-o ca să puteți păstra ascultarea de acest Cuvînt; și o inimă veghetoare, pentru ca să cinstim astfel, cu respect și cu evlavie, plecarea unui suflet dintre cele mai scumpe și alese din mijlocul nostru.

Dumnezeu să vă binecuvînteze pe toți cei care i-ați făcut vreun bine! Și El vă va răsplăti.

Dumnezeu să vă asculte rugăciunile pentru propriile voastre necazuri, ale celor care v-ați rugat pentru necazurile lui.

Dumnezeu să vă binecuvînteze copiii tuturor celor care i-ați ajutat pe copiii lui și-i veți ajuta!

Dumnezeu să vă binecuvînteze pe toți cei care l-ați cercetat și veți cerceta mormîntul lui și nu veți uita niciodată pilda lui și frumusețea trăirii lui pentru Domnul.

El să ne ajute să ne plecăm inimile smeriți în fața Lui și să nu cîrtim pentru tot ceea ce s-a făcut și cu ocazia aceasta a chemării fratelui nostru din viața aceasta în cealaltă. El îi era lui Dumnezeu mai scump decît oricăruia dintre noi. Și dacă Domnul a găsit cu cale ca așa să facă și așa a făcut, binecuvîntat să fie Numele Lui. Noi ne plecăm smeriți în fața voii lui Dumnezeu chiar și cînd n-o înțelegem. Și să spunem: Doamne, Tu pe toate le știi. Tu pe toate le faci bine. Iartă-mă dacă mă îndoiesc și dă-mi putere să nu cîrtesc împotriva voii Tale. Și să caut și eu să împlinesc voia lui Dumnezeu cum a împlinit-o fratele care a plecat dintre noi.

Reînnoiesc aici rugămîntea unuia dintre frații care a vorbit și îndemnul: dacă este cineva care nu s-a hotărît pentru Domnul și care în timpul acestor vorbiri și în timpul acestei dovezi de zguduitoare plecare din mijlocul nostru a fratelui, a fost mișcat de Cuvîntul și de puterea lui Dumnezeu și vrea să se întoarcă astăzi, să se hotărască acum! E un moment așa de zguduitoare și de însemnat acest moment cînd, lîngă sicriul acestui frate care pleacă, poate să pună legămîntul un suflet nou, care vine să intre în lucrarea începută de el. Și după modestele puteri și după marele ajutor primit de la Dumnezeu, să încerce să ajute la înaintarea mai grabnică și mai frumoasă a lucrării care a fost începută și continuată prin el.

Noi ne rugăm lui Dumnezeu pentru familia lui trupească, pentru cea sufletească din Săucani, pentru cea sufletească din Bihor, din țara noastră întregă, din lumea întregă în care el a fost cuprins și care l-a cuprins în ea.

Ne rugăm lui Dumnezeu pentru patria noastră, să-i dăruiască El cît mai multe astfel de suflete devotate și credincioase, pentru ca grăbirea venirii Domnului să fie cît mai curînd și mîntuirea întregului nostru popor și ridicarea duhovnicească a întregii noastre biserici să fie cît mai grabnică.

Dea Domnul ca astfel de suflete să nu se împutîneze, ci să se înmulțească pe tot pămîntul, ca să vină mai curînd Împărăția lui Dumnezeu pe care o așteptăm, pentru care ne rugăm de fiecare dată să vină Împărăția Lui precum în cer, așa și pe pămînt. Și care cuprinzîndu-ne pe noi pe toți, să ne facă să fim fericiți împreună cu înaintașii noștri și urmașii noștri, binecuvîntînd pe Dumnezeu pentru toate.

Cum putem noi lăuda pe Domnul pentru alții, să-L poată și alții lăuda pe Domnul pentru noi. Și astfel să fim binecuvîntați și ei și noi, acum și-n vecii vecilor. Amin.

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

Doamne Dumnezeul și Tatăl nostru, Dumnezeul și Mîntuitorul nostru, Isuse Doamne, Dumnezeul și Mîngîietorul nostru, Duhule Sfinte, din toată inima ne plecăm înaintea Ta Doamne și cu smerenie, cu toată durerea inimii noastre îngenunchem înaintea Ta și spunem Doamne: Fie voia Ta așa cum e-n cer și pe pămînt. Și cum îngerii Tăi se supun Ție și poruncilor Tale puternice, ajută-ne să ne supunem și noi voii Tale chiar atunci cînd voia aceasta a Ta depășește priceperea noastră, puterea noastră, înțelegerea noastră și trebuie să ne închinăm Ție cu inimile pline de durere. Doamne, din copilăria noastră am umblat cu Tine și Tu ai umblat cu noi. Am umblat împreună Doamne și Te-am binecuvîntat suferind împreună, lucrînd împreună statornici în același legămînt și-n Lucrarea în care Te-am primit pe Tine și în care ne-ai primit pe noi de la început.

Îți mulțumim din toată inima că l-ai ajutat să rămîna credincios pînă la moarte, statornic în slujba Ta sfîntă, rămînînd în fața noastră ca o pildă minunată și ca un îndemn sfînt.

Doamne Dumnezeul nostru, el a fost mai scump de mii de ori pentru Tine decît pentru noi; Tu știi aceasta Doamne că Tu ne-ai făcut și ai Tăi sîntem. Tu l-ai iubit atît de mult Doamne, că l-ai însoțit în toate căile și i-ai dăruit atîtea binecuvîntări...

Noi Îți mulțumim Doamne pentru toate, deși Tu știi cît de mult ne doare inima în această clipă cînd trebuie să ne plecăm înaintea Ta petrecînd cu brațele noastre sufletul acesta scump care vine înaintea noastră la Tine.

7 - Vorbirea fratelui Traian la nunta de la Podoleni din 26-X-1985

Pentru că ni s-a cerut să cîntăm cîntarea aceasta în felul în care am cîntat-o, vreau să vă împărtășesc tuturor un gînd și un simțămînt. Văd că l-au avut și alți frați și surori. Noi, unii dintre noi, printre care și eu, vin la nunta aceasta de la una dintre cele mai triste, mai grele și mai sfinte înmormîntări la care am participat alaltăieri. Unul dintre cei mai sfîniți frați, nu numai din țara noastră: ci din lumea întreagă, a fost chemat la Domnul într-un chip foarte grabnic. Îl știți toți, dar poate că nu toți ați auzit. Este vorba despre fratele Popa Petru din Săucani, acest minunat copil al lui Dumnezeu.

Una din scumpele noastre surori ne-a trimis aici un bilețel care a exprimat și dorința să păstrăm un moment de reculegere în amintirea acestui frate care a fost mai mult decît oricare o sută dintre noi. Și a făcut pentru Domnul lucruri pe care numai în Ziua Judecării gura Domnului le va spune, după sfînta Sa făgăduință care a zis: Pe cine M-a mărturisit pe Mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Lui.

Acest frate scump a trăit printre noi o viață strălucitoare, dar ascunsă. El a suferit pentru Domnul poate că mai mult decât oricare dintre noi. Odată, gândindu-mă la el, am scris în amintirea lui, una dintre cele mai îndurerate și mai scumpe amintiri ale mele, în 4 strofe:

*Alături am purtat povara
aceleași slăvite cruci
dar tu, necunoscut și tainic
în alt fel ți-a fost dat s-o duci.*

*Aceiași înspinată creangă
a-ncununat și fruntea ta,
deși, tăcut și singuratic,
de tine nimeni nu știa.*

*Eu, din răsplata suferinței
ceva și-n lume mi-am primit
dar tu purtînd-o neștiută
chiar și de-aceasta te-ai lipsit.*

*O, Mîine cînd în Cer Stăpînul
va răsplăti pe drept ce-am dat
- răbdarea ta necunoscută
va străluci mai minunat.*

Totdeauna am știut că acest mare om sfînt al lui Dumnezeu care a făcut atît de mult, va străluci mai minunat decât oricare dintre noi în Împărăția lui Dumnezeu, în ziua aceea. Acum cînd el s-a dus și cînd nu ne mai poate auzi tot ce spunem frumos despre el - care n-a dorit niciodată să se spună în viață despre dînsul, - putem să ne împărtășim aceste tainice și sfinte simțăminte, pentru că sînt niște adevăruri minunate cu care sîntem datori față de toți cei care l-ați cunoscut sau nu l-ați cunoscut, ca să le știți. Ca să vă gândiți ce oameni sfinți a lăsat Dumnezeu printre noi. Ce pilde înalte de trăire, de răbdare și de sfințenie ne-a fost dat să vedem noi în sfînta Lucrare a lui Dumnezeu care este Oastea Domnului, familia noastră duhovnicească. Pentru ca să-I știm totdeauna mulțumi recunoscători lui Dumnezeu. Și gîndul la ei să ne îndemne și pe noi să ne străduim cu toată puterea, așa cum ni s-a spus în versetul sfînt citit mai înainte de către fratele David din epistola ap. Petru: Dați-vă și voi toate silințele să uniți cu credința voastră fapta, cu fapta cunoștința, cu cunoștința înfrînarea, cu înfrînarea răbdarea, cu răbdarea evlavia, cu evlavia dragostea de frați și cu dragostea de frați iubirea de oameni. Că numai dacă veți avea din belșug aceste lucruri în voi, ele nu vă vor lăsa să fiți nici leneși, nici neroditori. Și-n adevăr, numai în chipul acesta vom căpăta din belșug intrare în Împărăția lui Dumnezeu, Tatăl nostru și al Domnului nostru Isus Hristos.

Oricînd citesc sau repet aceste cuvinte, eu îl văd înaintea ochilor mei pe fratele Popa Petru din Săucani. Îl cunosc din 1930. A trecut o jumătate de secol și mai bine de atunci. Pe drumurile Domnului, pașii noștri s-au împletit împreună.

În 1934, acum mai bine de 50 de ani, eram copii. El era mai tânăr cu 4 ani ca mine. Dar eram amîndoi cu opinci, cu cojocel și cu sumănaș curat și alb de lînă. Umblam pe calea lui Dumnezeu. Atunci la Oradea Oastea Domnului avea 6 adunări, în 6 părți ale orașului. Tot ceea ce era nobil și inteligent și credincios din toată această cetate făcea parte dintre prietenii sau membrii Oastei Domnului. În octombrie 1934 am avut o adunare minunată a Oastei, o sărbătoare publicată prin toate afișele, în toate părțile orașului Oradea. Pe scena Teatrului Municipal din Oradea, noi cei doi copii atunci, eram printre cei care trebuiau să mărturisească acolo Numele Domnului. Fratele Petru avea anii lui tineri, 16 ani. El s-a născut în 1918. A vorbit atunci de pe scena Teatrului Municipal din Oradea. În toate lojile mari erau în frunte cu episcopul, toată conducerea Oradei, toți oamenii mari de acolo și-l ascultau. Cînd a terminat el de vorbit, toată asistența aceasta s-a ridicat în picioare și, după obiceiul lor, au bătut din palme și toți se întrebau: Cine este copilul acesta? Un înger venit din cer? Noi așa ceva n-am mai auzit niciodată!... A vorbit despre Domnul atunci cu lacrimi, cu căldură, cu putere, în așa fel încît vibrau toate sufletele ascultînd Cuvîntul lui Dumnezeu.

Au trecut de atunci peste 50 de ani și mereu am fost cînd aproape, cînd departe trupește, dar totdeauna sufletește în slujba Domnului nostru. El a lucrat mai mult ca noi toți. Și a suferit mai mult ca noi toți. Și a iubit mai mult ca noi toți. E adevărat că atunci cînd am fost duși departe și puși la strîmtorare, el n-a avut parte de această cinste văzută, să sufere pentru Domnul. Dar nopți întregi la rînd, de multe ori el a fost luat și dus... și numai Domnul știe... căci el și-a ascuns totdeauna vîntăile și lacrimile și suferințele pe care le-a îndurat și ranele pentru Numele Domnului Isus.

Acum el este la Domnul. Ce sărbătoare trebuie să fi fost alaltăieri în cer, cînd fratele Petru a intrat pe porțile mărețe ale Ierusalimului ceresc! Binecuvîntăm pe Domnul pentru astfel de suflete sfinte.

Eu n-am vrut să vorbesc acum. Am păstrat mai la urmă un cuvînt în care aveam și eu de spus niște adevăruri cu privire la nunta de după înmormîntare. Fratele Petru sărbătorește o nuntă strălucită după înmormîntarea aceasta. Am mai vorbit undeva, cîndva despre nunta de dincolo de cimitir. E un moment minunat în care noi trebuie să ne reamintim aceste adevăruri. Și vom păstra un moment de reculegere, după îndemnul surorii noastre care ne-a trimis acest bilețel și după aceste cîteva scurte cuvinte cu privire la viața lui și la sfîrșitul lui, despre care se va mai vorbi; nu numai noi astăzi. Vor mai vorbi și alții mulți, mulți, pînă cînd Domnul Isus va veni, cînd El Însuși va încununa aceste vorbiri cu mărturisirile Lui strălucite în fața Tatălui și a îngerilor Săi. Pentru că despre puțini mărturisitori ai Săi va putea spune Domnul Isus în ziua aceea cuvintele minunate pe care le va spune despre fratele nostru Petru Popa.

Sora a spus că ar dori să păstrăm toți un moment de reculegere în amintirea trecerii la Domnul, cum se obișnuiește totdeauna când dispar din mijlocul nostru luceferii aceștia minunați, care răsar dincolo, în lumea veșnică. Mereu se adaugă alte și alte nume binecuvântate la numele sfinților noștri înaintași care au trecut în veșnicie și care strălucesc acum cu o strălucire veșnică în fața lui Dumnezeu, în cerul celălalt, care se vede de dincolo. Alături de părintele Iosif, de fratele Marini, de părintele Vasile, de părintele Vladimir, de fratele Popa Petru de la Batiz și de alți mulți, mulți frați binecuvântați și surori neuitate, s-a adăugat el astăzi. Și împreună cu ei, se roagă să ajungem și noi credincioși. Și Lucrarea lui Dumnezeu, după sfânta Sa înștiințare din Apocalipsa, are parte de multe binecuvântări datorită rugăciunilor celor sfinți, rugăciuni care se înalță cu tămâia totdeauna înaintea Tronului de har ceresc.

Eu zic că nu numai un moment, ci zic că totdeauna peste noi va pluti această reculegere sfântă. Pentru că dacă noi ne împărtășim de atâtea binecuvântări, cea mai mare parte din ele, fără să știm, sînt și urmare a răbdării, rugăciunii, osteneții, stăruințelor și exemplului minunat care ne-a rămas și ne va rămîne pentru totdeauna, viața și lupta sfîntului nostru frate Popa Petru.

La numărul mormintelor minunate care se presară tot mai multe peste pămîntul patriei noastre și la numărul numelor minunate care se înalță tot mai strălucitor în cerul nostru, deasupra noastră, se adaugă și acest mormînt. Poate că va trebui să ne amintim în fiecare zi de sărbătoarea Sf. Ap. Petru și Pavel și de faptele sale deosebite; și de o cinstită deosebită pe care, din an în an, s-o trecem unii altora, în amintirea vieții și jertfei scumpului nostru frate Popa Petru. Dacă la Rusalii ne adunăm la Sibiu, după cuvîntul părintelui, sau de 12 februarie, în amintirea trecerii lui la Domnul, poate că va fi potrivit ca de ziua Sf. Ap. Petru și Pavel, cu a căror viață s-a asemănat așa de mult viața fratelui nostru, să ne facem obiceiul - care putem și cînd putem - să cercetăm și mormîntul lui cu o lacrimă, cu o floare și cu un moment de reculegere, în amintirea luptei frumoase și a pildei frumoase pe care ne-a lăsat-o el ca și credincios al bisericii și credinței noastre în Oastea Domnului, ca cetățean și om harnic și vrednic în mijlocul poporului nostru, după pilda și îndemnul înaintașilor noștri care au vrut să creștem oameni harnici, oameni cinstiți, oameni vrednici în toate privințele. Altă pildă mai frumoasă în timpul nostru n-am văzut, ca viața fratelui nostru.

În anul acesta, de sărbătoarea Sf. Ap. Petru și Pavel, pentru prima dată în viață a zis el: Doresc să-mi sărbătoresc anul acesta și eu ziua numelui meu. Poate că este cea din urmă sărbătoare pe care o mai petrecem împreună. El a presimțit... Omul acesta a fost înștiințat de Dumnezeu.

De aceea se cuvine ca și noi, pătrunși de acest gînd și simțămînt, slăvind pe Dumnezeu, să-L rugăm pentru odihna fericită a fratelui nostru și pentru răsplătirea veșnică a tuturor jertfelor și ostenețelor sale; și ale tuturor celorlalți frați ai noștri sfinți care au trecut în veșnicie. Și să-L rugăm pe Domnul să ne dea și nouă o credință și o umblare și o trăire și o mărturisire strălucită, de același preț cu a lor. Amin.

Spune ap. Pavel la romani: Alunecarea lor a fost o binecuvîntare pentru voi neamurile, cã în locul lor ați primit și voi făgăduința; ei n-au primit pe Hristos, dar L-ați primit voi și prin alunecarea lor, vouă vi s-a făcut harul să vă întoarceți. Dar dacã voi nu veți primi făgăduința aceasta, veți rămîne fără ea și atunci Dumnezeu Se va întoarce la ei. Și se va împlini făgăduința: Tot Israelul va fi mîntuit. Pentru cã lui Dumnezeu nu-I pare rău de chemarea și de făgăduințele pe care le-a făcut.

Se-ntoarce Dumnezeu cîteodată și-n satul acesta. Mulți ar fi putut veni atunci la Dumnezeu, cînd aici, acest mărturisitor al Evangheliei spunea cu rugăciunile, cu lacrimile, cu puterea lui și cu faptele vieții sale mai mult: Cunoașteți pe Dumnezeu! Întoarceți-vă la El! Acuma el s-a dus.

De ce am cîntat noi, repetînd mereu o strofă din cîntarea *Făclie pentru pașii mei*, acel verset în care spunem:

*Ajută-mi Doamne, zi de zi
pîn-la sfîrșit să-Ți pot păzi...
Cuvîntul Tău cel Sfînt.*

De ce? Pentru cã e o cîntare de rugăciune; pentru cã era cîntarea rugăciunii lui, cu care el și-a încheiat totdeauna dorința sfîntă de a mărturisi Cuvîntul lui Dumnezeu celor în mijlocul cărora Dumnezeu l-a făcut să trăiască o vreme.

Am venit în cîțiva ani la rînd aici. Mi-aduc aminte de ultima sărbătoare pe care și-a făcut-o el, la praznicul Sf. Ap. Petru și Pavel de acum cîțiva ani. Mi-a zis: Eu nu mi-am sărbătorit niciodată ziua. Acuma nu știu de ce simt că trebuie să sărbătoresc. E poate cea din urmă... Și cea din urmă a fost.

Am dorit... și am spus atunci cîteva cuvinte despre mărturisirea lui din ultima parte a vieții sale despre cuvintele din cartea Sf. Ap. Petru pe care le spune el ucenicilor săi:

Prea iubiților, aceasta este a doua epistolă, pe care v-o scriu. În amîndouă, caut să vă trezesc mintea sănătoasă, prin înștiințări, ca să vă fac să vă aduceți aminte de lucrurile vestite mai dinainte de sfinții proroci, și de porunca Domnului și Mîntuitorului nostru, dată prin apostolii voștri. Înainte de toate, să știți că în zilele din urmă vor veni batjocoritori plini de batjocuri, care vor trăi după poftele lor și vor zice: Unde este făgăduința venirii Lui? Căci de cînd au adormit părinții noștri, toate rămîn așa cum erau de la începutul zidirii! Căci înadins se fac că nu știu că odinioară erau ceruri și un pămînt scos prin Cuvîntul lui Dumnezeu din apă și cu ajutorul apei, și că lumea de atunci a pierit tot prin ele, înecatã de apă. Iar cerurile și pămîntul de acum sînt păzite și păstrate prin același Cuvînt, pentru focul din ziua de judecată și de pieire a oamenilor nelegiuți. Dar, prea iubiților, să nu uitați un lucru: că, pentru Domnul, o zi este ca o mie de ani, și o mie de ani sînt ca o zi. Domnul nu întîrzie în împlinirea făgăduinței Lui, cum cred unii, ci are o îndelungă răbdare pentru voi, și dorește ca nici unul să nu piară, ci toți să vină la pocăință. Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pămîntul, cu tot ce este pe el, va arde.

Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, prea iubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină, și în pace. Să credeți că îndelunga răbdare a Domnului nostru este mîntuire, cum v-a scris și prea iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, ca și în toate epistolele lui, cînd vorbește despre lucrurile acestea. În ele sînt unele lucruri grele de înțeles pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor. Voi deci, prea iubiților, știind mai dinainte aceste lucruri, păziți-vă ca nu cumva să vă lăsați tîrîți de rătăcirea acestor nelegiuți, și să vă pierdeți tăria; ci creșteți în harul și în cunoștința Domnului și Mîntuitorului nostru Isus Hristos. A Lui să fie slava acum și în ziua veșniciei. Amin.

Acest mesaj sfînt lăsat de Sf. Ap. Petru la despărțirea de frații care-l petreceau pe el, ni l-a lăsat și fratele nostru Petru la despărțirea sa de noi.

Sf. Ap. Pavel în Fap. Ap. cap. 20, cînd a început să vorbească fraților din Efes adunați la Milet, la despărțirea lui a spus: *Fraților, aduceți-vă aminte că timp de 3 ani și jumătate n-am încetat să vă sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare dintre voi, zi și noapte. Știu că după plecarea mea se vor vîrî în mijlocul vostru lupi răpitori care nu vor cruța turma. Se vor ridica din mijlocul vostru oameni nelegiuți, care vor căuta să atragă pe ucenici de partea lor. Vegheați, fiți tari și nu uitați că nu m-am ferit să vă vestesc cu curaj tot Cuvîntul lui Dumnezeu și tot adevărul mîntuirii voastre. Păstrați pînă la sfîrșit ceea ce vi s-a încredințat, ca să aveți viața veșnică.*

În cîteva întîlniri în care ne-am adus apoi aminte de fratele Petre, am reamintit aceste două înștiințări. Amîndouă privesc viața dintre noi.

În ultimele lui zile, părintele Iosif, cînd s-a despărțit de noi, ne spunea acest lucru. Mi-aduc aminte de ziua de 11 februarie și de cele mai dinainte de noaptea în care a trecut la Domnul. Cît de mult ne făcea atenți asupra acestor lucruri! Ne-a spus, ca un profet, tot ce avea să se întîmple. Asta era în 1938. Dacă poporul nostru, zicea el, nu va primi Lucrarea Oastei Domnului, care este o lucrare de mîntuire trimisă de Dumnezeu special pentru el, peste poporul nostru vor veni multe necazuri... multe neamuri străine... multe suferințe. Dar dacă vor primi Cuvîntul lui Dumnezeu și vor asculta de chemarea Lui, peste poporul nostru va fi binecuvîntarea lui Dumnezeu. Și necazurile vor trece pe de-o parte și pe de alta... așa cum scrie în Psalmul 91: *Cel ce stă sub ocrotirea Celui Prea Înalt, și se odihnește la umbra Celui Atotputernic, zice despre Domnul: El este locul meu de scăpare, și cetățuia mea, Dumnezeul meu în care mă încred. Da, El te scapă de lațul vînătorului, de ciumă și de pustuirile ei. El te va acoperi cu penele Lui și te vei ascunde sub aripile Lui. Căci scut și pavăză este credințioșia Lui!*

Nu trebuie să te temi nici de groaza din timpul nopții, nici de săgeata care zboară ziua, nici de ciurma, care umblă în întuneric, nici de molimă, care bîntuie ziua în amiaza mare. O mie să cadă alături de tine, și zece mii la dreapta ta, dar de tine nu se va apropia. Dar poporul nostru n-a ascultat... Și știți ce s-a întâmplat după 1938!...

A spus mai departe: Oastea Domnului este o lucrare trimisă de Dumnezeu special bisericii noastre. Pentru ca, prin această trezire sfântă, toată biserica noastră să fie plină de lauda lui Dumnezeu și tot poporul nostru să afle calea cea sfântă de a sluji lui Dumnezeu în învățătura noastră și în biserica noastră, după rînduiala părinților noștri sfinți și după bunul îndemn al înaintașilor noștri. Dar dacă biserica noastră va respinge această Lucrare, Dumnezeu poate să-i trimită lucrări de rătăcire; lucrări dezbinătoare, care să împrăștie sufletele dintr-o parte într-alta și nimeni să nu mai știe care este adevărul, că nu va găsi pacea adevărului nicăieri.

Și a mai zis încă ceva: Dacă și voi, cei care rămîneți în Lucrarea aceasta în urma mea, nu veți păstra curat și credincios legămîntul și învățătura pe care v-am lăsat-o, și pe voi Dumnezeu vă poate lăsa să cădeți în mrejele atîtor învățături înșelătoare, străine de credința noastră, străine de sufletul nostru, și să vă împărțiți și să vă mîncăți unii pe alții, pierzîndu-vă și mîntuirea voastră și a urmașilor voștri. Dar fericite va fi de cei care vor asculta și vor păzi și vor păstra acest Cuvînt pînă la sfîrșit.

Moise a spus un cuvînt poporului: Șema, Israel! Ascultă Israele! Așa zice Domnul... Și el a spus exact cum i-a zis Dumnezeu. N-a schimbat, n-a scos și n-a adăugat nimic. Și a zis mai departe: Toți cei care mă auziți, așa să învățați. Părinților, așa să-i învățați pe copiii voștri, cum v-au învățat părinții voștri pe voi. Nu numai cu miezul, ci și cu coaja. Adică nu numai cu cuprinsul și cu conținutul, ci și cu forma cuvintelor pe care le spuneți. Învățătorule, învață-i pe elevii tăi exact cu cuvintele cu care te-a învățat învățătorul tău pe tine, ca să se păstreze nealterat nu numai miezul, ci și forma, și ambalajul cuvintelor lui Dumnezeu.

Așa trebuie să învățăm și noi. Așa ne-a spus părintele: Eu așa am primit de la Domnul, așa v-am spus. Cum a spus și ap. Pavel: Vă fac cunoscut fraților Evanghelia pe care v-am propovăduit-o de la început, în care ați crezut, prin care sînteți mîntuiți și prin care veți fi mîntuiți, dacă o țineți întocmai cum v-am spus-o. Altfel degeaba ați crezut.

Și noi să rămînem credincioși. Glasul Domnului ne-a vorbit nouă atît de mult! Acești oameni minunați nu ne-au spus întîi cu cuvîntul, ci întîi ne-au spus cu fapta, cu viața, cu jertfa, cu lacrimile, cu genunchii, cu mîinile lor bătătorite, cu picioarele lor sfințite, - Cuvîntul lui Dumnezeu. Și nu ne-au spus numai: Ascultați ce vă spunem noi! Ci au zis: Urmați ceea ce ați văzut că am făcut și cum am trăit noi.

Mulțumesc Domnului că ne-a ajutat să mai putem veni în clipa aceasta aici. Cred că n-am depășit timpul pe care trebuia să-l avem la îndemînă.

Ne vom mai ruga de părintele să ne spună câteva cuvinte de încheiere, pentru că... mulțumim lui Dumnezeu că în această zi, cu toate că și zilele trecute erau nori și ploaie și noroi, ne gîndeam: Doamne, totuși Tu, din dragoste pentru Cuvîntul și pentru omul Tău, vei face un lucru mare! Și El a făcut!

Astăzi s-a vorbit despre întîmplarea sutașului aceluia care a venit și s-a rugat pentru supusul său. Și se vorbește despre credința sutașului și despre felul minunat în care el a venit la Isus. Dar se vorbește foarte puțin despre robul pentru care a venit și a mijlocit omul acesta. Trebuie să fi fost acesta un om minunat. Pentru că sutașul acesta spunea: Am mulți sub stăpînirea mea... Și, în mijlocul tuturor aceluia mulți, acest rob pentru care a venit să se roage el, trebuie să fi fost un copil minunat, că a meritat să facă stăpînul pentru el un sacrificiu așa de mare. Un sutaș roman să se ducă să se roage la reprezentantul unui popor asupra de ei și să ceară milă pentru un rob al său... e o jertfă mare. Acest mare stăpîn, acest mare stăpînitor peste robi a făcut un lucru mare pentru robul său. Ce minunat trebuie să fi fost robul acela pentru care stăpînul lui a făcut așa un gest frumos!

Noi mulțumim lui Dumnezeu că pentru fratele nostru și pentru bucuria aceasta, ne-a dat un timp așa de plăcut și o zi așa de minunată astăzi.

Mulțumim lui Dumnezeu că v-a pus pe inimă gîndul să veniți. Și-I mulțumim că v-a ajutat să realizați acest gînd. Mulțumim că multele piedici care v-au fost în cale fiecăruia, le-ați biruit și ați ajuns în această zi. Duceți mai departe un mesaj frumos și amintindu-vă de această frumoasă zi, gîndiți-vă că Domnul a pregătit-o așa frumoasă, pentru că l-a iubit așa de mult pe robul acesta care l-a slujit așa de frumos pe Stăpînul său.

Să ne dăm și noi silința să-l slujim așa de frumos pe Domnul nostru, ca atunci cînd va fi nevoie să intervină pentru noi undeva, să poată face Domnul acest lucru cu bucurie, cum a făcut stăpînul pentru robul din Evanghelia de astăzi.

Domnul să fie binecuvîntat pentru astfel de robi minunați care mișcă inima stăpînilor lor.

Am trăit și am văzut foarte multe astfel de gesturi frumoase. Din cauza unui slujitor credincios, Dumnezeu a mișcat inima unui stăpîn puternic. Și multe roade minunate au adus în familiile unor oameni mari viața modestă, ascultătoare și curată a unor frați de-ai noștri care au fost slujitorii lor.

Domnul a căpătat multă cinste în urma unor frați și surori care au trebuit să slujească și să lucreze... adeseori în locuri grele și apăsătoare, dar făcîndu-și slujba frumos. De așa bucurie ni se umple inima și astăzi cînd conducători de întreprinderi mari și șefi de instituții, cînd stai de vorbă cu ei despre frații noștri care lucrează acolo, spun: Da, sînt fericit că am un astfel de salariat; un astfel de coleg, un astfel de colaborator... Și-l laudă pe Domnul din pricina muncii frumoase și a vieții curate a fraților noștri care își împlinesc în chip vrednic slujba lor.

Noi ne rugăm lui Dumnezeu pentru toți frații și surorile noastre care împlinesc undeva o slujbă, să o facă în așa fel, încît mai marii lor, superiorii lor, să vadă din viața lor că sînt copii ai lui Dumnezeu. Că pilda noastră îi va mișca pe toți.

Am fost în fața multor împotriviți și am știut că cea mai puternică și cea mai biruitoare armă este nevinovăția, cum spune David în psalm: Să mă apere nevinovăția și să mă păzească neprihănirea. Am fost în fața lor. Și a trebuit să-i privesc în ochi. Dar am privit cu toată puterea nevinovăției din ochi, drept în ochii lor. Și-n ochii mei, ochii lor s-au plecat... Asta este lupta care-ți dă dovada că duhul din celălalt a fost slab și a fost biruit. Întâi lupta se dă între priviri, între duhuri; după aceea vin cuvintele. Dacă noi avem nevinovăție pînă în străfundul inimii noastre, privirile noastre vor fi totdeauna curate.

Eu cred că ceea ce l-a dus pe Iuda la spînzurătoare, după ce l-a predat pe Domnul Isus în Ghețimani vrăjmașilor Lui, a fost privirea cu care Se va fi uitat Domnul în ochii lui cînd i-a zis: Prietene, cu o sărutare vinzi tu?... Cu semnul dragostei celei mai frumoase, minți?... Și-l va fi privit în ochi cu acea privire pe care Iuda n-a mai putut-o suporta. S-a dus la ștreang, ca să scape... Și în veci nu a scăpat.

Despre Cain se spune că după ce l-a ucis pe Abel, Domnul i s-a arătat și i-a zis: Cain, unde este fratele tău? Îl va fi privit în ochi atunci... Și Cain... se spune într-un poem frumos al lui Victor Hugo, a fugit, a tot fugit și a fugit... să scape de Ochiul acela pe care l-a văzut că îl fixase în clipa cînd i-a zis muștrător: Unde este fratele tău? Ce-ai făcut? A fugit Cain să se acopere... și i-a chemat pe toți ai lui, să-l acopere. S-a băgat într-o peșteră întunecoasă și a zis: Puneți pietre aici... crezînd că va scăpa de Ochiul care îl urmărea. Și, zice, cînd a stat și a privit într-un colț, Ochiul era acolo. N-a putut să scape. a alergat în toate părțile, a căutat să scape pretutindeni, urmărit din toate părțile de acel Ochi nevinovat și muștrător care l-a pătruns pînă în inimă. A murit nebun Cain... cum a murit și Pilat nebun. Și el a alergat după aceea să-și spele mîinile de sînge în toate izvoarele pămîntului... și mîinile nu i s-au mai spălat. Și privirea lui Isus Cel nevinovat din fața lui n-a mai uitat-o. Cînd I-a spus: Ce este Adevărul? Mîntuitorul s-a uitat la el. Nu i-a zis nimic. Pilat n-a mai răspuns. A ieșit afară și a zis: Nu găsesc nici o vină în El. Și după aceea a pus să-L bată; și după aceea L-a dat să-L răstignească... știind bine că a făcut un păcat împotriva unui nevinovat. Ei, n-a mai putut uita ochii aceia cu care Mîntuitorul S-a uitat la el ca și cum i-ar fi spus: Cine este Adevărul? Uită-te la Mine. În limba latină, răspunsul la: Ce este Adevărul? - se poate forma citind invers cuvintele, adică: Adevărul este cel din fața ta.

Cine este Mîntuitorul? Cel din fața noastră, care stă în fața noastră și ne cheamă astăzi la mîntuire. Să nu-L lepădăm, că vom căuta și vom alerga mult, mult... nu numai în viață, nu numai pe pămînt - ci și sub pămînt, să mai căutăm izbăvire de ochiul acela pe care l-am respins și de cuvîntul pe care nu l-am ascultat.

Am vrea să încheiem această stare de vorbă în jurul acestui mormînt sfînt cu o chemare. Cu o chemare pe care ar fi spus-o fratele Petru, dacă era acum aici. Și el e acum aici. Eu nu-l pot vedea mort. Eu îl văd mereu între noi. Nu știu pe unde apare, nu știu de unde îl văd... Oriunde m-aș uita... poate că în spatele unor frați îl văd. Așa cum făcea el totdeauna. Eu nu-l pot vedea mort. El nu este mort. El e viu. Și dacă ați vrea să credeți, el este acum aici.

Și prin câteva cuvinte, vă spune aceeași chemare pe care o zic: Dacă este cineva care vrea să se întoarcă la Dumnezeu, să se hotărăscă pentru Domnul acum, aici, urmînd Cuvîntul și îndemnul Domnului și al tuturor celorlalți înaintași ai noștri - și mai ales al acestui mare om sfînt care a trecut prin satul acesta. Dacă vrea cineva să asculte acest cuvînt, să capete mîntuirea, să se întoarcă la Domnul, și Domnul îi va ierta păcatele, îi va scrie numele în Cartea Vieții, va îndepărta de peste el toate urmările faptelor rele și-i va binecuvînta și sufletul lui cu mîntuire, și urmașii lui cu viață veșnică.

Această dorință o avem.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru toți cei care sînteți hotărîți și predați Domnului. Și Îl rugăm pe Domnul să vă ajute să vă păstrați pînă la sfîrșit - numai pînă la sfîrșit... și sfîrșitul e așa de aproape de fiecare dintre noi! - dragostea și legămîntul nezguduit. Fii credincios pînă la moarte, a zis Domnul, și-ți voi da cununa vieții. Numai pînă la moarte! Și moartea, uite, cît a fost de aproape! Cei care au o viață grea, au o moarte ușoară. Fratele a avut o viață grea. Dumnezeu i-a dat o moarte ușoară. În 3 zile... nici n-au auzit frații că-i bolnav sau că i s-a întîmplat ceva, pînă au aflat că deja fratele este în mormînt.

Noi rugăm pe Domnul să ne dea și nouă putere și ajutor să păstrăm pînă la sfîrșit încrederea nezguduită de la început, cu care ne lăudăm și pe care o așteaptă o mare răsplătire. El este răsplătit. Munca lui, jertfele lui, faptele lui îl urmează. Așa cum spune Cuvîntul: Ferice de-acum de morții care mor în Domnul. Faptele lor îi urmează.

Să ne ajute și pe noi Domnul să murim credincioși în El, pentru ca faptele noastre bune să ne urmeze. Și în urma noastră copiii noștri și copiii copiilor noștri să fie binecuvîntați, așa cum a fost promisiunea făcută lui Avraam, că din pricina credinței lui, și copiii copiilor săi, pînă la sfîrșitul veacurilor, vor fi binecuvîntați. Asta era făgăduința sub care am intrat noi prin harul lui Dumnezeu. Domnul Isus să ne ajute!

Dacă este cineva care vrea să se hotărăscă pentru Domnul aci, în câteva minute, este locul să îngenunchem și să-I mulțumim Domnului.

Pînă atunci, părintele ne va mai spune un cuvînt; vom încheia apoi cu o rugăciune și-I vom mulțumi Domnului, și vom pleca fiecare la ale noastre.

Slăvit să fie Domnul!

Doamne Dumnezeule și Tatăl nostru, Mîntuitorul și Răscumpărătorul nostru și Duhule Sfinte, Mîngîietorul nostru, ne închinăm Ție și Te slăvim pe Tine cu recunoștință și mulțumire pentru bucuria și pentru ajutorul pe care ni l-ai dat și-n ziua de astăzi.

Din toată inima Îți mulțumim că ne-ai ajutat să ajungem această zi în care să ne împlinim încă una din frumoasele noastre îndatoriri, să ne aducem aminte de unul dintre înaintașii noștri care ne-au vestit nouă Cuvîntul Tău, să ne uităm la felul lui de viață și să-i urmăm credința. Îți mulțumim că pentru numele lui, pomenim și numele satului acestuia și ori de câte ori, departe fiind, aducîndu-ne aminte de exemplul și de viața minunată a acestui om, binecuvîntăm pe Domnul și ne rugăm - cum ne-am rugat mereu - și pentru toți cei din satul acesta, din satele acestea pe unde a mers el vestind Cuvîntul Tău cel Sfînt; și pentru cei din toate satele și orașele noastre pe unde oameni ai Tăi minunați au făcut acest lucru din partea Ta.

Te rugăm să binecuvîntezi satul acesta și pe toți locuitorii lui. Binecuvîntează Doamne pe cei rînduiți de Tine conducători în mijlocul satului, al județului acestuia, al țării noastre și al lumii întregi. Trimite peste toți Doamne duhul păcii și înțelegerii pentru ca umblînd unii la alții, să găsească unitate, armonie, pace, încredere și părtășie sufletească; pentru ca toate popoarele și toți oamenii care stau sub stăpînirea lor să se bucure de pace și libertate, să Te slăvească și să Te slujească pe Tine, ducînd o viață frumoasă, binecuvîntată și îndestulată nu numai cu daruri pămîntești, ci mai ales cu daruri cerești.

Îți mulțumim pentru această zi minunată pe care ai pregătit-o frumoasă tocmai pentru dragostea robului Tău care Te-a ascultat așa de frumos și din pricina căruia ai ascultat și rugăciunile noastre. Doamne Dumnezeu nostru, el este acum sus în Împărăția Ta, după cum ai spus Tu că cei ce cred în Tine vor trece din moarte la viață. El este acolo și după Sfîntul Tău Cuvînt, rugăciunile lui și ale celorlalți se înalță ca fumul de tămîie spre Tine, spre tronul Tău de slavă. Și Tu care i-ai ascultat cînd erau pe pămînt, îi vei asculta cu atît mai mult cînd sînt în cer. Ei se roagă pentru noi, pentru toți cei care am rămas în urma lor. Primește rugăciunile fratelui Petru și rugăciunile noastre pentru familia lui, pentru copiii lui, pentru copiii copiilor lui, cum i-ai binecuvîntat pe toți urmașii credincioșilor Tăi.

Binecuvîntează-i pe toți cei care l-au iubit și care i-au fost apropiați: pe frații noștri care au lucrat împreună cu el, pe surorile noastre care au plîns și s-au rugat și au cîntat împreună cu el și cu noi toți de dragostea și de iubirea Ta.

Binecuvîntează toate plaiurile acestea, căile, drumurile, ținuturile acestea prin care au umblat pașii lui și pașii celorlalți frați ai noștri atît de credincioși și sfinți. Amintim înaintea Ta pe toți înaintașii noștri frumoși care au trecut dintre noi în veșnicie. Din mijlocul fraților, au trecut în mijlocul îngerilor. Binecuvîntează-l pe părintele Heredea, pe fratele Petru Popa... fratele Bălăuță, fratele Voina, fratele Ilie Marini, fratele Ioan Marini, părinții noștri duhovnicești, frații noștri scumpi, surorile noastre iubite de aici și de pretutindeni. Ei sînt acum în Împărăția Ta. Doamne, din Biserica Luptătoare, ei au trecut în Biserica Triumfătoare din cer. Primește rugăciunile lor pentru noi; pentru toți cei care încă sîntem în luptă... și cine știe cîți vor ajunge biruitori și cîți încă vor cădea biruiți... Primește rugăciunile lor pentru noi și dăruiește-ne răbdare și nouă și credință pînă la sfîrșit.

Ajută-ne să fim statornici în cuvîntul mărturisirii lor și mărturisirii Tale. Și pe urmele Tale, după urmele lor, ajută-ne să pășim frumos.

Famiile noastre, soțiile noastre, soții noștri, copiii noștri și părinții noștri, frații și surorile noastre vii și morți, binecuvîntează-i Doamne, că pentru Tine toți sînt vii. Ajută-ne tuturor să ajungem la mîntuirea Ta.

Pe cei care s-au predat Ție mai demult și au început o viață frumoasă cu Tine, și și-au strîns untdelemn în candelile lor pentru venirea Ta, ajută-i să fie harnici, destoinici, să-și înfrumusețeze candelile lor tot mai mult și tot mai din plin. Iar celor care stau încă cu candelile stinse, care au în inima lor numai forma de credință, dar n-au puterea și viața ei, dăruiește-le astăzi, în clipa aceasta harul acesta.

Binecuvîntează vecinii, prietenii, rudeniile și cunoscuții care au luat parte la acest moment de evocare a sufletului scump și iubit care a plecat din mijlocul nostru în mijlocul îngerilor. Răsplătește ostenele lor și jertfele lor cu binefacerile Tale.

Binecuvîntează-i și pe ceilalți iubiți ai noștri, care numai s-au rugat pentru noi, dorind să fie cu trupul lor aici, dar n-au putut. Dăruiește-le și lor lumina Ta și răsplata Ta și-i binecuvîntează.

Binecuvîntează-i pe cei care s-au rugat pentru noi.

Te rugăm binecuvîntează-i și pe cei care ne-au cerut să ne rugăm și noi pentru ei. Ne rugăm pentru cei iubiți ai noștri, surorile și frații noștri care sînt bolnavi, în spitale, în locuri de durere și de apăsare. Doamne, primește lacrimile noastre pentru ei cum ai primit lacrimile lor pentru noi și i-ai ascultat, și ne-ai izbăvit cînd noi eram la încercare. Izbăvește-i și pe ei. Tu ai viața și moartea în mîinile Tale. Tu ai sănătatea și boala. Tu poți s-o dai cînd vrei și s-o iei cînd vrei. Îndură-Te de cei care ne-au cerut să ne rugăm pentru ei și dăruiește-le izbăvirea Ta, fiecărui după trebuințele lor. Celor care trec prin necazuri astăzi, dă-le izbăvire. Iar pînă le vei da izbăvire, dă-le răbdare și încredere în Tine Doamne, să nu cîrtească și să nu deznădăjduiască.

Pe cei care vor avea de trecut mîine prin necazuri, îndură-Te și ajută-i astăzi să se întărească. Pe cei care trebuie să treacă prin operații grele, prin nașteri, prin încercări de altă natură, prin accidente, prin locuri periculoase, păzește-i Doamne. Și în clipa cînd nimeni nu poate, doar Tu poți să-i ajuți, ajută-i prin îngerii Tăi.

Binecuvîntează-i pe toți cei care au de trecut prin necazuri și care trebuie să lucreze în locuri primejdioase; și pe cei care trebuie să călătorească, ferește-i de accidente, de nenorociri, de orice rău și fă să ajungă cu bucurie acolo unde sînt așteptați.

Binecuvîntează-i pe cei care trebuie să moară anul acesta sau în noaptea aceasta. Tu știi și-i cunoști. Fii lîngă toți! Ajută-i să se întoarcă la Tine înainte de clipa morții, ca să nu piară nemîntuiți. Și binecuvîntează-i pe toți cei care s-au întors la Tine și dă-le putere. Pe cei care nu Te-au aflat, fă-i Doamne să se predea Ție și să se hotărască înainte de a fi prea tîrziu.

Și încă odată, pentru toată desfășurarea frumoasă a acestei zile de astăzi, Îți mulțumim din toată inima.

Binecuvîntează-i pe cei care rămîn și pe cei care pleacă.
Binecuvîntează-i pe cei care ne petrec și pe cei care ne așteaptă.
Ajută-ne să fim o bucurie pentru toți.

Binecuvîntează-i pe cei prin care ne-ai pregătit această stare fericită. Binecuvîntează-l pe părintele iubit din satul acesta și dă-i putere în slujba lui frumoasă; și pe toți părinții noștri sufletești. Dăruiește-le binecuvîntarea Ta pînă cînd toți vor avea Doamne dragostea Ta, puterea Ta, lumina Ta, ajutorul Tău, să facă slujba aceasta nu numai cu cuvîntul, ci și cu viața lor minunată la care să putem privi cu admirație și pe care s-o putem urma cu credință.

Pentru toate, Te binecuvîntăm. Și Te rugăm acum însoțește-ne la plecarea noastră și rămîi și binecuvîntează sufletul și trupul adormit al fratelui nostru. Păzește-i cu puterea Ta și iartă-i pe toți cei pe care i-am pomenit împreună cu el și cu toți cei care sînt iertați și primiți înaintea Ta. Căci Cuvîntul Tău spune că de aceea ai murit și ai înviat, ca să ai stăpînire și asupra celor morți și asupra celor vii. Dăruiește-ne credință pentru cei vii și dăruiește-ne și mai multă pentru cei morți. Că la Tine toate sînt cu putință și pe Tine Te binecuvîntăm, căci a Ta este Împărăția, Puterea și Mărirea, a Tatălui, a Fiului și a Sfîntului Duh, acum și-n veci. Amin.

*Ajută-mi Doamne zi de zi,
neclătinat să-Ți pot păzi
cu dragoste pîn-la mormînt
Cuvîntul Tău cel Sfînt.*

Slăvit să fie Domnul!

8 - O vorbire a fratelui Traian la o nuntă

Preaiubiții noștri frați și surori!

Dorim să împrăștiăm în inimile noastre una dintre cele mai frumoase porunci și îndemnuri ale Sfîntului Cuvînt al lui Dumnezeu: Aduceți-vă aminte de mai marii voștri care v-au vestit vouă Cuvîntul lui Dumnezeu. Uitați-vă cu băgare de seamă la sfîrșitul felului lor de viețuire și urmați-le credința. Aceasta este una dintre cele mai frumoase și mai scumpe și mai dulci porunci ale Cuvîntului lui Dumnezeu. E vorba de porunca Noului Testament egală cu porunca a 5-a din Vechiul Testament, cînd după cele 4 porunci din Decalog privitoare la dragostea de Dumnezeu, cea care urmează imediat după poruncile față de Dumnezeu, este porunca ce ne aduce aminte de părinții noștri: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta. Mîntuitorul Însuși spune și repetă această poruncă din Vechiul Testament, întregind-o cu acele făgăduințe minunate, spunînd că este singura poruncă însoțită de cea mai frumoasă făgăduință: Ca să trăiești mulți ani pe pămînt și să fii fericit.

Dar dacă față de părinții noștri trupești avem o datorie imediat următoare după datoriile noastre față de Dumnezeu, o datorie poate că și mai mare avem față de părinții noștri duhovnicești. Pentru că o veche înțelepciune a celui mai vechi popor credincios spune: Dacă în același timp tatăl tău cel trupesc și tatăl tău cel duhovnicesc au aceeași nevoie de tine, dator ești întâi să-l ajuți pe părintele tău cel duhovnicesc. Căci părintele cel trupesc te-a născut pentru viața aceasta, dar părintele cel duhovnicesc te-a născut pentru viața veșnică.

Mirele nostru iubit a avut, în privința aceasta, o adâncă prețuire și un mare respect față de unul din părinții săi duhovnicești, despre care am mai auzit și din cuvântul unui frate, de la începutul acestei stări de vorbă: despre fratele nostru Popa Petru din Bihor, pe care mulți dintre dv. l-ați cunoscut și e imposibil să-l uitați. Totdeauna vă veți aduce aminte, cu recunoștință față de Dumnezeu, de cuvintele lui izvorâte din toată inima și din toată dragostea lui față de Domnul și din dragostea lui față de frați, cuvinte care vă îndemnau la tot ce poate fi mai înalt și mai frumos pentru un om pe pământul acesta: dragostea de Dumnezeu și dragostea de semenii săi.

Am spus, mirele nostru iubit păstrează față de acest mare om al lui Dumnezeu și înaintaș al Evangheliei, un respect și o recunoștință deosebite. A vrut el ca la nunta lui să pună să vorbească câteva cuvinte și fratele Popa Petru, care acum e în cer la Domnul și care ne-a vorbit prin amintirea noastră și prin cuvintele mărturisite de el atât de frumos despre aceste lucruri scumpe. Dar fratele ține să reproducă de pe o casetă, dintr-o vorbire mai veche a fratelui Petru, câteva pasaje. Pentru că dorește el să spună și fratele Petru un cuvânt la nunta lui.

Și nu spunem numai pentru el, ci și pentru noi. Și se întregește astfel în inimile noastre posibilitatea de a ne arăta recunoștința față de înaintașii noștri și de a nu-i uita. De a ne aminti mereu cuvintele lor scumpe prin care ei și-au arătat dragostea lor față de Domnul și au revărsat din această dragoste și în inimile noastre o flacără sfântă pe care trebuie s-o întreținem mereu, să nu se stingă niciodată. Că dacă dragostea aceasta arde în noi, ea ne va face și pe noi propovăduitori ai acestei arderi sfinte. Și în felul acesta dragostea lui Dumnezeu va câștiga tot mai mult.

Să-L rugăm pe Domnul să ne ajute să avem și noi o viață așa de frumoasă și un sfârșit așa de binecuvântat ca acest mare om al lui Dumnezeu care a fost smeritul nostru frate Popa Petru. Atât de asemănător cu părintele Iosif, cu fratele Marini, cu ceilalți înaintași ai noștri care ne-au vestit nouă Cuvântul lui Dumnezeu și care prin sfârșitul felului lor de viață, au rămas pentru noi niște neuitate modele de viață, după cum spune cântarea noastră:

*Înaintașii noștri nu-s pietre și morminte,
ci-s steaguri și sînt rîuri, și sori ce n-au apus.*

Așa să ne ajute Domnul să-i prețuim pe înaintașii noștri. Pentru ca trăind o viață mai frumoasă, să putem fi și noi priviți așa și amintiți întotdeauna de urmașii noștri. Amin.

9 - Vorbirea părintelui Florean Lezeu la înmormântarea fratelui Popa Petru din Săucani

Unchiu Petrea nici o oră de pușcărie n-a făcut... dar a făcut el o altfel de pușcărie. Atunci l-au bătut rău, când i-a prins la Meziad, la peșteră, când a fost acolo o mare adunare. A fost la acea adunare și părintele Gavriș, și fratele Traian și mulți frați din țară. L-au bătut rău... că a stat vreo 2-3 săptămîni la pat. I-au cerut să spună cine a mai fost la adunare, dar a tăcut, n-a spus nimic.

Frații aceștia știau că au o cauză dreaptă: Hristos, viața mea! Știu că Hristos e-n mine și eu sînt în Hristos. Și nu mă poate despărți nimeni de dragostea Lui.

Eu, în 1984 am venit la Săucani în parohie. Și iată cum: Unchiu Petrea era neam cu mama. Știam de când am răsărit, că-și ziceau: verișoara Tița și văru Petrea. Ca neamuri, se căutau. A venit la mine la Oșand, lîngă Tinca, unde eram paroh, și zice:

- Mie de-acum înainte să-mi zici *unchiu Petrea*. Nu vrei să vii la noi la Săucani ca preot?

O, cum să nu fi vrut?... Eram mai aproape de casă... părinții îmi erau bolnavi...

- Mă duc eu la Oradea, la episcopie, să vorbesc acolo pentru asta, - continuă el.

Și a mers. La părintele Mara... Nu știu când a mers, că numai după ani de zile am dedus eu cum s-au petrecut lucrurile. Dar atunci părintele Mara a zis: Îl lăsăm să meargă.

Într-o zi vine la casa parohială un căpitan de securitate. S-a legitimat și-mi zice:

- E o problemă mare: ungurii vor să vină peste noi...

- Doamne, Maica Domnului!...

- Cîntărețul pe care-l ai și episcopul sînt foști legionari. Și ei lucrează cu agențiile străine și dau informații la străini...

Erau doi bătrîni care, vai de capul lor... de-abia se tîrau de colo-colo. Ce legături cu străinii să aibă ei... Dar ăsta era pretextul! Și continuă:

- Trebuie să semnezi un formular tip că vei colabora cu noi, dacă se întîmplă ceva.

M-a ferit Dumnezeu. Eu îl aveam duhovnic pe părintele Lavrentie de la Frăsinei. Nu făceam nimic fără să-l consult. El mi-a spus înainte de a fi hirotonit: Fii atent, vei fi preot. Mare lucru dacă nu te vor căuta, să colaborezi cu ei... Din 1977 pînă în 1984 n-a venit nimeni dintre ei la mine. Dar atunci s-au trezit că episcopul și cantorul au fost legionari. Însă ei alta căutau: să obțină acel angajament de informator de la mine, că știau că unchiu Petrea a fost și m-a cerut la episcopie. Și pe cînd ar fi fost să merg în Săucani, ei să mă aibă la mîină. Dar le-am zis:

- Acum m-ați luat pe nepregătite. Dar mă duc să-mi consult duhovnicul...

- Nu trebuie... vedeți-vă de treabă!

De multe ori am avut de lucru cu ei. Vorbeau dur, dar nu m-au lovit niciodată. O singură dată, cînd m-au chemat la primărie la Răbăgani, unul așa m-a tras de ureche, de-am crezut că mi-a tăiat-o cu lama...

N-au trecut 2 săptămîni și vine iar căpitanul. Căuta să pregătească terenul pe cînd urma să merg în Săucani. I-am motivat la fel, că n-am apucat să vorbesc cu duhovnicul meu, și... n-a mai insistat; a plecat.

Cînd mai tîrziu i-am spus părintelui Lavrentie ce mi s-a întîmplat, mi-a zis: Ferească-te Dumnezeu să faci așa ceva!

Pe 1 mai 1984, m-am mutat la Săucani. A doua seară după ce m-am instalat, vine unchiu Petrea și-mi aduce o carte: *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiu său Teodosie*. Mi-a scris ceva pe ea, s-a semnat... N-a vorbit multe, dar mi-a zis:

- Acuma ai venit aici, a rînduit Dumnezeu să vii. Dar, adăugă el scurt, de-acuma să fii ca noi!

- Unchiu Petre, eu numai cu d-ta am vorbă...

Atunci am primit botezul focului, deși de mic am crescut printre frați și printre cîntări. Părinții mei cînd a trebuit să-și facă și ei o casă în sat, mai ales că erau neam cu unchiu Petrea, l-au rugat să le-o ridice el cu fratele Ioanea Margea, cu care lucra împreună. Bineînțeles că a acceptat, s-a învoit. Atunci a ieșit fratele Traian din închisoare și l-au luat cu ei să le ajute, să poată să mai discute... Ziua lucrau și seara mergeau la adunare. Fratele Traian din ordinul securității fusese pus într-o vreme și secretar la protopopiat, pentru ca să-l aibă așa mai aproape.

Fiind paroh acolo, duminica la sfîrșitul slujbei, anunțam: După masă la ora 3 este adunare aici în biserică. Și eram și eu acolo, în bisericuța aceea mică, veche, în cazurile în care nu trebuia să merg la cîte-o sfeștanie în altă parte. Cîntam, vorbeam... cum se fac adunările.

De multe ori mi se adresa vlădica cu un glas împotrivor și amenințător, cerîndu-mi să-i dau socoteală de ce-i las pe frați să cînte cîntările Oastei în biserică:

- Da nu sînt atîtea cărți cu cîntări bisericesti? Sfîntul Ioan Damaschin n-a scris atîtea cîntări? Citiți-le pînă răgușiți! Ce cîntări sînt astea? Cine le-a compus pe astea?...

Odată a trebuit să le dau explicație la cîntarea *Naintea Ta Isus Iubit*. Mi-au zis:

- Da cum înțelegi d-ta ce se spune acolo: În mine nimic nu e bun - tot ce-am făcut e rău? Cum n-a rămas nimic bun? Că ne-a rămas din Duhul lui Dumnezeu! N-a luat Dumnezeu darul de la noi! Asta-i erezie!... E erezie!... Găsește mai bine o cîntare acolo la Maica Domnului!... Să nu mai pomeniți să se cînte așa ceva!

Pe mine, pe părintele Ile, pe părintele Cornel de la Rabăgani, și mai erau cîțiva, ne școlariza la episcopie cam cîte o săptămînă, cînd și cînd. Ne monitoriza... Să se convingă dacă noi facem slujbe ortodoxe sau nu. Lunea dimineața trebuia să ne ducem la paraclis, să facem Sfînta Liturghie, seara vecernie. Cînd liturghisea unul, ceilalți părinți trebuiau să cînte la strană... O săptămînă cred că ne-a chemat așa cam de 4-5 ori.

Într-o sîmbătă după ce ne-a dat drumul, zice unchiu Popa Petrea: În seara asta e adunare lîngă Brad, la Mesteacăn. Și ne-am dus. Acolo era un fost coleg de-al meu preot, însă eu nu știam. Atunci, la acea adunare, am vorbit despre *Minune și Taină*, despre poeziile pe care fratele Traian le-a scris despre Maica Domnului și cu care a alergat pe la toți mai marii bisericii.

Luni dimineața însă, mă și chemă la episcopie, că mă pîrise părintele de la Cărpiniș că am fost la adunare acolo. Și-mi zice vlădica:

- Mă, nu ți-e rușine, mă... Te distrug, mă! Toată săptămîna te-am ținut aici, și tu...

La Săucani a fost frumos. Dar simțeau totdeauna că ești sub lupă. Și chiar dacă nu erau mulți frați ca prin alte sate, era între ei unul care valora cît zece mii...

Într-o seară de iarnă, pe la 7, pe zăpadă și pe un viscol urît, vine la mine unchiu Petrea, urcă pe scări și bate la geamul camerei unde știa că stau:

- E-acasă părintele?

- Da unde să fiu, acum mă pusei să mă culc...

- N-ai dori să vii cu noi pînă la adunare la Dobrești?

Cînd am auzit... parcă mi s-au rupt picioarele, deși eram tînăr și-mi plăcea să umblu.

- Păi acuma, la ora asta?...

- Dacă vrei! Numai dacă vrei...

Era cu fratele Ioanea, că numai ei doi umblau... Erau oameni de jerftă.

Acolo-n Săucani și-acuma la calea care vine de la Vălani și Codești îi zice *calea ostașului*, pentru că ostașii făceau pîrtie iarna pe-acolo. Chiar înaintea sălbăticiunilor, a lor era urma prin zăpadă. Așa cum alte locuri poartă denumiri ca: *Valea popii*, *Fîntîna popii*, acestei căi îi zice *calea ostașului*.

- Dar cum să merg eu pînă acolo, - i-am răspuns - că mîine trebuie să fiu la biserică?

- Haide, c-om fi!

Și am plecat. Vreo 4 ore și jumătate, pe jos. Țin minte că hainele ne înghețaseră pe noi: toc, toc, sunau ca și cum ai bate într-o scîndură. Cînd am ajuns acolo, adunarea era aproape pe sfîrșite. Însă cînd ne-au văzut, frații au început să plîngă. Și nu s-a mai încheiat adunarea, a continuat pînă la ora 3.

Și am pornit iarăși înapoi către casă. Am mers direct la biserică.

Așa făcea mereu unchiu Petrea: el mergea de la adunare direct la biserică. Se ducea în strană și cînta. A fost și un cîntăreț desăvîrșit.

Îmi pare rău că prea puțin am stat împreună. Dar cît am stat, m-a ținut într-o continuă activitate. Mă lua altădată să mergem pe la frații ucraineni de la Cornuțel... și prin alte părți. Nu-l puteai refuza niciodată. Avea o putere de convingere, de la primul cuvînt.

De la o vreme, cei de la securitate nu ne mai căutau pe-acasă, dar ne chemau periodic la primărie. Pe unchiu Petrea, pe mine, pe fratele Ioanea... Pe ei îi pălmuiuau, că ieșeau roșii de-acolo.

- Lasă, ziceau ei, că Hristos a primit mai multe...

Altădată cînd a ieșit de la primărie, unchiul Petrea zice către mine:

- Uite, obrazii ăștia au fost scuipați. Dar i-a sărutat Hristos după scuipare...

Tot așa și el a sărutat alți obraji care au fost pălmuiți...

Atunci se simțeau cei mai fericiți și atîta bucurie radia din ei și cîntau, cînd erau așa ocărîți.

Uneori organizam masluri sau sfeștanii, de exemplu la unchiu Petrea acasă, unde a venit și fratele Traian; avea un respect nespus față de fratele Traian, urmate apoi de adunare. Dar mereu ochiul pîndar ne urmărea, așa că a doua zi eram chemați să dăm declarații unde am fost și ce-am făcut. Și slujeau preoți care erau dintre ai noștri... Și mai mergeam la Belejeni la fratele Sabin, ori pe la alți frați. În urma întîlnirii de la Belejeni, era s-o pățim rău...

- Măi, zice securistul Fetea, da numai la ăștia știți să faceți sfeștanii și masluri?

- Dar și-n alte părți mă duc domnu căpitan, i-am răspuns eu. Dar ce să fac, dacă cei care mă cheamă sînt ostași?...

După revoluție eram odată cu mama prin Oradea, că era bolnavă și am mers cu ea pînă la spital, și mă întîlnesc cu Fetea. Era cu soția lui, cu un nepoțel...

- Doamne-ajută, domnu Florin, zic eu, că așa îl chema.

- Părinte, vă spun un lucru, nu pot să nu vă spun.

- Da, dv. știți multe...

- Într-adevăr, ați fost un preot cu verticalitate!

- Da, știu... Pentru că n-am venit ca un agent informator, să vă spun ceea ce voiăți de la mine...

După ce am mers în Săucani, făceam acolo piesa *Vifleemul*, despre Nașterea Domnului, cu tinerii din sat. Și în cadrul piesei, unde se potrivea, introduceam versuri din *Copil Iubit cu ochi senini* și din alte poezii din *Cîntări Nemuritoare* care aveau acest subiect. Iar la sfîrșit, copiii cîntau *Lîngă ieslea minunată*. Era o dezvoltare mai amplă a povestirii despre Nașterea Mîntuitorului. I-a plăcut atît de mult unchiului Petrea, că a venit cu noi prin sate, pe unde mergeam cu această piesă, să vadă și să se bucure. Mergeam în cîte 4-5 sate într-o zi și el era nelipsit dintre noi. Însă numai 3 ani am putut să fac piesa asta, căci pe urmă mi-a interzis-o și protopopul, și...

Unchiu Petrea s-a dus într-o dimineață la cineva în satul Budești, că avea ceva de lucru pe acolo la o anexă. Și dintr-odată vine, parcă sora Lenuța:

- Hai părinte, că a picat fratele Petrea și-i în comă!...

- Unde?...

- La Miroanea în curte, aci-n Budești!

Nu era telefon în sat atunci, decît acolo unde era cooperativa. M-am dus să chem salvarea, dar nu era nimeni acasă. Și chiar dacă anunțai, salvarea venea peste o jumătate de zi...

Am luat mașina mea, l-am pus pe unchiu Petrea pe banca din spate, lîngă el a urcat fratele Ioanea, ca să-l sprijine, și l-am dus la spital la Beiuș, să-i facă un film. Și cum mergeam, vedeam că are niște dureri groaznice... Încerca să-și ducă mereu mîna la ceafă, ca și cum ar căuta să se prindă de-acolo cu degetele. Nu putea vorbi și nici nu ne auzea, era inconștient.

L-am dus la radiografie, și înainte de a-l așeza pe masa aceea pentru a-i face filmul, ne-a pus să-l dezbrăcăm pînă la brîu. Și țin minte că atunci am văzut că avea pe sub cămașă o mișală din asta de lînă, fără mîneci, cum ar fi un maiou. Cînd l-a văzut dezbrăcat, doctorul se miră:

- Uite, omul ăsta e tot numai fibră. Ce-a lucrat, că are niște mușchi foarte bine formați? Este foarte rău, continuă el. S-a lovit de vreo muchie, pentru că are strangulate și venele, și nervii... Nu sînt șanse să supraviețuiască!...

L-am ridicat apoi să-l punem pe targă: fratele Ioane de la picioare, iar eu l-am cuprins pe sub umeri, sprijinindu-i capul. Dar acelea i-au fost ultimele clipe. A murit în mîinile mele...

- Vai de mine frate Ioane, a murit!... Ce facem acum, uitate că a murit!... Domnu doctor, zisei eu către medicul radiolog, dați-ne voie să-l ducem acasă.

- Nu, trebuie dus la morgă, pentru că a murit în spital.

Ce puteam să mai zicem?... L-am pus pe targă și l-am dus la morgă. Îl lăsarăm acolo așa dezbrăcat, numai cu mișala aceea pe el. Fratele Ioane îi luă celelalte haine, i le puse într-o trăistuță...

- Ce facem acum?... mă întrebă el.

- Nu știu... îi răspunsei eu, parcă dezorientat de această neașteptată durere...

Mi-a venit atunci un gând, să mă duc la fratele Vasile. Trăia atunci sora Greta; erau toți acasă.

- Muri unchiu Petrea... zisei eu de cum am intrat.

- Cum? Vai!... Unde-i?...

- E deus la morgă.

- Hai, repede, să mergem pînă acolo...

Am mers din nou la spital. Cînd l-au văzut, au izbucnit cu toții în plîns.

Mama Greta, cu minte înțeleaptă, zice către nepoata ei Ligia, care era cu noi:

- Acum să mergi acasă să iei numerele de telefon ale fraților și să anunți în țară, pînă nu sesizează cineva... Să nu se știricească, pentru că după aceea nu veți mai putea da nici un telefon.

Foarte prezentă a fost. Noi nu ne-am fi dat seama... am scăpat din vedere lucrul ăsta. Ei au rămas la spital, iar eu cu Ligia ne-am dus. Acasă, degrabă, de emoție și tensiune, nu mai găsea numerele de telefon, care erau undeva ascunse, să nu fie găsite la perchezițiile care puteau să aibă loc oricînd...

- Hai înapoi la spital!

- Du-te, îi spuse fratele Vasile cînd am ajuns, și caută-le în locul cutare.

Pînă la urmă le-a găsit și am alergat la poștă. Nu știu dacă am făcut 4 sau 5 comenzi, că tot trebuia să așteptăm cîte 10-15 minute, cum era atunci... că era linia ocupată și mergea greu. Am apucat să sunăm la fratele Andronic la Bacău și încă la vreo cîteva frați, rugîndu-i să-i anunțe la rîndul lor pe alții. Însă cînd am mai făcut și alte comenzi, am tot așteptat, agitați cum eram, dar nu ni se mai făcea legătura!... Eu îl cunoșteam pe dirigintele poștei și m-am dus la el.

- Ce-i baiul, părinte? mă întrebă el. V-am văzut că dați telefoane...

- Uitate, făcurăm niște comenzi și nu mai primim răspunsul.

- Dat-ați bugăt... Ajunge cît ați dat!...

Nu l-am înțeles. Mă gîndeam: Vrea și el să se scape de noi cu una, cu două... Abia după un timp mi-am dat seama că și telefonistele și ei toți de-acolo erau oameni ai securității.

Cînd împreună cu văru Ioanea, fiul lui unchiu Petrea am mers la CEC, să vedem dacă are ceva bani strînși, n-am găsit decît foarte puțini... că n-au ajuns nici pentru jumătate din cheltuielile de înmormîntare. N-a avut bani, pentru că deși cîștiga, el îi dădea pe unde-l îndemna Dumnezeu.

S-a răspîndit repede vestea morții sale, iar frații mai cu seamă cei din jurul Beiușului, au mers la priveghere acasă la Săucani, încă din seara aceea. Dar fiindcă nu l-am putut lua de la morgă decît a 2-a zi, atunci în prima seară s-a făcut adunarea de priveghere fără el. Au fost mai puțini atunci, față de mulțimea care l-a însoțit în următoarele seri și în ziua înmormîntării.

A doua zi, pe cînd trebuia să-l ducem acasă, eu am fost chemat la episcopie. M-au anunțat telefonic să fiu pînă la ora 9 acolo. Cînd am ajuns, părintele Mara mă aștepta:

- Hai la preasfințitul!

Îmi cam dădeam eu seama de ce mă chemase. Am intrat și zice către mine:

- Auzi, a murit?...

- Da... a murit! Nu pot să reproduc cuvintele pe care le-a folosit despre fratele Petrea.

- Acolo la înmormîntare el va avea lume multă. Dar îți poruncesc să mergi, să te informezi, să tragi cu urechea care de pe unde-s. Care-s de mai departe, dintre cei care vor predica, te interesezi să-i dai cu numele. Și să iei toate numerele de la mașinile care vor veni la înmormîntare.

Eu n-am zis nu. Dar... n-a fost așa. A doua zi după înmormîntare, părintele Mara iar m-a chemat:

- Ai adus hîrtia cu ce-ai notat?

- Păi, n-am adus-o... N-am putut să notez numerele mașinilor, că au fost multe pe-acolo... nu m-am uitat eu după toate...

La înmormîntare a venit într-adevăr părintele vicar Lucian, împuternicitul cultelor și alții pe care nu i-am cunoscut. Dar printre ei l-am văzut și pe securistul Fetea, care își avea sectorul pînă la noi în comună, la Răbăgani. Și mi-am zis că dacă este el, sigur mai sînt și alții.

Înmormîntarea a fost vinerea, în 25. Am fost vreo 5-6 preoți care am slujit. Și era o mulțime de oameni... Cum mergeam spre cimitir, coborînd spre biserică, privind înapoi, vedeam toată ulița plină de o mare masă de oameni.

Am spus și într-o seară de priveghere despre cum a venit el, la postul Paștilor să se mărturisească. Așteptînd să-i vină rîndul, tăcut, tăcut... se ruga lîngă biserică cu suspine și cu lacrimi. Apoi a făcut o mărturisire divină. Și acuma mă înfior cînd retrăiesc acel moment. Numai un om al lui Dumnezeu poate să aibă mintea așa de deschisă, de lucidă și curată spre cele sfinte. Da, rar se întîmplă... Mie nu mi s-a întîmplat decît odată sau de 2 ori, de cînd sînt preot.

A fost un om hotărît. Statornic. Nu-l puteai înșela așa ușor. Înainte de a deschide gura să vorbești, te măsură, te cîntărea... își dădea seama de valoarea ta sufletească, duhovnicească.

Da, a fost un om al lui Dumnezeu, de la care ai fi putut multe învăța, dacă voiai. Parcă ai și o șfială să spui despre el că a fost așa... că a fost așa! Prin cuvintele astea îl pot defini: a fost omul lui Dumnezeu.

Părintele Florean Lezeu.

10 - Vorbirile fratelui Popa Petru de la Săucani

Vorbirea fratelui Popa Petru de la Săucani la nunta de la Sîmbăteni din 29-VII-1979

A venit un om trimis de Dumnezeu: numele lui era Ioan. El a venit ca martor, ca să mărturisească despre Lumină, pentru ca toți să creadă prin el. Nu era el Lumina, ci el a venit ca să mărturisească despre Lumină (Ioan 1, 6-8).

Scumpii și dragii noștri, sîntem adunați cu ocazia unei nunți aci. Prăznuim astăzi o sărbătoare mare: unirea a doi dintre tinerii noștri dragi care au fost mereu ascultători și credincioși pînă la vîrsta aceasta. Și au vrut ca și de această dată să fie ascultători și să facă pasul acesta din viața lor așa cum trebuie să fie făcut un pas unic în viața unui călător care se duce, se duce mereu și nu se mai întoarce înapoi.

Bine fac tinerii aceia care-L cheamă pe Dumnezeu la pasul acesta al căsătoriei lor.

Am vrea și de această dată iubiților, fiindcă și aici a fost chemat Domnul Isus ca și la nunta din Cana Galileii, să vorbim despre nuntă, să vorbim despre Isus, să vorbim despre bucurie, să vorbim despre fericirea pe care o visează fiecare tînăr în pasul acesta, în momentul acesta.

Dar de-atîtea ori vedem ochi plini de lacrimi în jurul nostru... și vă întrebăm, fraților: ne-am întîlnit în ziua de astăzi aci; de ce nu cîntați toți? De ce nu vă bucurați toți? De ce se văd lacrimi pe atîtea fețe?

Ne aducem aminte cu drag de copilăria noastră împreună cu părinții miresei. Ne aducem aminte de umbletele noastre împreună. Ne aducem aminte de rugăciunile noastre împletite împreună. Ne aducem aminte de acum 30, 40 de ani, făgăduințele pe care le-am făcut atunci Domnului; și-I mulțumim!... Și de aceea pe fețele noastre sau pe fețele părinților miresei, sau pe ale celorlalți care mai sînt aci, vedeți lacrimi.

Frate Valer, să binecuvînteze Dumnezeu casa ta și-n viitor. Ne bucurăm din suflet de cei care au rămas statornici după zeci de ani, de cei care și-au păzit și și-au păstrat legămîntul și credincioșia lor curată și neîntinată.

V-a binecuvîntat Dumnezeu - așa cum s-a spus mai înainte - și pe viitor, ca și în urmași să rămîna credința celor dinainte și ei să ducă mai departe această solie și să vestească acest Nume Scump: Isus.

O, nuntă din Cana! Multe nunți au fost pe vremea ta, dar nu se spune despre nici una dintre ele nimic, niciodată, pe nicăieri. Nu se spune. Numai despre tine, nuntă din Cana, numai despre tine se spune mereu și se vorbește mereu. Și se citește Evanghelia aceasta la toate căsătoriile, la toate cununile, la toți cei care, credincioși fiind, încep această viață, încep căsnicia lor cu Domnul Isus.

La nunta aceasta a fost chemat Isus. A fost chemat Isus și au fost chemați și ucenicii Lui. Aceasta-i o mare mirare. E o mare minune. Oamenii la nunți când sînt bucuroși, își cheamă numai prietenii. Alții cheamă mîncările și băuturile. Și uită să-L cheme pe Dumnezeu, chiar atunci. Și dacă unii Îl cheamă pe Dumnezeu, Îl cheamă numai atunci când îi doare; numai atunci când sînt zdrobiți; numai atunci când sînt amărîți; numai atunci când sînt trecuți prin suferințe grele și prin încercări mari. Cum a spus cineva odată, venind plîngînd la Isus: Doamne, fiul meu este chinuit. L-am adus la Tine. Da, necazul l-a adus pe acest părinte pînă la Domnul Isus. El dacă n-ar fi avut necazul acesta, poate n-ar fi venit la Domnul Isus. Numai din pricina necazului a venit la Domnul Isus.

Alții au venit cu sarcinile lor, cu păcatele lor care-i tîrau și-i aduceau în prăpastia cea fără fund. Au venit la Domnul Isus plîngînd și au spus: Fie-Ți milă Doamne de mine păcătosul! - cum a spus vameșul cel din biserică. Și celălalt se ruga: Eu postesc, eu dau zeciuală, eu fac... Iar cel din urmă zicea: Eu n-am făcut Doamne nimic! Dar fie-Ți milă de un păcătos ca mine! Pe omul acesta l-au adus păcatele la Isus, l-a adus păcatul la Dumnezeu. Pe alții i-a adus mîhnirea; i-a adus suferința, i-a adus necazul, iubiților.

Noi sîntem aci. Frăția voastră sînteți astăzi aci la o nuntă. Am vrea să vorbim numai despre cîntece și bucurii. Dar ne întîlnim atît de rar... și am vrea să vorbim, în rărima întîlnirilor noastre și despre Acel Nume scump, Isus, pe care noi odată la o nuntă ca aceasta, L-am cunoscut și ne-am întîlnit cu El. Sau ne-am întîlnit cu El într-un necaz; sau ne-am întîlnit într-o durere; sau ne-am întîlnit în purtarea unei greutăți, a unei sarcini pe care n-o mai puteam duce și plîngînd, ne-am prăbușit undeva acolo și am spus: Dumnezeule, poate să mai fie milă la Tine? Poate să mai fie iertare și har pentru un păcătos ca mine? Pentru o păcătoasă ca mine, mai poate fi iertare? Și El a spus: Da! Dacă crezi, dacă te întorci, dacă-ți pare rău, dacă te pocăiești, dacă te hotărăști, poate fi iertare pentru tine. Privește la Cruce!

Priviți la acest tablou! Ne-a mișcat inimile atît de mult... De ce la nunțile voastre voi puneți tabloul lui Isus Cel Răstignit? La alte nunți nu se face așa. Acolo se pun alte tablouri. Văzînd tabloul cu Isus Cel Răstignit, oare să cîntăm și să rîdem? Mai putem oare?...

O, nunta din Cana! Acolo a fost chemat Domnul Isus, nu din pricina necazului, nu din pricina sarcinilor și a păcatelor. Dacă noi L-am chemat pe Dumnezeu în ziua necazului, dacă noi L-am chemat pe Domnul Isus și L-am căutat atunci când nu ne mai puteam purta sarcinile păcatelor noastre, iubiților, oricare ați făcut așa, binecuvîntat să fie Dumnezeu și pentru suferința și necazul pe care ni l-a trimis atunci.

Că dacă nu ne-ar fi trimis Domnul suferința și necazul acela, poate mulți dintre noi n-am fi aci și nu L-am fi cunoscut, și nu L-am fi aflat pe Domnul Isus niciodată. Cei cu necazuri au venit la El.

Aduceți-vă aminte cum v-a izbăvit Domnul pe unii dintre cei care sînteți aci și L-ați aflat pe Domnul, atunci cînd ați căzut plîngînd la picioarele Lui. Aduceți-vă aminte cum v-a înviat din morți pe mulți dintre cei ce sîntem aci. Numai puterea și minunea lui Dumnezeu ne-a salvat din moarte; altfel noi n-am fi nici în viața aceasta trupească, nici n-am avea nădejdea vieții veșnice. Aduceți-vă aminte cînd Isus v-a făcut un bine în viața voastră. Nu uitați niciodată binele pe care vi l-a făcut Dumnezeu. Dacă în jurul vostru pot fi ființe care vor uita și nu-și vor aduce aminte că Dumnezeu le-a făcut lor vreun bine, voi să nu uitați niciodată că Dumnezeu vouă v-a făcut bine! Și spuneți tuturor: Noi am fost niște morți, dar ne-a înviat Hristos. Noi am fost niște lepădați ai societății, dar Evanghelia a făcut din noi niște oameni cinstiți, niște oameni lucrători, niște oameni harnici, niște oameni de treabă, care să fim de folos mai departe. Da, așa am fost unii dintre noi. Spuneți tuturor asta!

Dar tu, mire din Cana Galileii, ce vei spune tu? Dar tu, mireasă din Cana, voi care L-ați chemat în tinerețea voastră, la nunta voastră, pe Fiul lui Dumnezeu, voi ce veți spune? Pe voi nu v-a adus necazul, pe voi nu v-au adus durerile, pe voi nu v-a adus nici o sarcină. Pe voi v-a adus dragostea lui Isus!

O, tineri dragi, binecuvîntată să fie dragostea voastră care n-a așteptat să vină necazul să vă zdrobească și apoi să veniți la Isus. Care n-a așteptat să vină sarcinile grele și apoi să veniți cu ele plîngînd: Doamne, mai poate fi salvare pentru mine?

Mirii din Cana Galileii așa au făcut. Ei din dragoste L-au chemat pe Domnul Isus la nunta lor și nunta lor a fost binecuvîntată. Căci numai nunțile acelea sînt binecuvîntate, care încep cu Dumnezeu, care încep cu rugăciunea, care încep cu Cuvîntul lui Dumnezeu. Celelalte nunți nu pot fi binecuvîntate iubiților. Oricîte urări de fericire se fac tinerilor miri, în curînd fericirea aceasta distrată se duce, se spulberă, căci fără de Hristos nu poate să rămîină și nu poate să fie binecuvîntată nici o nuntă, nici un pas, nici o căsnicie.

Din pricina lui Isus, nunta din Cana a fost binecuvîntată. Privim o clipă la nunta din Cana. Isus începe acolo o lucrare mare. Pînă cînd încă n-a intrat în casă, găsește acolo 6 vase cu niște apă în ele. Nici apa din ele nu era curată, căci se spălaseră mulți înainte în această apă. Și o apă în care se spală mai mulți, sigur că nu poate să fie curată. Dar Domnul Isus Își începuse lucrarea chiar cu vasele acestea. Și le transformă, și le schimbă, și schimbă tot ce a fost în ele, și face vinul acela al harului, vinul acela al puterii, al înnoirii harului lui Dumnezeu, chiar cînd intră la această nuntă.

N-a fost El prea băgat în seamă. Poate mulți nuntași erau în casă când a făcut El acea transformare afară, cu aceste vase. Mulți au citit locul acesta și s-au oprit numai acolo: Voi de ce nu vă duceți și vinul la nunțile voastre? Că doar Domnul Isus, în Cana Galileii, la nunta aceea, El încă a făcut vin acolo. O, sărmanilor oameni nepricepuți! Oameni firești, care nu au Duhul lui Dumnezeu. Când vor înțelege ei oare că apa aceea care înainte era în cele 6 vase, era lupta și truda legii care se luptă mereu, veacuri de-a rândul, să-i spele și să-i curețe pe cei care s-au apropiat? Dar n-a avut putere. Până când vine harul, până când vine Isus, până când vine vasul cel de-al 7-lea. Că cele 6 erau moarte fără El. El a desăvârșit, El a umplut, El a transformat. El a făcut și ceea ce vedem, și ceea ce auzim astăzi... când nu ne mai putem despărți. Vinul acelei dragoste care te îmbată de fericire, care te face să fi așa de fericit, care te spală, te înnoiește și dintr-un stricat și dintr-un necurat, te face copil al lui Dumnezeu.

Dar oare va fi rămas numai cu atîta, cu aceste vase? Nu va fi lucrat mai departe Dumnezeu în inimile nuntașilor, în inimile celorlalți care au fost în casă? Nu ne îndoim că mirele și mireasa au fost credincioși și înainte de a-L chema, și înainte de nunta lor. Nu ne îndoim că și nunul, nu ne îndoim că și părinții au fost credincioși. Nu ne îndoim că toți nuntașii... În Ziua Cincizecimii, când au auzit cuvîntarea ap. Petru: Fraților, în Numele Lui vi se vestește vouă iertarea păcatelor; El este Acel trimis de Dumnezeu; nu este sub cer alt nume dat oamenilor în care trebuie să fim mîntuiți, decît Numele lui Isus. Atunci mulți dintre cei care l-au auzit vorbind pe ap. Petru și-au adus aminte de Domnul Isus. Și-au adus aminte ce a făcut Isus și atunci la nunta. Și poate mulți dintre ei vor fi fost acolo și s-au întors la Dumnezeu în Ziua Cincizecimii. Așa face Dumnezeu.

Frații mei dragi și surori iubite! Nu este la această nuntă nimeni cu vreun necaz, cu vreo durere astăzi? Toți ați venit numai fericiți, să vedeți niște tineri care se unesc cu cununile pe fruntea lor fericiți? Ați venit numai să vă bucurați la nunta aceasta? Nu este nimeni cu necazuri, care a venit aci să-L caute din adîncul inimii pe Isus, la această nuntă? Căci noi n-am venit la nunta aceasta numai pentru miri, deși îi iubim nespuse de mult și ne bucurăm, și ne rugăm pentru fericirea lor. Noi am venit pentru Isus, în chip deosebit.

Dacă este la nunta aceasta vreun suflet cu necaz, vreun suflet cu durere, vreun suflet încercat, vreun tată amărît, vreo mamă zdruncinată, vreun suflet bolnav, se poate întîlni la nunta aceasta cu Fiul lui Dumnezeu, care-I Doctorul Cel mare. O, voi toți care vă duceți pe la spitale și veniți mereu plîngînd acasă și spuneți familiei: Nu s-a găsit leac pentru rana mea și pentru boala mea!... Veniți la Isus! Există leac pentru rana și pentru boala voastră! Încredeți-vă în Acela care a făcut cerul și pămîntul și veți fi și voi vindecați. Și veți spune, ca mîine, cîntînd cu lacrimi: Pe mine m-a vindecat Dumnezeu! Nu m-a putut nimeni altcineva vindeca! Da, iubitorilor, credeți din toată inima!

Dar aceia care ați venit numai din dragoste, o, voi o să fiți binecuvântați nespun mai mult! Iubiți-L pe Domnul cu toată inima voastră, cu toată puterea voastră, cu tot sufletul vostru, cu tot cugetul vostru. Și chiar dacă vor uita unii dintre cei ce-au fost izbăviți odată de Domnul, voi tinerilor dragi care ați venit la Domnul Isus din dragoste și n-ați așteptat să se ruineze viața voastră, voi iubiți-L pe Domnul și spuneți tuturor: Nu este dragoste ca a lui Dumnezeu!

O, această dragoste care s-a arătat pe Golgota... Vrem ca la această nuntă iubiților, dacă ne-am întâlnit aci, să înălțăm Acest Nume: Numele lui Isus. Că nu este altul ca El! Toți prorocii au mărturisit despre El că orișicine crede, capătă în Numele Lui iertarea păcatelor.

Vedem doi tineri la nuntă. Și ne bucurăm din tot sufletul când vedem tineri harnici, sănătoși, cu minte, dar mai ales credincioși. Când privim la ei, vedem în urma lor două fețe îmbătrânite, două fețe zbîrcite, două fețe ostenite. Sînt fețele părinților care s-au trudit, care s-au muncit, care i-au crescut, care le-au vrut binele și care s-au jertfit pentru ei zi și noapte.

O, tineri dragi! Priviți înapoi! Înapoia voastră. Când voi vă bucurați și intrați în viață fericiți, priviți înaintea voastră, la părinții voștri. Priviți la mîinile lor care sînt bătătorite de munca cu care v-au crescut. Priviți la obrajii lor care s-au zbîrcit gîndindu-se cum să vă creeze vouă un viitor mai fericit și mai strălucit. Gîndiți-vă la ostenelile lor, gîndiți-vă la jertfele lor. Prețuiți-vă părinții pînă cînd îi mai aveți lîngă voi. Că ei sînt darurile cele mai scumpe, comorile cele mai scumpe pe care doar cînd le veți pierde, atunci veți vedea ce scumpe le-ați avut.

Tineri dragi, prețuiți-i pe aceia care v-au crescut. Voi aveți parte de o pîine caldă. Voi aveți parte de o pîine bună. Voi aveți parte de o haină mai frumoasă și mai bună. Voi aveți parte de o casă și de un așternut mai bun și mai curat decum au avut părinții voștri.

În zilele noastre mîncăm o pîine mai ușoară, datorită bunei conduceri a statului nostru de astăzi. Și prețuim și mulțumim acelora care s-au ostenit ca noi să trăim o viață mai ușoară și mai fericită.

Nu uitați scumpi tineri, nu uitați! Priviți la mîinile părinților voștri, cînd masa voastră va fi plină, cînd voi veți avea o viață fericită și tihnită și liniștită. Priviți la obrajii lor, priviți la fețele lor, priviți la părul lor încărunțit. Priviți la ei, - și atunci veți vedea că aveți o deosebită datorie de recunoștință față de aceste fețe, față de aceste ființe care v-au iubit atît de mult și care s-au ostenit atît de mult, atît de mult pentru voi.

Scumpii noștri, am citit aci un verset la început, din Ev. după Ioan cap. 1, vers. 6-8: A venit un om trimis de Dumnezeu, scrie acolo. Poate nu era potrivit la această nuntă să citim acest verset. Ar fi fost bine să vorbim numai despre nuntă, numai despre nuntași, numai despre binecuvîntări, numai despre fericire și numai despre bucurii.

Pe unde sînteți voi părinților? Sau sînteți amîndoi neprihăniți înaintea lui Dumnezeu și păziți fără pată toate poruncile Domnului? Ca să cereți Domnului să vă dăruiască un copil. Să vă dăruiască un copil, pentru ca apoi voi să-l dărușiți lui Dumnezeu. Căci numai dacă puteți dăruși copilul pe care vi l-a dat Domnul, dacă-l puteți dăruși Aceluia care vi l-a dat, atunci veți fi fericiți, atunci veți fi binecuvîntați și-n viața aceasta, și-n cealaltă.

Îngerul îi spune lui Zaharia odată în biserică, cînd era la tămîiere: Zaharia, nu te speria, nu te înspăimînta, nu te teme. A fost ascultată rugăciunea ta, Zaharia! A fost ascultată!...

Dumnezeu, chiar dacă ni se pare nouă că întîrzie, El nu întîrzie prea mult. El ascultă rugăciunile iubiților Lui. Și i-a fost ascultată și rugăciunea lui Zaharia. Și în curînd i s-a împlinit. Și a văzut cu ochii lui ceea ce a cerut mulți ani de la Dumnezeu, cu lacrimi. Iar copilul acesta a venit cu un scop, nu ca alții. A venit cu un plan. Dumnezeu a avut o deosebită lucrare cu acest copil.

A venit copilul acesta trimis de Dumnezeu. A venit copilul acesta să mărturisească despre Lumina. Lumina era în lume. N-a făcut Dumnezeu Lumina la început? Dumnezeu cînd a început să lucreze, prima lucrare pe care a făcut-o, a fost Lumina. A spus: să fie lumină! Și s-a făcut lumină. Și a văzut că lumina era frumoasă și bună. Și lumina luminează pînă în zilele noastre, pînă-n vremile noastre. Și toți ochii văd lumina. Și ne bucurăm, și umblăm în lumină și muncim la lumină. Ce-am face noi dacă n-ar fi lumina? Dar ce durere cînd nu-L cunoaștem pe Acela care a făcut lumina!...

Era Lumina în lume pe vremea lui Ioan Botezătorul? *Era* Lumina în lume. Dar oamenii trăiau în întuneric, deși era Lumina în lume. Și atunci a fost nevoie să trimită Dumnezeu, Cel ce a făcut Lumina, un om în mijlocul lor, să mărturisească despre Lumina: Oamenilor, iată Lumina-i aci. Nu mai umblați în întuneric! Îndreptați-vă căile! Croiți cărări drepte cu picioarele voastre! Pocăiți-vă, căci se apropie Împărăția lui Dumnezeu. Vine în urma mea Unul... vine în urma mea chiar El Însuși, Creatorul. El este Lumina cea adevărată, El vă poate da fericirea pe care v-o doriți fiecare. El vă poate izbăvi de sub puterea întunericului.

Ioan a mărturisit despre Lumina. Așadar, dacă nunta iubiților noștri s-a potrivit chiar acum, în preajma acestei sărbători, să vorbim despre viața acestui om trimis de Dumnezeu cu un scop pe pămîntul acesta: să mărturisească despre Lumina.

Mulți oameni au fost pe vremea lui Ioan Botezătorul, pe pămînt și în lume, din toate clasele, de toate vîrstele. De ce oare la nici unul n-a venit îngerul, nu i-a încredințat Dumnezeu această slujbă și această misiune? Era nevoie de un alt om, era nevoie să trimită Dumnezeu un om anume, un om trimis de Dumnezeu, să mărturisească despre Lumina. Ioan a fost acela care a mărturisit despre Lumina.

Cînd mă gîndesc la viața lui, cînd mă gîndesc la trăirea lui săracă... S-a vorbit și aseară aci despre viața lui. El avea o haină din păr de cămilă. Cu ea umbla vara și se topea de cald, cu ea umbla iarna și tremura de frig. Aceeași haină era de noapte, aceeași haină era de zi. El n-a avut pîine. Toată viața lui a fost în post.

Viața lui a fost o viață de post și de rugăciune. El n-a avut așternut. Oare unde te-i fi odihnit tu? Tu, slujitor al lui Dumnezeu, tu om trimis de Dumnezeu, care ai venit să mărturisești despre Lumină! De ce toți aveau case, numai tu nu? De ce toți aveau așternut, numai tu, trimisul lui Dumnezeu, n-aveai nici un așternut? De ce toți aveau pâine caldă și se puteau bucura de ea, numai tu, scump slujitor al Luminii, tu nu aveai? Alții puteau să stea lângă un pahar și-și permiteau... Tu nu! Așa cum scrie despre el: nu va bea nici vin, nici vreo băutură amețitoare, ci se va umple de Duhul Sfânt din pîntecele mamei lui.

O, da, Ioane! Tu așa ai mărturisit despre Lumină. Tu n-ai vrut să mărturisești numai cu gura. Tu n-ai vrut numai să spui cuvinte frumoase despre Acela ce vine în urma ta, căutînd cum să fie mai frumos istorisite. Tu ai dovedit prin viața ta, prin rugăciunea ta, prin postul tău, prin jertfa ta. Tu așa ai mărturisit despre Lumină!

Dar Ioane, nu te gîndești că tu, mărturisind așa mereu despre Lumină, fără hodină, fără mîncare... nu te gîndești Ioane că tu te topești? Nu te gîndești că viața ta se stinge zi cu zi și anii tăi se apropie mereu și mereu de capătul călătoriei tale?...

- Nu frații mei, nu mă gîndesc, pentru că eu am venit să mărturisesc despre Lumină. Pot să se odihnească alții, pot să mănînce alții, pot să cînte alții, pot să-și permită să stea la mese cu pahare alții... eu am venit să mărturisesc despre Lumină. Eu nu pot să fac așa cum fac alții!...

El a spus așa: Nu sînt vrednic! Nu sînt vrednic să-I dezleg cureaua, încălțămîntea piciorului Aceluia care vine în urma mea! Pilda smereniei, pilda ascultării. Iată trimisul lui Dumnezeu! Iată cel care vorbește despre Lumină, cum s-a plecat pînă la țărîină, cum s-a plecat pînă jos. El a spus: Eu nu sînt vrednic. Pentru că numai atunci și-a început mărturisirea despre Cel care venea în urma lui, despre Cel care era Lumina.

Priviți o clipă la Ioan. Îl vedem în urmă aruncat la o închisoare.

- De ce, Ioane? Ce rău ai făcut tu? Tu ai vorbit numai bine, tu i-ai învățat numai bine pe toți care veneau în jurul tău. Nu ți-a trebuit avutul nimănui, nu te-ai atins de nimic al nimănui. De dreptul nimănui tu nu te-ai atins. Tu ai postit mereu, tu te-ai rugat. De ce ai ajuns acolo, Ioane? De ce? De ce?...

Pentru că oamenii iubeau mai mult întunericul și urau Lumina. Și tu voiai să arăți Lumina, și faptele lor rele nu puteau să te sufere pe tine, care mărturiseai Lumina. Și de aceea te-au adus pînă în starea aceea.

Irod pune mîna într-o zi pe Ioan și-l aruncă la închisoare. Nu l-a aruncat în închisoare cu gîndul să-l prăpădească, să se scape de el, că Irod vedea că Ioan e un om al lui Dumnezeu, că-i trimisul lui Dumnezeu; și-l asculta cu plăcere, și stătea în cumpănă de multe ori și nu știa ce să facă cînd Ioan îi vorbea despre judecata viitoare, despre neprihănire, despre adevăr. Cînd îi spunea cu îndrăzneală sfîntă: Nu-ți este îngăduit! Poți să fii tu oricine ai fi! Trăiești în nelegiuire! Nu ți-e permis lucrul acesta.

Am să pun odată capăt răutății mele și am să ascult de omul acesta.

Așa-l asculta Irod cu plăcere. Dar Irodiada n-a văzut bine lucrul acesta. Și astăzi, și mâine l-a îndemnat pe Irod, pînă cînd l-a băgat pe Ioan în închisoare.

Sosește ziua cea cu bun prilej, cînd Irod își prăznuia ziua nașterii; și atunci, în timpul ospățului, fiind turmentat el de vin, vine diavolul și îl aduce în starea din care să facă ceea ce el n-a gîndit că va face niciodată. Priviți o clipă la palatul lui Irod. Priviți acolo pe lăutari. Priviți acolo la ospete, priviți la băutori și la băuturi, priviți acolo la mîncări. Priviți ce vesel e împăratul Irod. Și treceți dincolo, într-o cameră fără lumină, într-o cameră rece și întunecoasă, și veți vedea un om în genunchi acolo, postind. Și nu poate rămîne nici acolo. Să nu trăiască omul acela nici acolo. Noi sîntem aici fericiți, avem vin, avem bucurii, avem ospete, dar omul acela dacă iese de-acolo, iar ne mustră pe noi. Să nu mai iese și să nu mai fie!

Și iată înșelăciunea vrăjmașului, cu prilejul zilei acesteia. Căci tu Iroade, dacă nu te-ai hotărît pentru Domnul cînd ascultai cu plăcere Cuvîntul lui Dumnezeu, acum ți-a venit ziua și prilejul să fii nenorocit pentru totdeauna și să n-ai de la cine-l mai asculta niciodată. Tu nu știai cînd ai trimis la închisoare să-i taie capul acestui om trimis de Dumnezeu care a făcut numai bine și numai bine ți-a voit și ție, tu nu știai că atunci îți tai fericirea ta și de-aici, și pentru veșnicie și că te osîndești pe tine pentru totdeauna?

O, slujitor scump al lui Dumnezeu! Tu te-ai dus în pace. Dar Lumina pe care ai mărturisit-o tu a rămas în urmă și a strălucit mai frumos și va străluci pînă la sfîrșitul vremilor, și pînă la sfîrșitul veacurilor. Va străluci această Lumină fiindcă a fost mărturisită cu putere, a fost mărturisită cu o îndrăzneală sfîntă. Da, lucrarea acestei mărturisiri a Luminii a rămas pînă la sfîrșitul veacurilor.

Am vrea și de această dată, și de la această nuntă, să ne despărțim cu un gînd. După cum toți nuntașii spun după ce se întorc: A fost nuntă frumoasă! Au fost mîncări așa, au fost mîncări așa, s-au primit atîtea daruri... să spunem și noi: Am rămas și noi cu ceva de la acea nuntă din Sîmbăteni. Că a fost Fiul lui Dumnezeu acolo și cei amărîți s-au întors fericiți; și cei ce s-au dus bolnavi, s-au întors sănătoși; și cei care s-au dus vinovați acolo, s-au întors fără vină, ca și cum n-ar fi avut-o niciodată. Iar cei care cu dragoste L-au iubit, vor duce și mai departe dragostea și ascultarea lor pînă la capăt.

Am vrea să ne întoarcem și noi de la nunta din Sîmbăteni cu ceva.

A venit un om trimis de Dumnezeu. De atunci e mult, fraților. Ne întoarcem mai aproape, spre noi. Ne întoarcem aproape, înspre zilele noastre. Și în zilele noastre, în poporul nostru, în biserica noastră, a venit un om trimis de Dumnezeu. Fiecare dintre voi îl știți pe acest om pe care l-a trimis Dumnezeu.

Au fost mulți oameni pe vremea lui Ioan Botezătorul, dar a trebuit să vină un altul.

Au fost mulți oameni pe vremea părintelui Iosif, dar noi eram fără lumină.

Eram copii pe băncile școlii și cântam în strană la biserică: Văzut-am Lumina cea adevărată, - și cântam o minciună. Nimeni nu văzuse Lumina cea adevărată. Și mă gândesc la mulți dintre cei care nici astăzi n-au văzut Lumina cea adevărată. Au văzut mulți lumini. Au văzut lumina cunoștinței, au văzut lumina cărții. Au văzut lumină... au văzut. Dar adevărata Lumină a fost ascunsă de mulți ochi.

Și a venit un om trimis de Dumnezeu; și el nouă ne-a mărturisit despre Lumină. Și pentru că părintele Iosif a venit în mijlocul poporului nostru trimis de Dumnezeu, în mijlocul bisericii noastre, noi am văzut Lumina. Noi eram fără Lumină. Noi eram în întuneric, noi umblam în întuneric, trăiam în întuneric, pentru că întunericul ne orbise ochii. Dar Dumnezeu S-a îndurat de noi și ne-a trimis și nouă un om. El a mărturisit despre Lumină. El ne-a spus: Treziți-vă, iubiților! Veniți la Lumină, nu mai stați în întuneric! Lumina-i lângă voi! Hristos vă așteaptă, veniți la El! Iată Lumina!

Da, acest om trimis de Dumnezeu. Priviți la viața lui. Priviți-l într-un pat bolnav. Priviți atâtea operații pe trupul lui. Priviți-l cum se roagă și cum postește el. Priviți la munca și jertfa depuse de el pentru ca tu frate, pentru ca tu soră, să te poți bucura de Lumină, să vezi și tu Lumina. Să poți spune: Doamne, Îți mulțumesc că L-am aflat pe Isus. Dar cum L-ai aflat? Dar cine ți-a spus ție despre Isus? Cine te-a dus pe tine la Isus? A cui mână te-a luat, te-a ținut de mână și te-a dus și pe tine să te întâlnești cu Dumnezeu?

Dacă n-ar fi fost acest om trimis de Dumnezeu în țara noastră, mulți dintre noi nu L-am fi aflat pe Domnul niciodată, deși au fost multe credințe în țara noastră și au fost multe religii în țara noastră... Da, iubiților, pentru noi nu era nici una. Pentru noi a trebuit să vină un om deosebit, trimis de Dumnezeu la noi acasă, acolo unde eram noi. Și el să ne mărturisească despre Lumină, și el să ne spună despre Lumină. Și doar prin ascultarea lui și prin jertfa și dragostea și credincioșia sa să ne bucurăm și noi astăzi de un har, de o binecuvântare și de o fericire nespuse de mare.

Frații mei dragi, oamenii cei trimiși de Dumnezeu sînt foarte rari. Prețuiți-i pe oamenii care-s trimiși de Dumnezeu. Ei sînt scumpi ca lumina ochilor. Așa sînt de scumpi oamenii care-s trimiși de Dumnezeu! Dumnezeu, care-i trimite, ține la oamenii Lui ca la ochii Săi. Sînt oameni care valorează cît un popor. Sînt oameni care valorează cît o țară. Gîndiți-vă la Moise de odinioară: cînd mîinile lui se ridicau spre cer, biruința întregului popor era cîștigată; iar cînd Moise își lăsa mîinile jos, tot poporul era în primejdie și toți piereau. Aceste două mîini erau mai scumpe decît tot poporul, decît tot neamul celălalt, decît toată țara cealaltă.

Da, iubiților, oamenii care-s trimiși de Dumnezeu sînt scumpi. Prețuiți-i și ascultați-i. Da, ascultați-i. Pînă cînd îi mai aveți în mijlocul vostru.

Ne gîndim la temnicerul din Filipi, cînd s-a întors el la Domnul. Ap. Pavel și Sila au trebuit să plătească atunci o jertfă așa de mare! A trebuit să fie bătuti și chinuti și zdrobiti și aruncați acolo în închisoare, închiși, acolo unde era temnicerul, ca să-l scoată pe temnicer de-acolo, din starea de orbie și întunecime și să-i arate Lumina și să i-L arate pe Hristos.

De ce oare temnicerul din Filipi n-a putut să fie mîntuit numai prin Jertfa Crucii de pe Golgota? De a trebuit Pavel, slujitorul scump al lui Dumnezeu, să mai plătească și el o jertfă, să mai verse și el sudoare și sînge și lacrimi? De ce? El a împlinit în trupul său ceea ce lipsea suferințelor lui Hristos.

Temnicerul din Filipi, după ce s-a întors la Domnul, în același ceas i-a dus acasă, le-a spălat rănile și le-a pus masa. S-a trezit și el, și toată casa lui și s-au bucurat de mîntuirea care le-a fost adusă. Dar pe urmă i-a dus înapoi la locul unde au fost închiși cu picioarele în butuci, acolo unde îi pusese și stătuseră înainte și unde cîntau și-L lăudau pe Domnul, din chinurile cele mai groaznice. Pe trupșorul lor și pe picioarele lor se scursese sîngele pînă jos.

Pentru temnicerul din Filipi n-a fost un loc mai cald și mai fericit decît locul acela. După aceea, ori de cîte ori avea el o clipă liberă, se ducea acolo, la locul acela, și săruta plîngînd locul unde au fost picioarele acelora care i-au vestit lui pe Isus Cel Răstignit. Și ori de cîte ori a vorbit, cu lacrimi sau cu dragoste despre Numele lui Isus, a vorbit cu aceeași dragoste și cu aceleași lacrimi și despre numele lui Pavel. Pentru temnicerul din Filipi n-a fost un Isus fără Pavel; și n-a fost un Pavel fără Isus. În inima temnicerului din Filipi au fost legați Isus cu Pavel împreună; că dacă n-ar fi fost Pavel, nici el nu L-ar fi aflat niciodată pe Domnul Isus.

Vă mirați oare de ce i-a purtat recunoștință așa de multă temnicerul? Vă mirați oare de ce unii tineri îi iubesc așa de mult părinții lor? Vă veți mira oare de ce, cînd vestim Numele lui Isus, noi spunem și numele lui Iosif? De ce oare? Pentru că el a fost acela care ne-a mărturisit nouă despre Lumină. Pentru că, pe lîngă Jertfa de pe Golgota, s-au plătit de-atunci încoace mereu osteneli și jertfe, mereu lacrimi de către aceia care au venit în urmă ca să mărturisească despre Lumină.

Vă bucurați astăzi în locul acesta - și sîntem așa de fericiți, chiar dacă pe fețele noastre sînt lacrimi. Noi ne bucurăm în chip deosebit, și printre lacrimile noastre, de o mîntuire care ne-a fost și nouă adusă de Acela care pe Golgota S-a răstignit. Și vrem să-I mulțumim lui Dumnezeu, și dorim din tot sufletul nostru iubiților, să-I fim recunoscători lui Dumnezeu nu numai pentru ceea ce El a făcut pe Golgota din dragoste pentru noi, dar și pentru ceea ce au făcut de-atunci și pînă la noi, acei care au fost trimiși de Dumnezeu să ne mărturisească despre Lumină.

Să nu uităm: acela care-i trimis de Dumnezeu, el va mărturisi numai despre Lumină. El va trăi luminos. Viața lui va fi o lumină.

Așa cum s-a topit Ioan Botezătorul ca să arate Lumina, pe Isus, așa s-a topit părintele Iosif. Așa s-a topit. Așa s-a topit, luminînd, picătură cu picătură.

Văzut-ați, cînd n-avem lumină electrică, aprindem cîteodată lumînarea de seu. Dar privim mereu la ea: Oare nu vine lumina? Și vedem că lumina pe care am aprins-o noi, de seu, se topește, se topește, se topește. Picură mereu cîte-o lacrimă din ea, și cînd se termină ultima picătură, noi rămînem iar fără lumină.

La lumina lui Ioan Botezătorul s-au bucurat mulți în timpul acela. Dar cînd Ioan Botezătorul s-a dus și a fost luat din mijlocul lor, atunci ei au rămas iarăși la întuneric.

O, iubiților! Prețuiți-i pe aceia care mai luminează în mijlocul vostru și care se topesc luminând. Sînt și astăzi printre noi oameni trimiși de Dumnezeu. S-a spus înainte aci: poate și-n clipele acestea or fi mîini înălțate spre cer pentru binecuvîntarea acestei nunți; pentru propășirea tinerilor noștri dragi; pentru fericirea lor; pentru înaintarea Evangheliei, pentru Numele lui Isus ca să fie vestit, ca să fie mărturisit. Nu-i uitați pe-aceia!

Aduceți-vă aminte de cei care au vestit Cuvîntul lui Dumnezeu. Uitați-vă la sfîrșitul felului lor de viețuire și urmați-le credința. S-a spus mereu și mai înainte așa. Iubim pe toți oamenii, iubim pe toți credincioșii. Toți sînt frații noștri. Iubim pe toți vecinii noștri și trăim cu toți în pace. Dar față de tatăl nostru, față de familia noastră, față de părinții noștri duhovnicești, precum și de cei trupești, noi avem o deosebită dragoste și respect - și să nu se mire nimeni de lucrul acesta!

O, sora mea tînără, o fratele meu tînăr, orișicînd, orișiuunde, la orice stare vei ajunge în viața aceasta, nu uita, nu uita de părinții tăi. La orice stare înaltă vei ajunge, tu nu vei putea să spui niciodată despre părinții tăi, decît cuvinte frumoase și dulci, decît cuvinte pline de dragoste, de recunoștință și de iubire.

Nu demult, în zilele trecute, i-am auzit pe niște tineri, după ce niște vizitatori au ieșit din casa lor, iar tinerii i-au petrecut spunînd: Apoi nu vă luați după părinții mei. Nu vă luați după tata acum... el îi bătrîn, și-a mai pierdut dintre ele... O, cît de zdrobiți au rămas cei care au auzit aceste cuvinte! O, cît de zdrobită a fost inima mea cînd am auzit așa ceva...

O, tineri dragi! Voi nu veți putea să spuneți niciodată despre părinții voștri așa ceva. Priviți la părul lor alb, priviți la el. Și niciodată voi nu veți putea să spuneți decît cuvinte frumoase, decît cuvinte de recunoștință despre acești peri. Despre mîinile care, bătătorite, v-au crescut pe voi și v-au creat un viitor mai frumos și mai strălucit. Aduceți-vă aminte, aduceți-vă aminte mereu de părinții voștri. Aduceți-vă aminte de munca și osteneala lor, de dragostea lor. Încununați-i cu ascultarea voastră, pînă-i mai aveți.

N-ați văzut pe mulți tineri, cînd părinții le-au murit, cum vin cu cununi grămadă și le aruncă pe mormîntul lor? Cununile acestea nu sînt cununi, ci sînt pietre grele pe pieptul părinților lor, și acolo în mormînt, dacă copiii nu și-au ascultat părinții pînă cînd aceștia au fost în viață împreună cu ei și pînă cînd copiii au avut pe cine să asculte.

Tinerii noștri dragi, voi să nu aduceți cununi după moarte. Aduceți cununi acuma. Încununați-vă părinții cu ascultarea voastră, cu dragostea voastră și cu recunoștința voastră, pînă cînd îi mai aveți.

O, tineri dragi care nu vă știți prețui părinții voștri... Veți plînge odată amar lîngă niște morminte mute, care nimic nu vă vor mai spune niciodată, niciodată. Căci ceasul acesta trece așa de repede și vine veșnicia. Cei care ați ascultat pînă la capăt, cei care ați rămas supuși și credincioși pînă la capăt, veți moșteni ceea ce vi s-a promis. Iar dacă acuma n-am putut să fim ascultători, cît ține clipa aceasta scurtă și ceasul acesta atît de scurt, o, iubiților, în zadar va fi plînsul prea amar apoi, cînd nu veți mai putea căpăta ce ați pierdut niciodată, niciodată...

Mulțumim lui Dumnezeu și pentru nunta aceasta. Nunțile noastre așa-s. Să nu se mire cei care n-au mai văzut o astfel de nuntă. Mulțumim lui Dumnezeu care L-a trimis pe Fiul Lui Cel Scump în lume, să-i mîntuiască pe cei păcătoși, dintre care și eu sînt cel dintîi; și poate că vor mai fi în casa aceasta, la nunta aceasta, care vor spune tot așa ca și mine.

Mulțumim pentru oamenii trimiși de Dumnezeu, care au venit să ne arate nouă pe Isus. Le purtăm respect și cinste pînă cînd vom intra în mormînt. Și vom pune numele lor așa drag lîngă Numele lui Isus, pentru că nouă ei ne-au vestit Lumina, și fără de ei, pentru noi era Lumina, dar noi n-am fi văzut-o niciodată, niciodată!...

Scumpii noștri tineri miri, frate mire și soră mireasă! Dorim din toată inima ca, după cum ați început în ziua de astăzi și L-ați chemat pe Domnul Isus să vă însoțească, să vă însoțească pînă la capătul călătoriei voastre. Pentru că tinerețea și zorile vieții-s trecătoare, sănătatea-i trecătoare, cei care sînt astăzi lîngă voi, sînt și ei trecători. Dacă Isus v-a rămîne cu voi, în căminul vostru drag, dacă legătura scumpă pe care o face El astăzi între sufletele voastre va rămîne nestingherită, voi veți fi fericiți. Voi nu veți pierde nimic niciodată, orice pierdere ar fi în viață, atîta vreme cît voi veți rămîne ascultători, cît voi veți păstra dragostea, cît voi veți fi cu Domnul Isus mai departe.

Scumpul nostru frate mire, gîndește-te că astăzi faci un mare pas. Dumnezeu ți-a dăruit astăzi un dar scump. Soția ta e un dar al lui Dumnezeu. Adu-ți aminte de ce te apropii. Ea a fost trimisă de Dumnezeu aici cu un scop, să mărturisească despre Lumină. Pentru că atîția tineri și atîtea tinere se duc în întuneric și se bălăcesc acolo și acolo și își pierd pentru totdeauna de multe ori și viața aceasta trecătoare, nu numai pe cea veșnică.

Dragul nostru frate mire, ți-a dăruit Dumnezeu, ți-a dăruit Domnul astăzi ție un dar atît de scump! Mireasa ta este copila lui Dumnezeu, este fiica lui Isus, este una dintre cele trimise de Dumnezeu. Erau multe mirese pe-aici prin jurul tău. Nu ți-a plăcut de nici una. Tu ai vrut să ai o floare din grădina lui Dumnezeu. Gîndește-te la această floare și păstrează-I lui Dumnezeu recunoștință pentru ea. Să fie în casa ta mereu o floare. Să se simtă totdeauna fericită. S-o uzi mereu cu lacrimile tale, cu dragostea ta. Inima ta să se lărgească față de această ființă scumpă. Tu va trebui, ca soț, de acum înainte, să ții locul tatălui ei care a crescut-o și care s-a trudit pentru ea. Tu va trebui de aci înainte să ții locul fraților ei. Cît de largă trebuie să fie inima ta atunci, ca ea să se simtă bine, să simtă că nu a pierdut nimic din ce a lăsat, pentru că a găsit iarăși, și n-a lăsat nimic în zadar.

Domnul Isus să-ți ajute să fii așa. Un copil credincios, un bărbat credincios, harnic, muncitor, care să faci cinste părinților care te-au crescut și care ți-au dat această învățătură frumoasă pînă acum. Să dovediți că într-adevăr ați fost ascultători și că veți fi ascultători pînă la capătul călătoriei voastre împreună.

Iubită soră mireasă, la fel gîndește și tu, că și ție tot Dumnezeu ți-a îngrijit să ai un soț credincios. Că mirele acesta pentru tine, și el își lasă mama, își lasă părinții, își lasă tot ce a avut. Deci, pentru inima lui, tu ești mai scumpă decît orice.

Nu uita niciodată lucrul acesta, cât de mult a ținut el la tine; și toată recunoștința ta, cât vei trăi. La fel și el să se simtă bine ori de câte ori se va întoarce acasă. Va veni de la muncă poate, de multe ori prea obosit, dar zîmbetul de pe față să nu se șteargă niciodată. Tu să-i vorbești cald, tu să-i vorbești cu iubire, tu să-i vorbești cu dragoste. El atunci se va simți așa de fericit și va spune: Nici o casă nu-i ca a mea. Nici un cămin nu-i ca al meu. Acolo mă simt așa bine, acolo mă simt așa de fericit! Cum spunea un frate tînăr aseară: Cînd împreună cu soția ne plecăm genunchii la rugăciune, și cu copiii, mi se pare că cerul întreg este în casa noastră.

O, gîndiți-vă apoi la atîția nefericiți care nu mai știu să se întorcă acasă. Nu-și mai cunosc casa, nu-și mai cunosc soția, nu-și mai cunosc părinții. Gîndiți-vă la ființele acestea nenorocite și veniți în ajutorul lor și mărturisiți-le și lor despre Lumină, să-L afle și ei pe Hristos, ca să fie fericiți și-n viața aceasta, și-n viața cealaltă.

Domnul Isus, Acela pe care L-ați chemat la nunta voastră, să vă împodobească întreaga voastră viață, frunțile voastre cu virtuțile vieții acesteia sfinte, așa cum au trăit cei dinaintea voastră. Ca să împodobiți și mai departe Lucrarea lui Dumnezeu și Biserica lui Dumnezeu cu curăția voastră și cu dragostea voastră, și cu ascultarea voastră.

Timpul s-a cam scurs și-i vremea să mergem la biserică. Aș vrea să ne gîndim mult la cei dinaintea noastră.

11 - Vorbirea fratelui Popa Petru din Săucani la o înmormîntare din Ceișoara din 1-III-1980

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

Isus S-a întors spre ele zicînd: Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plîngeți pe Mine, ci plîngeți-vă pe voi înșivă și pe copiii voștri (Luca 23, 28).

Slăvit să fie Domnul!

Scumpii noștri, pe pămîntul ăsta, nu știm de ce sînt multe lacrimi. Cînd vine omul în lumea aceasta, vine cu lacrimi în ochi. Și rareori se depărtează lacrimile din ochii omului, atîta vreme cît stă aci pe pămîntul acesta - doar scurt timp și ele, și noi.

Dar lacrimile sînt de mai multe feluri. Nu-s lacrimile numai de-un fel. Vei vedea oameni plîngînd, dar nu vei ști care-i cauza: pentru ce plînge omul.

Am fost la multe înmormîntări și i-am văzut pe mulți plîngînd. Doamne, ce jale și ce durere era în atîtea locuri! Mulți erau gata să leșine în durerea pe care o simțeau.

Lacrimi... Sînt lacrimi de durere. Sînt lacrimi de necaz. Sînt lacrimi și de bucurie. Sînt multe feluri de lacrimi. Dar mai există un fel de lacrimi: lacrimile pocăinței. Lacrimile acestea se văd așa de rar...

La multe înmormântări am văzut multe lacrimi de-un singur fel: după cel mort. Dar odată ce l-au înmormântat, cei care au plîns se întorc acasă și... l-au uitat. Acelea-s niște lacrimi plîse numai în zadar. Ei s-au dus acasă și au spus: Apoi... ierte-l Dumnezeu! Așa i-a fost rînduit. Ce să tot plîngem noi acum? L-au uitat și s-au pus iarăși pe păcatele lor. Cîte lacrimi sînt lacrimile acestea care se varsă numai în zadar!...

Domnul Isus, odată era și El într-un drum greu, cu Crucea urcînd pe Dealul Căpățînii și mulți plîngeau în urma Lui atunci: O, Tu care-ai făcut numai bine, de ce știe lumea așa să-Ți răsplătească azi? Să-Ți pună Ție o Cruce grea în spate, să-Ți pună o cunună de spini pe cap, să Te scuipe, să Te chinuiască pe Tine, care ai făcut numai bine? Și plîngeau în urma Lui cei care-L iubeau, femeile care L-au urmat din Galileia. Iar Domnul Se întoarce spre ele înapoi și le spune: Nu Mă plîngeți pe Mine. De ce Mă plîngeți pe Mine? Nu Mă plîngeți! Eu Mă duc la Tatăl Meu. Am îndeplinit slujba aceea pentru care am venit. Nu trebuie să Mă plîngeți. Vă plîngeți pe voi și pe copiii voștri! Că nu gîndiți voi ce veți ajunge mîine... Ce vor ajunge copiii voștri, dacă nu se întorc la Dumnezeu... Ce veți ajunge voi, dacă mergeți mai departe tot în păcat și tot în fărădelege! Nu vă gîndiți la lucrul acesta, ce groaznic va fi să mori fără Dumnezeu și să trăiești o viață veșnică - nu ca viața aceasta - fără Dumnezeu. Plîngeți-vă astăzi, plîngeți-vă pe voi!

În locul acesta toate sînt cu lacrimi. Mulți dintre noi sînt cu lacrimile în ochi. Dar parcă sora noastră ne-ar spune așa cum a spus Domnul altădată: Frații mei, neamurile mele, nepoții mei, vecinii mei, nu mă plîngeți pe mine! Nu mă plîngeți pe mine... Eu m-am dezlegat de lutul acesta, de tină, și mă duc la nuntă... Mă duc acolo unde-i viața fără de sfîrșit, fără lacrimi. Acolo n-are ce căuta boala, nici moartea nu mă mai află. Mă duc la Dumnezeu. Așa ne-ar spune.

Am cunoscut-o pe această ființă de cînd era copilă. Așa cum s-a amintit, în copilărie ne rugam împreună... Și treceam dealurile din Ceișoara pînă-n Tărcăița. A fost cea care L-a cunoscut pe Domnul Isus din copilăria ei. În casa părinților ei, a fost o copilă ascultătoare. Dacă mama ei ar fi în seara aceasta aci, cred că așa ne-ar spune: Cît a fost fată în casa mea, niciodată nu mi-a călcat vorba; niciodată n-a fost neascultătoare.

O, voi copii dragi care mai aveți mamă, voi care mai aveți părinți astăzi, cînd e tot mai mare neascultare pe tot locul, îi ascultați voi pe părinții voștri? Să n-o plîngem pe ea. Ea i-a ascultat pe părinții ei. Ascultat-am noi pe părinții noștri? Ar putea să spună părinții noștri așa cum ar putea să spună despre ea mama ei: Ea m-a ascultat, a fost o fiică ascultătoare?

O, copii dragi care mai aveți pe cineva care vă îndrumă frumos și vă iubește, care mai aveți o mamă, care mai aveți un tată, ascultați-i. Nu le-ntoarceți vorba. Nu le călcați cuvîntul. Nu le zdrobiți inima. Ascultați-i pe părinții voștri. Aceasta-i cununa cea mai frumoasă pe care copiii pot să o aducă părinților pînă cînd aceștia mai trăiesc: ascultarea lor. Nu veniți cu cununii la mormintele părinților voștri. Nu-s de nimic cununile.

Cununile doar îi ard mai puternic pe aceia care aduc numai cununi și n-au adus ascultare. Dacă vreți să faceți cinste părinților voștri, ascultați-i, iubiți-i pînă cînd îi aveți. Pentru ca atunci cînd nu-i veți mai avea, să puteți merge cu sufletul împăcat și să puteți spune: Doamne, Îți mulțumesc că mi-ai dat un tată, o mamă, un părinte pe care l-am putut asculta, l-am putut iubi și i-am putut aduce recunoștința mea.

Așa a fost copilăria ei...

Mi-aduc aminte cînd i-a venit vremea căsătoriei... Mulți dintre frații care sînt astăzi lîngă sicriu am fost martori cînd și-a pus pe cap cununa de mireasă, cununîndu-se cu fratele Grigore. Și n-am știut atunci că ne vom întîlni așa de curînd și aci...

Cred că a fost o soție și o tovarășă de viață așa cum trebuie să fie o soție credincioasă. Și dacă a fost o fiică ascultătoare în casa părinților ei, a fost și o soție ascultătoare în casă cu soțul ei. El este aci și ar putea să ne spună cît de bine s-au înțeles ei în viața lor. Cum s-au ajutat unul pe celălalt, cum s-au rugat ei împreună, cum au citit ei împreună, cum au vorbit ei din Cuvîntul Sfînt împreună, cum și-au crescut copiii împreună. Cîți părinți astăzi nu se mai roagă unul cu celălalt, în viața lor!... Cîți soți astăzi, cîți oare, trăiesc în vrăjmășie, trăiesc în dușmănie, trăiesc în răutate, trăiesc în ceartă unul cu celălalt, se chinuiesc unul pe celălalt!

Într-o casă credincioasă, o soție credincioasă, o soră credincioasă, o mamă credincioasă este îngerul casei; este preotul casei; este apostolul casei. De mamă depinde toată casa. Dacă-i o mamă bună, știi că bună-i mîncarea acolo. Dacă-i o soție bună, știi ce frumos merge munca... și odihna. Și toate sînt fericite, și toate sînt frumoase cînd e o soție bună, cînd e o soție credincioasă.

Sora noastră care astăzi tace, cu viața ei ne vorbește că la ei așa a fost. Fratele poate să ne spună că într-adevăr așa a fost. Și așa trebuie să fie într-o casă credincioasă. Așa trebuie să fie o soție credincioasă.

O, voi surori iubite care aveți încă soți pe lîngă voi, n-o plîngeți pe sora noastră care pleacă. N-o plîngeți. Ea a fost o soție credincioasă. Ea a fost o soră credincioasă. Ea și-a făcut o slujbă credincioasă. Învățați de la ea să vă iubiți soții. Învățați de la ea să iubiți Cuvîntul lui Dumnezeu. Învățați de la ea să vă rugați cu soții voștri împreună. Învățați de la ea să citiți cu soții voștri din Cartea lui Dumnezeu laolaltă. Căci numai așa, cînd a sosit și pentru noi acest pas, aceste 4 scînduri, vom putea și noi să mergem împăcați, să nu plîngem atunci.

Cineva spunea odată: Cînd ai venit în lumea aceasta, ai plîns. Cît trăiești în lume, fă-i pe cei din jurul tău să se bucure pe toți. Pentru ca atunci cînd tu vei merge din lumea aceasta, tu să te bucuri, chiar dacă ei vor plînge pentru un timp.

Am vrea să privim o clipă și între frați, și între surori. Frații și surorile de aici pot să spună ce îndemnuri, ce sfaturi, ce mîngîieri au primit fiecare cînd s-au întîlnit cu ea. Ea a fost o soră din gura căreia nu s-a auzit niciodată o vorbă rea despre cineva. N-a judecat pe nimeni, n-a discutat pe nimeni. A îndemnat la dragoste pe fiecare suflet care a trecut pe-aici.

Luați exemplul surorilor noastre dragi, pînă n-au venit cele 4 scînduri. Luați exemplul, să nu plîngeți atunci prea amar. Hai să ne învățăm să trăim creștinește. Hai să ne învățăm să trăim ca niște frați, ca niște credincioși, ca niște copii ai lui Dumnezeu care-s ostași în Oastea Lui cea sfîntă!

Ca mamă, la fel, a știut să-și crească copiii în ascultare de Dumnezeu, în credința ei și-n credința părinților. Lucrul acesta se dovedește, îl putem vedea cu ochii noștri. S-a mai amintit aci că această mamă și-a crescut copiii credincioși. Multe mame astăzi nu mai reușesc să-și crească copiii buni și ascultători. Multe mame îi cresc pînă la 20 de ani, și cînd la 20 de ani îi lasă din brațe, se duc în foc, se duc în crîșmă, se duc în pierzare, se duc în moarte, se duc în prăpastie.

O, tu mamă a lui Moise, cum ai știut tu să-ți crești copilul să fie un copil al lui Dumnezeu! Tu, mamă a lui Samuel, cum ai știut să-l crești pe Samuel ca să fie o binecuvîntare pentru lume și pentru Lucrarea lui Dumnezeu!

Voi surorilor noastre mame, de ce n-ați reușit? De ce nu reușiți? Sora Tița tace. Întrebați-o! Tăcerea ei vă va spune mai mult decît orice. Niciodată buzele cuiva pînă vorbesc, nu-ți spun atît de mult cum îți spun atunci cînd se închid și nu-ți mai zic nimic.

Această mamă nu și-a bătut copiii. Multe mame îi bat cu ciomagul. Mi-aduc aminte de o mamă de la noi din sat. Lucram la ei, construiam casa. Și-a dezbrăcat copilul pînă la piele și l-a bătut seara cu boata de l-a învinețit. Și s-a dus pribeag peste văi, sărmanul copil. Ce credeți că a făcut din el? Un ticălos și un nenorocit.

Alte mame nu folosesc bîta. Alte mame nu folosesc, numai *puiul mamei* și *dragul mamei*. Și la fel, cresc din ei niște bandiți. Și cele cu bîta și cele cu puiul mamei.

Am vrea să o întrebăm pe această mamă, ce-a folosit ea? Și nu-i greu să știm. Ea a folosit lacrimile și rugăciunea! Dacă s-a întîmplat cînd era Viorel micuț, ca și copiii, să greșească și el cîte ceva, deși el n-a greșit, dar totuși... sau dacă s-a întîmplat ca Petrică să greșească ceva, i-a spus cu lacrimi: Nu așa! Domnul Isus altfel ne vrea. Cuvîntul lui Dumnezeu altfel ne învață. Nu-i amărîți pe părinții voștri. Voi trebuie să fiți credincioși. Și așa a reușit să-i crească credincioși.

Surorilor mame, învățați-vă și voi odată să folosiți rugăciunea și lacrimile. Mai lăsați-l pe *puiul meu*, mai lăsați bîta și folosiți lacrimile, folosiți rugăciunea. Dacă vreți ca în urma voastră să rămîină urmași, să nu vă rămîină casa pustie, să nu rămîină cartea voastră de cîntări pustie, să nu rămîină Biblia voastră pustie, să nu rămîină pustii cărările pe care ați umblat voi și să nu mai vină frații după ce veți pleca voi, - creșteți-vă copiii cu rugăciunea și cu lacrimile, ca să rămîină credincioși.

Ieri cînd a venit Viorel la noi la Săucani, noi ne-am gîndit că mergem la o bucurie... Am zis: Viorel, noi să nu ne întristăm ca cei care n-au nădejde. Ea s-a dus la Domnul Isus, ea s-a dus la bucurie, ea s-a dus la odihnă, ea a scăpat de dureri. El a zis: Știu... și nu sîntem pentru asta întristați. Dar totuși despărțirea ne doare. Nu-i despărțire aceasta, dragii mei. Aceasta nu-i despărțire.

S-a cîntat cîntarea: *Mă duc să dorm puțin*. A fost obosită... lăsați-o să doarmă un pic. Dimineață vine Acela pe care L-a iubit, și va zice: Scoală-te! A venit bucuria! A venit primăvara! A venit nunta! Ne vom întîlni iarăși!

Evanghelia de astăzi vorbea de o despărțire după care cei despărțiți nu se vor mai întîlni niciodată unii cu alții. Nu se vor mai întîlni niciodată părinții cu copiii. Părinții care au fost credincioși și copiii care n-au fost credincioși. Soții care au fost credincioși și soțiile care n-au fost credincioase. Cînd unii s-au dus la biserică, ceilalți s-au dus la bal. Cînd unii se rugau lui Dumnezeu, ceilalți blestemau.

Vine-o despărțire. Vine-o despărțire dureroasă și grea și mare. Și atunci nu se vor mai întîlni unii cu alții niciodată, niciodată...

Aceia care în viața lor L-au cunoscut pe Domnul Isus, aceia care din tinerețea lor I-au slujit Domnului Isus, aceia care au fost copii credincioși la părinții lor și nu i-au amărît și nu i-au întristat, aceia care în viața lor cît au trăit, au trăit o viață de înțelegere cu soții lor, aceia care au fost părinți credincioși, aceia care au trăit în mijlocul vecinilor lor ca o luminiță, fără să întristeze pe nimeni niciodată, - ei nu mor. Ei se duc Acasă. Casa noastră nu-i aici. Noi ne amăgim cînd zicem: Asta-i casa noastră! Nu-i aici! Noi sîntem numai străini și călători. Noi ne ducem spre Casa noastră cea veșnică, dincolo.

În locul unde eram aseară, mereu s-a repetat cuvîntul: Nu-i bine să fie omul singur. Da, nu-i bine ca să fie omul singur. Ferice de aceia care nu rămîn singuri!

Dragii noștri, copiii lui Dumnezeu care au fost credincioși, nu sînt singuri. În clipele cele mai grele, ei rămîn cu Dumnezeu. Ei se duc cu Dumnezeu; și cei care rămîn, rămîn cu Dumnezeu. Noi nu sîntem singuri!

Scumpii noștri, seara aceasta cu prezența fraților aci și cu prezența tuturor care sînt aci, dovedește și de această dată cine a fost aceea care tace astăzi în mijlocul nostru.

Am vrea ca fiecăruia dintre noi să ne rămînă cuvîntul acesta: să ne plîngem pe noi, dacă n-am ajuns la starea aceasta. Și să ne dăm silințele toate. Dacă mai avem un pic de răgaz și ne mai îngăduie Domnul să mai trăim, să ne dăm silințele să-L avem pe Domnul Isus, să-I slujim, să-L ascultăm, să-L iubim pe El.

Aceia care și-au părăsit părinții și i-au întristat, aceia care și-au părăsit soții și i-au zdrobit, aceia care și-au părăsit frații și i-au uitat, aceia care și-au părăsit legămîntul și l-au călcat, aceia care și-au părăsit credința, Doamne, ce amar vor plînge odată! Ce amar! Astăzi îl plîngem pe cîte unul care pleacă de lîngă noi și nu ne plîngem pe noi, ticăloșia noastră, păcatele noastre, stările noastre nenorocite în care trăim de-atîtea ori mulți dintre noi.

Am vrea și cu acest prilej, din locul acesta să ne întoarcem mai altfel. Am vrea ca fiecare din noi să ne ducem de aici cu un gînd mai curat. Să ne punem pe inimă Cuvîntul lui Dumnezeu. Căci cuvintele acestea care se vorbesc la priveghiul acesta nu sînt pentru ea. Pentru ea au fost acelea pe care le-a ascultat atunci; și ei i-au prins bine. Și nouă vrem să ne prindă bine, căci scumpă este înaintea Domnului moartea celor iubiți de El.

Dacă a fost o binecuvîntare sora aceasta pentru Lucrarea lui Dumnezeu și pentru frați, apoi binecuvîntare este și moartea ei; și petrecerea ei este o binecuvîntare. Este o binecuvîntare pentru Ceișoara.

Ceișoară, mai ascultă încă odată Cuvîntul lui Dumnezeu!... Ai avut parte, Ceișoară, de multe ori de harul lui Dumnezeu. Nu știi cîți au rămas în acest har al lui Dumnezeu...

O, frații mei dragi din Ceișoara, puneți-vă pe inimă Cuvîntul lui Dumnezeu. Nu-i nimeni ca Dumnezeuul nostru. Nu este nici un Mîntuitor ca El. N-avem unde să ne ducem la altul, căci El are cuvintele vieții veșnice. Rămîneți credincioși lui Dumnezeu. Iubiți-L din toată inima; ascultați-L din tot sufletul; urmați-L pe El. Pentru ca atunci cînd va veni și pentru noi o seară ca asta, ca la priveghiul nostru să stea frații, noi să nu plîngem atunci. Noi să putem spune: Nu ne plîngeți pe noi...

Domnul să ne ajute ca și din locul acesta, și de această dată, să ne întoarcem fiecare cu folos de mîntuire sufletească.

Slăvit să fie Domnul!

12 - Vorbirea fratelui Popa Petru de la Săucani la nunta de la Poienile Izei din 28-IX-1980

În Numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Amin.

Cînd s-a isprăvit vinul, Mama lui Isus a zis: Nu mai au vin.

Și, pe lîngă lucrurile de afară, în fiecare zi mă apasă grija pentru toate Bisericile. Cine este slab, și să nu fiu și eu slab? Cine cade în păcat, și eu să nu ard? (2 Cor. 11, 28-29).

Slăvit să fie Domnul!

Primele cuvinte ne sînt așa de cunoscute. Le-am auzit pe la toate nunțile noastre. Acestea au fost cuvintele pe care Sfînta Mamă a lui Isus, la cea dintîi nuntă la care a fost chemat Isus, îngrijorată, ieșind înaintea Lui cînd vinul se isprăvea, I le-a spus: Nu mai este vin! Noi știm atît de bine că ea a fost aceea care întîi a venit la nuntă și în urma ei a venit Isus și ucenicii Lui. Ea a fost aceea care, plină de grijă pînă la capătul nunții, n-a putut să fie liniștită.

Noi dacă sîntem la nunta aceasta, n-am avut nici o grijă. Am venit aci și ne bucurăm. Mesele ne sînt încărcate. Ne privim unii pe alții și lăcrimăm de bucurie. Dar aici a fost și cineva care, de săptămîni sau de luni de zile, s-a gîndit și s-a îngrijorat și a pregătit cînd să fie, cum să fie... în ce măsură să fie. Și poate și în seara aceasta se îngrijorează, pentru ca să nu se isprăvească vinul. Ca să avem și noi vin. Să fim și noi binecuvîntați, să fim și noi umpluți pînă sus.

De cîte ori poate auziți aceste lucruri sau ați citit chiar în Sfînta Evanghelie că la nunta din Cana, Domnul Isus din niște apă a făcut vin. Și după aceea a băut nunul și ceilalți. Și toți au spus: Ce vin este vinul acesta? N-a fost altul ca el! O, mire! Alții nu fac așa. Pun vinul cel bun întîi și pe urmă îl aduc pe cel slab. Dar tu ai făcut ceva deosebit, cum n-a făcut nimeni. Tu ai ținut vinul cel bun pînă la urmă. N-am putea crede că Domnul Isus a făcut acolo un vin, la nunta aceea, ca oamenii să bea și să se îmbete.

Despre lucrurile acestea s-a spus mereu. Ce era în vase înainte de a veni Isus, înainte de a le binecuvînta și ce-a fost pe urmă? Ce transformare mare s-a făcut în urma binecuvîntării Domnului Isus? Ceea ce n-au putut face vasele acestea în sute sau mii de ani, să facă o curățire - că pentru curățire erau ele, - la binecuvîntarea Domnului Isus, s-a făcut o transformare atît de mare, s-a făcut o minune atît de mare, încît toți cîți au fost acolo au rămas atît de fericiți și au spus: Niciodată n-a fost așa ceva!

Frații știu atît de bine și au simțit de atîtea ori acest vin. Vinul acesta este harul lui Dumnezeu. Vinul acesta înseamnă în Sfînta Scriptură, viață și putere. Acolo unde este Isus, acolo unde este vinul acesta, este viață, este putere. Mulți care au băut din vinul acesta s-au întărit. Mulți care au fost morți au înviat, la o nuntă ca aceasta, la o binecuvîntare ca aceasta, unde a fost Isus, unde a fost Sfînta Mamă a lui Isus, care a adus cererea în fața Domnului Isus: Să nu se isprăvească vinul... Nu lăsa să se isprăvească vinul!

O, binecuvîntate mame, voi care mereu sînteți îngrijorate!... Mamele în chip deosebit, ele mereu au griji. Copiii n-au nici o grijă. Ei se culcă liniștiți, ei adorm în pace, ei se scoală cu bucurie, iar atunci cînd se scoală, masa-i plină. Ei nu se îngrijesc cu ce se vor îmbrăca, ei nu se îngrijesc ce vor mânca mîine. Totul este pregătit de părinți, totul este pregătit deja dinainte. Ei nu se îngrijorează de nimic. Se îngrijorează părinții. Se îngrijorează mama; se îngrijorează tata. Se îngrijorează de hăinuțe, se îngrijorează de mîncare, se îngrijorează de odihnă, se îngrijorează de toate lucrurile, pentru ca copiii să nu mai aibă nici o grijă.

Frații mei dragi, am citit cîteva versete din 2 Corinteni 11, unde vorbește despre un om al lui Dumnezeu, un alt om al lui Dumnezeu, care și el era plin de îngrijorare. Era marele om al lui Dumnezeu, ap. Pavel. Amintește el aci - și frații vor citi și cunosc atît de bine versetele de mai înainte, pe care nu le-am citit - prin ce stări și împrejurări a trecut acest om al lui Dumnezeu. Prin ostenele, prin necazuri, prin muncă, prin frig, prin posturi, prin vegheri... În urmă spune: Astea n-ar fi nimic. Pe toate le-aș suferi cu bucurie. Și postul și frigul și lipsa de îmbrăcăminte, și munca și ostenele. Dar mă apasă o grijă și-mi roade inima. Este grija pentru toate bisericile... Pentru toate bisericile. Pentru fiecare suflet în parte. Cînd mă gîndesc la voi, la toți, cînd îmi aduc aminte de fiecare, nu pot să dorm noaptea și nu pot să stau liniștit la prînz sau la cină, că mi-i frică și tremur; nu cumva cineva să fie slab. Și slăbia aceea parcă simt că-i a mea. Nu cumva cineva dintre voi să cadă în păcat. Eu simt că ard eu pentru fiecare suflet.

Așa ne-au fost părinții. Plini de griji pentru fiecare dintre noi. Nu știu... cînd auzi cîte-o șoaptă pe ici și pe colo: Eu n-am grijă! Cînd auzi cîte-o șoaptă pe undeva: Doamne, cît de mult am vrea să n-auzim niciodată decît despre dragostea lui Dumnezeu și despre răscumpărarea prin Isus! Dar cînd îl auzi pe Cain, pe ici pe colo, cîteodată spunînd: Da ce? Eu sînt pázitorul fratelui meu? - atunci începem să plîngem și noi cu ap. Pavel și cu Sfînta Mamă și să alergăm la Isus: Doamne, ni se isprăvește vinul! Atunci se isprăvește vinul. Atunci se împuținează harul. Cînd glasul ucigaș strigă pe ici și pe colo: Mie nu-mi pasă de el. Știe el calea.

Cunoaște el Cuvîntul! Cunoaște el Lucrarea! Ce-mi pasă mie dacă stă în picioare sau cade? Dacă vine sau nu vine? Eu pot să trăiesc fără de el. Este glasul celui ucigaș. Este o crimă atunci cînd stai nepăsător. Sfîntul Pavel spunea: Cum vom scăpa noi, dacă stăm nepăsători față de o mîntuire așa de mare? Cînd părinții noștri sînt plini de griji, cînd se gîndesc la fiecare suflet în parte, cînd se gîndesc la toți, noi oare putem să fim fără nici o grijă?

Spuneam nu demult undeva: la nunta din Cana ne-a mirat foarte mult că despre apostoli nu se spune că au făcut nimic, doar că au fost acolo. Cînd alții au făcut așa de mult: slugile au alergat să umple vasele pînă sus, iar Sfînta Mamă plină de griji, n-a putut să doarmă sau să mănînce pînă nu a alergat la Isus ca să rezolve, să nu cumva să se termine vinul de la masă, apostolii n-au făcut nimic.

Nu știu... cînd citim aceste cuvinte sfînte pe care le avem pe mesele noastre, le avem în mintea noastră, le avem în inimile noastre și ne gîndim ce au făcut părinții noștri în vremurile acestea, ne punem întrebarea: Ce-am făcut noi? Oare noi am făcut ceva? Sau n-am făcut nici noi nimic, numai am fost acolo?

O, frații mei dragi, am vrea să ne gîndim adînc: noi sîntem copiii unor osteneli; ai unor lacrimi; a unei Jertfe de pe Golgota. Cînd privim în cortul acesta, vedem peste toate fețele Numele lui Isus. El ne-a chemat, El ne-a înfrățit. Nu ne-am fi cunoscut niciodată unii cu alții - așa cum s-a mai amintit aci, - dacă nu ne-ar fi cunoscut El. El ne-a cunoscut întîi. Și a făcut apoi să-L cunoaștem și noi pe El și să ne cunoaștem unii pe alții că sîntem frați. Dacă sîntem noi rodul Jertfei Lui, dacă sîntem noi rodul jertfei acelora care s-au ostenit pentru El în Lucrarea aceasta, în Biserica lui Dumnezeu, în Biserica noastră unde ne-am născut, unde am crescut, unde ni-s părinții noștri, unde am fost învățați, dacă ei s-au ostenit, dacă ei au muncit, - ce facem noi? Mă întreb: Doamne, oare ce-am făcut eu?

Ni s-a spus mereu: Noi avem o avere de la părinții noștri. Noi am avut niște părinți săraci. Nu ni-e rușine de lucrul acesta să-l spunem mereu. Am fost o familie săracă. Dar părinții noștri au fost cinstiți, chiar dacă au fost săraci. Și au fost harnici, și prin munca lor cinstită și harnică, noi moștenim o comoară... mai multe comori. Comori atît de fericite! Ce comoară-i cîntarea! Ce comoară e iubirea! Ce comori sînt frații! Ce comori scumpe moștenim noi de la părinții noștri cei ce-au fost săraci, dar au fost harnici, că au muncit și s-au ostenit. Și sîntem și rodul jertfelor lor și al ostenelilor lor și al lacrimilor lor. Pe lîngă Jertfa de pe Golgota s-au mai depus atîtea jertfe, atîtea osteneli și atîtea lacrimi...

Dacă părinții noștri au fost săraci, dar au fost cinstiți și au fost harnici, apoi frații noștri dragi, pe lîngă dragoste și lacrimi - cum s-a spus că ne-au lăsat ei moștenire dragostea și lacrimile, - ne-au mai lăsat și munca; ne-au mai lăsat și ostenelile.

Vrei să fii vrednic de acest nume, de al părinților tăi, frate drag și iubit? Nu-ți fie rușine de muncă! Nu-ți fie rușine de lacrimi și de ostenele și de privegheri! Este nevoie! Și dacă în seara aceasta noi sîntem binecuvîntați la această nuntă cum au fost binecuvîntați cei din Cana, este datorită faptului că mai avem și astăzi suflete pline de griji; suflete care se îngrijorează; suflete care stau cu brațele întinse către cer; suflete de mame, suflete de părinți care știu să-I spună lui Dumnezeu: Doamne, să nu se isprăvească vinul! Și atîta vreme cît vom avea astfel de suflete, astfel de părinți și înaintași, vom fi binecuvîntați. Vinul harului lui Dumnezeu va da mereu putere, va da mereu viață la cei care vor veni.

Dar cînd pe sufletele acestea nu le vom mai avea printre noi, se va auzi numai glasul lui Cain tot mai des: Eu pot fi fără el! Ce-mi pasă mie? Rugăciunea mi-o pot face și singur. Cîntarea mi-o pot face și singur. Cuvîntul lui Dumnezeu pot să-L citesc și singur. Și sora mea stă lîngă mine, și fratele meu stă lîngă mine; și eu nu mă duc la el, și el nu vine la mine... Glasul cel ucigaș...

O, suflete scumpe care puteți să stați în nepăsare cînd fratele vostru piere lîngă voi... Cum puteți să stați nepăsători? Frate drag care te rogi singur, fără fratele tău, soră iubită care cînti singură, fără sora ta, frate iubit care citești singur Cuvîntul lui Dumnezeu și nu-ți pasă de fratele tău, nu-l mai citi! Nu te mai ruga!

Doamne, cum voi ajunge eu în cer fără frații mei? Cum oare voi putea sta eu la masa Ta, cînd eu n-am avut grijă dacă el se pierde sau se mîntuiește?

Scumpii mei dragi, voi aceia care simțiți, voi aceia care ați băut din acest vin și ați spus odată: Nu mai putem uita! - nu-i mai îngreuiati pe părinții voștri! Că s-a spus mereu aci, atît de frumos, că vine o vreme cînd n-o să-i mai aveți. Și atunci, la răspîntie, vă veți pune întrebarea: Doamne, unde-i, să-l mai văd odată? Și să-l întreb ce să fac acum!... Acum ce să fac? Prețuiți-i pe aceia care-s plini de griji pentru fiecare dintre voi. Care nu pot să doarmă, care nu pot să mănînce, gîndindu-se la fiecare. Prețuiți-i! Întrebați-i astăzi pe cei pe care-i mai aveți, pînă cînd îi mai aveți. Și ascultați-i. Și să nu se mai audă glasul ucigaș al lui Cain niciodată: Eu pot fi și fără el! Ce-mi pasă mie de el?... Ci să se audă mereu și mereu: Unde ești fratele meu? Unde ești sora mea? Mai vii tu? E-n ceață, e-n întuneric? Întinde mîna! Întinde o mînă lui Isus și întinde-i o mînă și lui; și astfel să ne salvăm unii pe alții. Căci în Împărăția lui Dumnezeu nu putem ajunge fără de frați.

El ne-a făcut parte de o chemare sfîntă. Ne-a chemat într-o Lucrare sfîntă. Am avut niște părinți sfinți. Calea pe care mergem noi este o cale sfîntă. Să dăm și noi dovadă de aceasta. Frații mei dragi, osteniți-vă și voi. Vegheați și voi unii asupra altora. Munciți și voi cu dragă inimă, pentru ca în urma acestei munci să vină o binecuvîntare peste cei care vin în urmă. Rugăciunea și munca, hărnicia și cinstea să le putem lăsa celor care vin în urma noastră. Și să-și aducă și ei cu drag aminte de noi. De sfaturile pe care li le-am dat. De ostenele noastre. De lacrimile noastre.

Mulțumim Aceluia care ne-a iubit și ne-a înfrățit și pentru acest moment fericit, pentru acest popas drag și scump.

Și dorim și pentru familia iubită care se încheagă acum, pentru căminul scump de acum, ca Dumnezeu să-i facă fericiți! Dumnezeu să le pună pe inimă gândul acesta chiar din tinerețea lor: ca niciodată să nu poată fi nepăsători. Ci uniți prin muncă unul cu altul, prin Isus, uniți cu Lucrarea, să-i poată ajuta și ei pe cei care-i poartă grijile, pentru ca să le fie munca mai ușoară; să nu le fie munca prea grea. Să nu-i apese prea adânc, pentru ca să-i mai putem avea în mijlocul nostru și astfel să fie o pildă pentru toți care vor privi la ei și aici, și în veșnicie.

Slăvit să fie Domnul!

13 - Vorbirea fratelui Popa Petru de la Săucani la o adunare din 1981

Dumnezeu în dragostea Lui a hotărât și plănuit dinainte de a ști noi și întâlnirea noastră din ziua de astăzi, de-aci. Am venit să căutăm ceva sau ați dorit să căutați ceva. În firea fiecărui om este a căuta acel ceva, pînă cînd îl află. Și numai după ce l-a aflat, găsește fericirea și pacea sufletului. Acel ceva e Dumnezeu, este Împărăția lui Dumnezeu despre care s-a vorbit aci.

Noi sîntem niște călători. Așa s-a amintit și s-a spus. Călătorul are nevoie și el pe drum de o hartă, să știe cum să ajungă, unde să ajungă. Mergeam astă vară cu fratele Ghiță la o nuntă, departe în țară. La un moment dat, a trebuit să stea pe loc, să deschidă o carte. Și o desface în două, apoi în 4, apoi în 8; era harta pe care era însemnat drumul nostru și care ne arăta pe unde trebuia să mergem noi ca să ajungem la ținta dorită. Fără hartă nu puteam să ne ducem.

Frații mei dragi, noi sîntem niște călători și dacă vrem, și dacă nu vrem. Ne duce, ne-mpinge timpul, ne-mpinge vremea. Se duc cei dinaintea noastră; vin copilașii, cresc și ne împing încolo, înspre veșnicie. Noi trebuie să mergem și dacă nu vrem. Omul își pune multe întrebări, dar sînt așa de puțini aceia care-și pun întrebarea: Oare unde ajung? Unde ajung eu oare, dacă mă duc tot așa, pe drumul acesta?

Că să ajungi în Împărăția lui Dumnezeu, ca să ajungi la fericirea dorită, avem și noi nevoie de o carte, avem și noi nevoie de o hartă. Avem nevoie și de ea. Și aceasta-i Cartea lui Dumnezeu. Aceasta-i Cuvîntul lui Dumnezeu. Aceasta-i Evanghelia Sfîntă care se citește în toate bisericile noastre. Aceasta este Biblia. Acesta-i scrisul lui Dumnezeu.

Se spune despre un filozof francez, un mare ateu care avea tipografia lui, că scria: Biblia este o carte veche. Cartea aceasta va rămîne mai învechită. Știința avansează și crește, și cartea aceasta în curînd n-o s-o mai citească nimeni. Oamenii vor citi alte cărți mai înalte și mai mari. Așa scria el. Dar după 50 de ani de cînd scria el aceste lucruri, el putezea într-un mormînt, iar în casa lui și cu tipografia cu care el a scris aceste lucruri împotriva Cărții sfinte a lui Dumnezeu, se tipăreau Biblii.

Iată răspunsul lui Dumnezeu la batjocura unui firicel de praf din pămînt care se ridică și el pentru un moment și crede și el că e ceva! Ca să scrie el împotriva lui Dumnezeu și a Cuvîntului Lui...

Fraților, de la început au fost mulți scriitori, au fost mulți oameni care au scris. O vreme scrisul lor a avut o valoare. Dar odată cu plecarea lor din această lume, scrisul lor a pierit și el și s-a dus în uitare. Cine mai citește astăzi cărțile care s-au scris nu mai demult, ci numai acum 50 de ani? Nu le mai citește nimeni! S-au ars, s-au aruncat, nu mai au nici o valoare aceste cărți.

Ei fraților, dar cartea aceasta a lui Dumnezeu e o carte foarte veche. Primul scriitor al acestei cărți a fost un om al lui Dumnezeu, numit Moise, care a scris primele 5 cărți ale ei. Și de-atunci au scris mereu alți și alți scriitori.

Pe urmă ap. Pavel. Între Moise și Pavel au fost mii de ani. Dar de ce oare între scrisul lui Moise și scrisul lui Pavel este așa legătură, încât nu cunoști că ei n-au fost împreună și n-au scris împreună aceste scrieri sfinte ale lui Dumnezeu? De ce oare? Pentru că nu Moise a scris; pentru că nu Pavel a scris, ci Duhul lui Dumnezeu l-a inspirat pe omul Său, pe Moise sau pe Pavel. Așa că toți scriitorii acestei sfinte cărți au fost inspirați de Duhul lui Dumnezeu. Și nu oamenii au scris această carte, ci Duhul lui Dumnezeu.

Cartea aceasta e lăsată de Dumnezeu pentru călătorii înspre cer, ca ei să ajungă acolo și să nu greșească. Numai îndreptându-se după cartea aceasta sfântă poți să cauți Împărăția lui Dumnezeu și să ajungi în această Împărăție a lui Dumnezeu.

Cît de mult ar trebui să-I mulțumim noi lui Dumnezeu că, zicînd Tatăl nostru: pîinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, n-am fost lipsiți de pîine în nici o zi! Mulțumim lui Dumnezeu pentru acest lucru. Dar pîinea aceasta care-i Cuvîntul lui Dumnezeu și hrană pentru sufletele noastre, Dumnezeu ne-a dăruit-o și vrea s-o avem și pe aceasta pe mesele noastre, în casele noastre. Pentru că omul nu-i numai materie. Omul este și spirit. Dumnezeu l-a făcut pe om cu mîna din pămînt, din lutul acesta. Nu spune așa cartea sfântă, că a suflat în el suflare de viață și astfel omul a ajuns un suflet viu? Deci acesta-i adevărul. Că dacă omul e făcut din două părți: și de jos și de sus, are nevoie de două feluri de hrană. În timp ce lutul se hrănește cu pîine, și sufletul trebuie să se hrănească cu ceva. Trebuie să se hrănească cu ceva! Sufletul din noi este acela care tînjește și caută și dorește ceva.

Ne spunea o soră care a fost într-o echipă artistică înainte de a se întoarce la Domnul: Mă duceam cu mașinile, cutreieram țara... Și erau pregătite pentru noi muzici și băuturi și mîncări... Și cînd mă-ntorceam seara acasă, plîngeam de durere. Era sufletul gol, nu știam ce-i cu mine: Doamne, ce-i cu mine oare? Ce-i cu mine? Pînă cînd, prin îndurarea lui Dumnezeu, s-a întîlnit și ea - ca și noi în ziua de astăzi - cu adunarea lui Dumnezeu. Și atunci L-a aflat pe Domnul Isus și sufletul ei s-a umplut de acea bucurie dulce și scumpă din Dumnezeu.

O, slavă fie adusă lui Dumnezeu! Cînd Îl cauți pe El, Îl găsești. Cuvîntul spune: căutați și veți găsi; ce cauți, aceea găsești. Prorocul Isaia zice și el: Căutați pe Domnul cîtă vreme este aproape, chemați-L pînă cînd Se mai poate găsi.

Cartea aceasta, demult înainte, era închisă în biserici. Și acolo era îmbrăcată în aur. Părinții noștri când vedeau această carte, se puneau în genunchi în fața sfântului altar. Și așa ascultau Cuvîntul din cartea sfîntă, cu sfială și cu mult respect.

Dar S-a îndurat Dumnezeu în vremile noastre și cartea aceasta, am văzut, a ajuns mai departe, a ajuns și prin casele noastre. Eram copil la școală când Dumnezeu a rînduit să ajung să pun mîna pe cartea aceasta sfîntă. Auzisem că există pocăiți în jur, prin satele din vecini, dar la noi nu sînt nici astăzi, și mă gîndeam: Oare ce vor fi aceia pocăiți?

Aceia, mi se zicea, sînt niște oameni deosebiți. Aceia nu se îmbată, aceia nu mint, nu fură, nu înjură.

Mă gîndeam: O, ar fi bine așa!

- Dar nu se mai duc la biserică. Aceia nu-și mai fac cruce.

- Atunci mie nu-mi place.

Și cînd S-a îndurat Dumnezeu, cartea aceasta mi-a ajuns în mîini. Dar cum? Părintele Iosif, omul trimis de Dumnezeu în țara noastră și-n biserică noastră, de la Sibiu, a început să sune puternic într-o trîmbiță sfîntă. Oare nu cumva el a fost un înger, acela despre care se spune că zbura prin mijlocul cerului cu o Evanghelie, s-o vestească la toate neamurile pămîntului?

Cărțile părintelui Iosif, prin mila lui Dumnezeu au ajuns la noi la școală. Era acolo un învățător credincios și el a împărțit la toți copiii cărți de-ale părintelui Iosif Trifa de la Sibiu: Corabia lui Noe, Mai lîngă Domnul meu, Tîlcuirea Evangheliilor și multe altele din cărțile sale. Cărțile acestea le citeam pe la vite, după ce veneam de la școală. Le citeam plîngînd cu lacrimi. În cărțile acelea am aflat despre o pocăință în biserică noastră: că noi nu trebuie să ne schimbăm religia, să ne schimbăm biserică, să ne schimbăm locul nostru, ci să-L aflăm pe Domnul Isus, să ne alipim de El și să-I slujim Lui acolo unde au fost părinții noștri, unde au fost marii noștri înaintași.

Atunci am spus: Slăvit să fii Tu Doamne, aici e locul meu! Atunci m-am hotărît pentru Domnul. Și am trăit o tinerețe atît de fericită, încît niciodată n-avem cuvinte să vă spunem ce dulce-i viața trăită cu Dumnezeu, chiar aici pe pămînt. Ce bucurii sfinte și scumpe sînt bucuriile pe care le coboară Dumnezeu din cer, cum coboară vara roua pe pămînt, că dimineața vezi toate firicelele de iarbă cu cîte-un bobuț de rouă. Și cînd răsare soarele, așa sclipesc toate! Doamne, ce minune-i și aceasta! Așa-s bucuriile pe care le coboară Dumnezeu peste sufletele noastre, peste sufletul oricărui cînd Îl întîlnește pe Domnul Isus, după ce-L caută cu însetare și cu dragoste, cu foame și cu sete, așa cum s-a amintit aci.

Clipele acestea pe care le stăm noi aci împreună sînt deosebit de scumpe și înalte. Poate odată ne vom da seama despre ele, cum doream și eu atunci, după ce am citit aceste cărți, și numele acelora care le scriau. Erau pe lîngă părintele Iosif, fratele Marini și fratele Traian Dorz. Pe fratele Traian îl cunoșteam că era aproape de noi. Pe fratele Marini nu; și suspinam: Doamne, cînd o să-l văd pe omul acesta care scrie atît de frumos despre Dumnezeu, despre Domnul Isus?

Și a adus Dumnezeu o zi și o clipă și un ceas fericit în viața mea când a venit acest om în casă la noi. Doamne, cum împlinești Tu dorințele celor ce Te iubesc și Te doresc!...

M-am gândit atunci la cele ce s-au citit aci din Faptele Apostolilor, cap. 10 cu întoarcerea lui Corneliu. Capitolul acesta ni s-a citit întreg. Și în capitolul acesta sînt atîtea lucruri atît de importante la care ar fi bine să mai revenim și să ne mai aducem aminte de unele dintre ele, ca să fie spre învățătura noastră, în căutarea Împărăției lui Dumnezeu, căci nu vrem ca timpul nostru care-i scump, să fie trăit în zadar. Noi n-am venit în zadar în locul acesta. Ci din tot ceea ce am citit, am învățat, - și vrem să rămînem cu ceva.

Și după cele citite din acest capitol, ne-am gândit atît de adînc la acest om. Corneliu era un sutaș din ceata de ostași numită *Italiana*. Locuia în Cezareea, un oraș destul de cunoscut în vremea de-atunci. El era un om cult, un căpitan roman din ceata aceasta care purta numele *Italiana*, care era ceva deosebit în întreg ținutul acela. Și pe omul acela roman, păgîn, căci cei din Iudeea erau poporul lui Dumnezeu, ei erau credincioșii, nu romanii, nu străinii care stăpîneau peste țara lor și erau în serviciile înalte, pe un om dintre aceștia îl amintește cartea sfîntă a lui Dumnezeu că era un om cucernic și temător de Dumnezeu. Ar fi bine să se țină minte lucrul acesta, că sînt și oameni cucernici și temători de Dumnezeu, deși sînt mai puțini. Oamenii cei mai mulți nu au nici un strop de cucernicie și nici temere de Dumnezeu. De aceea se duc așa cum se duc și nu-și pun întrebarea: Oare unde ajungem noi în felul în care ne ducem așa, fără Dumnezeu, fără credință și fără nici măcar un bun simț?

Omul acesta era cucernic și temător de Dumnezeu. Făcea multe milostenii și rugăciuni. Așa ne spune cartea sfîntă: milostenii și rugăciuni. Or, dacă cineva face milostenii și rugăciuni, înseamnă că în el există ceva și că nu le face numai în zadar. Dumnezeu în dragostea și în bunătatea Lui, S-a gândit la rugăciunile și milosteniile acestui om deosebit, om ales. S-a gândit să-i răspundă la rugăciunea lui și-i trimite într-o zi un înger, într-o zi de jertfă, într-o zi când el postea și se ruga zicînd: Dumnezeule, dacă ești undeva, descopere-Te și la un păcătos ca mine, că sufletul meu tînjește de dor după ceva. Eu nu-s mulțumit că am o funcție înaltă și un post deosebit în locul acesta unde sînt. Sufletul meu tînjește de dor după ceva. Și Acela ești Tu, Doamne! Descopere-Te Tu. Și Dumnezeu îi trimite un înger care-i spune: Cornelie, rugăciunea ta a fost ascultată!

O fraților iubiți cei care vă mai rugați lui Dumnezeu în vremurile acestea când mai puțini se roagă și mulți blestemă, rugați-vă și mai departe cu credință. Vine o vreme când veți vedea că Dumnezeu răspunde la rugăciune. Și chiar dacă uneori nouă ni se pare că El cam întîrzie și nu răspunde imediat la rugăciunea noastră, vine o zi când vom vedea cu ochii în lacrimi că Dumnezeu ne-a ascultat, cum a ascultat și rugăciunea lui Corneliu. Îngerul îi spune: Rugăciunea ta a fost ascultată.

Dar de ce oare îngerul nu-i spune mai mult, și-l trimite la un om? Vine un înger din cer și pe Corneliu îl trimite să cheme un om în casă la el, că omul acela are să-i spună lui ce trebuie să mai facă el. Corneliu e temător de Dumnezeu și e cucernic și are o valoare în fața lui Dumnezeu, că el face rugăciuni și milostenii. Da, într-adevăr! Dar mai trebuie încă ceva: el trebuie să-L cunoască pe Dumnezeu deplin. Și ca să-L cunoască pe Dumnezeu, sînt pe pămînt oameni care i-L pot arăta. Nu îngerul, ci ap. Petru!

De ce Petru? Pentru că Petru a fost alesul lui Dumnezeu pentru slujba aceasta. Pentru că Petru a fost acela care a umblat cu Domnul Isus pe pămînt 3 ani și jumătate. Pentru că Ap. Petru a fost acela care, plin de înflăcărare, Îi spunea Domnului Isus: Doamne, dacă se va întîmpla ca toți acești frați să se lepede de Tine, să Te lase, să Te uite, eu niciodată Doamne! Eu de Tine nu mă despart! Petre vezi tu că în noaptea asta, înainte ca să cînte cocoșul, tu ai să te lepezi de Mine, spunînd că nu Mă cunoști. Petru, săracul, lăudărosul, și-a dat seama după cîteva ceasuri că așa s-a întîmplat. Că el în fața unei slujnice care n-avea nici o putere, care era o femeie slabă, fără armă, fără nimic, spune: Nu-L cunosc pe Omul Acesta!...

Vai Petre, ce-ai făcut! Isus Se uită țintă la el. Domnul era pe coridor acolo, în curtea lui Pilat, cu o cunună de spini pe cap, pe care I-o puseseră în batjocură soldații lui Irod. Căci Pilat Îl trimise la Irod și Irod Îl trimise înapoi la Pilat. Dar nu L-au trimis înapoi așa cum a plecat, ci L-au îmbrăcat într-o haină de purpură roșie, bătîndu-și joc și zicînd: Acesta a spus că este împăratul...

Isus Se uită țintă la Petru. Era cu cununa de spini pe cap. Și cînd Petru întîlnește privirea Domnului, își pleacă capul în jos și iese afară și plînge cu amar. Și a plîns multă vreme... După Învierea Domnului Isus, Petru abia de și-a mai putut reveni: Doamne, mai primi-mă-vei pe mine învățacel? - așa cum se spune în cîntările noastre bisericesti: Doamne, chema-mă-vei pe mine ucenic sau iarăși mă vei arăta vînător adîncului?

Domnul după Înviere, de 3 ori îl întrebă: Petre, Mă iubești tu pe Mine? Doamne, știi că Te iubesc! De 3 ori s-a lepădat, de 3 ori Domnul îi face primirea înapoi și-i spune: Paște oile Mele, oițele Mele, mieluşei Mei. Și Petru a vrut să se țină de această slujbă, după ce a fost iarăși primit de Domnul și iertat de Domnul. Cine mai putea să cunoască bucuria iertării, bucuria primirii din nou, a unui suflet care s-a lepădat de Dumnezeu și a fost primit din nou? Nu mai putea ști nimeni și spune nimeni nimănui despre această bucurie a primirii, a întoarcerii la Dumnezeu, ca Petru, care trecuse prin stările acestea.

Și de aceea îngerul îi spune lui Corneliu: Va veni Petru la casa ta și omul acesta îți va spune ție ce trebuie să faci; ce-ți mai trebuie la cucernicia ta, ce-ți mai trebuie încă... Pentru că tu ești temător de Dumnezeu și faci milostenii și rugăciuni. Ce-ți mai trebuie îți va spune omul acela. Eu sînt un înger, dar nu cunosc taina aceasta a sufletelor cînd se întorc la Dumnezeu, cum sînt primite ele, cum sînt iertate ele. Ce taină este taina aceasta, numai Petru are să-ți spună.

Corneliu ascultă ce-i spune îngerul și trimite după omul lui Dumnezeu. Și Petru vine imediat, nu se îndoiește de această chemare și intră în casa unui păgîn, deși era iudeu și n-ar fi trebuit, după lege, să intre el într-o casă de păgîn. Dar așa cum s-a citit aci, Dumnezeu l-a înștiințat: Du-te Petre acolo unde ești trimis, că te cheamă și Eu te trimit acolo.

M-am gîndit la alt lucru însemnat. Pe cînd Petru ajunge în casa lui Corneliu, ce făcuse Corneliu? Își chemase toate neamurile lui la el acolo. Oare de ce a făcut Corneliu lucrul acesta? Nu putea el să-l aștepte singur? Că singur a fost el la rugăciune, singur a fost el cînd i-a spus îngerul: Trimite după omul acela. Dar la venirea acelui om, casa lui Corneliu era plină de toate neamurile. Slavă Ție Doamne!

Vă voi spune despre o femeie din Ierihonul din vechime, de demult, de pe vremea lui Iosua, cînd din cetatea aceasta care era blestemată pentru că s-a împotrivit lui Dumnezeu și a fost dărîmată și nimicită, o singură casă a rămas nedărîmată. Era casa unei femei care i-a găzduit pe solii lui Dumnezeu; și în casa aceasta, acea femeie își strînsese toate neamurile ei. Îi ziseră soli dragi ai lui Dumnezeu: Cheamă la tine pe toate neamurile tale. Toți cîți vor fi cu tine în casă, vor fi salvați. Noi răspundem pentru viața lor. Dar dacă unul dintre ei va fi pe drum, de acela noi nu răspundem.

Cu cîtă grijă femeia aceea i-a căutat pe toți dragii ei, să-i strîngă în casa ei, ca toți să fie salvați!

Așa a făcut Corneliu. El a dorit ca atunci cînd vine un om trimis de Dumnezeu în casa lui, toate neamurile lui să audă vestea cea dulce a Evangheliei și ei să-L poată cunoaște pe Dumnezeul pe care dorea el să-L cunoască, pe care-L căuta el cu atîta însetare și cu atîta bucurie.

Am vrea să ne gîndim și la lucrul acesta, frații mei dragi. Cînd Dumnezeu Se îndură și ne trimite nouă o veste dulce a Evangheliei și a împăcării, să simțim și noi în suflete bucuria ca și cei iubiți și dragi ai noștri, neamurile noastre, să cunoască acea veste dulce a împăcării noastre cu Dumnezeu, așa ca și Corneliu, așa ca neamurile lui Corneliu.

Cînd sosește ap. Petru la el, știți ce-i spune? Știți ce i-a mărturisit? Nu i-a mărturisit lucruri multe și mari și neînțelese, ci niște lucruri așa de simple! Zice: Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său Isus în lume ca să-i mîntuiască pe cei păcătoși. Noi sîntem martorii Lui; noi am umblat cu El; noi am auzit cuvintele de pe buzele Lui. Cei de pe vremea noastră L-au răstignit și L-au omorît, dar Dumnezeu L-a înviat. El este Judecătorul celor vii și al celor morți. Toți prorocii mărturisesc despre El că oricine crede, capătă prin Numele Lui iertarea păcatelor. Deci El a fost rînduit de Dumnezeu, Fiul Său, Isus Hristos. Acela despre care se spune de 1981 de ani: Hristos S-a Născut! El a venit din ceruri aici pe pămînt, S-a întrupat dintr-o Fecioară curată și din Duhul lui Dumnezeu, a luat chip de om, ființă omenească și a trăit printre noi. N-a venit la oameni cu slavă, ca să ne îngrozim de Dumnezeirea și puterea Sa. A venit la noi așa ca noi. A venit plin de dragoste și plin de milă față de biata ființă omenească, pentru ca să ne ridice iarăși din păcatul în care zăcusem și să ne împace cu Dumnezeu.

Pe El Îl mărturisește ap. Petru când vine în casa lui Corneliu. Și interesant lucru e că zice despre El că este rînduit de Dumnezeu să fie Judecătorul; și că El e rînduit de Dumnezeu să fie Mîntuitorul. Așa este: și Judecător și Mîntuitor.

Se apropie 2000 de ani de cînd Fiul lui Dumnezeu, pe Crucea de pe Golgota, a ispășit pedeapsa noastră și ne-a împăcat cu Tatăl Cel ceresc. De-atunci și pînă astăzi, El este Mîntuitorul. Pentru toți acei care se întorc de la păcatele lor și vin cu pocăință, cu lacrimi, cu mărturisire, cu hotărîre în fața lui Dumnezeu, El e Mîntuitorul. El îi scapă, El îi salvează, El îi iartă. El îi curăță ca și cum n-ar fi avut nici o vină și nici un păcat. Se spune despre o rană vindecată de doctori, - și așa e, adevărul acesta este, că locul ei rămîne și se cunoaște cît trăiești. Eu de cînd eram de 19 ani, am avut o boală de plămîni, 3 ani de zile. Și astăzi locul ei se cunoaște... se cunoaște. Doctorii nu pot să vindecă și locul.

Fiul lui Dumnezeu cînd vindecă, El vindecă și locul. Nu se mai cunoaște niciodată. În Psalmul 51 scrie așa: Curățește-mă cu isop, și voi fi curat; spală-mă, și voi fi mai alb decît zăpada. Cînd vindecă Acest Mîntuitor, cînd iartă El un păcat, o vină, El iartă de nu se mai cunoaște că a fost vinovat sufletul acela niciodată.

Cînd a murit Fiul lui Dumnezeu pe Cruce, un tîlhar se întoarce în clipele cele din urmă la Dumnezeu și este iertat și primit în ceruri, în rîndul sfinților. Cel dintîi care a ajuns în rai a fost un tîlhar. Spune în cîntările noastre bisericești: Tîlharul a deschis raiul cu limba. Cum ai putut tu, tîlharule, să deschizi raiul cu limba ta? În clipele acelea el și-a cunoscut vina și a spus: Doamne, adu-Ți aminte și de mine, un tîlhar, cînd vei ajunge în Împărăția Ta. Iar Domnul îi răspunde imediat: Astăzi! Astăzi tu cu Mine, noi amîndoi, tu în urma Mea vei ajunge în rai. Raiul s-a deschis pentru toți păcătoșii, pentru că Dumnezeu moare în locul tău, tîlharule, pentru ca tu să trăiești. Are Dumnezeu milă de tine. Și ajunge tîlharul în rai cu ap. Petru și cu sfinții lui Dumnezeu.

Doamne, cît de mare-i mila Ta! Să ajungă un tîlhar în rai? Da. Pentru că Isus Și-a dat Sîngele și viața pentru un tîlhar.

Și atunci ne mirăm că atîția și atîția care n-au fost tîlhari vor merge în iad în veci. Bogatul din Evanghelie despre care ni s-a amintit aci, el n-a fost tîlhar. Și s-a dus în chinuri. Pentru ce s-a dus el oare în chinuri? Pentru că el deși n-a fost tîlhar, n-avea o inimă plină de milă; zace un sărac la ușa lui și lui nu-i pasă să-i dea măcar niște fărîmituri care cădeau de la masa lui, pe care săracul Lazăr le dorea, dar nici pe acelea nu le avea. Bogatul n-a fost un tîlhar, dar a fost un om fără de milă - și iată că s-a dus în iad. Atîția și-atîția și din vremurile noastre poate se vor duce într-un loc cu bogatul acela, nu pentru că au fost tîlhari, ci pentru că nu se întorc la Dumnezeu!

Singura soluție este întoarcerea la Dumnezeu. Este problema mîntuirii. Noi avem un suflet. Domnul Isus este Mîntuitorul, așa-i spune ap. Petru lui Corneliu. Așa spune cartea sfîntă, că de aceea L-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său pe pămînt, ca să-i mîntuiască pe cei păcătoși; nu pe cei nepăcătoși. Că cei nepăcătoși n-au nevoie de mîntuire... Numai că pe pămînt n-a fost nici un om care să nu fie păcătos. Pentru că tot cartea asta spune că toți sîntem niște necurați, toți am ajuns niște netrebnici.

Așa că Dumnezeu S-a îndurat de toți, ca toți aceia care se întorc de la păcatele lor să fie mîntuiți. Că a trimis Dumnezeu, plin de milă, un Mîntuitor pentru ei.

Versetul mai departe spune că prorocii au mărturisit despre Domnul Isus încă din vechime.

Și în vremea noastră a fost un profet care a mărturisit pentru sufletele acestea nenorocite, ca să le scoată la lumină. De atunci a început această sfîntă Lucrare, Lucrarea Oastei Domnului.

Lucrarea Oastei Domnului de prima dată a pornit împotriva bețiilor și împotriva sudălmilor. Cînd se vorbește despre Oaste, imediat cei străini care nu cunosc, se gîndesc la o luptă. Dar frații mei dragi, noi n-avem de luptat cu carnea și cu sîngele, zice ap. Pavel. Totuși toată viața noastră e o luptă. Atunci cu ce? Cu păcatul. Cu patimile. Noi luptăm cu patimile acestea care ne-au stăpînit și ne mai stăpînesc încă pe mulți și din jurul nostru să le scoatem afară din viața noastră, în primul rînd, și apoi să-i ajutăm și pe semenii noștri să iese la lumină, să-L cunoască pe Dumnezeu. Și prin cunoașterea lui Dumnezeu, ei să devină niște oameni noi, niște oameni cinstiți, niște oameni cumsecade, niște oameni ai lui Dumnezeu.

Slăvit să fie Domnul!

14 - Vorbirea fratelui Popa Petru din Săucani la nunta din Șoimeni din 4-X-1981

Cu această ocazie atît de fericită și datorită acestei sărbători care trece peste priceperea noastră, stînd aci și privindu-ne unii pe alții, am vrea ca ziua de astăzi să fie ca aceea de oarecînd cînd s-a oprit soarele în loc. Așa am vrea! Să ne putem privi unii pe alții și să ne săturăm. Căci Tatăl nostru este un Tată atît de bogat! Și Dumnezeul nostru este așa de bun cu noi și bunătatea Lui nu se sfîrșește niciodată. Și dacă El este atît de bogat, ne hrănește mereu. Mereu și mereu cu cuvintele vieții veșnice.

Pe lîngă toate bucuriile sfînte și scumpe și mari de care Dumnezeu ne-a făcut parte în această sărbătoare dublă, am vrea să mai citim împreună cu frațiiile voastre încă 2 versete din Coloseni 2, 6-7: Astfel dar, după cum ați primit pe Hristos Isus, Domnul, așa să și umblați în El, fiind înrădăcinați și zidiți în El, întăriți prin credință, după învățăturile care v-au fost date, și sporind în ea cu mulțumiri către Dumnezeu.

Slăvit să fie Domnul!

Ap. Pavel îi îndeamnă pe coloseni: după cum ați primit pe Hristos Isus, Domnul, așa să și umblați în El. Aduceți-vă aminte scumpii și dragii noștri frați, de prima lacrimă, de dragostea dintîi, de cîntările dintîi, de bucuriile noastre, de întîlnirile noastre dragi cu lacrimi. Așa L-am primit noi pe Hristos. Așa ne-a fost nouă vestit Domnul Isus de către cei dinaintea noastră. Căci numai aceia care L-au primit pe Domnul Isus au dreptul să spună: Tatăl nostru care ești în ceruri... Înainte de a-L primi noi pe Domnul Isus, știți fiecare ce a fost în viața noastră. A fost pustietate.

A fost moarte. A fost gol. Dar a venit momentul în care ne-am întâlnit prin îndurarea lui Dumnezeu, cu Fiul lui Dumnezeu pe care Tatăl L-a trimis nouă fiecare dintre noi, căci El era Fiul lui Dumnezeu. Noi n-aveam un mîntuitor. Noi eram morți în păcatele noastre și-n greșelile noastre și-n neștiința noastră, și-n întunecimea noastră. Cerul a dat pămîntului ce-a avut mai scump, dar pămîntul nu L-a primit, ci L-a spînzurat pe Cruce.

Frații mei dragi, voi L-ați primit în inima voastră și-n viața voastră și de-atunci sînteți binecuvîntați. Același cuvînt al ap. Pavel este și pentru noi, pentru fiecare. Dacă L-ați primit pe Hristos Domnul, cum L-ați primit pe El, așa să și umblați în El.

Binecuvîntați să fie în veci de Dumnezeu cei care L-ați primit pe Isus!

Priviți-L! Priviți-L cu cununa de spini. Priviți-L cu fruntea însîngerată. Priviți fața Lui, cum spunea Isaia: Om al durerii și obișnuit cu suferința. Era așa de disprețuit, că-ți întorceai fața de la El. Scurtat în față, lovit cu pumnii, cu cununa cea de spini pe cap... Așa L-ați privit și așa ați crezut în El. Acesta-I Dumnezeuul vostru. Așa L-ați primit pe Domnul Isus Hristos.

M-am gîndit la cei 24 de bătrîni din Apocalipsa, care și-au aruncat cununile lor la picioarele lui Isus, la picioarele Mielului celui înjunghiat. Binecuvîntați să fiți în veci de veci de Domnul, voi bătrîni, voi sfinții bătrîni, care ați avut cununi și le-ați aruncat la picioarele Lui! La picioarele Aceluia care a purtat cununa cea de spini. Bine ați făcut voi că ați aruncat toate cununile de pe capetele voastre la picioarele Lui. Capetele voastre să fie fără cununi pînă în Ziua cea mare a veșniciei, cînd și voi veți fi încununați, toți aceia care ați aruncat cununile voastre la picioarele Lui.

M-am gîndit la versetul din 1 Petru cap. 5, acolo unde le scrie tinerilor: și voi tinerilor, fiți supuși celor bătrîni. Și toți în legăturile voastre să fiți împodobiți cu smerenia.

O voi frații mei tineri, priviți ce-au făcut bătrînii. Cum și-au aruncat ei toată cununa lor, toată slava lor la picioarele Mielului Celui înjunghiat. Ei au rămas fără cununi în fața Celui care purta cununa cea de spini. Tineri dragi, ar fi bine să urmați și voi pilda celor bătrîni. Tinerețea voastră este o cunună așa de frumoasă! Sănătatea voastră, talentele pe care vi le-a dat Dumnezeu vouă sînt cununi care vă fac să fiți așa de frumoși...

O, dragii noștri tineri, aruncați și voi toate cununile voastre la picioarele lui Isus. Aruncați și voi toată tinerețea voastră, toate bucuriile voastre, talentele voastre, tot ceea ce aveți, tot ceea ce vă încununează astăzi și vă face să fiți așa de fericiți și pe voi și pe cei care vă privesc și vă admiră, aruncați-le și voi pe toate la picioarele lui Isus. Pentru că numai în felul acesta veți putea să fiți mîine și voi încununați cu slavă, cu cununa slavei. Numai aceia care au știut să se plece, să se smerească și să arunce tot ceea ce era pentru ei o bucurie sau o cunună, numai ei, numai ei vor fi încununați mîine în Împărăția lui Dumnezeu cu cununa veșnică a slavei.

Cum ați primit pe Hristos Domnul, așa să umblați în El. A umbla în El este o fericire dulce atunci când trăiești ca El. Aseară s-a amintit aci un cuvânt că trebuie să trăim ca Isus. Mare lucru este lucrul acesta! Numai prin aceasta va cunoaște lumea și cei din jurul nostru că noi sîntem copii ai lui Dumnezeu. Când Petru și Ioan altădată erau în fața sinedriului și erau trași acolo la răspundere pentru că făcuseră acea minune cu bolnavul, ei au răspuns cu atîta îndrăzneală sfîntă, încît cei mari au cunoscut și au priceput că ei fuseseră cu Isus. Pe fețele lor, în ființa lor și în viața lor se vedeau același trăsături ca ale Domnului lor.

Să trăiești ca Isus... În mijlocul acestei lumi întunecate, pline de nerecunoștință, pline de întunecime și necredință, să trăiești ca Isus! Voi tineri dragi, să trăiți ca Isus! Să umbli în El, să umbli cu El, să umbli ca El! Acesta este lucrul care ni se cere fiecăruia dintre noi.

Dar dulce este umblarea cu Isus. Umblarea aceasta a lui Enoh a durat 300 de ani, și pe urmă a fost așa de fericit că Dumnezeu l-a chemat și l-a luat la El acasă, pentru că îi era drag. Îi era dragă lui Dumnezeu *umblarea* cu El, frații mei dragi, nu numai vorbirea... Vorbele noastre de multe ori sînt niște baloane de spumă care se sparg și nu folosesc la nimic. N-au nici o putere. La predica lui Petru din Ziua Cincizecimii, 3000 de suflete s-au întors la Dumnezeu. Priviți și citiți Fap. Ap. și veți vedea ce simplă a fost această predică și ce putere a avut această predică. Pentru că Împărăția lui Dumnezeu nu stă în vorbe, ci stă în putere. Dacă Împărăția lui Dumnezeu ar sta în vorbe, toți vorbăreții ar moșteni Împărăția lui Dumnezeu; dar nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu. Numai trăitorii, aceia care au trăit. A vorbi, zicea cineva: Cine are un pic de carte, cine are un pic de cunoștință poate să vorbească. Dar pentru a trăi cu Hristos, pentru a umbla cu Dumnezeu prin lumea aceasta, frații mei dragi, pentru aceasta se cere o renunțare de fiecare dată, în fiecare clipă, în fiecare loc. O lepădare de sine de fiecare dată, în fiecare împrejurare. Să te smerești, să fii ascultător pînă la moarte ca El, și moarte pe cruce.

O frații mei dragi, umblarea cu Hristos! Ferice de cei care L-au primit pe El și au trăit ca El și au umblat cu El pe pămînt! Ei vor umbla cu El și dincolo, în veșnicie.

Ap. Pavel merge apoi mai departe cu îndemnul către coloseni și le spune: Fiind înrădăcinați în El și întemeiați și zidiți, sporind în aceasta cu mulțumire către Dumnezeu.

Înrădăcinați în El... După ce L-ai primit pe Isus, fratele meu, sora mea iubită, tu ai nevoie de rădăcini puternice în Hristos, în Dumnezeu. Că vin furtunile, vin ispitele, vin păcatele, vin primejdiile... și pe atîția și pe atîția i-a smuls, dacă n-au avut aceste rădăcini puternice, și i-au azvîrlit departe, departe...

Orice plantă își are rădăcinile ei. Orice floare are rădăcini. Un firuț de iarbă, și el are rădăcini. Fără rădăcini nimic nu trăiește, toate se usucă. Un pomișor își are rădăcinile lui. Un arbore și el are rădăcini, nu numai trunchi. Și are și ramuri. Unii arbori, de multe ori, cresc falnici datorită timpului favorabil, datorită mediului înconjurător. Au niște crengi așa de puternice și voluminoase, dar n-au rădăcinile pe măsura ramurilor lor.

Rădăcinile rămân slabe și ramurile depășesc puterea rădăcinilor. Acești arbori sînt în primejdie. În orice clipă poate să vină un vînt, poate să vină o furtună, să-i smulgă din rădăcini.

În vara asta am trecut printr-o pădure. Și erau numai arbori culcați la pămînt. Lungi, puternici se vedeau, dar rădăcinile le erau mai slăbuțe. Și am întrebat pe cineva:

- Ce este, Doamne, aici? Ce parchet s-a făcut aici? Toți arborii căzuți la pămînt! Zice:

- A fost o furtună puternică, și așa cum îi vezi, de 20, de 25 de metri, pe toți i-a culcat, i-a pus la pămînt.

- Și ce va fi acum?

- Ce să fie? Se face parchet ori se taie și se duc la foc și se face o plantație nouă.

Vai, mi-am repetat mereu în inima mea și-n gîndul meu, se duc la foc și se face o plantație nouă!... De ce oare a fost vîntul acesta puternic? De ce oare nu puteau să rămînă ei, care au crescut în lumina și-n căldura soarelui atîția ani și-așa de frumos? De ce a trebuit să fie răsturnați? De ce s-a îngăduit furtuna aceea? De ce? Ea a fost un examen. Furtuna aceasta a fost îngăduită de Dumnezeu ca să fie un examen, să se vadă. Cei care au avut rădăcinile puternice n-au fost răsturnați.

De aceea ap. Pavel îi îndeamnă pe coloseni să fie înrădăcinați.

Frații mei dragi, toate lucrurile noastre văzute, din afară: forma noastră de evlavie, manifestările noastre, vorbirile noastre, toate lucrurile acestea văzute, sînt numai niște ramuri, sînt numai niște frunze. Virtuțile noastre sînt rădăcinile care ne țin.

La un arbore, rădăcinile nu se văd. Ele-s ascunse în pămînt. Dar ele dau putere ramurilor și fructelor. Rădăcinile nu se văd. Ele-s ascunse. Tot ce-i văzut n-are prea mare valoare. Numai ce-i ascuns.

Frații mei dragi, rădăcinile acestea ascunse în Hristos, în Dumnezeu, i-au sprijinit și le-au dat putere celor dinaintea noastră. Rădăcinile acestea care nu s-au văzut. Ne-am gîndit la oamenii mari ai lui Dumnezeu din Biblie: cît de înrădăcinați au fost ei în Hristos, în Dumnezeu! Ce rădăcini puternice au avut ei! Ne gîndim la puterea rugăciunii. Rugăciunea cu putere, nu rugăciunea buzelor, nu rugăciunea de obicei, de formă. Rugăciunea cu putere, ea este o rădăcină. Ea este o rădăcină puternică ce i-a sprijinit în grele încercări și vremuri pe marii oameni ai lui Dumnezeu. Puterea rugăciunii. Acesta nu-i un lucru văzut. Este un lucru ascuns. Numai Dumnezeu știe sufletul care se roagă în taină, cu putere. Numai Dumnezeu cunoaște lacrimile, postul și rugăciunea acelor care strigă către El.

Doamne, ce bine ar fi ca timpul nostru să se lungească și să ne mai gîndim la unii oameni mari din Biblie, la rugăciunile lor! Ce putere au avut aceste rugăciuni! Ne gîndim la Ana, mama lui Samuel din Biblie, cînd stătea acolo în fața Domnului, în templu; și se ruga multă vreme, cu sufletul amărît. Nu i se auzea gura. Nu i se auzea graiul. Doar buzele și le mișca, și cu sufletul amărît, ea striga către Dumnezeu. Cîtă putere a avut rugăciunea acestei ființe, a acestui suflet! Era acolo preotul Eli, omul acela care era obișnuit cu rugăciunea; care stătea în templu de ani, de zeci de ani. Dar n-a putut s-o înțeleagă pe ființa aceasta și nici puterea rugăciunii ei.

Rugăciunea este o putere; rugăciunea cu putere... Părintele Iosif vorbea despre puterea acestei rugăciuni. Chiar scrisese el o carte cu privire la puterea rugăciunii.

Ne gândim apoi la Moise, omul lui Dumnezeu, prietenul lui Dumnezeu, acela care vorbea cu Dumnezeu gură către gură, așa cum vorbește un om cu prietenul lui. Moise! Moise! Poate unii geloși ai timpului lor, ne vor judeca: De ce vorbiți despre oameni?...

O frații mei dragi! Aceștia n-au fost oameni de rînd! Aceștia au fost oamenii lui Dumnezeu! Oameni cu care Dumnezeu a lucrat împreună la mîntuirea altora. Oameni fără de care Dumnezeu n-a lucrat. Ci a lucrat împreună cu ei. Aceștia nu-s oameni de rînd. Domnul Isus Însuși vorbește. Dacă citiți la Matei 11, 7 și mai departe, o să vedeți că El spune noroadelor despre Ioan Botezătorul: Ce ați ieșit voi să vedeți în pustie? Un om îmbrăcat în haine moi? O trestie clătinată de vînt? Un proroc? Da, vă spun, mai mult decît un proroc. Vă spun că dintre cei născuți din femeie, n-a fost nici unul mai mare decît Ioan Botezătorul! Așa vorbește Domnul Isus despre omul Lui; despre oamenii Lui; despre aleșii Lui care au fost scumpi și dragi în ochii lui Dumnezeu. Și dacă în ochii lui Dumnezeu ei sînt atît de scumpi... oricine vă primește pe voi - le spune El lor - pe Mine Mă primește. Oricine nu vă ascultă pe voi, pe Mine nu Mă ascultă.

O frații mei dragi, prețuiți-i pe oamenii lui Dumnezeu, că-L prețuiți pe Dumnezeu! Ascultați-i pe oamenii lui Dumnezeu, că-L ascultați pe Dumnezeu.

De aceea am zis: și Moise era unul dintre acești iubiți și aleși de Dumnezeu. Moise care vorbea cu Dumnezeu gură către gură. Moise, a cărui față strălucea cînd venea de la întîlnirea cu Dumnezeu, iar el și-o acoperea: Doamne, să nu vadă copiii lui Israel strălucirea feței mele! El își ascundea strălucirea. Moise, acela care s-a rugat în timpul luptei, în timpul primejdiei. Cînd Amalec era în război cu Israel, Moise se suie pe munte. De ce te sui tu Moise pe munte? Poate chiar și Iosua ar fi dorit așa de mult să fie Moise lîngă el în luptă! Poate mulți dintre cei care trebuiau să lupte ar fi dorit prezența lui lîngă ei, să-i îmbărbăteze. De data aceasta Moise își alege alt loc, altă slujbă. El se duce pe munte, nu se duce la slujbă. Ce faci tu acolo pe munte, Moise?

O, binecuvîntat să fie Dumnezeul tău, Moise, în vecii vecilor! Dumnezeul părinților tăi și Dumnezeul părinților noștri! Că în toate vremurile au fost oameni care au făcut ca Dumnezeu; care au trăit ca Isus; care s-au rugat ca Isus. Aduceți-vă aminte de Domnul Isus, de cîte ori nu Se suia pe munte, Singur, la o parte, să Se roage Singur... Și de-acolo primea El putere ca toată ziua să vestească Evanghelia lui Dumnezeu.

Și Moise face așa: se duce pe munte, nu jos la luptă. De-acolo de pe munte, el a putut să-și ajute frații care erau în primejdia cea mai mare.

Fratele meu drag, cînd frații tăi sînt în primejdie, suie-te pe munte, că numai de-acolo poți să-i ajuți. Dacă-ți iubești frații, dacă vrei să-ți ajuți frații, nu mai sta în vale! Ridică-te la rugăciune!

Cînd Moise se ruga, biruia Israel. Iar cînd mîinile lui Moise, slăbite, muncite, obosite, nu mai puteau, se lăsau în jos, era pierdută toată biruința lui Israel. Șase mii de oameni din Israel erau ei. Dar toți piereau. Toată rugăciunea lor era nimic; toată sfortărea lor, toată puterea lor era nimic... Două mîini pe munte, la rugăciune... acolo era biruința.

Cum a vrut Dumnezeu să-l înalțe pe omul Lui în acele momente, în ochii lui Israel! Biruința nu putea ea să fie și altfel, căci în mîna lui Dumnezeu era? De ce a lăsat Dumnezeu biruința în mîinile lui Moise? Acum Moise se roagă și ei numai prin rugăciunea lui Moise au biruință.

Mîini slăbite... mîini muncite... o, mai stați spre ceruri, oricît sînteți de obosite! Pentru că atunci cînd voi veți înceta, mîini scumpe ale oamenilor trimiși de Dumnezeu, noi toți pierim... Mai stați acolo către cer înălțate, mîini sfinte! Mai stați pînă cînd va birui poporul lui Dumnezeu. Pînă cînd vor birui credincioșii lui Dumnezeu, mai stați acolo!

Ce cinste pentru Aaron și pentru Hur în acele momente! Ei au observat acest lucru cei dintîi, căci ei au fost mai lîngă Moise.

O frații mei dragi care aveți lîngă voi un trimis al lui Dumnezeu, voi sînteți cei dintîi care să-i observe pe cei care atîta vreme au ținut mîinile spre cer, ca să le mai sprijiniți și voi.

Cea mai frumoasă cinste pentru Aaron și Hur, a fost în momentul acela cînd unul s-a pus lîngă el de-o parte și altul s-a pus de cealaltă parte și au ținut mîinile lui Moise în sus pînă cînd a biruit poporul lui Dumnezeu. Oare ce rugăciune va fi făcut Moise în acele momente? Oare a auzit cineva o larmă a gurii lui?... cum am amintit de Ana, că numai buzele și le mișca, dar nu i-a auzit nimeni graiul. Rugăciunea Anei a fost un suspin; rugăciunea Anei a fost din adîncul inimii. Rugăciunea lui Moise, de bună seamă, a fost la fel.

Despre cineva se spunea mai tîrziu că a înălțat către Dumnezeu rugăciuni cu strigăte, cu lacrimi și cu suspine. Așa a făcut și Moise în acele momente. Suspinele lui și lacrimile lui au fost auzite la Dumnezeu. Și suspinele și lacrimile au făcut ca rugăciunea lor să fie cu putere, să fie ascultată și ei să biruie. Aceasta este rugăciunea cu putere.

O, fratele meu, o sora mea, aceasta a fost o rădăcină puternică, ce i-a ținut pe oamenii lui Dumnezeu, în vremurile grele, să nu fie doborîți de vînturi, de orice ispite, de orice furtuni puternice. Folosiți rugăciunea, puterea rugăciunii, voi fraților iubiți și voi surori dragi! Priviți la Isus în fiecare dimineață, la Acel Isus încununat cu spini.

Și dacă voi tinerilor, veți arunca și voi slava voastră, cununa voastră, tinerețea voastră, bucuria voastră la picioarele Mielului înjunghiat, să știți că veți primi și voi ce a primit El: cununa de spini.

Și voi surorilor iubite care L-ați primit pe Hristos în inima și-n viața voastră și care vreți să aveți cununa de slavă în cer, nu vă așteptați pe pământ la bucurii. Nu așteptați pe pământ să vă meargă numai bine, căci Isus, Acela care a purtat cununa de spini, va pune și pe fruntea voastră cununa cea de spini. Ce vei simți atunci, sora mea? Ce vei simți atunci, fratele meu, când și a ta față va fi brăzdată și însîngerată? Când și ai tăi ochi vor trebui să plîngă mereu? Când vei spune și tu în fiecare dimineață că-ți mănînci pîinea cu lacrimi? Când așternutul tău ți-l stropești cu lacrimi în fiecare noapte? Aceasta e cununa de spini, sora mea, pe care ți-a pus-o Isus, dacă tu ai pus la picioarele Lui cununa ta. Poart-o, sărut-o și mulțumește-I lui Isus, și mulțumește-I lui Dumnezeu că te-a învrednicit pe pământ de ocară, că te-a învrednicit pe pământ și pe tine să suferi, să ai parte de suferință. Pentru că pe urmă vei avea și tu parte de bucurii. Cei care au avut parte de suferință, aceia vor avea parte și de bucurii dincolo, în Împărăția lui Dumnezeu.

Ce pildă puternică de rugăciune ne-a fost apoi Ilie! Ilie despre care spune ap. Iacov că era supus acelorași slăbiciuni ca și noi, dar că s-a rugat cu stăruință să nu plouă - și n-a plouat în țară 3 ani și 6 luni. La rugăciunea acestui om, Dumnezeu închide cerul:

- Doamne, altarele Tale le-au dărîmat. Pe prorocii Tăi i-au omorît. Am rămas numai singur... Nu Te cunosc Doamne pe Tine!

O, dragul Meu, slujitorul Meu, așa spui tu? Eu te ascult. Iată închid cerul și nu va mai ploua în țara asta pînă când vei zice tu.

Binecuvîntat să fie Dumnezeu! Ce bun e El! Cum îi ascultă El pe iubiții Lui! Aceasta a fost o rugăciune cu putere. Numai la cuvîntul acestui om Dumnezeu a deschis cerul, după multă vreme. Numai la cuvîntul lui!

Rugăciunea cu putere...

Pe urmă după ce a făcut el acea mărturisire frumoasă în fața lui Ahab și în fața întregului Israel, se duce și el săracul, 40 de zile și 40 de nopți, departe undeva, pînă la muntele lui Dumnezeu, Horeb. Și acolo i Se arată Domnul:

- Ce faci tu aici Ilie al Meu? Slujitorul Meu, dragul Meu, aici ești tu? N-am știut Eu că tu ești aici... Eu am știut că mărturisești Numele Meu în fața celor mari.

- Doamne, iată în ce stare am ajuns... Altarele Tale-s dărîmate, prorocii Tăi au murit. Am rămas numai eu singur, și caută să-mi ia viața!

Atunci trece prin fața lui Ilie un vînt puternic, ce sfărîma stîncile. Și Dumnezeu nu era în vînt. Ilie stă acolo liniștit, în peșteră. Și vine un foc; și nu era Dumnezeu în foc. Și vine un cutremur; și nu era Dumnezeu în cutremur. Și vine un susur blînd și liniștit. Ilie iese afară și-și acopere fața:

- Aici e Dumnezeu!

Slăvit să fie Dumnezeu, Cel ce vine la voi blînd și liniștit. Nu vine în furtuni, nu vine în vuiet, nu vine în cutremure. Dumnezeuul părinților noștri, Acela blînd și liniștit. Duhul acela blînd și liniștit... Noi așa L-am cunoscut pe Dumnezeuul nostru. Așa L-am primit pe Domnul Isus în adunarea ostășiei Lui scumpe: într-un susur dulce și blînd și liniștit. O liniște dulce, care-ți acoperea și-ți cuprindea întregă ființa ta și fața ta. Așa-i cînd vine Dumnezeu. Așa-i cînd vine Isus! Nu vine cu cutremure... nu vine, frații mei, cu vuiete. El vine în susurul cel dulce și blînd și liniștit. Noi așa L-am primit pe El. Noi așa vrem să-L urmăm pe El. Noi așa L-am primit de la părinții noștri, de la înaintași. Noi așa vrem să-L lăsăm mai departe și copiilor noștri. Să-L cunoască pe Dumnezeuul Acela de pe Golgota, care a spus: Veniți la Mine și învățați de la Mine că Eu sînt blînd și smerit cu inima!...

Puterea rugăciunii!

Sora mea, care ai fost altoită în Hristos, puterea rugăciunii e rădăcina care te va ține în vremurile grele.

Podoaba smereniei este apoi o altă rădăcină puternică ce i-a sprijinit pe copiii lui Dumnezeu în toate vremile. Blînd și smerit cu inima. Această podoabă este neobservată. Această podoabă este ascunsă. Nimănui nu-i place să se împodobească cu smerenia. Tuturor le place să se împodobească cu lucruri văzute, izbitoare în afară: cu frumusețe, cu laude... Dar cine oare o dorește totuși?... Numai sfinții au dorit smerenia. Să se acopere, să se îmbrace cu ea. Nimănui altcuiva nu i-a plăcut această podoabă. Nici n-au știut că smerenia este o podoabă, numai sfinții lui Dumnezeu. Această podoabă a smereniei este o rădăcină puternică, pe lîngă puterea rugăciunii, care i-a sprijinit în toate veacurile pe copiii lui Dumnezeu.

Sora mea iubită, vrei să rămîi în Hristos? Vrei să nu fii smulsă de vreun vînt, de vreo furtună? Rădăcinile puternice acestea-s: puterea rugăciunii, podoaba smereniei și trăirea în sfințenie.

O, trăirea în sfințenie! Așa au trăit marii oameni ai lui Dumnezeu. Cînd te gîndești la Iosif din Biblie, cînd un vînt vrăjmaș a vrut să-i păteze nevinovăția, el cum a putut să biruie această ispită puternică? A trebuit să plătească scump, însă nu s-a lăsat întinat. Sfințenia... sfințenia vieții. Aceasta este cea rădăcină puternică de care avem nevoie fiecare dintre noi. Pe lîngă puterea rugăciunii, pe lîngă podoaba smereniei, să avem trăirea în sfințenie. Să trăim și să umblăm așa ca Hristos.

Mulțumim din adîncul inimii noastre Dumnezeului nostru Celui bun pentru toată dragostea pe care Și-a arătat-o față de noi. Pentru tot ce a lăsat El pentru noi și pentru tot ce ne-a dat El nouă cînd am lăsat și noi ceva pentru El.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru ziua de astăzi atît de fericită, că am fost așa de bucuroși la prilejul nunții celor dragi și scumpi ai noștri! Căci datorită lor, noi am avut parte de această întîlnire și de această bucurie, pe lîngă cealaltă, frații mei dragi, bucuria pe care am simțit-o fiecare din cîți am fost aci, la mărturisirea fratelui nostru pe care dorim să-l iertăm din toată inima noastră. Și Domnul să-i ajute și să-i dea putere ca cot la cot, împreună să lucrăm de-aci înainte, în zilele și anii care ne-au mai rămas, pentru slăvirea Numelui Sfînt al Domnului Isus.

Să le ajute Domnul la toți aceia care au pe inimă gândul acesta de a se apropia, de a se uni, căci aceasta e rugăciunea lui Dumnezeu: Doresc ca toți să fie una. Nu știu cum au putut să vorbească despre dragoste aceia care n-au căutat să lupte pentru unitate. Toate vorbirile despre dragoste, atunci când nu vrei să fii una cu fratele tău, sînt niște baloane de spumă, cum am amintit la început, care se sparg; n-au nici o valoare. Dacă-l iubești pe fratele tău, dragul meu, nu vei vrea pierzarea lui. Vei spune și tu ca Moise atunci: Poporul acesta a păcătuit, Doamne. Dar iartă păcatul lor. Dacă nu-l poți ierta, șterge-mă Doamne și pe mine din cartea Ta. Nu l-a șters Dumnezeu pe Moise din cartea Lui. Cum să te șterg Eu pe tine, dragul și iubitul Meu? Niciodată nu l-a fost mai drag lui Dumnezeu Moise ca atunci când se pusese el între păcatul poporului și între Dumnezeu. Ei au păcătuit Doamne. Lovește-mă pe mine pentru ei! Ori iartă păcatul lor. Și Se lasă Dumnezeu înduplecat de Moise și iartă păcatul celor care au păcătuit.

Frații mei dragi, rugați-vă pentru frații voștri! Rugați-vă pentru unitatea Lucrării! Iubiți-vă unii pe alții, din toată inima voastră.

Dumnezeu să fie binecuvîntat pentru sărbătoarea aceasta sfîntă și pentru bucuriile pe care ni le-a dăruit la această sărbătoare a nunții celor dragi ai noștri.

Dumnezeu să binecuvînteze nu numai ziua aceasta a lor, ci să binecuvînteze toată viața lor și toată veșnicia lor; să fie o pricină de bucurie, căci ei ne-au făcut bucuria aceasta sfîntă în ziua de astăzi!

Slăvit să fie Domnul!

15 - Vorbirea fratelui Popa Petru din Săucani la o adunare de botez la Vălani de Pomezău din martie 1983

Cu prilejul acestei sărbători - mulțumim lui Dumnezeu pentru ea - noi ne bucurăm cu Sfîntul Cuvînt al Lui și din El vrem să citim, să ne înprospătăm, să ne zidim, să ne săturăm, să ne învățăm, ca apoi ducîndu-ne din locul acesta, să putem să trăim ceea ce am învățat de la Dumnezeu.

S-au citit aci mai multe lucruri și s-au spus mai multe îndemnuri. Am vrea să mai citim din cartea lui Neemia cîteva versete, începînd cu cap. 1, vers. 2:

A venit Hanani, unul din frații mei, și cîțiva oameni din Iuda. I-am întrebat despre iudeii scăpați care mai rămăseseră din robie, și despre Ierusalim. Ei mi-au răspuns: Cei ce au mai rămas din robie sînt acolo în țară, în cea mai mare nenorocire și ocară; zidurile Ierusalimului sînt dărîmate și porțile sînt arse de foc. Cînd am auzit aceste lucruri, am șezut jos, am plîns, și m-am jelit multe zile. Am postit și m-am rugat înaintea Dumnezeului cerurilor, și am zis: Doamne, Dumnezeul cerurilor, Dumnezeule mare și înfricoșat, Tu care ții legămîntul Tău și ești plin de îndurare față de cei ce Te iubesc și păzesc poruncile Tale! Să ia aminte urechea Ta și ochii să-Ți fie deschiși: ascultă rugăciunea pe care ți-o face robul Tău acum, zi și noapte, pentru robii Tăi copiii lui Israel, mărturisind păcatele copiilor lui Israel,

păcatele făcute de noi împotriva Ta; căci eu și casa tatălui meu am păcătuit. Te-am supărat, și n-am păzit poruncile Tale, legile și orînduirile pe care le-ai dat robului Tău Moise. Adu-Ți aminte de cuvintele acestea pe care le-ai dat robului Tău Moise să le spună: Cînd veți păcătui, vă voi risipi printre popoare; dar dacă vă veți întoarce la Mine și dacă veți păzi poruncile Mele și le veți împlini, atunci, chiar dacă veți fi izgoșiți la marginea cea mai depărtată a cerului, de acolo vă voi aduna și vă voi aduce iarăși în locul pe care l-am ales ca să locuiască Numele Meu acolo. Ei sînt robii Tăi și poporul Tău pe care l-ai răscumpărat prin puterea Ta cea mare și prin mîna Ta cea tare. Ah! Doamne, să ia aminte urechea Ta la rugăciunea robului Tău, și la rugăciunea robilor Tăi, care vor să se teamă de Numele Tău! Dă astăzi izbîndă robului Tău, și fă-l să capete trecere înaintea omului acestuia! Pe atunci eram paharnicul împăratului. În luna Nisan, anul al douăzecilea al împăratului Artaxerxe, pe cînd vinul era înaintea lui, am luat vinul și l-am dat împăratului. Niciodată nu fusesem trist înaintea lui. Împăratul mi-a zis: Pentru ce ai fața tristă? Totuși, nu ești bolnav; nu poate fi decît o întristare a inimii. Atunci m-a apucat o mare frică, și am răspuns împăratului: Trăiască împăratul în veac! Cum să n-am fața tristă, cînd cetatea în care sînt mormintele părinților mei este nimicită și porțile ei sînt arse de foc? Și împăratul mi-a zis: Ce ceri? Eu m-am rugat Dumnezeului cerurilor, și am răspuns împăratului: Dacă găsește cu cale împăratul, și dacă robul tău îi este plăcut, trimite-mă în Iuda la cetatea mormintelor părinților mei, ca s-o zidesc din nou. Împăratul, lîngă care ședea și împărăteasa, mi-a zis atunci: Cît va ține călătoria ta, și cînd te vei întoarce? Împăratul a găsit cu cale să mă lase să plec, și i-am hotărît o vreme. Apoi am zis împăratului: Dacă găsește împăratul cu cale, să mi se dea scrisori pentru dregătorii de dincolo de Rîu ca să mă lase să trec și să intru în Iuda, și o scrisoare pentru Asaf, păzitorul pădurii împăratului, ca să-mi dea lemne să fac grinzi pentru porțile cetății de lîngă casă, pentru zidul cetății, și pentru casa în care voi locui. Împăratul mi-a dat aceste scrisori, căci mîna cea bună a Dumnezeului meu era peste mine. M-am dus la dregătorii de dincolo de Rîu, și le-am dat scrisorile împăratului, care pusese să mă însoțească niște mai mari ai oastei și niște călăreți. Sanbalat, Horonitul, și Tobia, slujitorul Amonit, cînd au auzit lucrul acesta, nu le-a plăcut deloc că venea un om să caute binele copiilor lui Israel. Am ajuns la Ierusalim și am rămas acolo trei zile. După aceea, m-am sculat noaptea cu cîțiva oameni, fără să fi spus cuiva ce-mi pusese Dumnezeul meu în inimă să fac pentru Ierusalim. Nu era cu mine nici o altă vită, afară de vita pe care călăream. Am ieșit noaptea pe poarta văii și m-am îndreptat spre izvorul balaurului și spre poarta gunoiului, uitîndu-mă cu băgare de seamă la zidurile dărîmate ale Ierusalimului și la porțile lui arse de foc. Am trecut pe la poarta izvorului și pe la iazul împăratului, și nu era loc pe unde să treacă vita care era sub mine. M-am suit noaptea pe la pîrîu și m-am uitat iarăși, cu băgare de seamă la zid. Apoi am intrat pe poarta văii, și astfel m-am întors. Dregătorii nu știau unde fusesem, și ce făceam. Pînă în clipa aceea, nu spusese nimic iudeilor, nici preoților, nici mai marilor, nici dregătorilor, nici vreunuia din cei ce vedeau de treburi.

Le-am zis atunci: Vedeți starea nenorocită în care sîntem! Ierusalimul este dărîmat, și porțile sînt arse de foc. Veniți să zidim iarăși zidul Ierusalimului, și să nu mai fim de ocară! Și le-am istorisit cum mîna cea bună a Dumnezeului meu fusese peste mine, și ce cuvinte îmi spusese împăratul. Ei au zis: Să ne sculăm, și să zidim! Și s-au întărit în această hotărîre bună. Sanbalat, horonitul, Tobia slujitorul amonit, și Gheșem, arabul, fiind înștiințați, și-au bătut joc de noi și ne-au disprețuit. Ei au zis: Ce faceți voi acolo? Vă răsculați împotriva împăratului? Și eu le-am răspuns: Dumnezeul cerurilor ne va da izbînda. Noi, robii Săi, ne vom scula și vom zidi; dar voi, n-aveți nici parte, nici drept, nici aducere aminte în Ierusalim. Marele preot Eliașib s-a sculat împreună cu frații săi, preoții, și au zidit poarta oilor. Au sfințit-o și i-au pus ușile; au sfințit-o de la turnul Mea, pînă la turnul lui Hananeel. Alături de Eliașib au zidit și oamenii din Ierihon; alături de el a zidit și Zacur, fiul lui Imri. Fiii lui Senaa au zidit poarta peștilor. Au acoperit-o cu scînduri, și i-a pus ușile, încuietorile și zăvoarele. Alături de ei a lucrat la dregerea zidului Meremot, fiul lui Urie, fiul lui Hacoț; alături de ei a lucrat Meșulam, fiul lui Berechiah, fiul lui Meșezabeel; alături de ei a lucrat Țadoc, fiul lui Baana; alături de ei au lucrat Tecoiții, ai căror frunțași nu s-au supus în slujba Domnului. Ioiada, fiul lui Paseah, și Meșulam, fiul lui Besodia, au dres poarta cea veche. Au acoperit-o cu scîndură și i-au pus ușile, încuietorile și zăvoarele. Alături de ei au lucrat Melatia Gabaonitul, Iadon, Meronotitul, și oamenii din Gabaon și Mițpa, pînă la scaunul dregătorului de dincoace de rîul Eufrat; alături de ei a lucrat Uziel, fiul lui Harhaia, dintre argintari, și alături de el a lucrat Hanania, dintre făcătorii de mir. Au întărit Ierusalimul pînă la zidul cel lat. Alături de ei a lucrat Refaia, fiul lui Hur, care era mai mare peste jumătate din ținutul Ierusalimului. Alături de ei a lucrat, în fața casei sale, Iedaia, fiul lui Harumaf, și alături de el a lucrat Hatuș, fiul lui Hașabnia. O altă parte a zidului și turnul cuptoarelor au fost drese de Malchia, fiul lui Harim, și de Hașub, fiul lui Pahat-Moab. Alături de ei a lucrat, cu fetele sale, Șalum, fiul lui Haloheș, mai marele peste jumătate din ținutul Ierusalimului. Hanun și locuitorii Zanoahului au dres poarta văii. Au zidit-o, și i-au pus ușile, încuietorile și zăvoarele. Ei au făcut o mie de coți de zid pînă la poarta gunoiului. Malchia, fiul lui Recab, mai marele peste ținutul Bet-Hacheremului, a dres poarta gunoiului. A zidit-o, și i-a pus ușile, încuietorile și zăvoarele. Șalun, fiul lui Col-Hoze, mai marele peste ținutul Mițpa, a dres poarta izvorului. A zidit-o, a acoperit cu scînduri, și i-a pus ușile, încuietorile și zăvoarele. A făcut zidul iazului Siloe lîngă grădina împăratului, pînă la treptele care coboară din cetatea lui David. După el, Neemia, fiul lui Azbuc, mai marele peste jumătate din ținutul Bet-Țurului, a lucrat la dregerea zidului pînă în fața mormintelor lui David, pînă la iazul care fusese zidit și pînă la casa vitejilor. După el au lucrat Leviții, Rehum, fiul lui Bani, și alături de el a lucrat, pentru ținutul său, Hașabia, mai marele peste jumătate din ținutul Cheila. După el au lucrat frații lor, Bavai, fiul lui Henadad, mai marele peste jumătate din ținutul Cheila; și alături de el Ezer, fiul lui Iosua, mai marele Mițpei, a dres o altă parte a zidului, în fața suișului casei armelor, în unghi.

După el Baruc, fiul lui Zabai, a dres cu râvnă o altă parte, de la unghi pînă la poarta casei marelui preot Eliașib. După el Meremot, fiul lui Urie, fiul lui Hacoț, a dres o altă parte de la poarta casei lui Eliașib, pînă la capătul casei lui Eliașib. După el au lucrat preoții din împrejurimile Ierusalimului. După ei, Beniamin și Hașub au lucrat în dreptul casei lor. După ei Azaria, fiul lui Maaseia, fiul lui Anania, a lucrat lîngă casa lui. După el Binui, fiul lui Henadad, a dres o altă parte, de la casa lui Azaria pînă la unghi și pînă la colț. Palal, fiul lui Uzai, a lucrat în fața unghiului și în fața turnului de sus care iese înainte din casa împăratului, lîngă curtea temniței. După el a lucrat Pedaia, fiul lui Pareoș. Slujitorii Templului, care locuiesc pe deal, au lucrat pînă în dreptul porții apelor, la răsărit, și pînă în dreptul turnului care iese în afară. După ei Tecoiții au dres o altă parte, în dreptul turnului cel mare care iese în afară pînă la zidul dealului. Deasupra porții cailor, preoții au lucrat fiecare înaintea casei lui. După ei Țadoc, fiul lui Imer, a lucrat înaintea casei lui. După el a lucrat Șemaia, fiul lui Șecania, păzitorul porții de la răsărit. După el Hanania, fiul lui Șelemia, și Hanun, al șaselea fiu al lui Talaf, au dres o altă parte a zidului. După ei Meșulam, fiul lui Berechia, a lucrat în fața odăii lui. După el Malchia, dintre argintari, a lucrat pînă la casele slujitorilor Templului și negustorilor, în dreptul porții Mifcad, și pînă la odaia de sus din colț. Argintarii și negustorii au lucrat între odaia de sus din colț și poarta oilor. Cînd a auzit Sanbalat că zidim iarăși zidul, s-a mîniat și s-a supărat foarte tare. Și-a bătut joc de iudei, și a zis înaintea fraților săi și înaintea ostașilor Samariei: La ce lucrează acești iudei neputincioși? Oare vor fi lăsați să lucreze? Oare vor jertfi? Oare vor isprăvi? Oare vor da ei viață unor pietre înmormîntate sub mormane de praf și arse de foc? Tobia, Amonitul, era lîngă el, și a zis: Să zidească numai! Dacă se va sui o vulpe, le va dărîma zidul lor de piatră. Ascultă, Dumnezeul nostru, cum sîntem batjocoriți! Fă să cadă ocările lor asupra capului lor, și dă-i pradă pe un pămînt unde să fie robi. Nu le ierta fărădelegea, și păcatul lor să nu fie șters dinaintea Ta; căci au necăjit pe cei ce zidesc. Am zidit zidul care a fost isprăvit pretutindeni pînă la jumătate din înălțimea lui. Și poporul lucra cu inimă. Dar Sanbalat, Tobia, arabii, amoniții și așdodiții, s-au supărat foarte tare cînd au auzit că dregerea zidurilor înainta și că spărturile începeau să se astupe. S-au unit toți împreună ca să vină împotriva Ierusalimului, și să-i facă stricăciuni. Ne-am rugat Dumnezeului nostru, și am pus o strajă zi și noapte ca să ne apere împotriva loviturilor lor. Însă Iuda zicea: Puterile celor ce duc poverile slăbesc, și dărîmăturile sînt multe; nu vom putea să zidim zidul. Și vrăjmașii noștri ziceau: Nu vor ști și nu vor vedea nimic pînă vom ajunge în mijlocul lor; îi vom ucide și vom face astfel să înceteze lucrarea. Și iudeii, care locuiau lîngă ei, au venit de zece ori și ne-au înștiințat despre toate locurile pe unde veneau la noi. De aceea am pus, în locurile cele mai de jos, dinapoia zidului, și în locurile tari, poporul pe familii, i-am așezat pe toți cu săbiile, sulitele și arcurile lor. M-am uitat, și sculîndu-mă, am zis mai marilor, dregătorilor și celuiilalt popor:

Nu vă temeți de ei! Aduceți-vă aminte de Domnul Cel mare și înfricoșat, și luptați pentru frații voștri, pentru fiii voștri și fetele voastre, pentru nevestele voastre, și pentru casele voastre!

Slăvit să fie Domnul!

Fiindcă sîntem aici cu prilejul unui botez, mulțumim lui Dumnezeu că în vremile acestea, încă se mai găsesc și astfel de prilejuri, deși sînt atît de rare. Cum vedeți lucrul acesta?

Ioan Botezătorul, așa cum s-a amintit aci, a fost un copil cerut prin rugăciune. Și Samuel a fost un copil cerut prin rugăciune, și alți oameni mari ai lui Dumnezeu. Căci oamenii mari ai lui Dumnezeu au fost numai oamenii care au fost ceruți prin rugăciune. Și numai cei care au avut mame credincioase și părinți credincioși, numai copiii aceia au putut ajunge niște oameni care să fie o cinste și o binecuvîntare - așa cum s-a amintit - și pentru societate, și pentru neamul lor, și pentru familia în care au fost crescuți, și pentru Biserica și credința înaintașilor lor.

Să ne gîndim la ceea ce ni s-a spus în seara aceasta cu privire la rugăciune, căci aceste mame au cerut de la Dumnezeu și Dumnezeu le-a ascultat rugăciunea. Ana a spus: Dă-mi Doamne, căci Ți-l voi da Ție. Așa ar trebui să fie fiecare Ană, așa ar trebui să fie fiecare mamă. Dar în fața acestor lucruri care ni s-au spus în seara aceasta, ne rugăm să nu ne lase Dumnezeu să stăm ca niște stane de piatră și să ne ducem de aici și să fim tot noi, aceia care am fost mai înainte. Mi se pare că, poate foarte mulți dintre noi ne plecăm fața în jos cu rușine, că noi n-am făcut rugăciunea aceasta poate niciodată. Ci tocmai invers...

Dacă de data aceasta sărbătorim un botez așa cum trebuie sărbătorit un botez, creștinește, mulțumim lui Dumnezeu, se datorează și aceasta unor părinți, unor mame care au știut în primul rînd să-și crească copiii după voia lui Dumnezeu, ca și ei apoi să-i învețe pe copiii lor în adevărul și-n calea poruncilor lui Dumnezeu, așa cum s-a spus aci.

Sîntem aici și sărbătorim această zi a Cristianeii. Ce nume frumos, ce nume înalt, ce nume minunat! De fapt ea este Ana. Dar Cristi este de la Hristos. Aceasta înseamnă: El în ea și ea în El. Așa ar trebui să fie fiecare Ană. Așa ar trebui să fie fiecare copil. Așa ar trebui să fie! Dar ce trist și dureros, cînd nu-i așa... Și nu-i de mirare că nu-i așa, cînd nu se face, nu se cere prin rugăciune, cînd nu se cere de la Dumnezeu. Și nu se poate să fie nici o binecuvîntare atunci cînd nu-i așa.

În Psalmul care s-a citit la început - și de care s-a mai amintit, se spune: Copiii sînt o moștenire de la Dumnezeu și rodul pîntecelui este o răsplată de la El. Da! Și poetul mai adaugă acolo: Ferice-acel ce-și umple cu ei casa, ferice omul care-i va avea. Așa spune cartea lui Dumnezeu cea sfîntă. Dar necredința nu spune așa, ci: Cum să fie casa plină de copii fericită? Nu!... Fericită-i casa care e plină de mobila cea mai scumpă. Și nu intri în ea, numai deschizi ușa și arăți la vecinul și la neamurile tale ce ai putut să faci în această lume... Acolo-s copiii! Aceasta-i casă fericită, care-i plină de haine, care-i plină de toate lucrurile acestea pămîntești. Așa spune necredința.

Și tot mai multe mame au lăsat Biblia, Cuvîntul lui Dumnezeu, care spune că fericită-i casa cu copii și că copiii sînt moștenire de la Dumnezeu, și au trecut de partea cea cu lumea, cu ceilalți, care spun să ai mobilă, să ai haine, să ai cu ce să te îmbraci, să ai... Pentru că o mamă care își crește copiii, sărmana mamă, cîtă jertfă trebuie să depună ea! De cîte ori se scoală ea noaptea! De cîte ori rămîne ea flămîndă! De cîte ori rămîne ea dezbrăcată, numai să aibă fiecare, numai să fie fiecare mulțumit, fiecare să fie sătul, fiecare să fie acoperit! Numai biata mamă nu. Atunci sigur mamă, tu pregătește-te de jertfă, dacă vrei să fii mamă. Căci numai prin jertfă vei putea să faci slujba aceea înaltă și mare, cum spune cîntarea: Mamă, ce cuvînt de aur! Nu-i alt cuvînt mai frumos și mai înalt decît cuvîntul *mamă*. Ca să fii mamă, nu-i ușor. Este foarte greu să fii mamă. Dar merită să fii, pentru că la sfîrșitul luptei tale, la sfîrșitul călătoriei tale, slujba ta, lacrimile tale, ostenele tale vor fi încununuate și vor fi puse lîngă Acela care și El prin multe jertfe și prin multe suferințe și prin multe lacrimi, a născut copii din nou pentru Dumnezeu, pentru cer, pentru Împărăția cea de Sus.

Binecuvîntată-i casa atunci cînd Dumnezeu trimite copii în ea. Dar cealaltă oare cum va fi binecuvîntată? Cu mobile, cu lucruri scumpe, cu haine, cu CEC-uri, cu lucruri luxoase, cu mîncări, cu băuturi, cu tot felul... Cînd va fi ea binecuvîntată? Poate nici pe pămînt nu se va bucura și nici în veșnicie nu va avea binecuvîntare. Se spunea undeva, la un botez, că o casă fără copii e ca o grădină fără flori; ca un clopoțel care nu sună. Binecuvîntată e casa cînd vine un copil trimis de Dumnezeu în ea. Cînd vine tata acasă, oricît de obosit de munca grea a zilei, cînd două mînuțe se întind spre el și copilașul îi spune: Tăticule! - uită orice oboseală. Orișice oboseală și orișice tristețe este alungată de pe fața lui, doar prin zîmbetul și prin gurița aceea care știe numai cîteva cuvinte să rostească și-i aduce o mulțumire atît de plină și atît de fericită.

Binecuvîntată este casa aceea care după Cuvîntul și voia lui Dumnezeu, se lasă atrasă în slujba și în dragostea lui Dumnezeu.

Dar atîtea cămine, atîtea case, atîtea mame, atîția părinți sînt nefericiți. Întrebați-i! Întrebați mamele acelea care nu au copii și vă vor spune cît sînt de *fericite!*... Necredința va spune că ea se culcă seara și doarme, nu se mai scoală. Nu se obosește; se odihnește. Ea poate să se îmbrace cu toate hainele cele mai scumpe, că nu trebuie să îmbrace copii. Ea poate să mănînce mîncarea cea mai bună, pentru că nu trebuie să o împartă cu nimeni. Întrebați-o pe ea și vă va spune ea că nu-i fericită. Și vă va spune mereu: Ce rost are munca mea, alergarea mea, truda mea, umblarea mea? Pe mine nu mă așteaptă nimeni cu drag, mie nu-mi spune nimeni: *mamă*. Pe mine nimeni nu mă iubește. Eu trăiesc numai în zadar, muncesc în zadar. Nu este fericită nici în veacul acesta și nici în cel viitor.

Spunea sora Tița a lui Pescău: Am fost la Gostat cu o femeie din sudul Bihorului. Spunea că are o singură fată. Și o purtase la școală, așa cum fac mamele, așa cum fac tații, așa cum fac părinții, să le fie bine, să le caute un viitor, să le caute o slujbă, să aibă carte, să învețe, să nu muncească, să nu se chinuiască așa cum s-au chinuit părinții lor și cum s-au muncit părinții lor. Mama ei se ducea toată ziua și muncea la Gostat. Dar fata cum să se ducă să muncească în soare? Mîinile ei să și le bătătorească ea cu sapa și toată ziua să stea în căldura soarelui? Ea stă acasă, dar fără serviciu!...

După ce termină școala, se împrieteni cu un vagabond și voia să se căsătorească cu el. Dar mama era împotriva. Și mereu îi spunea sorei Tița: Am o singură fată. Mi-aduc aminte cîtă vreme am fost cu ea însărcinată, în mai multe rînduri mi-a venit gîndul s-oucid. Astăzi nu se mai spune s-oucid. Se spune mai frumos, că a ucide este prea urît: că avortezi. Cum nici la crîșmă nu i se mai spune astăzi crîșmă, că-i prea urît. Se spune bufet! Pentru ca acolo să poată merge bietul creștin de nume, să-și lase acolo banii și mintea, și sănătatea, și cinstea, și omenia. Așa și la ucidere i se spune avort. Și această mamă spunea mereu: De atîtea ori mi-a venit gîndul s-oucid, s-oavortez. Și îmi pare rău și astăzi de ce am avut-o. Pentru că nu mă ascultă. Uite ce vrea să facă! A terminat școala, nu are nici un serviciu. La lucru nu vine. Vrea să se căsătorească cu un vagabond. Îmi pare atît de rău că nu m-am folosit de gîndul pe care l-am avut atunci, să nu mai fi văzut ea lumina zilei niciodată...

Așa spunea biata mamă, care a avut o singură fiică și care a crescut-o în felul acesta, care a învățat-o carte, care a adus-o pînă la starea aceasta, la 20 de ani.

Ce n-a făcut mama, ce n-a reușit vrăjmașul să facă în inima mamei, a reușit să facă în inima fetei. Pentru că într-o seară cînd venea tîrziu mama de la serviciu peste un cîmp, cînd nu mai venea nimeni, fata ei cea crescută, fata ei cea învățată stătea cu vagabondul înaintea mamei sale. Și vagabondul a prins-o peste brațe, pe dinapoi, iar fata luase o cărămidă și i-a zdrobit capul!...

Vedem cu părere de rău cum copiii acestor mame o fac nefericită și pe mama lor și fac rușine și satului lor și credinței părinților lor și celorlalte lucruri...

Popa Petre - 21-VIII-2015.

26-XII-2020